

Sammanträde med:

Regional tillväxtnämnd

Sammanträdet sker digitalt, endast ordförande, nämndsekreterare och ledande tjänsteperson träffas fysiskt

Sammanträdesdatum: 2021-05-17

Tid: kl. 10:00-15:30

Plats: Digitalt och konferensrum Eken

Eventuella gruppmöten med teknik ordnas av respektive parti.

Meddela förhinder snarast möjligt till nämndsekreterare June Fors, june.fors@regionorebrolan.se eller telefon 019-602 71 73.

Du som är ersättare meddelar om du kommer att delta.

Ledamöter kallas

Irén Lejegren (S), ordförande
Torbjörn Ahlin (C), vice ordförande
Willhelm Sundman (L), 2:e vice ordförande
Rolf Karlsson (S)
Yvonne Nilsson (S)
Bulent Oktay (S)
Theres Andersson (S)
Annalena Järnberg (S)
Bo Rudolfsson (KD)
Anders Brandén (M)
Torbjörn Appelqvist (M)
Fredrik Persson (MP)
Patrik Nyström (SD)
Fredrik Dahlberg (SD)
Kenneth Lantz (V)

Ersättare underrättas

Ingrid Båve (S)
Bror-Erik Israelson (S)
Margareta Scherlund (S)
Malko Prince M'peti Eliya (KD)
Anders Lycketeg (C)
Anna Danielsson (M)
Magnus Johansson (M)
Florencia Aroca López (M)
Carola Sunesson (SD)

1. Protokollsjustering

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att ordföranden och Willhelm Sundman (L) justerar dagens protokoll med Bulent Oktay (S) som ersättare.

Protokollet ska vara justerat senast den 31 maj 2021.

2. Besvarande av motion från Patrik Nyström (SD), Fredrik Dahlberg (SD) och Elin Jensen (SD) om "Avyttra huvudmannaskapet för Kävesta folkhögskola"

Diarienummer: 21RS531

Föredragande: Eva Sund

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Sammanfattning

Med den stora insats som Kävesta folkhögskola gör, den genomtänkta pedagogik som präglar undervisningen och de goda resultat som uppvisas vore det oklokt att avyttra huvudmannaskapet. Region Örebro län har stor påverkansmöjlighet och kan styra över hur Kävesta folkhögskola ska använda sina resurser.

Hela regionen, alla områden inom Regional utveckling, engagerar sig djupt i den stora projektsatsningen "Skolresultaten i regionen har förbättrats – att leda och styra en komplex organisation". Kävesta folkhögskola bidrar i detta arbete, bland annat i den stora satsning som görs på allmän kurs.

En av de prioriterade områdena i den Regionala utvecklingsstrategin (härefter kallad RUS) är att skapa goda utbildningsmiljöer för utsatta grupper. Region Örebro län har gjort en stor satsning på Kävestas allmänna kurs för att tillgodose detta. Kävestas allmänna kurs är stor, varje folkhögskola måste ha minst 15 procent som är allmän kurs av skolans hela deltagarantal. Kävestas allmänna kurs ligger på långt mer än så. 50 procent av skolans deltagare läser på allmän kurs.

På allmän kurs läser deltagarna in gymnasiekompetens och även grundskolekompetens. Allmän kurs bidrar därmed till en socialt och ekonomiskt hållbar utveckling genom att:

- minska utbildningsklyftorna i samhället
- öka individens förståelse för demokratiska processer, andra människors livssituation och vikten av samtal
- ge deltagarna en möjlighet att bryta sitt utanförskap.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regional tillväxtnämnd 210517, Svar på motion om att avyttra huvudmannaskapet för Kävesta folkhögskola

- Svar på motion om att avyttra huvudmannaskapet för Kävesta folkhögskola - regional tillväxtnämnd 2021-05-17
- Motion från Patrik Nyström (SD), Fredrik Dahlberg (SD) och Elin Jensen (SD) om att avyttra huvudmannaskapet för Kävesta folkhögskola

3. Medfinansiering från det statliga 1:1-anslaget till projekt Yrkestraineer – för ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv i Örebro län

Diarienummer: 21RS2607

Föredragande: Mirela Redzic

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att Handelskammaren Mälardalen beviljas 25 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 622 437 kronor för genomförande av projekt Yrkestraineer – för ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv i Örebro län

att finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd – statligt stöd, samt

att projektet får påbörjas tidigast 2021-08-01 och avslutas senast 2023-10-31 samt .

att följande villkor gäller för Region Örebro läns beslut:

- Beslutet gäller under förutsättning att projektets budget är fullt finansierad.
- I samband med genomförandet av projektet ska det framgå att Region Örebro län medfinansierar projektet.
- Projektägaren får inte snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa enskilda företag, utan projektets insatser ska vara allmänt näringslivsfrämjande och komma grupper av företag till del.
- I övrigt gäller Region Örebro läns Allmänna villkor för medfinansiering (beslutades 2019-11-05, dnr 19RS9026).

Sammanfattning

Projektet ska bidra till att stärka näringslivets förmåga till omstart och omställning efter Coronapandemin och samtidigt, i enlighet med den regionala utvecklingsstrategin, stärka konkurrenskraften och att bidra till hållbar regional tillväxt och utveckling i Örebro län. Målet är att etablera och sprida lärlingsanställningar (med lön) till gymnasieskolor i Örebro och initiera lärlingsanställningar på vuxenutbildningen. Syftet är bidra till en snabb omställning efter pandemin och att skapa långsiktiga förutsättningar för resurseffektiva utbildningar i samklang med utvecklingen inom framför allt industrin och besöksnäringen samt att öka inkluderingen på arbetsmarknaden genom att intressera nya grupper till utbildning.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regional tillväxtnämnd 2021-05-17, Medfinansiering från det statliga 1:1-anslaget till projekt Yrkestraineer – för ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv i Örebro län
- Projektbeskrivning, Medfinansiering från det statliga 1:1-anslaget till projekt Yrkestraineer – för ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv i Örebro län

4. Medfinansiering från det statliga 1:1-anslaget till projekt Hållbar omställning i Östra mellansverige ÖMS 2021-2023

Diarienummer: 21RS2634

Föredragande: Mirela Redzic

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att Almi Företagspartner Mälardalen AB beviljas 8 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 1 500 474 kronor för genomförande av projekt Hållbar omställning i ÖMS 2021-2023,

att finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd – statligt stöd,

att projektet får påbörjas tidigast 2021-04-01 och avslutas senast 2023-10-31 samt

att följande villkor gäller för Region Örebro läns beslut:

- Beslutet gäller under förutsättning att projektets budget är fullt finansierad.
- I samband med genomförandet av projektet ska det framgå att Region Örebro län medfinansierar projektet.
- Projektägaren får inte snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa enskilda företag, utan projektets insatser ska vara allmänt näringslivsfrämjande och komma grupper av företag till del.
- I övrigt gäller Region Örebro läns Allmänna villkor för medfinansiering (beslutades 2019-11-05, dnr 19RS9026).

Sammanfattning

De fyra Almibolagen går med de tre Energikontoren i Östra Mellansverige (ÖMS) i in i en gemensam satsning för att på bästa sätt koordinera främjandeaktörernas expertis för att stödja företag i en grön, digital och långsiktigt hållbar omstart som en bärande del i affärsutvecklingen. Grön omställning genom ökad resurseffektivitet och hållbara lösningar i företag bidrar långsiktigt till att nå FN:s 17 hållbarhetsmål i Agenda 2030. Projektet bidrar också med en strukturskapande del för främjandeaktörerna, att lära känna varandras verksamheter, utrymme att linjera arbetsprocesser och verktyg och konkret öka samverkan runt företag.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regional tillväxtnämnd 2021-05-17, Medfinansiering från det statliga 1:1-anslaget till projekt Hållbar omställning i Östra mellansverige ÖMS 2021-2023
- Projektbeskrivning Hållbar omställning i Östra mellansverige ÖMS 2021-2023

5. Förstärkt verksamhetsbidrag juli-december 2021, Gammelkroppa skogsskola

Diarienummer: 21RS2377

Föredragande: Ewa Lindberg

Förslag till beslut

Regionala tillväxtnämnden beslutar

att bevilja förstärkt verksamhetsbidrag till Gammelkroppa skogsskola för andra halvåret 2021 på 500 000 kronor.

Sammanfattning

Gammelkroppa skogsskola är en högskola som drivs i stiftelseform. Det formella namnet är Stiftelsen Värmlands och Örebro läns skogsskola. Stiftare är Region Värmland, Region

Örebro län och Gammelkroppa stödförening. Medlemmar i stödföreningen är 28 skogs- och industriföretag samt cirka 150 enskilda medlemmar.

Skolan har 5 anställda och verksamheten bygger i huvudsak tre delar. Skolan utbildar skogstekniker, 25 studenter antas vartannat år. Studenterna läser i 2 år, 120 högskolepoäng. Skolan erbjuder fortbildning för tjänstemän, entreprenörer, maskinförare och skogsvårdspersonal inom skogen. Gammelkroppa bedriver även konferensverksamhet för små och medelstora företag och grupper.

Sedan många år tillbaka ger Region Örebro län ett årligt verksamhetsbidrag med 100 000 kronor till Gammelkroppa skogsskola. För år 2020 utgavs ett extra verksamhetsbidrag på 235 000 kronor. Region Örebro län har också beviljat ett stärkt verksamhetsbidrag på 650 000 kronor för första halvåret 2021.

Gammelkroppa har, trots åtgärder, påverkats starkt negativt av pågående Coronapandemi. Ett förslag till utvecklingsplan för skolans överlevnad och fortsatta utveckling har tagits fram. En plan på sikt med anpassat kursutbud och verksamhet för att stärka skolans ekonomi och möjlighet att fortsätta försörja skogsbranschen med kompetent arbetskraft. Från och med juli 2021 planeras start av ny 2-årig skogsteknikerkurs. I planen ligger också återupptagning av fortbildning och övrig verksamhet. Effekterna av den pågående pandemin är fortsatt svåra att förutse över tid.

Vid ett scenario där höstterminens högskoleutbildning startas i normal omfattning och viss fortbildning och konferensverksamhet bedrivs under del av hösten bedöms underskottet till 1,25 miljoner kronor. Gammelkroppaskolans stödförening avser att bidra med 250 000 kronor och Region Värmland har ställt sig positiv till att täcka hälften av resterande prognostiserat underskott.

Gammelkroppa Skogsskola äskar om bidrag motsvarande 500 000 kronor vardera av Region Värmland och Region Örebro län. Detta bidrag skall täcka ett löpande underskott i verksamheten och utvecklingskostnader under juli-december 2021.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regional tillväxtnämnd 2021-05-17, Förstärkt verksamhetsbidrag 2021, Gammelkroppa skogsskola
- Ansökan om ekonomiskt bidrag juli-december 2021, Gammelkroppa skogsskola
- Komplettering till ansökan om ekonomiskt bidrag hösten 2021, Gammelkroppa skogsskola
- Övergripande utvecklingsplan 2021-2022, Gammelkroppa skogsskola
- Ekonomi hösten 2021, tre alternativ, Gammelkroppa skogsskola

6. Deltagarärende – antagning till Allmän kurs på Kävesta folkhögskola

Diarienummer: 21RS1386

Föredragande: Ewa Lindberg

Förslag till beslut

Regionala tillväxtnämnden beslutar

att utifrån den redogörelse som framgår i ärendet ställa sig bakom Kävesta folkhögskolas hantering av antagningsprocessen.

Sammanfattning

Anhörig till en sökande till Allmän kurs har lämnat in en anmälan till Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR), gällande bristfällig hantering av sökande med funktionsnedsättning. Den anhörige agerar med stöd av fullmakt.

Liknande synpunkter har framförts till linjeledare på allmän kurs, biträdande rektor och rektor på skolan, samt därefter till områdeschef för området utbildning och arbetsmarknad. Efter kontakten med skolan och förvaltningen vände sig ombudet till FSR, som i sin tur bett skolans styrelse, regionala tillväxtnämnden, att lämna ett utlåtande i ärendet.

Ombudet anser att Kävesta folkhögskola inte lever upp till vad skolan utlovat, bland annat utifrån skolans ambition att skapa en trygg miljö för alla. Skolan bedömer att kritiken i huvudsak riktas mot:

1. bemötandet under antagningsprocessen
2. beslutet att inte anta den sökande till vårterminen 2021
3. skolans kompetens att stötta deltagare med behov utifrån funktionsnedsättningar

För att Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR) ska behandla en anmälan ska ärendet först ha behandlats av skolans styrelse, detta för att möjliggöra en överklagandeprocess inom skolan samt för att styrelsen är ytterst ansvarig för skolans verksamhet.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Regional tillväxtnämnd 210517, Deltagarärende – antagning till Allmän kurs Kävesta folkhögskola
- Anmälan av Kävesta folkhögskola till Folkbildningsrådet, Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR).
- Fullmakt att företräda DJ angående anmälan Kävesta folkhögskola
- Sammanfattning av ärendet från Kävesta folkhögskola, Deltagarärende – antagning till Allmän kurs

7. Verksamhetsplan med budget 2021 för Fellingsbro folkhögskola

Diarienummer: 21RS2931

Föredragande: Torkel Freed

Förslag till beslut

Regionala tillväxtnämnden beslutar

att fastställa Verksamhetsplan med budget 2021 för Fellingsbro folkhögskola.

Sammanfattning

Fellingsbro folkhögskola har med utgångspunkt från Folkbildningsrådets direktiv och uppdraget från Region Örebro län utformat verksamhetsplanen med budget för 2021.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Regional tillväxtnämnd 210517, Verksamhetsplan med budget 2021 Fellingsbro folkhögskola
- Verksamhetsplan med budget 2021 Fellingsbro folkhögskola

8. Verksamhetsberättelse med bokslut 2020 för Fellingsbro folkhögskola

Diarienummer: 21RS2930

Föredragande: Torkel Freed

Förslag till beslut

Regionala tillväxtnämnden beslutar

att fastställa Verksamhetsberättelse med bokslut 2020 för Fellingsbro folkhögskola.

Sammanfattning

Fellingsbro folkhögskola har med utgångspunkt från Folkbildningsrådets direktiv och uppdraget från Region Örebro län genomfört 2020 års verksamhet. Verksamhetsberättelsen beskriver hur Fellingsbro folkhögskola har arbetat för att uppnå syften, mål och uppdrag.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM Regional tillväxtnämnd 210517, Verksamhetsberättelse med bokslut 2020 Fellingsbro folkhögskola
- Verksamhetsberättelse med bokslut 2020 Fellingsbro folkhögskola

9. Verksamhetsberättelse med bokslut 2020 Kävesta folkhögskola

Diarienummer: 21RS2928

Föredragande: Lisa Rosander

Förslag till beslut

Regionala tillväxtnämnden beslutar

att fastställa verksamhetsberättelse med bokslut för 2020 för Kävesta folkhögskola.

Sammanfattning

Kävesta folkhögskola har med utgångspunkt från Folkbildningsrådets direktiv och uppdraget från Region Örebro län genomfört 2020 års verksamhet. Verksamhetsberättelsen beskriver hur Kävesta folkhögskola har arbetat för att uppnå syften, mål och uppdrag.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regional tillväxtnämnd 210517, Verksamhetsberättelse med bokslut 2020 Kävesta folkhögskola
- Verksamhetsberättelse med bokslut 2020 Kävesta folkhögskola

10. Verksamhetsplan med budget 2021 för Kävesta folkhögskola

Diarienummer: 21RS2929

Föredragande: Lisa Rosander

Förslag till beslut

Regionala tillväxtnämnden beslutar

att fastställa verksamhetsplan med budget för 2021 för Kävesta Folkhögskola.

Sammanfattning

Kävesta folkhögskola har med utgångspunkt från Folkbildningsrådets direktiv och uppdraget från Region Örebro län utformat verksamhetsplanen med budget för 2021.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regional tillväxtnämnd 210517, Verksamhetsplan med budget 2021 för Kävesta folkhögskola
- Verksamhetsplan med budget 2021 för Kävesta folkhögskola

11. Anmälan av delegationsbeslut

Diarienummer: 21RS26

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att godkänna redovisningen.

Sammanfattning

Regional tillväxtnämnd har överlåtit sin beslutanderätt till ordförande eller tjänsteman i enlighet med gällande delegationsordning. Dessa beslut ska redovisas till den styrelse/nämnd som har fattat beslut om delegering.

Nu redovisas följande beslut.

Områdeschef för Näringslivsutveckling enligt punkt 3.3 i nämndens delegationsordning:

1. Företagsstöd för perioden 2021-03-03—2021-04-20.

Diarienummer 21RS2868 med flera, enligt redovisning.

2. Beslut att avstå från att svara på remissen Utveckling i och runt Vättern inom Leader under 2021-2027. Diarienummer 21RS3741.

Regional utvecklingsdirektör enligt punkt 3.2 i nämndens delegationsordning:

3. Beslut om medfinansiering av projekt AM Lift, medfinansiering av det nationella nätverket för gruvkommuner, medfinansiering av projekt Ömsint.

Diarienummer 21RS2632, 21RS2093 och 21RS2653.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regional tillväxtnämnd 2021-05-17, Anmälan av delegationsbeslut
- Delegationsbeslut - Remissen Utveckling i och runt Vättern inom Leader under 2021-2027
- Delegationsbeslut - Medfinansiering av Ömsint
- Delegationsbeslut - Medfinansiering av AM Lift
- Delegationsbeslut - Medfinansiering - Utvidgning av det Nationella nätverket för gruvkommuner

12. Information

1. Verksamhetsplan och budget 2022

Områdescheferna presenterar sina utmaningar inför verksamhetsplan 2022

2. Energi- och klimat program 2020-2025 (beslutas av regionstyrelsen 25 maj)

Therese Hjelseth, Linda Svensson

3. Elektrifiering, effektplaner och infrastruktur

Katja Hagström, Stefan Bernström

4. Uppföljning av insatsområden och aktiviteter i handlingsplaner för område Valfärd och folkhälsa, april 2021, bilaga

Diarienummer 21RS3955

Ingmar Ångman

5. Välfärd och folkhälsas hantering av frågor kring coronapandemin och erfarenheter kring detta

Ingmar Ångman

6. Ny Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030

Petter Arneback

Länk: <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/skrivelse/2021/03/skr.-202021133/>

Beslutsunderlag

- Uppföljning av handlingsplaner Välfärd och folkhälsa april 2021

2

Besvarande av motion från
Patrik Nyström (SD), Fredrik
Dahlberg (SD) och Elin Jensen
(SD) om ”Avyttra
huvudmannaskapet för
Kävesta folkhögskola”

21RS531

Organ

Regionala tillväxtnämnden

Besvarande av motion från Patrik Nyström (SD), Fredrik Dahlberg (SD) och Elin Jensen (SD) om ”Avyttra huvudmannaskapet för Kävesta folkhögskola”

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige besluta att avslå motionen.

Sammanfattning

Med den stora insats som Kävesta folkhögskola gör, den genomtänkta pedagogik som präglar undervisningen och de goda resultat som uppvisas vore det oklokt att avyttra huvudmannaskapet. Region Örebro län har stor påverkansmöjlighet och kan styra över hur Kävesta folkhögskola ska använda sina resurser.

Hela regionen, alla områden inom Regional utveckling, engagerar sig djupt i den stora projektsatsningen ”Skolresultaten i regionen har förbättrats – att leda och styra en komplex organisation”. Kävesta folkhögskola bidrar i detta arbete, bland annat i den stora satsning som görs på allmän kurs.

En av de prioriterade områdena i den Regionala utvecklingsstrategin (härefter kallad RUS) är att skapa goda utbildningsmiljöer för utsatta grupper. Region Örebro län har gjort en stor satsning på Kävestas allmänna kurs för att tillgodose detta. Kävestas allmänna kurs är stor, varje folkhögskola måste ha minst 15 procent som är allmän kurs av skolans hela deltagarantal. Kävestas allmänna kurs ligger på långt mer än så. 50 procent av skolans deltagare läser på allmän kurs.

På allmän kurs läser deltagarna in gymnasiekompetens och även grundskolekompetens. Allmän kurs bidrar därmed till en socialt och ekonomiskt hållbar utveckling genom att:

- minska utbildningsklyftorna i samhället
- öka individens förståelse för demokratiska processer, andra människors livssituation

Tjänsteställe, handläggare
Utbildning och arbetsmarknad, Ewa Lindberg

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS531

och vikten av samtal

- ge deltagarna en möjlighet att bryta sitt utanförskap.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Förslaget föranleder inga förändringar i verksamheten och kommer därför inte medföra några ändrade konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven.

Ekonomiska konsekvenser

Vid ett avyttrat huvudmannaskap ska Region Örebro län estimerat betala 2 000 000 kronor per år i mobilitetsersättning (deltagare från Örebro län uppgår till cirka 135 per år) samt att de 800 000 kronor (utomlänsdeltagare cirka 65 per år) som tidigare gick till Region Örebro län istället kommer att gå direkt till en annan eventuell huvudman.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regional tillväxtnämnd den 17 maj 2021.

Svar på motion om ”Avyttra huvudmannaskapet för Kävesta folkhögskola”.

Motionen.

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till:

Regionstyrelsen

Sammanträdesdatum Beteckning
2021-05-17 Dnr: 21RS531

Patrik Nyström (SD), Fredrik Dahlberg (SD) och
Elin Jensen (SD)

Svar på motion från Patrik Nyström (SD), Fredrik Dahlberg (SD), Elin Jensen (SD) om ”Avyttra huvudmannskapet för Kävesta folkhögskola”

Patrik Nyström (SD), Fredrik Dahlberg (SD) och Elin Jensen (SD) har lämnat en motion om att avyttra huvudmannskapet för Kävesta folkhögskola. Motionsförslaget gäller drift och förvaltning, det vill säga huvudmannskap, för Kävesta folkhögskola. Historiskt är Kävesta folkhögskola en av Sveriges äldsta folkhögskolor. 2023 firar Kävesta 150 år och har under alla dessa år verkat för en ökad bildningsnivå i länet. Uppdragsgivare och ansvariga för skolans innehåll och inriktning har sedan 1950-talet varit Region Örebro län (tidigare Örebro läns landsting) då regionen tog det fulla huvudmannskapet för Kävesta folkhögskola.

Ur 2019 års verksamhetsberättelse för Kävesta folkhögskola:

”Kävesta folkhögskolas kärnverksamhet förhåller sig till syften och mål formulerade av staten, Folkbildningsrådet samt huvudmannen Region Örebro län. Dessa syften och mål harmoniserar med varandra. I synnerhet statens folkbildningspolitiska mål och Region Örebro läns inriktningsmål för folkhögskoleverksamheten.”

Under 2019 genomförde Kävesta folkhögskola fyra olika utbildningar:

- Allmän kurs
- Danslinjen
- Konst- och formgivningslinjen
- Musiklinjen

Ett av Region Örebro läns (regionens) mål är att öka antalet personer som studerar vidare på högre studier. Detta uppdrag är direkt det mål som Kävesta folkhögskola arbetar för, samtliga kurser har målet att förbereda deltagaren för nästa steg och högre studier. Skolan har 180 deltagare varav 50 procent, (90 stycken) går på allmän kurs och 90 stycken är fördelade på profilkurserna.

Allmän kurs

En av de prioriterade områdena i den Regionala utvecklingsstrategin (härefter kallad RUS) är att skapa goda utbildningsmiljöer för utsatta grupper. Regionen har gjort en stor satsning på Kävestas allmänna kurs för att tillgodose detta. Kävestas allmänna kurs är stor, varje folkhögskola måste ha minst 15 procent som är allmän kurs av skolans hela deltagarantal. Kävestas allmänna kurs ligger på långt mer än så. 50 procent av skolans deltagare läser på allmän kurs.

På allmän kurs läser deltagarna in gymnasiekompetens och även grundskolekompetens. Allmän kurs bidrar därmed till en socialt och ekonomiskt hållbar utveckling genom att:

- minska utbildningsklyftorna i samhället
- öka individens förståelse för demokratiska processer, andra människors livssituation och vikten av samtal
- ge deltagarna en möjlighet att bryta sitt utanförskap.

Andelen deltagare på allmän kurs med någon funktionsnedsättning ligger på en bit över 60 procent under de senaste tre åren. Det nationella snittet är 30 procent och det var detta snitt som Kävesta låg på innan skolan fick i uppdrag att stärka upp allmän kurs av regionen.

Deltagare med behov av extrastöd på grund av funktionsnedsättning var på Allmän kurs 68 procent av deltagarna på vårterminen 2020 och 73 procent på höstterminen 2020. På proffillinjerna (musik, dans och konst) var 41 procent av deltagarna på vårterminen 2020 och 26 procent på höstterminen 2020 i behov av extra stöd.

Proffillinjer

Uppdraget att starta proffillinjer tilldelades av Landstinget. Proffillinjernas uppdrag är att förbereda deltagarna till högre studier och därmed främja kompetensförsörjningen i länet inom kulturområdet.

Skolan arbetar för regionens vision ”Tillsammans skapar vi ett bättre liv” och följer de riktlinjer som gäller för hela regionen. Alla folkhögskolor arbetar också efter statens fyra syften, vilka är:

- Att verka för att stärka och utveckla demokratin
- Att göra det möjligt för en mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- Att bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildningsnivån i samhället
- Att bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

”Syftet med den regionala utvecklingsstrategin är att skapa en gemensam vägvisare för hur vi inom länets kommuner, näringsliv, myndigheter, offentlig förvaltning,

universitet och civilsamhälle tillsammans ska utveckla vårt län i den riktning vi vill. Mot social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Mot en attraktiv och pulserande region för alla. Strategin visar också nuvarande och kommande samarbetspartners utanför länet vad vi kommer att satsa på.”

”Vi vill uppnå en god och jämlik livskvalitet för alla i Örebro län, både nu och i framtiden. Därför är vår vision att skapa en attraktiv och pulserande region för alla. Strategins övergripande mål visar hur vi ser att RUS kan bidra inom de tre dimensionerna av hållbar utveckling: ekonomisk, social och ekologisk.” (ur RUS:en 2018-2030)

Kävesta folkhögskola gör en viktig kulturgärning och är en viktig aktör på kulturscenen i Örebro län. Varje år genomförs ett hundratal kulturevenemang. Vid alla tillfällen framgår det tydligt att det är Region Örebro län som är skolans huvudman.

Med den stora insats som Kävesta folkhögskola gör, den genomtänkta pedagogik som präglar undervisningen och de goda resultat som uppvisas vore det oklokt att avyttra huvudmannaskapet. Regionen har stor påverkansmöjlighet och kan styra över hur Kävesta folkhögskola ska använda sina resurser.

Vid ett avyttrat huvudmannaskap ska Region Örebro län estimerat betala 2 000 000 kronor per år i mobilitetsersättning (deltagare från Örebro län uppgår till cirka 135 per år) samt att de 800 000 kronor (utomlänsdeltagare cirka 65 per år) som tidigare gick till Region Örebro län istället kommer att gå direkt till en annan eventuell huvudman.

Hela regionen, alla områden inom Regional utveckling, engagerar sig djupt i den stora projektsatsningen ”Skolresultaten i regionen har förbättrats – att leda och styra en komplex organisation”. Kävesta folkhögskola bidrar i detta arbete, bland annat i den stora satsning som görs på allmän kurs.

Kävesta folkhögskolas arbete överensstämmer väl med strategin i RUS:en och att det arbete som sker, framför allt med arbetet på allmän linje, måste säkras genom ett fortsatt regionalt huvudmannaskap.

Mot bakgrund av ovanstående beslutar regional tillväxtnämnd föreslå regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige att motionen ska avslås.

För Region Örebro län

Irén Lejegren
Ordförande i regional tillväxtnämnd

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Motion

Avyttra huvudmannskapet för Kävesta folkhögskola

Region Örebro Län förvaltar och driver idag två folkhögskolor i länet, inriktningarna är olika och erbjuder flera studiemöjligheter. Folkhögskolorna som finns i landet har olika huvudmannskap och de regionalt ägda folkhögskolorna är 42 stycken av 155 totalt.

Från statligt håll har andelen utbildningsplatser ökat kraftigt men ersättningsnivåerna från staten har ej följt med i den ökade kostnadsutvecklingen. Regionerna har inte kompenserats för dessa ökningar och Region Örebro län står med stora kostnader genom regionala driftbidrag samt lokalkostnader.

I tider med svåra ekonomiska förutsättningar prioriterar Sverigedemokraterna främst regionens kärnuppdrag såsom hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik.

Att driva och förvalta två folkhögskolor torde inte ligga under regionens huvudansvar, det finns flera olika alternativa utförare som bör kunna förvalta och driva Kävesta folkhögskola framåt och samtidigt utveckla dess verksamhet.

Med anledning av detta yrkar vi:

- Att ge nämnden för regional tillväxt i uppdrag att ta fram underlag och söka en ny huvudman för att avyttra huvudmannskapet för Kävesta folkhögskola.
- Att regionfullmäktige fattar beslut att avyttra Kävesta folkhögskola.

För Sverigedemokraterna Region Örebro län:

Patrik Nyström (SD)

Fredrik Dahlberg(SD)

Elin Jensen (SD)

3

Medfinansiering från det
statliga 1:1-anslaget till projekt
Yrkestraineer – för ett hållbart
och konkurrenskraftigt
näringsliv i Örebro län

21RS2607

Organ
Regional tillväxtnämnd

Medfinansiering från det statliga 1:1-anslaget till projekt Yrkestraineer – för ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv i Örebro län

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att Handelskammaren Mälardalen beviljas 25 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 622 437 kronor för genomförande av projekt Yrkestraineer – för ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv i Örebro län

att finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd – statligt stöd, samt

att projektet får påbörjas tidigast 2021-08-01 och avslutas senast 2023-10-31 samt .

att följande villkor gäller för Region Örebro läns beslut:

- Beslutet gäller under förutsättning att projektets budget är fullt finansierad.
- I samband med genomförandet av projektet ska det framgå att Region Örebro län medfinansierar projektet.
- Projektägaren får inte snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa enskilda företag, utan projektets insatser ska vara allmänt näringslivsfrämjande och komma grupper av företag till del.
- I övrigt gäller Region Örebro läns Allmänna villkor för medfinansiering (beslutades 2019-11-05, dnr 19RS9026).

Sammanfattning

Projektet ska bidra till att stärka näringslivets förmåga till omstart och omställning efter Coronapandemin och samtidigt, i enlighet med den regionala utvecklingsstrategin, stärka konkurrenskraften och att bidra till hållbar regional tillväxt och utveckling i Örebro län. Målet är att etablera och sprida lärlingsanställningar (med lön) till gymnasieskolor i Örebro och initiera lärlingsanställningar på vuxenutbildningen. Syftet är bidra till en snabb omställning efter pandemin och att skapa långsiktiga förutsättningar för resurseffektiva utbildningar i samklang med utvecklingen inom framför allt industrin och besöksnäringen samt att öka inkluderingen på arbetsmarknaden genom att intressera nya grupper till utbildning.

Ärendebeskrivning

Det finns en välkänd paradox i Sverige, där företag å ena sidan beskriver bristande kompetens som den viktigaste flaskhalsen för tillväxt och där det å andra sidan finns betydande arbetslöshet trots stora utbildningsinsatser. Ytligt sett är det lätt att förstå orsaken – de arbetslösa har inte den kompetens som efterfrågas och utbildas heller inte i tillräcklig omfattning mot denna kompetens. I praktiken har det visat sig svårt att hantera denna fråga. En god arbetsmarknad med rätt tillgång och efterfrågan på arbetskraft är grunden för samhällets utveckling. Gymnasieskolan är här en nyckelaktör i utbildningssystemet och agerar den naturliga bryggan mellan arbetsmarknad och högre studier.

Sedan den senaste gymnasiereformen (Gyl1) har attraktiviteten på yrkesprogrammen sjunkit avsevärt och söktrycket har minskat inom ett flertal yrkesområden. Det finns allmänna stereotypa missuppfattningar om att en del program inte leder till arbete eller möjliggör vidare studier. På vissa utbildningar är könsfördelningen också mycket ojämn. Samtidigt visar statistik att arbetsgivares kompetensförsörjningsbehov direkt återfinns inom många av yrkena inom dessa program. Samverkan mellan gymnasieskolor och regionala företag fungerar idag dessutom med högst skiftande kvalitet och kravet på uppdaterad teknik och maskiner ökar hela tiden, inte minst inom industrisektorn.

Genom införande av lärlingssystem kan eleverna få en relevant och uppdaterad utbildning tillsammans med arbetsgivare. Till skillnad från vanlig lärlingsutbildning så får lärlingen i gymnasial lärlingsanställning (GLA) en anställning med lön för det arbete som utförs på arbetsplatsen. Det resulterar i ökat engagemang och delaktighet i utbildningen, från både elevens och arbetsgivarens sida. Projektet har som mål att etablera och sprida lärlingsanställningar (med lön) till gymnasieskolor i Örebro och initiera lärlingsanställningar på vuxenutbildningen. Det ska ske genom uppstarts- och informationsmöten med olika representanter för skolorganisationer, informationsmöten med lokala näringslivet för att etablera intresse, marknadsföringsinsatser till elever och vårdnadshavare, anordna utbildningar för blivande lärlingar, stödja skolor och arbetsgivare i framtagande i handledarutbildningar och skapa forum och nätverk för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan skolor och arbetsgivare.

Finansiering sker från det statliga anslaget för regionala tillväxtåtgärder som Region Örebro län har att besluta om.

Bedömning

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade områden Näringsliv och entreprenörskap och Kompetensförsörjning och matchning och bidrar till att nå målet om Ökad tillväxt i näringslivet.

Nämnden för regional tillväxt har fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2021-04-07 §26). Projektet bedöms

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS2607

ligga i linje med den prioriterade inriktningen ”Projekt som främjar en utveckling av näringslivet som är långsiktig och hållbar”.

Projektet finansieras också av det regionala strukturfondsprogrammet för investeringar i regional tillväxt och sysselsättning Östra Mellansverige.

Projektägaren bidrar inte med någon egen kontant medfinansiering, vilket innebär ett avsteg från Region Örebro län riktlinjer ”Finansiering från det statliga anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder”. Handelskammaren Mälardalen är en privat oberoende medlemsorganisation som i grunden är ideell, utan vinstsyfte. Verksamheten finansieras av medlemsintäkter vilket inte rymmer satsningar utöver ordinarie verksamhet.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

För att nå delmålen som kopplar an till ökad jämställdhet och mångfald kommer projektet aktivt använda icke könsstereotypa bilder och filmer i kommunikativt material. Jämställdhets- och mångfaldsperspektivet kommer även beaktas vid samtliga informationsmöten. En annan aspekt som genomsyrar hela projektet är ett inkluderande arbetssätt. Projektet kommer därför aktivt arbeta för att underlätta och möjliggöra lärlingsanställningar även för etniskt och/eller könsmässigt underrepresenterade grupper. Det görs genom aktiv dialog med medverkande skolor och företag för att säkra kompetens för god arbetsplatskultur och möjlighet till handledning med språkutvecklande arbetssätt.

Ekonomiska konsekvenser

Finansiering sker från det statliga anslaget för regionala tillväxtåtgärder som Region Örebro län har att besluta om.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regional tillväxtnämnd 2021-05-17
Projektbeskrivning 2021-05-03

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till:

Jenny Emerén, Handelskammaren Mälardalen
Mirela Redzic, Regional utveckling

Emanuel Raptis, Regional utveckling

Yrkestraineer – för ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv i Örebro län

Sammanfattning

Handelskammaren Mälardalen ansöker om 25 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 622 437 kronor för projekt Yrkestraineer – för ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv i Örebro län under perioden 2021-08-01 – 2023-10-31.

Projektet ska bidra till att stärka näringslivets förmåga till omstart och omställning efter Coronapandemin och samtidigt, i enlighet med den regionala utvecklingsstrategin, stärka konkurrenskraften och att bidra till hållbar regional tillväxt och utveckling i Örebro län. Målet är att etablera och sprida lärlingsanställningar (med lön) till gymnasieskolor i Örebro och initiera lärlingsanställningar på vuxenutbildningen. Syftet är bidra till en snabb omställning efter pandemin och att skapa långsiktiga förutsättningar för resurseffektiva utbildningar i samklang med utvecklingen inom framför allt industrin och besöksnäringen samt att öka inkluderingen på arbetsmarknaden genom att intressera nya grupper till utbildning.

Skäl för det föreslagna beslutet

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade områden Näringsliv och entreprenörskap och Kompetensförsörjning och matchning och bidrar till att nå målet om Ökad tillväxt i näringslivet.

Nämnden för regional tillväxt har fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2021-04-07 §26). Projektet bedöms ligga i linje med den prioriterade inriktningen ”Projekt som främjar en utveckling av näringslivet som är långsiktig och hållbar”.

Projektet finansieras också av det regionala strukturfondsprogrammet för investeringar i regional tillväxt och sysselsättning Östra Mellansverige.

Projektägaren bidrar inte med någon egen kontant medfinansiering, vilket innebär ett avsteg från Region Örebro län riktlinjer ”Finansiering från det statliga anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder”.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2021-05-03

Projektbeskrivning
Dnr: 21RS2607

Handelskammaren Mälardalen är en privat oberoende medlemsorganisation som i grunden är ideell, utan vinstsyfte. Verksamheten finansieras av medlemsintäkter vilket inte rymmer satsningar utöver ordinarie verksamhet.

Bakgrund

Det finns en välkänd paradox i Sverige, där företag å ena sidan beskriver bristande kompetens som den viktigaste flaskhalsen för tillväxt och där det å andra sidan finns betydande arbetslöshet trots stora utbildningsinsatser. Ytligt sett är det lätt att förstå orsaken – de arbetslösa har inte den kompetens som efterfrågas och utbildas heller inte i tillräcklig omfattning mot denna kompetens. I praktiken har det visat sig svårt att hantera denna fråga. En god arbetsmarknad med rätt tillgång och efterfrågan på arbetskraft är grunden för samhällets utveckling. Gymnasieskolan är här en nyckelaktör i utbildningssystemet och agerar den naturliga bryggan mellan arbetsmarknad och högre studier.

Sedan den senaste gymnasiereformen (Gyl 1) har attraktiviteten på yrkesprogrammen sjunkit avsevärt och söktrycket har minskat inom ett flertal yrkesområden. Det finns allmänna stereotypa missuppfattningar om att en del program inte leder till arbete eller möjliggör vidare studier. På vissa utbildningar är könsfördelningen också mycket ojämn. Samtidigt visar statistik att arbetsgivares kompetensförsörjningsbehov direkt återfinns inom många av yrkena inom dessa program. Samverkan mellan gymnasieskolor och regionala företag fungerar idag dessutom med högst skiftande kvalitet och kravet på uppdaterad teknik och maskiner ökar hela tiden, inte minst inom industrisektorn. Genom införande av lärlingssystem kan eleverna få en relevant och uppdaterad utbildning tillsammans med arbetsgivare.

För att lösa matchningsproblematiken behöver attraktionskraften för yrkesprogrammen öka jämfört med idag och dessutom få in fler olika målgrupper med större motivation och förbättrade studieresultat. Ett lågt intresse för praktiska program leder till brist på arbetskraft och kommer i förlängningen leda till att företagen inte kan utvecklas i den takt de önskar och som samhället har behov av. Idag syns tydliga bristtendenser på utbildad arbetskraft inom tex byggsektorn, industri och fordon men även inom vård och omsorg och restaurang och livsmedel.

Örebroregionen har en betydande tillverkande industri som står för nästan hälften av den regionala ekonomin och är utpekad i regionens Smart specialisering. Här finns också en snabbt växande besöksnäring. Båda dessa branscher hade redan innan pandemin behov av stärkt kompetensförsörjning. Dessa näringar ingår också i värdekedjor som är av stor betydelse för den lokala och regionala utvecklingen. Samtidigt ser man hur pandemin bidrar till en drastiskt

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2021-05-03

Projektbeskrivning
Dnr: 21RS2607

ökad andel av arbetslösa ungdomar och unga vuxna. Med en gymnasieexamen stärks förutsättningarna för ungdomarna att få jobb.

Gymnasial lärlingsanställning (GLA) är idag ett kraftigt underutnyttjat verktyg för att lösa problemen ovan (antal elever kan räknas i hundratal i hela riket) och är i många fall en okänd möjlighet, både hos skolor och arbetsgivare. I andra länder är detta på flera håll en väl utbyggd och fungerande skolform som säkrar kompetensförsörjningen. Till skillnad från vanlig lärlingsutbildning så får lärlingen i GLA en anställning med lön för det arbete som utförs på arbetsplatsen. Det resulterar i ökat engagemang och delaktighet i utbildningen, från både elevens och arbetsgivarens sida samtidigt som den avlastar den kommunala utbildningen med resurser från det privata. Arbetsgivare som anställer gymnasielärlingar får statsbidrag, vilket innebär att kostnaden blir betydligt lägre än en vanlig anställning. En annan fördel med det ömsesidiga lärandet är att utbytet sker tidigt, redan under utbildningen. Man behöver inte vänta flera år för att få tillgång till kompetensen, vilket är extra angeläget när Sverige ska starta om efter pandemin och möta krisens effekter. Konceptet är även applicerbart inom den regionala vuxenutbildningen. Projektet har därför valt den bredare benämningen yrkestraineé istället för GLA.

Västsvenska handelskammaren har under ett par års tid skapat ett koncept som möjliggjort införandet av gymnasial lärlingsanställning på ett flertal skolor i olika yrkesprogram. Resultaten visar att rollen som intermediär mellan arbetsgivare och skolor är en avgörande framgångsfaktor genom att fungerande system, mötesplatser och kunskapsspridning kan skapas. Konceptet har spridit sig och ett nationellt nätverk inkluderande flera handelskamrar har skapats.

Huvudsaklig målgrupp i projektet är små till medelstora företag (aktiebolag) inom besöksnäringen och tillverkande industri i Örebro län. Företagen bör ha minst fem anställda medarbetare för att ha resurser att ta emot en lärlingsanställd elev.

Vidare är huvudsakliga målgrupper länets gymnasieskolor och dess medarbetare i form av rektor, yrkeslärare, koordinators, studie- och yrkesvägledare och lärare (mfl) samt nuvarande och blivande elever på gymnasieskolorna.

Sekundära målgrupper är arbetsmarknadens parter, branschorganisationer och arbetsgivare inom övriga branscher med ett behov av kompetensförsörjning från ett gymnasialt yrkesprogram. Som sekundär målgrupp räknas också vårdnadshavare till nuvarande och blivande elever på gymnasieskolor i länet. Förutom ovan är också en sekundär målgrupp vuxenutbildningen och Arbetsförmedlingen i Örebro län.

Övergripande mål

Att bidra till att lösa små och medelstora företags kompetensförsörjningsbehov, deras konkurrenskraft och hållbara utveckling

Projektmål

Att Yrkestraineer bestående av lärlingsanställning med lön är en känd och etablerad, fungerande och använd anställningsform som kostnadseffektiv kompetensförsörjningsmetod för företag inom flera branscher i Örebro län.

Delmål och aktiviteter

- Att fler företag inom branscherna besöksnäring och tillverkande industri, har god kunskap om och/eller använder sig av gymnasiala lärlingsanställningar.
- Att fler företag i andra branscher och fler utbildningsanordnare i Örebro län har kännedom om utbildningsformen GLA.
- Samverkan mellan utbildningsväsende och arbetsgivare har tydligt stärkts där GLA används.
- Söktrycket för yrkesprogrammen där lärlingsanställning erbjuds har ökat. Ökningen innehåller även en större mångfald av elever än tidigare, vilket bidrar till breddade rekryteringsmöjligheter för de deltagande företagen.

För att nå delmålen kommer projektet delas upp i tre olika faser enligt nedan. Gemensamt för alla faser är vikten av förankring, erfarenhetsutbyte och samverkan, främst med det regionala näringslivet samt utbildningsväsendet. Löpande dialog och kommunikation blir ett viktigt verktyg.

1. Inledande fas:

- Fastställande av projektplan, etablering av projektorganisation.
- Etablering av kontakter med arbetsgivare, kommuner, skolor och andra samverkansparter.
- Inventering av aktuella organisationer och arbetssätt avseende arbetsplatsförlagt lärande hos arbetsgivare och utbildningar.

2. Genomförandefas:

- Informationsträffar med arbetsgivare, skolor och andra relevanta parter.
- Marknadsföring – skapa intresseväckande aktiviteter
- Arbetsmöten för att skapa strukturella förutsättningar för lärlingsanställningar.
- Uppstart nätverk mellan skolor och arbetsgivare

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2021-05-03

Projektbeskrivning
Dnr: 21RS2607

- Planera för utbildningsinnehåll och upplägg tillsammans med skolor och arbetsgivare.
- anordna introduktionsutbildningar för elever – kommer innehålla hållbarhetsaspekter
- anordna utbildningar för handledare för att säkerställa kvaliteten på det arbetsplatsförlagda lärandet och ge en bättre förståelse för elevens lärande
- inventering av förutsättningar i vuxenutbildningen

3. Avslutsfas:

- Planera för vilka vidare insatser som behövs för en långsiktig etablering av lärlingsanställningar.
- Slututvärdering och slutrapport tas fram.
- Förankring, spridning och analys av resultaten.

Omfattning:

Mål om att minst fyra gymnasieskolor startar upp (klara för start eller har startat) GLA på 1 eller 2 gymnasieprogram (snitt 1,5). Fem företag kopplas till varje program vilket innebär att $4*1,5*5 = 30$ företag.

De 30 deltagande företagen får stöd i form av information/kunskap, erfarenhetsutbyte, handledarutbildning samt tillgång till metod och modeller för att kunna ta emot lärlingsanställningar. Minst 4 gymnasieskolor ska ha startat eller vara redo för start med GLA inom ett eller två av yrkesprogrammen. Dessa kommer få praktiskt stöd i form av hjälp med kontakter mot företag, framtagande av struktur/modell för GLA, utbildningar för elever och handledare.

Ingående kommuner

Alla kommuner i länet

Regional samverkan

Ett nationellt nätverk med de skolor i Sverige som idag bedriver utbildningen (GLA) har bildats. Nätverket leds av en allians av flera Handelskamrar i Sverige som driver frågan kring lärlingsanställning. Det blir också en viktig part att få lärdomar från i detta projekt.

En nära samverkan kommer att ske både inför och löpande med företag, kommuner, regioner och utvalda skolor i Örebro län. Viktiga roller är HR- och rekryteringsansvariga hos privata och offentliga arbetsgivare, rektorer och skolpersonal på gymnasieskolorna, kommunernas utbildningsansvariga, studie- och yrkesvägledare på grund- och gymnasieskolorna.

Ambitionen är att tillsammans prioritera insatserna och sätta en gemensam agenda. Det kommer att ske via enskilda samtal, gruppmöten och platsbesök. Redan nu finns flera etablerade relationer som kommer att fördjupas under projektet. I Örebro län finns sedan flera

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2021-05-03

Projektbeskrivning
Dnr: 21RS2607

är tillbaka en väl fungerande regional gymnasiesamverkan med olika nätverk (tex bildandet av regionala programråd) som kan användas som en plattform i delar av projektet.

Perspektiv

För att nå delmålen som kopplar an till ökad jämställdhet och mångfald kommer projektet aktivt använda icke könsstereotypa bilder och filmer i kommunikativt material. Jämställdhets- och mångfaldsperspektivet kommer även beaktas vid samtliga informationsmöten. En annan aspekt som genomsyrar hela projektet är ett inkluderande arbetssätt. Projektet kommer därför aktivt arbeta för att underlätta och möjliggöra lärlingsanställningar även för etniskt och/eller könsmässigt underrepresenterade grupper. Det görs genom aktiv dialog med medverkande skolor och företag för att säkra kompetens för god arbetsplatskultur och möjlighet till handledning med språkutvecklande arbetssätt.

Handelskammaren Mälardalen har en utarbetad miljöpolicy som strävar efter intern miljömässig hållbarhet vad gäller till exempel resor, inköp samt arrangerande av möten och event. Detta kommer även att gälla inom projektet. Likaså finns en jämställdhets- och likabehandlingsplan för att säkerställa icke diskriminering och jämlikhet. Flera i personalen har också genomgått en utbildning i jämställdhet via Apel.

Långsiktighet

När utbildningsformerna och metoderna för lärlingsanställning är på plats och är inarbetade i respektive organisation, både inom utbildningsväsende och i näringslivet, är utbildningarna i princip självgående och kan fortsätta att utvecklas utan externa projektmedel.

När arbetssätt och rutiner är på plats finns goda förutsättningar att applicera GLA även i flera branscher i näringslivet och således inom alla tolv nationella gymnasiala yrkesprogram.

Uppföljning

Projektet ska löpande återrapporteras till beslutande organ i Region Örebro län.

Utifrån resultatmålen och aktuella indikatorer sker en kvantitativ utvärdering av projektet. Exempel på detta kan vara antalet arbetsgivare engagerade i lärlingsanställningar, hur många skolor som fått genomgång av utbildningsformen lärlingsanställning eller hur många elever som har startat en lärlingsanställning. Kvalitativ utvärdering av genomförda aktiviteter kommer ske både genom intervjuer och enkäter med arbetsgivare, skolor och andra samverkansparter. Efter en deltidsvärdering under projektets gång analyseras resultatet för att bedöma om anpassningar behöver göras för att nå projektmålet. Utvärderingarna kommer också användas

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2021-05-03

Projektbeskrivning
Dnr: 21RS2607

för att skapa nytt lärande i projektets gång och delas med andra regioner i det nationella nätverket för lärlingsanställningar för att skapa erfarenhetsutbyte. Detta är också en viktig del för att skapa bestående resultat som lever kvar efter projektet.

Resultatspridning

Under projektet kommer aktuell information, aktiviteter och resultat att löpande spridas till identifierade målgrupper, men även till en bredare allmänhet. Det blir också en del av förankringsarbetet. Handelskammaren Mälardalen har ett brett nätverk och stor vana att skriva och sprida information, t ex nyheter och rapporter, via olika kanaler. Både egna, sociala medier och traditionella medier kommer att användas. Även olika mötesplatser.

Projektorganisation

Handelskammaren Mälardalen är projektägare. Handelskammaren Mälardalen är en privat och regional näringslivsorganisation som i grunden är en ideell organisation utan vinstsyfte. Med 750 medlemsföretag inom en bredd av branscher har man både lokal kännedom och bred förankring i regionen. En projektledare som leder projektet på heltid under projektperioden kommer att rekryteras. Målet är att i första hand rekrytera internt inom den egna erfarna organisationen för att snabbt kunna komma igång och nyttja befintliga kunskaper och kontakter. Till projektet knyts även stödfunktioner med befintlig personal inom ekonomi/redovisning och kommunikation. Även övriga delar av Handelskammarens organisation kommer att kunna användas vid behov för att bidra till projektets framgång.

Minst en referensgrupp kommer att bildas. Referensgruppen kommer bestå av arbetsgivare i olika branscher, representanter för gymnasieskolan och ett urval andra relevanta aktörer. Referensgruppen blir viktig i projektets utvecklingsfas där dialog om resultat och vidare arbetssätt kommer föras.

En styrgrupp kommer också att finnas. Styrgruppen kommer bestå av representanter från Handelskammaren Mälardalen, Region Örebro län, och från en eller flera kommuner. Styrgruppen kommer att säkerställa att projektet följer plan.

Avgränsning ordinarie verksamhet

Handelskammaren Mälardalen är en medlemsorganisation med uppdrag att främja regional tillväxt. Verksamheten utgår från företagets behov och bygger till stor del på nätverk och fyra utpekade frågor: internationell handel, infrastruktur, hållbarhet och kompetensförsörjning. Resurserna är begränsade och koncentrerade till insatser som är högt prioriterade av en mångfald företag och i närtid. Det gör att det inom ramen för ordinarie verksamhet inte är möjligt att arbeta med kompetensförsörjningsfrågor liknande Yrkestraineer, som är

Tjänsteställe, handläggare
 Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
 2021-05-03

Projektbeskrivning
 Dnr: 21RS2607

resurskrävande och ger den stora nyttan först på sikt. Även om det finns kunskap och kontaktnät inom organisationen som kommer projektet till godo så kommer avgränsningen gentemot ordinarie verksamhet att vara tydlig då projektet dels kommer att ha en dedikerad projektledare och dels särredovisas ekonomiskt.

Kostnads- och finansieringsbudget

Bokförda kostnader	2021	2022	2023	Totalt
Egen personal inkl. lönebikostnader	329 331	790 397	658 664	1 778 392
Schablon 40 %	131 733	316 158	263 465	711 356
Summa bokförda kostnader	461 064	1 106 555	922 129	2 489 748

Finansiär	2021	2022	2023	Totalt
Offentlig finansiär				
Region Örebro län 1:1	115 266	276 639	230 532	622 437
ERUF	345 798	829 916	691 597	1 867 311
Summa finansiering	461 064	1 106 555	922 129	1 867 311

Personalintensivt projekt enligt Tillväxtverkets bedömning

4

Medfinansiering från det statliga 1:1-anslaget till projekt Hållbar omställning i Östra mellansverige ÖMS 2021-2023 21RS2634

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS2634

Organ
Regional tillväxtnämnd

Medfinansiering från det statliga 1:1-anslaget till projekt Hållbar omställning i Östra mellansverige ÖMS 2021-2023

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att Almi Företagspartner Mälardalen AB beviljas 8 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 1 500 474 kronor för genomförande av projekt Hållbar omställning i ÖMS 2021-2023

att finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd – statligt stöd, samt

att projektet får påbörjas tidigast 2021-04-01 och avslutas senast 2023-10-31 samt .

att följande villkor gäller för Region Örebro läns beslut:

- Beslutet gäller under förutsättning att projektets budget är fullt finansierad.
- I samband med genomförandet av projektet ska det framgå att Region Örebro län medfinansierar projektet.
- Projektägaren får inte snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa enskilda företag, utan projektets insatser ska vara allmänt näringslivsfrämjande och komma grupper av företag till del.
- I övrigt gäller Region Örebro läns Allmänna villkor för medfinansiering (beslutades 2019-11-05, dnr 19RS9026).

Sammanfattning

De fyra Almibolagen går med de tre Energikontoren i Östra Mellansverige (ÖMS) i in i en gemensam satsning för att på bästa sätt koordinera främjandeaktörernas expertis för att stödja företag i en grön, digital och långsiktigt hållbar omstart som en bärande del i affärsutvecklingen. Grön omställning genom ökad resurseffektivitet och hållbara lösningar i företag bidrar långsiktigt till att nå FN:s 17 hållbarhetsmål i Agenda 2030. Projektet bidrar också med en strukturskapande del för främjandeaktörerna, att lära

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS2634

känna varandras verksamheter, utrymme att linjera arbetsprocesser och verktyg och konkret öka samverkan runt företag.

Ärendebeskrivning

Krav på företags förnyelseförmåga är pågående, strukturomvandlingen ställer krav där globalisering, digitalisering och effektivisering/hållbarhet är några exempel. Pandemin har ökat utvecklingstakten inom vissa områden, exempelvis har utvecklingen inom digitaliseringen påskyndats genom en förskjutning mot digital handel, dess köp- och säljprocesser, affärsmodeller och marknad. När etablerade affärsmodeller ställs på ända från en dag till en annan har företag genom snabbt ändrade förutsättningar fått erfara hur företagets ekonomiska och organisatoriska resiliens och omställningsförmåga fungerar i praktiken. Pandemin har framkallat nödgärder men också aktiverat innovationsförmåga och företagsamhet som nu ger möjlighet för företag att ta sats och återuppbygga företag på fundament som är hållbara långt framöver utifrån sociala, miljömässiga och ekonomiska perspektiv, där digital och grön omställning är hävstänger för skapande av position och konkurrenskraft framåt. Detta kräver att företagare ges tillgång till adekvat affärsrådgivning efter de specifika behov som företaget har med en rådgivning som säkerställer att företagaren erbjuds möjlighet att diskutera hållbarhetsperspektiven i relation till sitt företagande.

Projektet vänder sig till små och medelstora företag i Östra Mellansverige som påverkats av pandemin och håller projektet öppet för alla branscher, ett praktiskt sätt att undvika exkludering av underrepresenterade grupper bland företagare.

Projektmålet är att stärka företags konkurrenskraft och regionernas förutsättningar för hållbar tillväxt, grön och digital omställning samt främjandet av ett robust främjarsystem som verktyg för företagens omstart och omställning.

Arbete som kommer ske för att nå målet är bland annat behovsanpassad affärsrådgivning individuellt och i grupp, integrera grönt/digitalt i Almis befintliga rådgivningsprocesser, strukturuppbyggnad och bygga kunskap mellan Almi och Energikontoren i Östra Mellansverige.

Finansiering sker från det statliga anslaget för regionala tillväxtåtgärder som Region Örebro län har att besluta om.

Bedömning

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade område Näringsliv och entreprenörskap och bidrar till att nå målet om Ökad tillväxt i näringslivet.

Nämnden för regional tillväxt har fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2021-04-07 §26). Projektet bedöms

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS2634

ligga i linje med den prioriterade inriktningen ”Projekt som främjar en utveckling av näringslivet som är långsiktig och hållbar”.

Projektet finansieras också av det regionala strukturfondsprogrammet för investeringar i regional tillväxt och sysselsättning Östra Mellansverige.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Projektet ska jobba aktivt för att öka andelen underrepresenterade grupper, däribland kvinnor och utrikes födda. Målet är att antal Almi-kunder som är kvinna utrikes född ska vara en högre andel än företagsstocken i stort i Sverige. För att nå representationsmålet formuleras ofta informella mål av enskilda rådgivare av typen att ”minst en kvinnlig VD ska delta i nästa VD-grupp” Det handlar om att bedriva ett aktivt uppsökande arbete för att nå dessa målgrupper. I projektet är det budgeterat för telemarketing så att egna listor och listor från UC kan bearbetas och sedan användas för mötesbokning som ett stöd för projektets rådgivare (gäller Almibolagen). Sedan tidigare är det känt att kvinnor utgör ca 25-30% av företagare och att vi gärna jobbar runt den siffran, nå den eller överträffa den. Den ambitionen gäller även för detta projekt.

Ekonomiska konsekvenser

Finansiering sker från det statliga anslaget för regionala tillväxtåtgärder som Region Örebro län har att besluta om.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regional tillväxtnämnd 2021-05-17
Projektbeskrivning 2021-05-03

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till:

Sara Haffling, Almi Företagspartner Mälardalen AB
Mirela Redzic, Regional utveckling
Emanuel Raptis, Regional utveckling

Hållbar omställning i ÖMS 2021-2023

Sammanfattning

Almi Företagspartner Mälardalen AB ansöker om 8 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 1 500 474 kronor för projekt Hållbar omställning i ÖMS 2021-2023 under perioden 2021-04-01 – 2023-10-31.

De fyra Almibolagen går med de tre Energikontoren i Östra Mellansverige i in i en gemensam satsning för att på bästa sätt koordinera främjandeaktörernas expertis för att stödja företag i en grön, digital och långsiktigt hållbar omstart som en bärande del i affärsutvecklingen. Grön omställning genom ökad resurseffektivitet och hållbara lösningar i företag bidrar långsiktigt till att nå FN:s 17 hållbarhetsmål i Agenda 2030. Projektet bidrar också med en strukturskapande del för främjandeaktörerna, att lära känna varandras verksamheter, utrymme att linjera arbetsprocesser och verktyg och konkret öka samverkan runt företag.

Skäl för det föreslagna beslutet

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade område Näringsliv och entreprenörskap och bidrar till att nå målet om Ökad tillväxt i näringslivet.

Nämnden för regional tillväxt har fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2021-04-07 § 26). Projektet bedöms ligga i linje med den prioriterade inriktningen ”Projekt som främjar en utveckling av näringslivet som är långsiktig och hållbar”.

Projektet finansieras också av det regionala strukturfondsprogrammet för investeringar i regional tillväxt och sysselsättning Östra Mellansverige (ÖMS).

Bakgrund

Svenska företag står inför utmaningar orsakat av senaste årets pandemi som inverkat stort på Sveriges ekonomi. Ovissheten om framtiden är för närvarande en betydande faktor för företag, om hur länge och hur mycket den ekonomiska aktiviteten kommer att påverkas av pandemin. Detta gör läget svårbedömt då det finns många risker och osäkerheter för företag att beakta.

Krav på företags förnyelseförmåga är pågående, strukturuomvandlingen ställer krav där globalisering, digitalisering och effektivisering/hållbarhet är några exempel. Pandemin har ökat utvecklingstakten inom vissa områden, exempelvis har utvecklingen inom digitaliseringen

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2021-05-03

Projektbeskrivning
Dnr: 21RS2634

påskyndats genom en förskjutning mot digital handel, dess köp- och säljprocesser, affärsmodeller och marknad. Distansarbete och digitala mötet är här. När etablerade affärsmodeller ställs på ända från en dag till en annan har företag genom snabbt ändrade förutsättningar fått erfara hur företagets ekonomiska och organisatoriska resiliens och omställningsförmåga fungerar i praktiken.

Pandemin har framkallat nödgärder men också aktiverat innovationsförmåga och företagsamhet som nu ger möjlighet för företag att ta sats och återuppbygga företag på fundament som är hållbara långt framöver utifrån sociala, miljömässiga och ekonomiska perspektiv, där digital och grön omställning är hävstänger för skapande av position och konkurrenskraft framåt. Detta kräver att företagare ges tillgång till adekvat affärsrådgivning efter de specifika behov som företaget har med en rådgivning som säkerställer att företagaren erbjuds möjlighet att diskutera hållbarhetsperspektiven i relation till sitt företagande.

Projektet vänder sig till små och medelstora företag i Östra Mellansverige som påverkats av pandemin och håller projektet öppet för alla branscher, ett praktiskt sätt att undvika exkludering av underrepresenterade grupper bland företagare. Könsstereotypa mönster inom olika företagsbranscher existerar och är ett resultat av könsbundna yrkesval som fortfarande består i Sverige idag. Inom exempelvis tillverkande industri så utgör kvinnor 23 % av personalen. Detta är en lägre andel än europagenomsnittet. Sverige är samtidigt ett av de OECD-länder som är sämst på integration på arbetsmarknaden. Att aktivt arbeta med jämställdhets- och integrationsperspektiv blir därför oerhört viktigt för att få full utväxling på projektets insatser. Deltagande företag kan vara av typen som befinner sig i en krissituation på grund av pandemin men som är i grunden livskraftiga. Det kan också vara företag som klarat sig något bättre kortsiktigt genom krisen men som har stora utmaningar att vänta inom en nära framtid och som behöver göra förändringar genom ett omställningsarbete. Beskrivna företag behöver stöd att utveckla sin affär i ett mer långsiktigt perspektiv för att komma stärkta och konkurrenskraftiga ur krisen och som inser att digitalisering och/eller grön omställning kan utgöra en hävstång för företaget i positioneringen framåt, i sitt omstarts- och omställningsarbete.

En annan målgrupp är främjarorganisationerna. Dessa består i projektet av Almi Företagspartner och Energikontoren. Samverkan kan dock komma att ske med andra organisationer, bland annat i avseende att nå ut till målgruppen små och medelstora företag. Exempel på sådana organisationer kan vara Handelskammaren, Cleantech-organisationer, kommunala näringslivsrådgivare samt energi- och klimatrådgivare, miljöinspektörer, branschorganisationer etc.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2021-05-03

Projektbeskrivning
Dnr: 21RS2634

Övergripande mål

Projektet har följande övergripande mål:

1. hållbar tillväxt, ökad sysselsättning och konkurrenskraftiga gröna och/eller digitala företag i hela ÖMS
2. framtidssäkrade företag som säkerställer arbetstillfällena och minimerar effekter av varsel och uppsägningar i ÖMS
3. koldioxidneutralitet genom grön omställning som bidrar till hållbara tjänster, produkter och processer i ÖMS.

Projektmål

Stärka företags konkurrenskraft och regionernas förutsättningar för hållbar tillväxt, grön och digital omställning samt främjandet av ett robust främjarsystem som verktyg för företagens omstart och omställning

Delmål och aktiviteter

Delmål 1 – Företag har ökad förmåga att hantera omstart och omställning under och efter pandemin

Arbetsätt för att nå delmålet:

- Behovsanpassad affärsrådgivning: individuellt och i grupp. Samtliga kunderbjudanden inom råd och lån och verktyg genomförs av ett hållbarhetsperspektiv som inkluderar ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt perspektiv
- Implementation av nya kunderbjudanden
- Företagsjouren Västmanland

Delmål 2 – Företag har ökad förmåga till grön omställning

Arbetsätt för att nå delmålet:

- Integrera grönt i Almis befintliga rådgivningsprocesser: ex. kunderbjudandet VD-grupp med tema grön omställning.
- Checkar, beredningsarbete/draknäste.
- Energigenomgång i företag
- Energinätverk med företag

Delmål 3 – Företag har ökad förmåga till digital omställning

Arbetsätt för att nå delmålet:

- Integrera digitalt i Almis befintliga rådgivningsprocesser: ex. kunderbjudandet VD-grupp med tema digital omställning.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2021-05-03

Projektbeskrivning
Dnr: 21RS2634

- Projektgemensamt kunskap/inspirations-webbinarieprogram inom digitalisering för ÖMS som också kan fungera som marknadsföring och rekryteringskanal till projektet.
- Checkar, beredningsarbete/draknäste.
- Kunskapshöjande insatser inom digitalisering

Delmål 4 – Främjandesystemet har utvecklats genom ökad interaktion mellan Almi och Energikontoren i ÖMS.

Arbetsätt för att nå delmålet:

- Strukturuppbyggnad och utveckla samarbete och bygga kunskap om respektive organisation mellan Almi-Energikontoren
- Slussningar mellan organisationerna

Delmål 5 - Minst 30 procent av företagen som deltar i analys- och rådgivningsinsatser är kvinnor

Omfattning –

Antal behovsanalyser - 900 företag varav 250 i Örebro län.

Fördjupande insatser (kunderbjudanden), i grupp eller företagsspecifikt- 350 företag varav 100 i Örebro län.

Antal förmedlingar/slussningar till Energikontor – 105 st. varav 30 i Örebro län

Antal gemensamma möten och aktiviteter kring företag med Energikontor – 60 st. varav 15 i Örebro län

Antal energi/effekt/resursgenomgångar med företag – 75 st. varav 30 i Örebro län

Antal förmedlingar/slussningar till Almi – 45 st. varav 10 i Örebro län

Uppföljning av målen:

Att företagen har ökad förmåga i det här sammanhanget betyder att de dels ökat sin kompetens inom exempelvis grön och digital omställning, samt att de också har planerat, påbörjat eller genomfört handlingar kopplat till området. Uppföljning av delmålen 1- 3 sker genom enkäter och självskattning hos deltagande företag efter genomförda rådgivningsinsatser. För att mäta delmål 4 kommer bland annat interaktioner, förmedling/slussning, gemensamma möten att följas upp.

Ingående kommuner

Kommuner i Södermanland, Uppsala, Västmanland, Örebro och Östergötlands län

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2021-05-03

Projektbeskrivning
Dnr: 21RS2634

Regional samverkan

Samverkan kan komma att ske med andra organisationer, bland annat i avseende att nå ut till målgruppen små och medelstora företag. Exempel på sådana organisationer kan vara Handelskammaren, Cleantech-organisationer, kommunala näringslivsrådgivare samt energi- och klimatrådgivare, miljöinspektörer, branschorganisationer etc. Inom innovationsstödssystemet i respektive län finns breda kontaktnät som kan nyttjas i detta avseende.

Detta projekt är tänkt att kompletteras och förstärkas av ansökningar som rör RES och internationalisering. Almi huserar Enterprise Europe Network, EEN och har således en nära och naturlig koppling till verksamheten. Det blir också en nära koppling till de projekt som mynnar ut från ansökningar via regionerna om disposition av checkar samt i förekommande fall sökta administrationsprojekt. Planen är att Almi och Energikontoren bidrar med marknadsföring samt aktivt deltar i de berednings- och bedömningsprocesser/draknästen som sker inom ramen för prioritering och beviljande av checkar. Den nära kopplingen mellan rådgivning och möjlighet till stöd för investeringar för företagen ses som något mycket positivt av samtliga samverkansparter.

Perspektiv

Miljö: Hållbarhetsfrågor i företag har en mycket stor potential för att bidra till ett resurs- och energieffektivitet och samtidigt lönsamt, resilient och konkurrenskraftigt näringsliv, vilket inte minst är viktigt nu i och med Covid 19 som påverkat näringslivet mycket negativt. Covid oaktat, här kan - och måste - företagen göra mer för att fortsatt kunna vara relevanta med sina erbjudanden och konkurrenskraftiga i en globaliserad ekonomi. Hållbarhetsarbete kan sänka kostnader hos företag, ger möjlighet till stärkt varumärke, minskar miljöpåverkan och minskar företagets risker. Anledningen till att inte fler företag jobbar strategisk med denna fråga är att man saknar insikt om hur lönsamhet påverkas samt saknar tillräcklig kunskap om hur affärsmodellen ska utvecklas till ett värdeerbjudande som är framtidssäkrat.

På strukturell nivå är en kritisk faktor att Energikontorens kapacitet inom affärsutveckling och att Almis kapacitet inom hållbarhet (kopplat till energifrågan) har behov av att stärkas.

Jämställdhet: Av Sveriges ca. 490 000 företagare är omkring av fjärde kvinna. Det är en mycket låg andel ur ett europeiskt perspektiv och ligger en bra bit under genomsnittet i EU (Ekonomifakta). Intresse för hållbarhetsfrågor är dock generellt större hos kvinnor (60 %) än hos män (40 %) (Aktuell hållbarhet). En annan kritisk faktor är att företagsledningar inte i tillräcklig hög grad ser sambanden mellan hållbarhet, jämställdhet och kompetensförsörjning.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2021-05-03

Projektbeskrivning
Dnr: 21RS2634

Ett aktivt och ambitiöst hållbarhetsarbete underlättar exempelvis rekrytering och möjligheterna att behålla kvalificerad arbetskraft (Företagarna).

Mångfald: Sverige är ett av de OECD-länder som är sämst på integration på arbetsmarknaden. Dessutom finns hinder för målgruppens förutsättningar för att starta företag såsom språkbarriärer, få kontakter och utebliven ekonomisk belöning på grund av höga margineffekter (Arbetsmarknadsnytt). Målgruppen är ofta verksamma inom branscher där arbetsbelastning och lönsamheten är låg. Samtidigt är utbildningsnivån för utrikes födda företagare ofta högre än för inrikes födda dito (Entreprenörskapsforum). Att målgruppen ofta har högre utbildningsbakgrund än motsvarande infödda dito (se info i avsnitt "Fakta") borde innebära att tröskeln för introduktion av nya affärsmodeller underlättas. Återigen krävs kunskap för att bygga kapacitet som leder till att åtgärder också genomförs.

De flesta i målgruppen är i Sverige medelålders infödda män, vilket innebär att alla andra grupper är underrepresenterade. Viktiga åtgärder blir därför att genom kommunikation (tilltal/språk/värden), val av informationskanaler säkerställa ett brett deltagande i projektet. Detta bidrar då i sin tur till att en hävstång på genomförda insatser kan uppnås där de horisontella kriterierna utgör ett verktyg i detta avseende.

Almi har på koncernnivå ett uttalat främjandemål som kommer tas in i projektet. Projektet ska jobba aktivt för att öka andelen underrepresenterade grupper, däribland kvinnor och utrikes födda. Målet är att antal Almi-kunder som är kvinna utrikes född ska vara en högre andel än företagsstocken i stort i Sverige. För att nå representationsmålet formuleras ofta informella mål av enskilda rådgivare av typen att ”minst en kvinnlig VD ska delta i nästa VD-grupp” Det handlar mao om att bedriva ett aktivt uppsökande arbete för att nå dessa målgrupper. I projektet är det budgeterat för telemarketing så att egna listor och listor från UC kan bearbetas och sedan användas för mötesbokning som ett stöd för projektets rådgivare (gäller Almibolagen). Sedan tidigare är det känt att kvinnor utgör ca 25-30% av företagare och att vi gärna jobbar runt den siffran, nå den eller överträffa den. Den ambitionen gäller även för detta projekt.

När det gäller frågan om hur Almi adresserar mångfald och jämställdhet som en hållbarhetsaspekt så sker det dels inom ramen för Almi hållbarhetsdialog men utifrån ett coachande förhållningssätt i rådgivningen då en av de största utmaningar företag har är dess kompetensförsörjning. Att hitta rätt kompetens idag handlar lika mycket om att vara en attraktiv arbetsgivare och att ledarskapet fungerar. Dessa frågor går in i varandra och är bland annat nästan alltid uppe i individuell och gruppbaserad rådgivning. Utkomsten kan ibland vara en personalhandbok, en utvecklad värdegrund, att man som företagare får breddat perspektiv på

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2021-05-03

Projektbeskrivning
Dnr: 21RS2634

vem som kan rekryteras osv. Här är viktigt att förtydliga att Almi har ett coachande förhållningssätt och har rådgivningen som ett verktyg för att presentera möjliga handlingsalternativ, det är viktigt att peka på breddad rekryteringsbas, att Employer branding är viktigt, att det även kan vara lönsamt att identifiera nya kundgrupper bland nämnda målgrupper Dialogen kring området ses på olika sätt, på företagarens villkor. Effekten av rådgivning hos företag, dvs vilka handlingar det utmynnas i, uppdras utvärderare.

Långsiktighet

Ett arbetssätt för gemensam företagsutveckling har tagits fram och implementerats inom respektive organisation.

En rutin för att slussa företag mellan Almi-Energikontoren kommer att ha tagits fram och implementerats inom respektive organisation.

Företagande. Hållbarhet kan innebära ökad lönsamhet och kan även nyttjas för att stärka företagets varumärke.

Uppföljning

Projektet ska löpande återrapporteras till beslutande organ i Region Örebro län.

Projektet kommer ha löpande dialog och erfarenhetsutbyte i den operativa arbetsgruppen, styrgruppen samt ha en upphandlad utvärderare som följer projektet. Projektet planerar uppdra utvärderare med uppgiften att stödja projektet med att synliggöra företags förflyttning. Företag kommer att komma olika långt, en del får kunskap, andra insikt, några får genom analys, fördjupning, coaching, beslutskraft kan ta beslut och börja förändra. Det kommer att se olika ut för varje enskilt företag. Projektet inriktar på att koppla målen till kunskap och handling. Erfarenheten från tidigare projekt är att utfall av genomförda insatser synliggörs och mäts bäst om den här typen av frågor följs upp med en blandning av enkät som sammanställer självskattning och som ger möjlighet till fritextsvar på frågor av typen ” Beskriv med egna ord på vilket sätt projektets insatser skapat nytta för dig. Ge exempel på vad du infört/gör annorlunda/ utvecklat/ställt om, dvs mer effektivt tack vare projektets insatser” så att man ringar in kvalitativt och får exempel som kan ge beskrivning av förflyttning.

Resultatspridning

Kommunikation, marknadsföring och information om projektet till potentiella företag och samarbetspartners. Sammanställning av resultat för spridningsaktiviteter via olika arbetssätt och kanaler.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2021-05-03

Projektbeskrivning
Dnr: 21RS2634

Projektorganisation

Samverkansprojekt mellan Almi Företagspartner Mälardalen AB, Almi Företagspartner Stockholm/Sörmland AB, Almi Företagspartner Uppsala AB och Almi Företagspartner Östergötland AB, Energikontoret Östergötland (Region Östergötland), Energikontoret Örebro län (Region Örebro län) samt Energikontoret Mälardalen AB.

Projektet har en central styrgrupp vars uppgift är att följa projektet och fatta nödvändiga, övergripande beslut inom ramen för projektplanen. Styrgruppen utgörs av utsedda affärschefer/VD inom Almi samt utsedd verksamhetsansvarig inom Energikontoren.

Projektets huvudman är Almi Mälardalen. Projektet leds av en huvudprojektledare och en economicontroller på Almi Mälardalen. Varje övrig samarbetspart utser roller som ansvarar för delprojektledning samt rådgivning som ansvarar för att realisera projektet i respektive organisation och region. Gemensam administration hanteras av Almis serviceorganisation i Östersund. Projektets operativa styrning utgörs av en grupp bestående av huvudprojektledaren samt övriga delprojektledare hos respektive samverkanspart. Marknadskommunikation är stödfunktion i projektet.

Hantering av On-Boarding av Almi-kunder kräver en del administration med bland annat processer kring KYC (Know Your Customer), De minimis (statstöd) samt avtal kopplat till kunderbjudanden och varje Almibolag behöver hantera den administrationen även inom ramen för detta projekts deltagare. Det flesta roller besätts med befintligt anställda personer inom organisationerna. I förekommande fall kan samverkansorganisationerna behöva projektanställa personer under förutsättning att projektet blir beviljat.

Respektive Almibolag och Energikontor är ansvarigt för sina inköp och upphandlingar och att följa det regelverk som gäller. Inköps- och upphandlingsrapporten redogör för typ av inköp. För största effektivitet i projektet är Almi Mälardalen den part som står för den huvudsakliga delen av inköp och upphandling för gemensamma behov. Exempel på detta är upphandling av utvärderare. Som stöd finns en centralt ansvarig upphandlingschef inom Almi. Expertkompetens kommer att köpas in vid behov.

Den operativa projektgruppen ansvarar för gemensamma träffar och erfarenhetsutbyten. Hela det gemensamma arbetet kommer att utgå från digitala mötesformer även om fysiska träffar regionalt kan komma att ske under förutsättning att det är genomförbart. Detta gäller även för kundmöten framöver. Vid tillfälle kan hela projektet vid något tillfälle komma att gemensamt samlas fysiskt, dock ej under 2021.

Tjänsteställe, handläggare
Projektstöd, Mirela Redzic

Projektforum
2021-05-03

Projektbeskrivning
Dnr: 21RS2634

Avgränsning ordinarie verksamhet

Almi har i sitt ordinarie uppdrag att fokusera på tillväxt. Det finns inget uttalat uppdrag för Almi att specifikt arbeta med omställning, krisdrabbade företag eller ingå samarbete med Energikontoret specifikt.

Kostnads- och finansieringsbudget

Bokförda kostnader	2021	2022	2023	Totalt
Egen personal inkl lönebikostnader	3 268 301	7 090 663	4 063 494	9 930 087
Schablon 40 %	1 307 320	2 836 265	1 625 398	5 768 983
Summa bokförda kostnader	4 575 621	9 926 928	5 688 892	20 191 441

Finansiär	2021	2022	2023	Totalt
Offentlig finansiär				
Region Örebro län 1:1	310 500	772 500	417 474	1 500 474
ERUF	3 067 824	7 635 210	4 441 320	15 144 354
Almi Företagspartner Mälardalen AB	0	0	10 000	10 000
Region Västmanland	356 397	738 068	404 648	1 499 113
Region Uppsala	150 000	310 000	210 000	670 000
Almi Företagspartner Östergötland AB	68 525	140 912	90 563	300 000
Region Sörmland	400 000		0	400 000
Almi Företagspartner Stockholm Sörmland AB	150 000	150 000	0	300 000
Region Östergötland	72 375	180 238	114 887	367 500
Summa finansiering	4 575 621	9 926 928	5 688 892	20 191 441

Momsen utgör en stödberättigad kostnad för Almibolagen och Energikontoret Mälardalen AB
Personalintensivt projekt enligt Tillväxtverkets bedömning

5

Förstärkt verksamhetsbidrag
juli-december 2021,
Gammelkroppa skogsskola

21RS2377

Tjänsteställe, handläggare
Utbildning och arbetsmarknad, Ewa Lindberg

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS2377

Organ
Regional tillväxtnämnd

Förstärkt verksamhetsbidrag juli-december 2021, Gammelkroppa skogsskola

Förslag till beslut

Regionala tillväxtnämnden beslutar

att bevilja förstärkt verksamhetsbidrag till Gammelkroppa skogsskola för andra halvåret 2021 på 500 000 kronor.

Sammanfattning

Gammelkroppa skogsskola är en högskola som drivs i stiftelseform. Det formella namnet är Stiftelsen Värmlands och Örebro läns skogsskola. Stiftare är Region Värmland, Region Örebro län och Gammelkroppa stödförening. Medlemmar i stödföreningen är 28 skogs- och industriföretag samt cirka 150 enskilda medlemmar. Skolan har 5 anställda och verksamheten bygger i huvudsak tre delar. Skolan utbildar skogstekniker, 25 studenter antas vartannat år. Studenterna läser i 2 år, 120 högskolepoäng. Skolan erbjuder fortbildning för tjänstemän, entreprenörer, maskinförare och skogsvårdspersonal inom skogen. Gammelkroppa bedriver även konferensverksamhet för små och medelstora företag och grupper.

Sedan många år tillbaka ger Region Örebro län ett årligt verksamhetsbidrag med 100 000 kronor till Gammelkroppa skogsskola. För år 2020 utgavs ett extra verksamhetsbidrag på 235 000 kronor. Region Örebro län har också beviljat ett stärkt verksamhetsbidrag på 650 000 kronor för första halvåret 2021.

Gammelkroppa har, trots åtgärder, påverkats starkt negativt av pågående Coronapandemi. Ett förslag till utvecklingsplan för skolans överlevnad och fortsatta utveckling har tagits fram. En plan på sikt med anpassat kursutbud och verksamhet för att stärka skolans ekonomi och möjlighet att fortsätta försörja skogsbranschen med kompetent arbetskraft. Från och med juli 2021 planeras start av ny 2-årig skogsteknikerkurs. I planen ligger också återupptagning av fortbildning och övrig verksamhet. Effekterna av den pågående pandemin är fortsatt svåra att förutse över tid.

Tjänsteställe, handläggare
Utbildning och arbetsmarknad, Ewa Lindberg

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS2377

Vid ett scenario där höstterminens högskoleutbildning startas i normal omfattning och viss fortbildning och konferensverksamhet bedrivs under del av hösten bedöms underskottet till 1,25 miljoner kronor. Gammelkroppaskolans stödförening avser att bidra med 250 000 kronor och Region Värmland har ställt sig positiv till att täcka hälften av resterande prognostiserat underskott.

Gammelkroppa Skogsskola äskar om bidrag motsvarande 500 000 kronor vardera av Region Värmland och Region Örebro län. Detta bidrag skall täcka ett löpande underskott i verksamheten och utvecklingskostnader under juli-december 2021.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Förslaget har inga konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Verksamhetsbidraget tas från regional tillväxtnämnds ordinarie budgetram.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regional tillväxtnämnd den 17 maj 2021.

Brev med ansökan från Gammelkroppa skogsskolas rektor.

Övergripande utvecklingsplan 2021-2022 för Stiftelsen Värmlands och Örebro läns skogsskola i Gammelkroppa.

Ekonomi hösten 2021, tre alternativ.

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till:

Gammelkroppa skogsskola

Anmodan om ekonomiskt bidrag hösten 2021

Angående Stiftelsen Värmland och Örebro läns Skogsskola i Gammelkroppa.

Refr till gemensamt möte 2021-02-25.

Vid uppföljningsmötet med representanter för regionerna, näringen och skolans styrelse presenterades ett förslag till utvecklingsplan för skolans överlevnad och fortsatta utveckling. En plan på sikt med anpassat kursutbud och verksamhet för att stärka skolans ekonomi och möjlighet att fortsätta försörja skogsbranschen med kompetent arbetskraft.

Från och med juli 2021 planeras start av ny 2-årig skogsteknikerkurs, förutsatt att äskade medel beviljas. I planen ligger också återupptagning av fortbildning och övrig verksamhet. Effekterna av den pågående pandemin är fortsatt svåra att förutse över tid.

Risken för andra halvåret 2021 presenterades vid uppföljningsmötet. Se bilaga.

Risken för 2022 har att göra med vilka åtgärder som myndigheterna erbjuder om pandemin fortsätter. I värsta fall kan vi inte bedriva fortbildning och övrig verksamhet i den utsträckning vi önskar. Detta skulle kunna innebära att vi får ett negativt resultat för 2022. Om situationen skulle uppstå får vi se över vilka påbörjade utvecklings- och underhålls-satsningar som måste pausas. Även eventuella personalreduktioner kommer då att behöva diskuteras.

Gammelkroppa Skogsskola äskar om bidrag motsvarande 700 000 kr vardera av Region Värmland och Region Örebro Län. Detta bidrag skall täcka ett löpande underskott i verksamheten och utvecklingskostnader under juli-december 2021.

För Styrelsen enligt uppdrag/

Lena Karlsson
Rektor och verksamhetsledare

Komplettering till Anmodan om ekonomiskt bidrag hösten 2021

Angående Stiftelsen Värmland och Örebro läns Skogsskola i Gammelkroppa.

Här ges ett förtydligande kring ekonomin knuten till den utvecklingsplan för hösten 2021 som presenterades för Stiftarna 2021-02-25 och som efterfrågats gällande:

- Underlag för behov av tillskott med 1,4 Mkr under hösten 2021
- Skogsnäringens bidrag till Gammelkroppa Skogsskola under hösten 2021

I utvecklingsplanen sid 5/ Ekonomi presenterades två alternativ för fortsatt verksamhet med en prioriterad plan samt en alternativplan för hösten 2021.

Plan juli-december 2021 med all verksamhet igång.

Från och med juli 2021 planeras fortsatt högskoleverksamhet genom intagning av ny utbildningsomgång av 2-årig skogsteknikerkurs, förutsatt att äskade medel beviljas. I planen ligger också återupptagning av fortbildning och tillhörande verksamhet i form av mat och logi för kursdeltagare.

För att Gammelkroppa Skogsskola ska ges möjlighet till utveckling krävs en nödvändig personalförstärkning som ger utrymme för arbete med utvecklingsfrågor. Denna resursförstärkning, i form av utökad lärarresurs samt en deltid ekonomiadministratör, ligger med i den ekonomiska kalkylen. Investering i personal ger en förutsättning och en framtid för Gammelkroppas fortsatta högskoleverksamhet. Den möjliggör också den skogligna fortbildningsverksamhet som näringen efterfrågar.

Med facit i hand vet vi nu att personalstyrkan på utbildningssidan är alltför låg för att hinna med något mer än att säkerställa att dagens högskolenivå upprätthålls. Utrymme för utvecklingsarbete och marknadsföring har varit begränsat, vilket på sikt medfört försämrade förutsättningar för Gammelkroppas fortlevnad.

Då vi inte förväntar oss att allt återgår till det "normala" efter Coronapandemin redan under hösten 2021 räknar vi med en betydligt lägre intäkt från fortbildningsverksamheten än vanligt. Vi räknar med att rådande pandemi, trots vaccinationsprogram och andra åtgärder, kommer att medföra att vi får ett negativt resultat under hösten med ca -640 tkr.

Resultatprognosen på – 890 tkr i bilagan är, till skillnad från resultatprognosen på – 640 tkr, baserad på antagandet att ingen fortbildning och konferensverksamhet bedrivs samt några resurser ej tillförs för utveckling av verksamheten utan enbart vad som krävs för att kortsiktigt hålla verksamheten vid liv till så låg kostnad som möjligt. För att skapa möjlighet

till långsiktig överlevnad krävs en satsning på såväl personal som på kursutbud. En sådan satsning under innevarande verksamhetsår skulle innebära en negativ resultatpåverkan på c.a. 500 tkr. och ett resultat för verksamhetsåret 2021 på – 1 400 tkr. Tyvärr framgick detta kanske inte helt tydligt vid föredragningen den 2021-02-25.

Gammelkroppa Skogsskola äskar, med detta resonemang som grund, om bidrag motsvarande 700 000 kr vardera av Region Värmland och Region Örebro Län. Bidraget skall täcka ett löpande underskott i verksamheten och utvecklingskostnader under juli-december 2021.

Alternativplan juli-december 2021 med endast högskoleverksamhet.

I alternativplanen ligger ingen personalförstärkning och verksamheten med fortbildning och tillhörande mat och logi är nedlagd. All personal är uppsagd förutom kvarvarande lärarresurser knutna till skogsteknikerprogrammet samt vaktmästeri.

Då vi inte har någon fortbildningsverksamhet kommer vi förlora en viktig intäktskälla. Vi kommer inte heller att kunna ta ansvar för ett utvecklingsarbete som ska borga för en fortsatt utbildning och fortbildning av skoglig kompetens till näringen.

Detta scenario ger ett negativt resultat med -890 tkr och ger ett betydligt sämre utgångsläge för en eventuell nystart av verksamheten vid Gammelkroppa Skogsskola i en framtid efter Corona.

Skogsnäringens bidrag till Gammelkroppa Skogsskola hösten 2021.

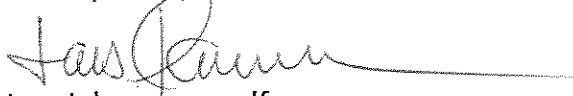
Gammelkroppa Skogsskolas Stödförening, som utgörs av representanter från skogsnäringen, består idag av ett trettiotal skogsföretag. Stödföreningens medlemsföretag har under lång tid stöttat skolan genom ett årligt verksamhetsbidrag motsvarande ca 500 tkr.

Under 2021 har resonemang förts inom Stödföreningen om en höjd bidragsnivå motsvarande 50 %. De större stödföretagen är vidtalade och ställer sig positiva till bidragsökningen.

Skogsnäringen bidrar även genom att beställa skogliga fortbildningskurser i form av digitala kurser men planerar också att återuppta kurser och möten på Gammelkroppa när pandemin klingat av.

Det är även av stort värde att stödföretagen bidrar med gästföreläsare som är mycket aktuella inom sina respektive områden. Detta är ett viktigt tillskott för högskoleutbildningen och bidrar till en verklighetsförankrad och högst aktuell kunskapsförmedling.

För Styrelsen/

Lars Johansson, ordf

2021-02-12

Övergripande Utvecklingsplan 2021-2022

för

Stiftelsen Värmlands och Örebro läns Skogsskola/ Gammelkroppa Skogsskola

Bakgrund

Gammelkroppa Skogsskola är en gammal anrik skola, den sista i sitt slag, som utbildat skoglig personal sedan år 1860.

Från och med 1940-talet har vi utbildat skogstekniker och från 1985 har vi genomfört den tvååriga skogsteknikerutbildningen. Vartannat år har 25 studenter från hela Sverige möjlighet att påbörja utbildningen. Skolan arbetar för att utbilda studenter med den kompetens och de färdigheter som efterfrågas av skogsbranschen.

För att säkerställa att våra blivande skogstekniker får den kompetensen vårdar vi vår kontakt med näringen. Företrädare från olika skogsföretag gästföreläser frekvent under utbildningen och på så sätt delger studenterna sin högst aktuella kunskap.

Samhället håller på att växla över till en bioekonomi, där skogen har en central roll. Betydelsen av vår undervisning i aktuella ämnen som svensk skogsskötsel avseende produktion, hållbarhet, ekologi och ekonomi kommer fortsatt att vara viktig.

Skogsnäringen signalerar om fortsatt behov av personal som redan vid examen är utbildade för att direkt kunna gå in i organisationen. Detta är och har varit en av Gammelkroppas kännetecken genom sitt nära samarbete med näringen. Behovet av framtida kompetensförsörjning ger Gammelkroppa ett existensberättigande.

Gammelkroppas högskoleutbildning skiljer sig till viss del från andra skogliga utbildningar genom elevernas bakgrund och erfarenhet av skoglig verksamhet. Utbildningen är utformad så att den även attraherar ungdomar som annars inte sökt sig till en högskola. En utbildning med nära kontakt med kommande arbetsuppgifter i yrkeslivet.

Skogsteknikerutbildningen vi ger leder till arbete men ger också en möjlighet till fortsatt högre skoglig utbildning vid andra lärosäten. Studenterna har efter examen från Gammelkroppa möjlighet att fortsätta studera vid SLU för att läsa till en kandidat- och magisterexamen.

Att skogsteknikerutbildningen ska ha ett bibehållet gott renommé i Skogsverige och att vi fortsatt ska kunna erbjuda en hög nivå på all vår utbildning är av största vikt för näringen och därmed Gammelkroppa.

Ekonomiskt nuläge

Årsresultatet för 2019 var ett "nollresultat" men betydligt bättre resultat jämfört med åren innan. Omorganisering bland ledning och personal visade sig ha effekt.

Budgeten inför 2020 var genomarbetad och det fanns en framtidstro på att verksamheterna på Gammelkroppa skulle kunna växa.

Coronapandemins påverkan med start våren 2020 visade sig få svåra ekonomiska effekter på grund av stort intäktsbortfall för Gammelkroppas verksamheter. Bokningsläget var inledningsvis gott både vad gällde fortbildning och konferens from april och året ut. Allteftersom pandemin utvecklades avbokades så gott som all konferensbokning.

Underhåll mm drogs ner till ett absolut minimum. Under november och december 2020 nyttjades möjligheten till korttidspermittering 60% för personal för verksamheterna fortbildning, hotell- och konferens samt restaurang. Endast högskoleverksamhet bedrevs.

Då den ekonomiska situationen blev alltmer akut togs kontakt med Stiftarna för att informera och diskutera stöd för Gammelkroppas överlevnad och fortlevnad. I mötet mellan styrelse och stiftare i början av december framkom att stiftarna var villiga att hjälpa till att avvärja den akuta ekonomiska situationen men också att stötta så att innevarande skogsteknikerkurs garanterades få fullfölja sin utbildning med examination juni 2021. Det bestämdes även vid mötet att styrelsen för Gammelkroppa skulle tillsätta en arbetsgrupp för framtagandet av en utvecklingsplan för framtiden. Utvecklingsplanen ska kopplas även till ett ekonomiskt tänk och presenteras för Stiftarna i slutet av februari 2021.

Plan för januari-juni 2021

Under perioden jan-juni 2021 bedrivs endast högskoleverksamhet. Stiftarna har med extra ekonomiskt stöd säkerställt att innevarande studenter kan utexamineras juni 2021.

Möjligheten till korttidspermittering 60% kommer att balanseras vad gäller personal som arbetar med fortbildning, hotell/konferens samt restaurang.

Det finns i dagsläget en del bokningar vad gäller fortbildning och konferenser from april och framåt. Då reglerna för korttidspermittering tillåter att man koncentrerar den tid som faktiskt ska arbetas till tid då det finns en möjlighet att få en intäkt tänker vi, om restriktionerna tillåter, att vi kan genomföra dessa aktiviteter under april-juni.

Under våren 2021 planeras en rekrytering av en ekonom/administratör på 50% som ska avlasta rektorn till förmån för dennes deltagande i utbildningen och framtidsplaneringen. Finansiering för en sådan anställning kan i huvudsak göras genom att man minskar nyttjandet av extern redovisningstjänst.

En rekrytering av en lärartjänst måste också förberedas så att denne kan vara på plats den 1 augusti 2021.

I början av januari påbörjades en insamling av utvecklingsbara tankar och idéer vad gäller Gammelkroppas framtid. Möten med personal, innevarande studenter, alumner, företrädare för näringen med flera gav en mängd värdefulla inspel att ta med i en utvecklingsplan.

Utvecklingsplanen innefattar några huvudpunkter som är viktiga att börja med på kort sikt och andra som tar vid under resans gång.

Två övergripande målsättningar i inledningen av utvecklingsarbetet är:

- Säkerställa att högskolestatus bibehålls och kvalitetssäkras
- Skapa en långsiktigt stabil och självbärande ekonomi för Gammelkroppa.

Plan för juli-december 2021

Förutsatt att planen godkänns startas en ny utbildningsomgång av skogstekniker under hösten 2021.

Om pandemin inte klingar av och vaccinationsinsatserna inte fullföljs som planerat är ett alternativ att vi bara bedriver högskoleverksamhet under juli-dec, så som vi planerar göra under jan-juni.

Om pandemin klingar av planerar vi att from juli även återuppta fortbildning och övrig verksamhet. I dagsläget har vi bokningar vad gäller både fortbildning och konferenser.

Under hösten 2021 behöver arbetet med att säkerställa högskolestatusen, personalförstärkning, utveckling av fortbildningskurser och marknadsföring påbörjas trots pågående pandemi.

För att nå målsättningen med att säkerställa högskolestatusen behöver vi utgå ifrån SLUs tankar kring Gammelkroppas resurser för högskoleverksamhet och arbeta med det som tidigare påpekats som områden att förbättra.

Vad gäller personalförstärkning är den en förutsättning för att säkerställa högskolestatusen över tid. Det gäller personalförstärkning både i resurs och kompletterande kompetens.

Utveckling av kursutbud för fortbildning samt marknadsföring måste prioriteras för en ökad intäkt och resurser läggs på att stärka varumärket Gammelkroppa.

Resursökningen och omfördelningen under våren men främst hösten 2021 ska ses som en förstärkning för att klara av utvecklingsarbetet med kvalitetssäkring och utveckling av kursverksamheten.

Utvecklingsplan för 2022 och framåt

Nyckelfrågorna kring högskolestatus, personalresurs, kursutbud och marknadsföring kommer sedan att utvidgas och arbetas vidare med från 2022 och framåt. Nedan listas ett antal av dessa arbetsområden.

Säkerställa högskolestatus

För att nå målsättningen med att säkerställa högskolestatusen behöver vi:

- Utgå ifrån SLUs tankar kring Gammelkroppas resurser för högskoleverksamhet och arbeta med det som tidigare påpekats som områden att förbättra.
- Säkerställa forskningsanknytning- kartlägg vilken som finns idag, undersök möjligheter att knyta forskning till GKA, egna forskningsförsök på Filipstads kommunkog, dela med annat lärosäte.
- Utveckla internationalisering- kontakt med andra lärosäten, alumner som verkar utomlands, kontakt med skogsnäringens filialer utomlands, Norge/ Finland, skogsskolor.
- Kvalitetssäkra högskoleutbildningen genom att utveckla målmatriser där man på ett transparent sätt kan se att utbildningen levererar det som förväntas.
- Personalförstärkning. En förutsättning för att säkerställa högskolestatusen över tid är också att det görs en personalförstärkning både i resurs och kompletterande kompetens. Idag är personalstyrkan på hela utbildningssidan, skogstekniker-programmet och skoglig fortbildning, alltför låg och behöver förstärkas i numerär. Personalförstärkningen ger förutsättning att höja kvaliteten på alla utbildningar och utöka kursutbudet.
- Utveckla kontakten och samarbetet med andra lärosäten, exempelvis Karlstads universitet och SLU/Skogsmästarskolan.
- Vidareutveckla kontakten med näringen för att involvera ”skarpa” övningar mer frekvent i utbildningen.
- Investera i ny teknik/digitalisering för att kunna utveckla högskoleutbildningen samt fortbildningsupplägg. Skulle också vara ett sätt att kunna dela föreläsningar/kurser med andra högskolor, myndigheter.
- Se över möjligheten att högskolestudenterna ges möjlighet att läsa utökade kurser

Skapa en långsiktigt stabil och självbärande ekonomi

- Personalförstärkning ger också utrymme för utveckling av nya kurser som skogsnäringen efterfrågar. Den utökade personalresursen ger en god möjlighet till större intäkter från främst fortbildning.
- Ta fram högkvalitativa kompetensutbildningar för skogsnäringen vad gäller skötsel frågor/produktionsfrågor, affärs ekonomi/ affärsutveckling, digital utveckling samt individuell utveckling.
- Framtagandet av fortbildningskurser med delvis distansupplägg är en viktig produkt.

- Undersök över tid vad skogsnäringen har för fortbildningsbehov, skräddarsy kurser och upplägg.
- Skapa utbildningsbrygga för de som vill göra karriärbyte och på så sätt få in andra kompetenser i skogssektorn.
- Kartlägg nya målgrupper för all verksamhet på Gammelkroppa.
- Uppdatera hemsidan och levandegör allt vad Gammelkroppa har att erbjuda via virtuella inslag.
- Marknadsföring måste prioriteras och resurser läggas på att vårda varumärket Gammelkroppa.
- Nätverka, bygg relationer med näringen och förmedla Gammelkroppa som en självklar och viktig aktör för skoglig fortbildning.
- Kontakta nya presumtiva stödföretag och få en aktivare Stödförening.
- Aktivera samarbetet/ utbytet med Kamratföreningen och dess nätverk.
- Ta hjälp av regionernas utredningsresurser under kortare period för att se över situationen och skapa handlingsutrymme.
- Undersök möjligheterna att via regionerna få hjälp med att skapa ett projekt under kortare tid för att se över vilka ytterligare utvecklingsmöjligheter som finns för Gammelkroppa skogsskola & konferens.

Bygga Varumärke

- I bilaga redovisas de marknadsföringsåtgärder som planeras att genomföras med början under hösten 2021.

Ekonomi

Med det extra stöd vi mottagit är kalkylen ett nollresultat för perioden jan-juni 2021.

Plan juli-december 2021/ all verksamhet inkl fortbildning och utvecklingsarbeteIntäkter

Statligt bidrag	1 200 000
Regionbidrag	160 000 (ordinarie)
Stödföreningen	300 000
Fortbildning	700 000 (bokat per idag)
Mat och logi	300 000 (bokat per idag)
Övrigt	500 000
Summa Intäkter:	3 160 000 kr

Kostnader

Personal	2 000 000 kr
Övrigt	
Fasta	800 000 kr
Rörliga	1 000 000 kr
Summa kostnader:	3 800 000

Beräknat resultat hösten 2021: -640 000 kr

Alternativplan juli-december 2021/ endast högskola. Personal uppsagd för fob, konf, restIntäkter

Statligt bidrag	1 200 000
Regionbidrag	160 000 (ordinarie)
Stödföreningen	300 000
Fortbildning	0
Mat och logi	0
Övrigt	300 000
Summa Intäkter:	1 960 000 kr

Kostnader

Personal	1 200 000
Övrigt	
Fasta	800 000
Rörliga	850 000
Summa kostnader:	2 850 000 kr

Beräknat resultat hösten 2021: -890 000 kr

Plan jan-dec 2022/ all verksamhet

De möjligheter som ges till utveckling av Gammelkroppa kommer att förvaltas och arbetas vidare med under 2022. Då utvecklingsarbete tar tid förväntas det ekonomiska resultatet för året vara svagt positivt.

Intäkter

Statligt bidrag	2 400 000
Regionbidrag	320 000
Stödförening	650 000

Fortbildning	1 800 000
Mat och logi	1 900 000
Övrigt	1 150 000
Summa Intäkter:	8 220 000

Kostnader

Personal	4 000 000 kr
Övrigt	
Fasta	1 600 000 kr
Rörliga	2 500 000 kr
Summa kostnader:	8 100 000

Beräknat resultat 2022: +120 000

Plan 2023 och framåt

Då utvecklingsarbete är en process över tid förväntas den investerade personal- och resursförstärkningen ge större effekt först under 2023. Detta genom att vi då får en respons på exempelvis utvecklat kursutbud och upplägg med mera. Vi bör då kunna se en förbättrad ekonomisk situation som bidrar till uppbyggnaden av en stabil ekonomisk grund för Gammelkroppas fortlevnad.

Stiftelsen Värmlands och Örebro Läns Skogsskola/ Gammelkroppa Skogsskola

	Mindre Corona Alternativ 1 juli-dec 2021	Om forts Corona Alternativ 2 juli- dec 2021	Om forts Corona Alternativ 3 juli-dec 2021
	Prioriterad plan med högskola, fortbildning och utvecklingsresurs	Alternativplan med bara högskola, utan fortbildning och utvecklingsresurs	Alternativplan med högskola och utvecklingsresurs, men utan fortbildning
Intäkter			
Statligt bidrag	1 200 000 kr	1 200 000 kr	1 200 000 kr
Regionbidrag	160 000 kr	160 000 kr	160 000 kr
Stödföreningen	300 000 kr	300 000 kr	300 000 kr
Fortbildning	700 000 kr	- kr	- kr
Mat o Logi	300 000 kr	- kr	- kr
Övrigt	500 000 kr	300 000 kr	500 000 kr
Summa Intäkter	3 160 000 kr	1 960 000 kr	2 160 000 kr
Kostnader			
Personal	1 500 000 kr	1 200 000 kr	1 500 000 kr
Utv.resurs	500 000 kr	- kr	500 000 kr
<u>Övrigt</u>			
Fasta	800 000 kr	800 000 kr	800 000 kr
Rörliga	1 000 000 kr	850 000 kr	800 000 kr
Summa Kostn	3 800 000 kr	2 850 000 kr	3 600 000 kr
Resultat	- 640 000 kr	- 890 000 kr	- 1 440 000 kr

6

Deltagarärende – antagning till
Allmän kurs på Kävesta
folkhögskola

21RS1386

Organ
Regionala tillväxtnämnden

Deltagarärende – antagning till Allmän kurs på Kävesta folkhögskola

Förslag till beslut

Regionala tillväxtnämnden beslutar

att utifrån den redogörelse som framgår i ärendet ställa sig bakom Kävesta folkhögskolas hantering av antagningsprocessen.

Sammanfattning

Anhörig till en sökande till Allmän kurs har lämnat in en anmälan till Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR), gällande bristfällig hantering av sökande med funktionsnedsättning. Den anhörige agerar med stöd av fullmakt. Liknande synpunkter har framförts till linjeledare på allmän kurs, biträdande rektor och rektor på skolan, samt därefter till områdeschef för området utbildning och arbetsmarknad. Efter kontakten med skolan och förvaltningen vände sig ombudet till FSR, som i sin tur bett skolans styrelse, regionala tillväxtnämnden, att lämna ett utlåtande i ärendet.

Ombudet anser att Kävesta folkhögskola inte lever upp till vad skolan utlovat, bland annat utifrån skolans ambition att skapa en trygg miljö för alla. Skolan bedömer att kritiken i huvudsak riktas mot:

1. bemötandet under antagningsprocessen
2. beslutet att inte anta den sökande till vårterminen 2021
3. skolans kompetens att stötta deltagare med behov utifrån funktionsnedsättningar

För att Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR) ska behandla en anmälan ska ärendet först ha behandlats av skolans styrelse, detta för att möjliggöra en överklagandeprocess inom skolan samt för att styrelsen är ytterst ansvarig för skolans verksamhet.

Ärendebeskrivning

Från skolan har förvaltningen fått följande beskrivning av antagningsprocessen:

Efter att skolan fått kännedom om anmälan har samtliga inblandade gått igenom händelseförloppet tillsammans med skolans verksamhetsutvecklare (som själv inte varit inblandad i processen). Syftet har varit att:

1. granska om skolan följt sina antagningsrutiner och antagningskriterier, så som de formulerats och gjorts tillgängliga på hemsida samt i studeranderättslig information, samt att
2. undersöka hur dessa kommunicerats till den sökande och ombudet under antagningsprocessen.

Skolan bygger sin bedömning främst på den korrespondens som skett med ombudet och den sökande mellan 2019-08-07 och 2020-12-22. Till största delen består den av e-post (cirka 100 st), men även sparade sms och anteckningar från telefonsamtal och besök. Baserat på denna genomgång delar skolan inte ombudets bild av hur processen gått till.

Skolan anser att ärendet primärt rör antagningsprocessen, snarare än vilket stöd som skolan kan erbjuda deltagare som aktivt studerar på Allmän kurs. Ombudets hänvisningar till skolans vision för studiemiljön och stödmöjligheter har med andra ord begränsad betydelse i ärendet.

Skolan har förståelse för att personer som söker till skolan kan uppleva antagningsprocessen och antagningskriterierna som utmanande, att skriva ett personligt brev och medverka i en antagningsintervju.

Antagningsprocessen och antagningskriterierna är till för att skolan ska kunna göra en korrekt och likvärdig bedömning av de sökandes möjlighet att bedriva studier på Kävesta folkhögskola. Skolans strävan att upprätthålla antagningskriterierna utgör inte bristande bemötande.

Skolan har mandat att bedöma vilka sökande som kan bedriva studier inom ramarna för den undervisning som erbjuds och de stödmöjligheter skolan har till sitt förfogande. I slutänden är det skolan som ansvarar för att antagna deltagare får det stöd och den hjälp de behöver för att klara studierna.

Skolans huvudsakliga ansvar är därför inte att anpassa antagningsprocessen för varje sökandes behov. Skolan ansvarar för att sakligt och tydligt förklara hur processen går till, samt motivera sina beslut.

Skolan anser att det skulle vara ett tydligt studeranderättsligt brott, och i förlängningen

ett etik- och gränsdragningsproblem, att göra avsteg från antagningskriterierna utifrån enskilda sökande/anhörigas önsknings.

Skolan har under hela ärendets gång upplevt det utmanande att upprätta en direktkontakt med den sökande. Som anges i antagningskriterierna behöver antagningsintervjun ske i form av ett samtal direkt med den sökande. Samtalet som form är både ett formellt antagningskriterium och en metod för skolan att bedöma vilka som ska antas till utbildningen.

Skolan har försökt få direktkontakt med den sökande på flera olika sätt; via e-post och sms såväl som telefonsamtal och röstmeddelanden. Den sökande har endast i några enstaka fall svarat på dessa kontaktförsök.

Merparten av kommunikationen kring antagningen har skett indirekt, via den sökandes ombud. Skolan anser att detta är problematiskt då skolformen riktar sig till vuxna, myndiga personer.

Skolan upplever slutligen att ombudet inte har accepterat antagningsprocessen, antagningskriterierna och de beslut som skolan fattat, trots upprepade försök att kommunicera dem. Framförallt gäller detta ramarna för antagningsprocessen. Ombudet har under alla tre antagningarna uppmanat skolan att göra avsteg från antagningskriterierna. Frågan har riktat sig till flera olika personer, från linjeledare och biträdande rektor till rektor. Skolan upplever att den tydligt har förklarat hur processen går till, vad studier på Allmän kurs innebär samt hur coronapandemin påverkat formerna för undervisningen.

Ombudet har hållit fast vid sin uppfattning att det finns outtalade motiv eller prestige bakom beslutet att inte anta den sökande till vårterminen 2021. Detta trots skolans försök att tydliggöra skillnaden i förutsättningarna mellan höstterminen 2020 och vårterminen 2021 före, under och efter den sista antagningsintervjun.

För att Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR) ska behandla en anmälan ska ärendet först ha behandlats av skolans styrelse, detta för att möjliggöra en överklagandeprocess inom skolan samt för att styrelsen är ytterst ansvarig för skolans verksamhet.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Beslutet har inga konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven.

Tjänsteställe, handläggare
Utbildning och arbetsmarknad, Ewa Lindberg

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS1386

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regional tillväxtnämnd den 17 maj 2021.

Anmälan av Kävesta folkhögskola till Folkbildningsrådet, Folkhögskolornas studeranderättsliga råd.

Fullmakt att företräda sökande.

Sammanfattning av ärendet från Kävesta folkhögskola, Deltagarärende – antagning till Allmän kurs.

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till:

Kävesta folkhögskola

Folkbildningsrådet, Folkhögskolornas studeranderättsliga råd

Anmälares ombud David Johansson

Från: Styrkor - David Johansson <david@styrkor.se>

Datum: 9 februari 2021 11:23:07 CET

Till: "Lejegren Irén, Regionråd S Politisk ledning majoritet"

<iren.lejegren@regionorebrolan.se>

Ämne: Fwd: 21/00080-1 - Anmälan till FSR gällande bristfällig hantering av sökande med funktionsnedsättning på Kävesta folkhögskola

Hej Irén

Vi pratades vid förra veckan och nedan är anmälan (skickat 2 feb) som vi gjort till FSR angående Kävesta Folkhögskola. I svaret från handläggare för studeranderättsliga frågor på Folkbildningsrådet frågade de efter ett utlåtande från skolans huvudman och därför skickar jag det vidare till er.

Bifogat finns även en fullmakt från vår son Gabriel Johansson så jag kan föra hans talan i detta ärende.

När har ni nästa möte?

David Johansson
Gallup Certified Strengths Coach

Strategic | Futuristic | Activator | Responsibility | Belief

e david@styrkor.se

f www.facebook.com/styrkor

m +46705-163147

i www.instagram.com/styrkor.se

w www.styrkor.se

l se.linkedin.com/in/styrkor

Styrkor is not affiliated with The Gallup Organization ("Gallup") and Gallup owns all right, title, and interest in all of its trademarks and copyrights relating to CliftonStrengths™, Gallup®, StrengthsFinder®, and the 34 Clifton StrengthsFinder® theme names. The non-Gallup information being presented has not been approved, sanctioned or endorsed by Gallup. The opinions, views and interpretations centered on Clifton StrengthsFinder® are solely the opinions of Styrkor. Gallup does not certify any external consultants to interpret Q12® results. As such, the non-Gallup information you are receiving has not been approved and is not sanctioned or endorsed by Gallup in any way. Opinions, views and interpretations of Q12 results are solely the beliefs of Styrkor.

Vidarebefordrat mejl:

Från: Anna Göthner <anna.gothner@folkbildningsradet.se>

Ämne: 21/00080-1 - Anmälan till FSR gällande bristfällig hantering av sökande med funktionsnedsättning på Kävesta folkhögskola

Datum: 4 februari 2021 14:15:03 CET

Till: David Johansson <david@styrkor.se>

Hej David,

Tack för ditt mejl och för information om det inträffade.

För att Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR) ska behandla en anmälan ska ärendet först ha behandlats av skolans styrelse, detta för att möjliggöra en överklagandeprocess inom skolan samt för att styrelsen är ytterst ansvarig för skolans verksamhet. Jag förstår att ni har haft en omfattande kontakt med skolan och även en dialog med skolans styrelseordförande. Jag undrar om ni har fått något skriftligt svar från styrelsen som vi kan ta del av? Har ni enbart fått muntligt besked ber jag dig att redogöra mer om detta, så ska jag i så fall stämma av med FSR:s ordförande om vi kan gå vidare med ärendet utifrån det.

Därutöver ska anmälningar som behandlas av FSR komma från den direkt berörde personen. Om Gabriel vill gå vidare med anmälan av ärendet till FSR skulle jag därför behöva en bekräftelse om detta från honom, t ex genom ett mejl från honom där han kort beskriver vad han vill anmäla. Alternativt om du och Gabriel väljer att skriva en fullmakt om att du får föra hans talan i detta ärende.

Jag beklagar uppkommen situation och hoppas att Gabriel kan hitta en väg framåt!

Med vänliga hälsningar

Anna Göthner

Handläggare studeranderättsliga frågor

Folkbildningsrådet

T 08-412 48 10 | folkbildningsradet.se

Box 380 74 | 100 64 Stockholm | Besök: Ringvägen 100

När du skickar e-post till oss behandlar vi dina personuppgifter. Mer om hur dina personuppgifter behandlas hittar du på folkbildningsradet.se/personuppgifter

Från: Styrkor - David Johansson <david@styrkor.se>
Skickat: den 2 februari 2021 11:14
Till: FSR <fsr@folkbildningsradet.se>
Kopia: Anna Göthner <anna.gothner@folkbildningsradet.se>
Ämne: Anmälan till FSR av Kävesta Folkhögskola

Hej,

I statsbidragsvillkoren för folkhögskolorna står en generell skrivning om att folkhögskolan ska arbeta förebyggande mot diskriminering och särskilt nå deltagare som har en funktionsnedsättning. Vår son Gabriel (21 år) har ADD med autistiska drag och en lättare språkstörning, men har gått vanlig skolgång genom grundskola och gymnasiet med mindre stödsatser och tog studenten 2019. Sista gymnasieåret gjorde vi ett anpassat schema vilket ledde till att Gabriel vill göra klart sina betyg och i november 2019 tog vi första kontakten med Kävesta. En annan anledning för honom att söka FHSK är också att få ett socialt sammanhang då han inte haft något sysselsättning sedan studenten 2019.

Vi gör anmälan till FSR då vi anser att Kävesta Folkhögskolan inte lever upp till vad skolan utlovat. På sin hemsida skriver de "Kävesta ska vara en plats där alla känner sig välkomna, oavsett mål med sina studier eller tidigare erfarenheter av att gå i skolan. Vi arbetar tillsammans för att skapa en trygg miljö för alla. Om vi visar varandra ömsesidig respekt kan vi mötas, växa som människor och ta till oss nya erfarenheter och kunskaper." Vi uppfattade Kävesta som en trygg miljö för vår son och hade dessutom hört goda rekommendationer från bl.a. NP-Resurs (Örebro Kommun).

På grund av hans diagnos behöver vi lång förberedelse inför nya sammanhang och i november 2019 fick jag (pappa) och Gabriel göra ett första studiebesök på Kävesta. Vi mötte då en lärare som förstod och bemötte Gabriel utifrån hans NP-diagnos på ett mycket bra sätt och i februari 2020 hade vi ett nytt möte med samma lärare och biträdande rektor för att mer konkret prata om studier på Kävesta. Gabriel kände sig trygg med dessa kontakter och gjorde en ansökan inför HT2020.

När det var dags för intervju kontaktade linjeledaren för Allmän kurs Gabriel via telefon och ville boka in en telefonintervju (pga Corona fick vi inte besöka skolan), vilket skapade väldigt mycket ångest hos Gabriel pga hans språkstörning och dessutom kontakt med en helt ny person. Jag ringde då linjeledaren för att förklara Gabriels diagnos och bad henne då att vara varsam i kontakten med Gabriel då vi hade jobbat med att bygga upp förtroende för folkhögskolan under ett halvår. Det hade ju varit önskvärt att någon av de tidigare kontakterna på Kävesta även gjort intervju men linjeledare sa att den måste hon göra. Jag anade redan då att hon inte riktigt förstod hur hon skulle bemöta Gabriel på samma fina sätt som de tidigare kontakterna och fick dessutom reda på (till vår förvåning) att hon är skolans specialpedagog. Men vi fick då till en intervju med linjeledaren via Microsoft Teams, vilket ledde till att han blev antagen för HT 2020 för att läsa tredje året på allmän linje men utlagt på tre terminer - bra plan som linjeledare/specialpedagog tagit fram för Gabriel! Vi var då även införstådda med att höstens undervisning troligen skulle ske på distans pga Corona.

Men när terminstart närmade sig så mailade jag skolan med önskemål att Gabriel skulle få kontakt med sin mentor som förberedelse, men denne fick då tydligen inte information om Gabriels diagnos och försöker flera gånger att ringa honom på telefon vilket på nytt ledde till ett ångest-påslag för honom och han klarade inte att starta skolan på grund av detta. Här hade vi ju önskat att den info som specialpedagog fick av oss i samband med ansökan (att undvika telefonkontakt) hade förts vidare till mentor, men så var tydligen inte fallet. Gabriel mailade linjeledare om att han inte vill starta denna terminen och fick svaret att han var välkommen tillbaka med ny ansökan "eftersom nu känner vi ju varandra".

När Gabriel kommit över ångesten vid terminsstarten (han vill verkligen studera och komma igång med en sysselsättning) så gjorde vi en ny ansökan inför VT 2021, men historien upprepar sig och linjeledaren/specialpedagogen bokar nu på nytt in en telefonintervju med Gabriel och dessutom på en morgontid. Jag kontaktade då henne och påminde då om att vi vid flera tillfällen bett dem undvika telefonkontakt (vilket skapar ångest pga hans språkstörning). Dessutom kunde man kanske undvika att ge en morgontid till en person som inte haft någon sysselsättning på 1,5 år och börjat vrida på dygnet. Det förvånade oss igen att en specialpedagog inte hade större känslighet att möta en person med NP-diagnos. Vi tipsade skolan om NP-resurs och kontakt med tidigare lärare på Virginska skolan som mötte Gabriel på ett fantastiskt sätt och hjälpte honom att ta studenten med små medel.

Eftersom vi lagt så mycket tid på kontakten med Kävesta (sedan hösten 2019) pratade jag med både biträdande rektor och rektor för att se om de möjligtvis kunde kringgå en formell intervju då han redan antagits till förra terminen och att flera brister i bemötandet skapat onödigt ångest hos Gabriel, men de var orubbliga i sin princip att ha en ny formell intervju och den genomfördes via Teams strax innan jul med biträdande rektor och en lärare. Vi trodde då att det bara skulle vara en formell sak, men några dagar innan jul får vi besked att Gabriel inte blir antagen till VT 2021 (trots att han blev antagen HT 2020)!?

Jag hade åter erbjudit dem en kontakt med både Virginska skolan och NP-resurs som vet att det inte krävs så mycket för att skapa den trygghet som Gabriel behöver för att börja studera. De tog ingen kontakt med Virginska skolan och NP-resurs pratade de med samma dag som han fick ett negativt besked. Deras skäl för att inte anta Gabriel var att de inte trodde att distansstudier var lämpligt för honom, men de var ju samma förutsättning som vi fått inför höstterminen så det känns som att det fanns andra skäl som de inte nämnde. På Kävestas hemsida nämns ju också "[Stöd för deltagare med funktionsnedsättning](#)" - men vi har hela tiden sagt att han inte är i behov av större stödinsatser då det räcker med ett bra bemötande och förståelse för hans diagnos. Dessutom tror jag att distansstudier kunde vara ett bra sätt för honom att påbörja studier på folkhögskolan.

Vi har haft kontakt med både lärare, biträdande rektor, rektor och till och med Ewa Lindberg (Områdeschef för Utbildning och Arbetsmarknad Region Örebro län) som representant för huvudman för att påpeka brister i bemötande utifrån det de skriver på [hemsidan](#) om en "trygg och respektfull miljö", men tyvärr tror vi att det blivit en prestigefråga för dem.

Tyvärr har skolans agerande (att först ge hopp och förtroende till att sedan neka en plats) lett till en stor besvikelse för Gabriel och depressiva tecken, så vi behöver nu fokusera på nån ny väg framåt efter att ha lagt mycket tid och energi på Kävesta. Vi hoppas dock att skolan ser det som en möjlighet att lära av denna erfarenhet och vi finns till hands för en konstruktiv dialog om ni vill ha vidare kontakt!

David Johansson
Gallup Certified Strengths Coach

Strategic I Futuristic I Activator I Responsibility I Belief

e david@styrkor.se
m +46705-163147
w www.styrkor.se

f www.facebook.com/styrkor
i www.instagram.com/styrkor.se
l se.linkedin.com/in/styrkor

Styrkor is not affiliated with The Gallup Organization (“Gallup”) and Gallup owns all right, title, and interest in all of its trademarks and copyrights relating to CliftonStrengths™, Gallup®, StrengthsFinder®, and the 34 Clifton StrengthsFinder® theme names. The non-Gallup information being presented has not been approved, sanctioned or endorsed by Gallup. The opinions, views and interpretations centered on Clifton StrengthsFinder® are solely the opinions of Styrkor. Gallup does not certify any external consultants to interpret Q12® results. As such, the non-Gallup information you are receiving has not been approved and is not sanctioned or endorsed by Gallup in any way. Opinions, views and interpretations of Q12 results are solely the beliefs of Styrkor.

Tjänsteställe, handläggare
Kävesta folkhögskola, Lisa Rosander
Telefon: 019-602 49 52, lisa.rosander@kavesta.fhsk.se

Datum
2021-03-09

Beteckning
Tjänsteanteckning

Deltagarärende – antagning till Allmän kurs

Skolans sammanfattning av anmälan

En anhörig till en sökande till Allmän kurs har framfört kritik mot hur Kävesta folkhögskola hanterat sin antagning. Den anhörige ”anser att Kävesta folkhögskola inte lever upp till vad skolan utlovat”, bland annat utifrån skolans ambition att skapa en trygg miljö för alla. Skolan bedömer att kritiken i huvudsak riktas mot:

1. bemötandet under antagningsprocessen
2. beslutet att inte anta den sökande till vårterminen 2021
3. skolans kompetens att stötta deltagare med behov utifrån funktionsnedsättningar

Skolan ger sin bedömning av denna kritik nedan.

Skolans bedömning av ärendet

Efter att skolan fått kännedom om anmälan har samtliga inblandade gått igenom händelseförloppet tillsammans med skolans verksamhetsutvecklare (som själv inte varit inblandad i processen). Syftet har varit att 1) granska om skolan följt sina antagningsrutiner och antagningskriterier¹, så som de formulerats och gjorts tillgängliga på hemsida samt i studeranderättslig information, samt att 2) undersöka hur dessa kommunicerats till den sökande och anhöriga under antagningsprocessen.

Skolan bygger sin bedömning främst på den korrespondens som skett med anhöriga och den sökande mellan 2019-08-07 och 2020-12-22. Till största delen består den av e-post (cirka 100 st), men även sparade sms och anteckningar från telefonsamtal och besök. Baserat på denna genomgång delar skolan inte de anhörigas bild av hur processen gått till. Nedan återfinns skolans sammanfattade bedömning av ärendet, utifrån fyra övergripande punkter².

¹ Se bilaga 1 för mer information om antagningen till Allmän kurs på Kävesta folkhögskola.

² Se bilaga 3 för mer information om ärendets gång.

1. Skolan anser att ärendet primärt rör antagningsprocessen, snarare än vilket stöd som skolan kan erbjuda deltagare som aktivt studerar på Allmän kurs.
 - a) De anhörigas hänvisningar till skolans vision för studiemiljön och stödmöjligheter har med andra ord begränsad betydelse i ärendet.
2. Skolan har förståelse för att sökande kan uppleva antagningsprocessen och antagningskriterierna som utmanande (till exempel att skriva ett personligt brev, samla sina referenser eller medverka i en antagningsintervju). Men skolans strävan att upprätthålla antagningskriterierna utgör inte bristande bemötande (vilket skolan uppfattar att de anhöriga anser).
 - a) Antagningsprocessen och antagningskriterierna är till för att skolan ska kunna göra en korrekt och likvärdig bedömning av de sökandes möjlighet att bedriva studier på Kävesta folkhögskola.
 - b) Skolan har mandat att bedöma vilka sökande som kan bedriva studier inom ramarna för den undervisning som erbjuds och de stödmöjligheter skolan har till sitt förfogande. I slutänden är det skolan som ansvarar för att antagna deltagare får det stöd och den hjälp de behöver för att klara studierna.
 - c) Skolans huvudsakliga ansvar är därför inte att anpassa antagningsprocessen för varje sökandes behov. Men skolan ansvarar för att sakligt och tydligt förklara hur processen går till, samt motivera sina beslut.
 - d) Skolan anser att det skulle vara ett tydligt studeranderättsligt brott³, och i förlängningen ett etik- och gränsdragningsproblem, att göra avsteg från antagningskriterierna utifrån enskilda sökande/anhörigas önsknings.
3. Skolan har under hela ärendets gång upplevt det utmanande att upprätta en direkt kontakt med den sökande. Som anges i antagningskriterierna behöver antagningsintervjun ske i form av ett samtal direkt med den sökande. Samtalet som form är både ett formellt antagningskriterium och en metod för skolan att bedöma vilka som ska antas till utbildningen.
 - a) Skolan har försökt få kontakt med den sökande på flera olika sätt; via e-post och sms såväl som telefonsamtal och röstmeddelanden. Den sökande har endast i några enstaka fall svarat på dessa kontaktförsök.
 - b) Istället har merparten av kommunikationen kring antagningen skett indirekt, via den sökandes anhöriga. Skolan anser att detta bland annat är problematiskt då skolformen riktar sig till vuxna, myndiga personer.
4. Skolan upplever slutligen att de anhöriga inte accepterat antagningsprocessen, antagningskriterierna och de beslut som skolan fattat, trots upprepade försök att kommunicera dem på ett tydligt och sakligt sätt.
 - a) Framförallt gäller detta ramarna för antagningsprocessen. Anhöriga har under alla tre antagningarna uppmanat skolan att göra avsteg från antagningskriterierna. Frågan har riktat sig till flera olika personer, från linjeledare och biträdande rektor till rektor. Skolan upplever att den tydligt har

³ Se bilaga 2 för mer information om Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR) och Folkbildningsrådets syn på studeranderättsliga frågor i folkhögskolan.

förklarat hur processen går till (exempelvis att en intervju i form av direkt samtal måste genomföras), vad studier på Allmän kurs innebär samt hur coronapandemin påverkat formerna för undervisningen.

- b) Anhöriga har även hållit fast vid sin uppfattning att det finns outtalade motiv eller prestige bakom beslutet att inte anta den sökande till vårterminen 2021. Detta trots skolans försök att tydliggöra skillnaden i förutsättningarna mellan höstterminen 2020 och vårterminen 2021 före, under och efter den sista antagningsintervjun.

Bilaga 1. Antagningen till Allmän kurs

Allmän kurs tar emot nya deltagare både till höst- och vårterminen. Höstterminen är vanligtvis den största antagningen, med cirka 30 lediga platser och över 100 nya ansökningar. Vårterminens antagning är något mindre, med cirka 20 lediga platser och cirka 60 nya ansökningar. Studieplatserna är fördelade på fem olika klasser. Deltagare som går i samma klass har ungefär samma längd på sin studieplan. Därför är antalet lediga platser olika vid varje ansökningstillfälle, och beror på hur många deltagare som slutar i varje klass just den terminen.

Antagningen sköts av en antagningsgrupp som består av linjeledare, en lärare och skolans stödteam. Två viktiga delar i antagningsarbetet är att 1) kontakta de sökande för att få in underlag i form av tidigare betyg och intyg, samt att 2) boka och genomföra intervjuer. Det är genom intervjuerna skolan bedömer vilka sökande som kan antas, bland annat utifrån deras preliminära studieplaner, pedagogiska behov och fördelningen av lediga platser i de olika klasserna. Intervjuerna handlar till stor del om att bedöma om den sökande kan tillgodogöra sig studier enligt skolans pedagogiska modell, bland annat genom att tala om deltagarnas motivation och behov. Intervjuerna är även viktiga för att börja lära känna potentiella deltagare, och lägga grunden för den kommande pedagogiska relationen.

Antagningsprocessen

Alla som ansöker till Allmän kurs kan läsa om antagningsprocessen och antagningskriterierna på skolans hemsida⁴. De sammanfattas här:

Hur går ansökningen till?

Så här går ansökan till:

1. Du fyller i en ansökan från Kävestas hemsida eller prospekt.
2. Du bifogar kopia på betyg (eller samlat betygsdokument) från grundskola eller gymnasium, samt eventuella andra intyg från tidigare studier och/eller bevis på arbetslivserfarenhet.
3. Du bifogar ett personligt brev där du presenterar dig.
4. Vi bekräftar att vi fått din ansökan och kallar dig till en intervju där vi tittar på din skolbakgrund och lägger upp en preliminär studieplan.
5. Du får ett antagningsbesked med mail eller SMS.
6. Du bekräftar att du vill ha din studieplats.
7. Du får ett skriftligt antagningsbesked med tid för kursstart m.m.

Intervju & preliminär studieplan

En viktig del i ansökningsprocessen är att vi på skolan får träffa dig för en intervju. Då lägger vi upp en preliminär studieplan för dig. Studieplanen visar om du behöver studera i ett, två, tre eller fyra år för att uppnå grundläggande behörigheter. Studieplanen visar också vilken klass du i så fall skulle börja studera i.

⁴ <http://www.kavesta.fhsk.se/utbildningar/allman-kurs/antagningen/>

Antagningskrav

För att kunna bli antagen till studier på Allmän kurs ska du:

- skicka in ansökan i tid
- genomföra en studieplaneringsintervju på skolan, via telefon eller liknande
- sakna fullständigt gymnasium, eller som mest sakna ett av ämnena svenska, engelska eller matematik från grundskolan
- ha tillräckliga språkkunskaper för att kunna följa våra kurser (enligt skolans bedömning)

Urvalskriterier

När skolan väljer vilka sökande som får en studieplats bedömer vi om du:

- kan följa undervisningen på den nivå där det finns lediga studieplatser
- kan tillgodogöra dig utbildningen, det vill säga studera på heltid och läsa alla ämnen (även om du har behörighet i vissa ämnen)
- uttrycker tydlig motivation att studera enligt folkhögskolans pedagogik
- kan visa intyg eller ge referenser för tidigare skolgång/arbetslivserfarenhet

Bilaga 2: Folkhögskolornas studeranderättsliga råd

Varje folkhögskola ansvarar själv för antagningen av nya deltagare. Det finns inga centralt uppställda riktlinjer för hur antagningsprocessen ska gå till eller hur antagningskriterierna ska vara utformade. Folkbildningsrådet utgår ifrån att antagningen är en så kallad studeranderättslig fråga, där varje skola, i samråd med sin styrelse, har ett eget ansvar för att formulera, kommunicera och kvalitetssäkra antagningsförfarandet. Folkbildningsrådet sammanfattar det så här:

Skollagen gäller inte för folkhögskolan och Folkbildningsrådet har ingen uppgift att utöva tillsyn över folkhögskolor. Varje enskild folkhögskolas styrelse har ansvar och befogenhet att fatta de flesta beslut som gäller deltagarnas situation och rättigheter på folkhögskolan⁵.

Inom Folkbildningsrådet finns Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR), dit deltagare kan vända sig om de är missnöjda med hur skolan har hanterat ett ärende. FSR har som uppgift att stärka deltagarnas studeranderättsliga ställning och kan bistå med vägledning och/eller hantera formella anmälningar.

Vid en anmälning undersöker FSR fallet och gör sedan ett yttrande, där de redogör för hur skolan har hanterat frågan och eventuellt vad de anser att skolan kan förbättra i sina rutiner. FSR har inget mandat att häva eller ändra folkhögskolornas beslut. Vanligen har de främst synpunkter på processen, det vill säga huruvida skolan följt sina egna rutiner och/eller hur kommunikationen med deltagare gått till.

För att kunna göra denna granskning utgår FSR ifrån hur skolorna har formulerat sina regler och rutiner på till exempel hemsidor och i kurskataloger. Många skolor (så även Kävesta folkhögskola) har också samlat dessa i en så kallad ”studeranderättslig standard”, en samling av de regler och rutiner som påverkar deltagarnas studier.

⁵ <https://www.folkbildningsradet.se/om-folkhogskolan/studeranderatt/>

Bilaga 3 – Skolans genomgång av ärendet

Anhöriga har i en anmälan riktat kritik mot Kävesta folkhögskola för hanteringen av antagningen till Allmän kurs. Som nämnts tidigare förstår skolan att det rör sig om i huvudsak tre punkter:

1. Skolan sägs ha haft stora brister i bemötandet under antagningsprocessen
2. Anhöriga påstår att skolan felaktigt nekat den sökande en plats till vårterminen 2021 eftersom förutsättningarna var desamma som inför höstterminen 2020.
3. Skolan sägs sakna väsentlig kompetens för att kunna stödja deltagare med behov utifrån funktionsnedsättningar.

Skolan delar inte de anhörigas bild av händelseförloppet, och förklarar här sin syn på processen i detalj. Syftet är att tydliggöra när/hur parternas beskrivningar av situationen skiljer sig åt, samt bemöta den kritik som lyfts fram.

Bemötande under antagningsprocessen

Skolan uppfattar att anhöriga i anmälan menar att skolans inledande bemötande, vid två studiebesök på skolan i november 2019 och februari 2020, gjorde att den sökande ”kände sig trygg”. Den sökande ska dock ha drabbats av ”väldigt mycket ångest” när linjeledaren tog kontakt ”via telefon och ville boka in en telefonintervju”. Detta mönster ska sedan ha upprepats i december 2020, när den sökande kallats till telefonintervju och ”dessutom på en morgontid”.⁶

Antagningsintervjun är ett centralt antagningskriterium

Skolan har en annan bild av hur denna process gått till. Skolan upplever att en central utmaning har varit att få den sökande och hens anhöriga att acceptera skolans antagningsprocess och de antagningskriterier som gäller. Sedan första kontakten, som enligt skolan skedde redan i augusti 2019, har personal på Allmän kurs kontinuerligt försökt förklara skolans antagningsprocess och antagningskriterier. Anhöriga har återkommande bett om undantag från kravet på att göra en antagningsintervju. Istället har de önskat att den sökande ska få skicka in skriftliga svar. Detta har skett upprepade gånger och i samband med alla tre antagningsprocesser, så tidigt som när anhörig lämnar återbud på dagen för den första erbjudna intervjun 30/8 2019. Under våren 2020 efterfrågade anhöriga även att den sökande skulle få göra intervjun på skolan istället för via telefon eller videosamtal, trots att personalen förklarat att det inte är var möjligt på grund av rådande coronarestriktioner.

Skolan har förståelse för att formen för antagningsintervjun varit utmanande för den sökande, oavsett om det rört sig om intervju på plats på skolan, via telefon eller

⁶ Citat hämtade ur den anhöriges anmälan till skolans styrelse och Folkhögskolornas studeranderättsliga råd.

videolänk. Men skolan anser inte att det rör sig om en brist i bemötande att upprätthålla sin antagningsprocess och sina antagningskriterier.

Antagningsintervjun till Allmän kurs genomförs som ett samtal och speglar det sätt som skolan bedriver undervisning på. Folkhögskolans pedagogik baseras på samtal och kräver att de studerande upprätthåller sociala kontakter både med lärare och studiekamrater. Därför är antagningsintervjun viktig för att kunna bedöma om den sökande skulle kunna trivas och följa undervisningen eller inte. Intervjun är även viktig för att påbörja skapandet av en pedagogisk relation och ta reda på vilka behov den sökande har. Om den sökande inte kan genomföra intervjun bedömer skolan att den inte kan bedriva studier på Allmän kurs.

Ovanstående har skolans personal upprepade gånger kommunicerat till de anhöriga. I skolans mening har det skett på ett sakligt och tydligt sätt, bland annat genom att understryka att formen för intervjun (dvs ett direkt samtal via telefon, videolänk eller liknande) inte kan anpassas till den sökandes och dess anhörigas önskemål.

Skolans möten med den sökande har uppskattats

Skolan uppfattar även att anhöriga under processens gång uppskattat personalens bemötande vid de tillfällen då skolan träffat den sökande. Dels vid de inledande möten som skedde i november 2019 och februari 2020, som tidigare nämnts. Dels efter den intervju som efter flera försök till slut genomfördes i juni 2020, och därefter ledde till att den sökande blev antagen till höstterminen. Anhöriga tackade strax efter intervjun, via e-post, linjeledaren för att dennes bemötande och sätt att genomföra intervjun, med tanke på vilken anspänning situationen hade skapat för den sökande.

Skolan har försökt tillmötesgå övriga önskemål

Under processens gång har anhöriga uttryckt olika önskemål om hur skolan ska bemöta den sökande, utöver att ändra själva antagningsprocessen. Det har bland annat handlat om att den sökande inte får kontaktas via telefon eller före vissa tider på dygnet, att information behöver struktureras på ett särskilt sätt och att den sökande inte kan ha kontakt med flera olika representanter från antagningsgruppen.

På vilka sätt har skolan kontaktat den sökande?

Skolan har inledningsvis kallat den sökande till intervjuer via e-post och sms från det skoladministrativa systemet Schoolsoft. En utmaning har dock varit att etablera direkt kontakt med den sökande, även via skriftlig kommunikation. Skolan har försökt nå den sökande via sms, e-post, telefonsamtal samt röstmeddelanden. Endast i ett fåtal fall har den sökande svarat på dessa kontaktförsök. Skolan vill här understryka att undervisningsformen riktar sig till vuxna, myndiga personer, och att personal på skolan därför behöver kunna kommunicera direkt med de sökande.

Det stämmer att den sökande vid några tillfällen fått information som indikerar att intervjun endast kan genomföras via telefon. Men skolan har i dessa fall, antingen i tidigare eller senare kontakter, förtydligt för anhöriga och den sökande att det finns alternativ. Att den sökande till exempel fick en kallelse till telefonintervju i november 2020, berodde främst på att det finns standardmeddelanden i det administrativa systemet. Den sökande och anhöriga fick strax därefter erbjudande om att göra en videointervju istället.

Anhöriga har även riktat kritik direkt till skolan för att den sökandes mentor inför terminsstarten hösten 2020 sökte kontakt via telefon. Skolan vill här förtydliga att mentorn sökte kontakt efter att den sökande för första gången utöver ansökningsblanketterna skickade e-post till linjeledare och efterfrågade ett möte. Mentor kontaktade därefter den sökande via sms, telefon och e-post, men utan svar. Skolan vill även betona att de anhöriga senare i e-post till skolan informerade att den sökande inte hade berättat för dem att mentorn försökt få kontakt. Anhöriga tackade i samma korrespondens för mentorns försök att nå den sökande.

Skolans anpassningar till övriga önskemål

Skolan har även försökt anpassat sig till önskemål om att information till den sökande ska struktureras på ett särskilt sätt, samt erbjudit flera olika datum och tider för intervju efter att till exempel morgon/förmiddagstider undanbets. Skolan har vid båda intervjutillfällena träffat den sökande tillsammans med anhöriga, vilket skolan inte brukar göra. Skolan har varit noga med att i förväg skicka information om hur intervjuerna kommer att gå till, vilka den sökande kommer att träffa, m.m. Denna information har upprepats flera gånger inför de olika erbjudna intervjutillfällena.

Anhöriga har även kritiserat att den sökande behövt ha kontakt med olika personer på skolan. Den sökande har haft direkt kontakt med fyra personer: tre ur skolans antagningsgrupp samt biträdande rektor. Därutöver har en femte person, den sökande tänkta mentor, försökt ta kontakt inför skolstart (som nämns ovan). Skolan vill här förtydliga att antagningsarbetet på Allmän kurs är omfattande. De senaste tre åren har utbildningen haft cirka 115 sökande till höstterminen och cirka 60 sökande till vårterminen varje år. Skolan ser det som nödvändigt att sökande inte enbart har kontakt med en person, framförallt för att upprätthålla antagningsprocessens kvalitet. För att ge fler perspektiv och säkerställa en god antagning anser skolan att fler än en person behöver delta vid intervjutillfället. I detta ärende har skolan försökt tillmötesgå den sökandes behov genom att genomgående vara tydlig med vilka hen kommer att träffa och vilka som kommer att kontakta hen. I synnerhet när skolan behövt ändra intervjuperson/er på grund av förhinder och akuta behov i samband med coronapandemin.

Beslutet att inte anta den sökande till vårterminen 2021

Skolan uppfattar att anhöriga i sin anmälan ställer sig frågande till varför den sökande inte antogs till studier vårterminen 2021, när hen tidigare blivit antagen till höstterminen 2020 (men inte tagit sin plats). Anhöriga menar det handlat om ”att först ge hopp och förtroende till att sedan neka en plats”, utifrån att de trodde att antagningsprocessen inför vårterminen 2021 ”bara skulle vara en formell sak”. Skolan förstår det som att anhöriga anser att det finns andra orsaker till att den sökande inte antagits än de som skolan nämnt i kommunikationen efter antagningsintervjun, samt att det ”blivit en prestigefråga” för skolan att inte anta den sökande.

Skolan kan förstå frustrationen i att bli antagen vid ett tillfälle och inte antagen vid ett annat, men delar inte de anhörigas beskrivning av den tredje antagningsprocessen. Istället anser skolan att den sökande och hens anhöriga fått tydlig information om att en ny ansökning måste göras, redan i samband med att den sökande inte kom till start höstterminen 2020. Linjeledaren hade 25/8 e-postkontakt med den sökande och en anhörig och meddelade att den sökande var ”varmt välkommen åter när och om du känner dig redo att börja hos oss”, men förtydligade även att skolans ”rutin är att alla som är intresserade av en plats gör en ny ansökan via vår hemsida/ schooloft.” Linjeledaren förtydligade sedan samma sak när anhöriga, efter att den sökande i november skickat in en ny ansökningsblankett, frågade om en ny antagningsintervju verkligen var nödvändig.

I ytterligare korrespondens bad anhöriga att den sökande ska få svara på frågor via e-post istället för att göra en intervju (vilket även nämnts tidigare under skolans syn på bemötandet). Linjeledaren förklarade då ännu en gång syftet med intervjun och underströk att den är en del av antagningsprocessen som inte går att göra avkall på.

Under november och december skedde mycket kommunikation kring denna fråga. Anhöriga hade då kontakt med linjeledare, biträdande rektor och rektor för att söka undantag från antagningsintervjun. Bland annat bad anhöriga rektor vid ett telefonsamtal 14/12 att fråga skolans antagningskriterier med hänvisning till folkhögskolornas frihet att själva utforma sina rutiner. Skolan vill här understryka att det stämmer att folkhögskolorna är fria att besluta om sina egna antagningsprocesser, men att de därefter förväntas följa dem. Avsteg från antagningsprocessen kan ses som en studeranderättslig överträdelse, då det i förlängningen innebär att alla sökande inte behandlas likvärdigt.

Sammanfattningsvis förklarade all inblandad personal vid flera tillfällen varför en ny intervju behövdes, särskilt med tanke på att skolan ville prata med den sökande om varför hen inte kom till skolstart höstterminen 2020. Biträdande rektor framförde också till anhöriga, precis som i juni, att skolan hade svårt att se hur den sökande skulle kunna bedriva studier under rådande coronarestriktioner om hen inte kunde

delta i digitala mötesformer. Sista önsknigen att inte behöva göra en intervju kommer från anhöriga tre minuter efter att intervjun skulle ha börjat, då det framgick att den sökande tyckte det var utmanande att genomföra en intervju.

Strax före denna period gick Allmän kurs över från delvis distansstudier (som hade gällt från höstterminens start) till 100 procent distansundervisning. Rektor meddelade anhöriga i ett telefonsamtal några dagar innan antagningsintervjun att detta beslut förlängts till åtminstone vecka 8 och troligen längre. Det innebar att den sökande skulle behöva studera digitalt på distans och ha all undervisning via videosamtal redan från första dagen på terminen. Motsvarande information framgår även i den mötesinbjudan som biträdande rektor skickade till sökande och anhöriga två dagar före den sista antagningsintervjun.

I beskedet att den sökande inte antagits (som gick ut till den sökande och båda anhöriga) förtydligade biträdande rektor att det baserades på att skolan, utifrån de nya förutsättningarna med 100 procent distansundervisning ”ej har förutsättningar att ge [sökande] den start och det upplägg vi bedömer behövs”. Biträdande rektor erbjöd även ytterligare samtal för att förtydliga skolans beslut. Därefter upprepade biträdande rektor bedömningen i korrespondens med anhöriga vid ytterligare två tillfällen, då de menade att förutsättningarna för undervisningen skulle vara desamma som vid höstterminens start 2020.

Skolan vill tydliggöra att förutsättningarna inför vårterminen 2021 och höstterminen 2020 alltså inte var desamma, samt att detta kommunicerades upprepade gånger.

Skolans förmåga att möta behov hos deltagare med funktionsnedsättningar

Skolan uttolkar i anmälan en underförstådd kritik av skolans kompetens och förmåga att bemöta deltagare med särskilda stödbehov, samt noterar specifik kritik mot skolans specialpedagog. Skolan har inte för avsikt att diskutera kompetensen hos enskild personal, men vill för tydlighetens skull beskriva målgruppen på Allmän kurs och de stödmöjligheter som finns för personer när de väl är antagna till studier på Kävesta folkhögskola.

Allmän kurs har en hög andel deltagare med behov av särskilt stöd

Vid den senaste deltagarutvärderingen angav 98 procent av deltagarna på Allmän kurs att de alltid eller ofta får det stöd de behöver för att klara sina studier. Det anser skolan vara ett gott betyg, utifrån att cirka 60 till 70 procent av deltagarna på Allmän kurs haft behov av någon typ av särskilt stöd de senaste fyra åren⁷.

⁷ Baserat på Kävesta folkhögskolas ansökningar om medel för särskilt stöd via Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM.

Kävesta folkhögskola har ingen specifik inriktning eller profil som riktar sig mot personer med funktionsnedsättningar. Skolan har ändå sett en stor ökning av andelen deltagare med särskilda stödbehov sedan 2015 – 2016, då siffran liknade riksnittet på ungefär 30 till 40 procent. Skolan bedömer att detta beror på att utbildningen stärkt sin förmåga att identifiera och möta denna målgrupps behov, samt att det spridit sig bland potentiella sökande. Sedan 2013 har skolan arbetat med att kompetensutveckla samtlig personal i att bemöta deltagare med behov av särskilt stöd utifrån både funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa. Skolan har även utbildat en specialpedagog och inrättat ett stödteam där hen ingår tillsammans med kurator, studievägledare och stödlärare. Skolan vill dock understryka att ansvaret för att möta deltagarnas behov av stöd framförallt gäller från det att de blivit antagna till utbildningen.

Antagningsprocessen är till för att göra en god matchning

Skolan kan, som tidigare nämnts, inte anpassa antagningsprocessen bortom de ramar som ställts upp i antagningskriterierna. Till exempel behöver alla sökande göra en intervju, oavsett vilka särskilda behov de har.

Skolan är väl medveten om att både folkhögskolans pedagogiska modell (bland annat med starkt fokus på social interaktion och lärande i grupp) och ramen för studierna (bland annat att studera på heltid med starkt fokus på närvaro och deltagande), är utmanande för deltagare med behov av stöd kopplat till funktionsnedsättningar och/eller psykisk ohälsa. En central del i antagningsprocessen är därför att på ett korrekt sätt bedöma de sökandes behov och huruvida skolan kan möta dem. Skolans ansvar i antagningsprocessen är med andra ord att ge de sökande en realistisk bild av vad studier på Kävesta folkhögskola innebär, både i fråga om studiernas upplägg och skolans stödmöjligheter. Därför är också stödteamet med från start i antagningsprocessen, som en del i antagningsteamet.

7

Verksamhetsplan med budget
2021 för Fellingsbro
folkhögskola
21RS2931

Tjänsteställe, handläggare
Administration Fellingsbro Folkhögskola, Torkel Freed

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS2931

Organ
Regional tillväxtnämnd

Verksamhetsplan med budget 2021 för Fellingsbro folkhögskola

Förslag till beslut

Regionala tillväxtnämnden beslutar

att fastställa Verksamhetsplan med budget 2021 för Fellingsbro folkhögskola.

Sammanfattning

Fellingsbro folkhögskola har med utgångspunkt från Folkbildningsrådets direktiv och uppdraget från Region Örebro län utformat verksamhetsplanen med budget för 2021.

Ärendebeskrivning

Statens syfte med folkhögskolorna är att stödja verksamhet som bidrar till att:

- Stärka och utveckla demokratin
- Göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- Utjämna utbildningsklyftor och höja utbildnings- och bildningsnivån i samhället
- Bredda intresset för och delaktigheten i kulturlivet

Region Örebro läns uppdrag till Fellingsbro folkhögskola 2021:

Fellingsbro folkhögskola ger alla kursdeltagare möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället. För att arbeta i statens syfte och Region Örebro läns uppdrag arbetar Fellingsbro folkhögskola utifrån dessa övergripande mål.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Ärendet har inga konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven.

Tjänsteställe, handläggare
Administration Fellingsbro Folkhögskola, Torkel Freed

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS2931

Ekonomiska konsekvenser

Utgångspunkten för verksamhetsplanen är de ekonomiska ramarna som anges enligt budget för 2021.

Uppföljning

Folkhögskolans verksamhet följs per tertial av Regionala tillväxtnämnden tillika folkhögskolestyrelse för Fellingsbro folkhögskola samt helårsvis genom verksamhetsberättelsen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till Regional tillväxtnämnd den 17 maj 2021.

Verksamhetsplan med budget 2021 för Fellingsbro folkhögskola (med bilagor).

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till:

Förvaltning för regional utveckling
Folkbildningsrådet
Fellingsbro folkhögskola

Verksamhetsplan och budget 2021

Fellingsbro folkhögskola

Verksamhetsplan och budget 2021
Fellingsbro folkhögskola

Innehåll

1.	Syfte och mål för Fellingsbro folkhögskola	4
1.1	Statens syfte med folkhögskolorna	4
1.2	Region Örebro läns profil och uppdrag	4
1.2.1	Inriktningsmål 21	4
1.2.2	Inriktningsmål 22	5
1.2.3	Uppdrag 34	5
1.2.4	Uppdrag 35	5
1.3	Region Örebro läns mål för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	5
1.3.1	Våra övergripande mål är:.....	6
2.	Fellingsbro folkhögskolas verksamhet.....	7
2.1	Allmän kurs	8
2.2	Profilkurser	8
2.3	Yrkesutbildningar	9
2.4	Uppdragsutbildningar	9
3.	Övergripande mål 2021	11
3.1	Mål 1 - Ledning	11
3.2	Mål 2 - Pedagogik	11
3.3	Mål 3 - Bildningsmiljö	11
3.4	Mål 4 - Formalia	11
4.	Budget för 2021	12

1. Syfte och mål för Fellingsbro folkhögskola

I Fellingsbro folkhögskolas verksamhetsplan lyfter vi fram vår verksamhet och våra utvecklingsområden för 2021. Utöver verksamhetsplanen har skolans kurser och utbildningar kvalitetsplaner med egen planering läsårsvis som kursföreståndare, biträdande rektor och rektor ansvarar för.

1.1 Statens syfte med folkhögskolorna

Regeringens utgångspunkt i den senaste propositionen om folkbildningen, ”Allas kunskap – allas bildning” (Prop. 2013/14:172), är:

”Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.”

Statens syfte med folkhögskolorna är att stödja verksamhet som bidrar till att:

- stärka och utveckla demokratin
- göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- utjämna utbildningsklyftor och höja utbildnings- och bildningsnivån i samhället
- bredda intresset för och delaktigheten i kulturlivet

1.2 Region Örebro läns profil och uppdrag

Region Örebro län är Fellingsbro folkhögskolas huvudman och skolan tillhör förvaltningen regional utveckling. Skolans profil riktar sig till personer med funktionsnedsättning och har ett flerspråkigt perspektiv där svenska i tal och skrift samt svenskt teckenspråk bildar grunden. I verksamhetsplanen för Regional tillväxtnämnd svarar Fellingsbro folkhögskola tillsammans med Kävesta folkhögskola mot inriktningsmål 21 och 22.

1.2.1 Inriktningsmål 21

Region Örebro län bidrar till att det livslånga lärandet stärks och att fler fullföljer och avslutar sin grundläggande utbildning.

Indikator:

Nyttjande av tilldelade deltagarveckor från Folkbildningsrådet på Fellingsbro folkhögskola och Kävesta folkhögskola.

Målvärde: 100 procent.

1.2.2 Inriktningsmål 22

Region Örebro län bidrar till en bättre kompetensförsörjning där utbildningsutbudet och efterfrågan matchar varandra och bidrar till att branscher och arbetsgivare får tillgång till rätt kompetens.

Indikator:

Utbildningsnivå, eftergymnasialnivå. Andelen i befolkningen 25–64 år, med minst tvåårig eftergymnasial utbildning ska öka. Skillnader mellan kvinnor och män ska minska.

1.2.3 Uppdrag 34

Att inom områdena välfärd och folkhälsa samt utbildning och arbetsmarknad förbättra samordning och ansvarsfördelning mellan hälso- och sjukvård, socialtjänst och skola, för att skapa integrerade, tidiga insatser riktat till barn och unga.

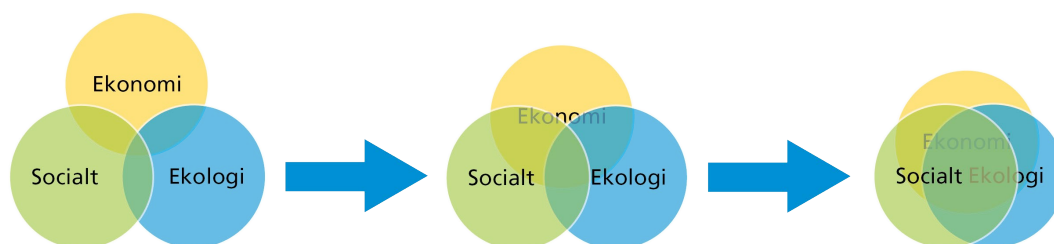
1.2.4 Uppdrag 35

Att utreda förutsättningar för att tillsammans med andra aktörer stärka och utveckla lärocentrum. Vägledning, validering och handledning bör vara centrala delar inom lärocentraverksamhet i länets kommuner.

1.3 Region Örebro läns mål för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet

Med vårt hållbarhetsprogram vill vi ge en samlad beskrivning av hur vi inom organisationen Region Örebro län arbetar för hållbar utveckling i linje med Agenda 2030, FN:s globala mål för hållbarhet. Målen och insatserna styr mot vår vision ”Tillsammans skapar vi ett bättre liv”. Programmet ska användas som stöd och drivkraft för att integrera hållbar utveckling som en naturlig del i det dagliga arbetet. Genom Program för hållbar utveckling 2021–2025 fortsätter vi att kraftfullt, samordnat och långsiktigt arbeta för att förbättra Region Örebro läns verksamheter och göra dem mer hållbara.

Hållbar utveckling kan beskrivas som överlappningen där de tre dimensionerna social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet möts.

Vid arbetet med Program för hållbar utveckling har ambitionen varit att tydliggöra kopplingen mellan de tre dimensionerna genom att integrera dem med varandra i våra övergripande mål.

1.3.1 Våra övergripande mål är:

Under varje övergripande mål finns ett antal inriktningsmål som beskriver vad vi ska arbeta med under programperioden.

Planering, genomförande och uppföljning

Region Örebro län ska arbeta för att hållbarhet ska vara integrerat i ordinarie verksamhet. Nämnder och förvaltningarnas ledningsgrupper ansvarar för att inriktningsmål i programmet implementeras i verksamhetsplaner och att aktiviteter genomförs som bidrar till att uppnå målen.

2. Fellingsbro folkhögskolas verksamhet

Fellingsbro folkhögskola ska vara tillgänglig både fysiskt, socialt och språkligt för att kunna nå alla människor och låta dem komma till sin rätt och mötas med respekt. I skolans miljö ska alla få möjlighet att växa och arbetet ska genomsyras av tolerans, respekt och ett demokratiskt förhållningssätt.

Organisation och finansiering

Fellingsbro folkhögskola tillhör förvaltningen regional utveckling och området utbildning och arbetsmarknad. Styrelse för skolan, sedan 1 januari 2019, är nämnden för regional tillväxt.

Fellingsbro folkhögskola får statsbidrag för 8 913 deltagarveckor i ingångsvärde. Skolan har ett internat med 63 enkelrum.

Skolan bemannas av totalt 95 personal, varav 50 arbetar som lärare, 17 elevassistenter, 11 inom internat, kök, städ och vaktmästeri. Vidare två som administratörer, sju stödjande funktioner med informations- och kommunikationsteknik, kommunikatör, bibliotekarie, kurator och studie- och yrkesvägledare samt fem i skolledning. Därtill kommer ett antal gäst- och timplärare.

Verksamheten finansieras av Region Örebro län, statsbidrag som fördelas av Folkbildningsrådet, särskilt utbildningsstöd från Specialpedagogiska skolmyndigheten och bidrag till teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildningen från Myndigheten för yrkeshögskolan.

Uppdragsutbildningar finansieras genom kursavgifter, av staten via Folkbildningsrådet och av Myndigheten för yrkeshögskolan för kurser riktade till yrkesverksamma tolkar.

Skolan erbjuder Allmän kurs, profilkurser och yrkesinriktade utbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå samt uppdragsutbildningar.

2.1 Allmän kurs

Fellingsbro folkhögskola arbetar för att ge kursdeltagare förutsättningar att klara grundskole- och/eller gymnasiekompetens genom Allmän kurs. Samtliga folkhögskolor ska driva denna typ av kurs omfattande minst 15 procent av skolans verksamhet. På Fellingsbro folkhögskola utgör Allmän kurs, inkl. kursen Svenska som andraspråk som rapporteras som allmän kurs, ca 49 procent (år 2019) av det totala antalet deltagarveckor.

Skolan har fyra olika ingångar för studier på Allmän kurs där man arbetar flexibelt och följer kursdeltagarnas utveckling från termin till termin:

Allmän grundkurs: ettårig kurs motsvarande grundskola som riktar sig till personer med funktionsnedsättning.

Allmän kurs: ett till tre år för studier motsvarande gymnasienivå.

Allmän kurs på distans: ett till tre år motsvarande grundskole- eller gymnasienivå för personer som inte kan studera i vanlig skolmiljö pga. exempelvis social fobi eller medicinska hinder.

Allmän kurs på teckenspråk: ett till tre år motsvarande grundskole- eller gymnasienivå för teckenspråkiga personer.

Intensivkurs i engelska: tvåveckors kurs för skolans långkursdeltagare och andra intresserade som vill träna sina kunskaper och färdigheter i engelska.

2.2 Profilkurser

Skolan driver tre profilkurser med inriktning mot olika funktionsnedsättningar och fyra kurser med språkinriktning:

Projektkurs: ett- eller i vissa fall tvåårig kurs för personer med lindrig utvecklingsstörning.

Baskurs: ettårig kurs som vänder sig till personer med NPF-diagnos högfungerande autism, Aspergers syndrom eller annan diagnos inom autismspektrum utan utvecklingsstörning.

Friskvårdskurs: 1–3-årig kurs för personer med kognitiva nedsättningar till följd av förvärvad hjärnskada.

Svenska som andraspråk (SSA): ettårig kurs för personer med svenska som andraspråk som behöver mer träning i svenska och har kunskaper motsvarande SFI nivå B.

Teckenspråkskurs: ettårig kurs för personer, såväl hörande som hörselskadade, som vill lära sig svenskt teckenspråk.

Teckenspråkskurs på distans: tvåårig kurs på kvartsfart i fyra steg för personer som vill lära eller utveckla svenskt teckenspråk.

Prova-på-kurser: tre dagars obligatorisk kurs för personer som söker till Allmän grundkurs, Projektkurs och Baskurs.

2.3 Yrkesutbildningar

Skolan driver fyra yrkesutbildningar:

Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning: fyraårig eftergymnasial utbildning för personer som vill arbeta som teckenspråkstolk och dövblindtolk.

Behandlingspedagogutbildning: eftergymnasial tvåårig utbildning för personer som vill arbeta med människor på t.ex. behandlingshem, inom socialpsykiatri eller med ensamkommande barn.

Personlig assistentutbildning: ettårig utbildning för personer med svenska som andraspråk, med livserfarenhet och intresse av att arbeta med andra människor.

Kommer från och med ht 2021 att ersättas med en stödassistentutbildning, se nedan.

Stödassistentutbildning: tvåårig utbildning på gymnasienivå för personer med svenska som andraspråk, med livserfarenhet och intresse av att arbeta med människor.

Syntolksutbildning: ettårig distansutbildning på halvfart för personer som vill arbeta som syntolk för personer med synnedsättning.

2.4 Uppdragsutbildningar

Skolan driver olika uppdragsutbildningar:

Bildtelefonkurs: tredagarskurs för kursdeltagare på andra folkhögskolor med teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildningar.

Handledarutbildning: tiodagarskurs för utbildade teckenspråkstolk- och dövblindtolkar.

Fortbildning för utbildade handledare: tredagarskurs för utbildade handledare.

Tolkning inom psykiatri: sjudagarskurs för utbildade teckenspråkstolk- och dövblindtolkar.

Rättstolksutbildning: kurs med sju seminarier om vardera två dagar för utbildade teckenspråks- och dövblindtolkar med viss erfarenhet av eller avsikt att tolka inom rättsväsendet.

Teckenspråkskurser: skolan erbjuder fortbildning i teckenspråk till verksamheter, bl.a. Specialpedagogiska skolmyndigheten och Örebro kommun.

3. Övergripande mål 2021

Ledningsgruppen arbetar med strategiska frågor såsom kompetensförsörjning, utveckling och kvalitetssäkring av utbildningarna. Vi har hämtat inspiration från Folkhögskolornas serviceorganisations (FSO) material ”Kvalitetsarbete i folkhögskolan”, där de fyra övergripande målen kopplar till FSO:s fyra hörnstenar för bildning. Till varje mål hör ett antal aktiviteter, en del övergripande för hela skolan och andra specifika för vissa utbildningar. Vår tanke är att dessa mål ska vara giltiga under flera år och att fokus på aktiviteterna kan skifta. Inför läsåret 2021–2022 tar vi fram ett årshjul för kvalitetsarbete. Vår förhoppning är att vi under hösten 2021 kan återgå till ett mera normalt ”folkhögskoleliv”, med personal och deltagare på plats på skolan.

3.1 Mål 1 - Ledning

En ledningsgrupp som är samstämmig, lyhörd, synlig, tydlig och utvecklingsinriktad.

3.2 Mål 2 - Pedagogik

Skolans arbetssätt skapar goda förutsättningar för att alla kursdeltagare ska klara sina studier.

3.3 Mål 3 - Bildningsmiljö

Skolans kultur och värdegrund tydliggör hur både personal och kursdeltagare delar ett ömsesidigt kunskaps- och erfarenhetsutbyte, där vi tillsammans växer som människor.

3.4 Mål 4 - Formalia

Tydliga styrdokument i överensstämmelse med huvudmannens och berörda myndigheters intentioner och ett systematiskt kvalitetsarbete där all personal känner sig delaktiga.

4. Budget för 2021

Intäkter		tkr
Statsbidrag	Folkbildningsrådet	16 816
	Förstärkningsbidrag	4 461
	Myndigheten för yrkeshögskolan	3 229
	SPSM	10 010
	Anställningsstöd	932
Uppdragsutbildningar		1 253
Övriga intäkter		187
Internat och försäljning		2 351
Regionbidrag		27 414
Summa intäkter		66 653
Kostnader		tkr
Löner och sociala avgifter		-50 954
Övriga personalkostnader		-545
Inhyrd personal		0
Lokaler		-5 619
Material		-1 175
Marknadsföring		-250
IT och telefoni		-2 185
Aktiviteter för deltagare		-1 250
Resor och logi		-88
Tolkning		-2 790
Övriga driftkostnader		-1 463
Avskrivningar		-334
Summa kostnader		-66 653
Resultat		0

8

Verksamhetsberättelse med bokslut 2020 för Fellingsbro folkhögskola

21RS2930

Organ
Regionala tillväxtnämnden

Verksamhetsberättelse med bokslut 2020 för Fellingsbro folkhögskola

Förslag till beslut

Regionala tillväxtnämnden beslutar

att fastställa Verksamhetsberättelse med bokslut 2020 för Fellingsbro folkhögskola.

Sammanfattning

Fellingsbro folkhögskola har med utgångspunkt från Folkbildningsrådets direktiv och uppdraget från Region Örebro län genomfört 2020 års verksamhet. Verksamhetsberättelsen beskriver hur Fellingsbro folkhögskola har arbetat för att uppnå syften, mål och uppdrag.

Ärendebeskrivning

Ärendet avser redovisning av Fellingsbro folkhögskolas verksamhetsberättelse med bokslut för 2020.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Ärendet har inga konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Uppföljning

Folkhögskolans verksamhet följs löpande upp av Regionala tillväxtnämnden tillika folkhögskolestyrelse för Fellingsbro folkhögskola samt årligen genom verksamhetsberättelsen.

Tjänsteställe, handläggare
Administration Fellingsbro Folkhögskola, Torkel Freed

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS2930

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till Regional tillväxtnämnd den 17 maj 2021.

Verksamhetsberättelse med bokslut 2020 för Fellingsbro folkhögskola (med bilagor).

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till:

Förvaltningen för regional utveckling
Folkbildningsrådet
Fellingsbro folkhögskola

Verksamhetsberättelse och bokslut 2020

Fellingsbro folkhögskola

Verksamhetsberättelse och bokslut 2020
Fellingsbro folkhögskola

2021-04-19

Innehåll

1.	Verksamhetsåret 2020	6
2.	Mål	8
2.1	Nationella mål	8
2.1.1	Statens mål för folkbildningspolitiken	8
2.1.2	Statens syften med statsbidrag till folkbildningen är att:8	
2.2	Huvudmannens verksamhetsmål och uppdrag	8
3.	Utvecklingsarbete	9
3.1	Skolans arbetssätt.....	9
3.1.1	Ett gott bemötande.....	9
3.1.2	Stöd och anpassning.....	9
3.1.3	Skolans pedagogiska upplägg	9
3.2	Utvecklingsområden.....	9
3.2.1	Samarbete.....	9
3.2.2	Pedagogik	9
3.2.3	Organisation.....	10
4.	Organisation	11
4.1	Organisation för planering och beslut.....	11
4.1.1	Deltagardemokrati.....	11
4.1.2	Studeranderättslig standard	12
4.1.3	Ledningsgrupp	12
4.1.4	APT	12
4.1.5	Pedagogiskt råd/Pedagogiskt forum	13
4.1.6	Lokal samverkansgrupp	13
4.1.7	Elevassistentmöten	13
5.	Kurser och utbildningar	14
5.1	Allmänna kurser	14
5.1.1	Allmän kurs	14
5.1.2	Allmän kurs på teckenspråk	14
5.1.3	Allmän kurs på distans	15
5.1.4	Allmän grundkurs	15
5.1.5	Better English.....	16
5.2	Profilkurser	16

5.2.1	Svenska som andraspråk	16
5.2.2	Baskurs	17
5.2.3	Projektkurs	17
5.2.4	Teckenspråkskurs	17
5.2.5	Distanskurser i teckenspråk	18
5.2.6	Friskvårdskurs	18
5.3	Yrkesutbildningar.....	19
5.3.1	Behandlingspedagogutbildning	19
5.3.2	Personlig assistentutbildning	19
5.3.3	Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning	20
5.3.4	Syntolksutbildning.....	20
5.4	Uppdragsutbildningar	21
5.4.1	Tolkmedierade samtal via bildtelefon	21
5.4.2	Handledarutbildning för utbildade teckenspråks- och dövblindtolkar	22
5.4.3	Påbyggnadskurs för handledare.....	22
5.4.4	Tolkning inom psykiatri	22
5.4.5	Rättstolksutbildning	23
5.4.6	Teckenspråkskurser	23
5.4.7	Studiemotiverande folkhögskolekurs, SMF	23
6.	Rekrytering av deltagare.....	24
7.	Personal	25
7.1	Anställda.....	25
7.2	Medarbetarsamtal.....	25
7.3	Personalfortbildning.....	25
7.3.1	Kompetensutvecklingsplan.....	25
7.4	Stödteamet	26
8.	Internat	27
9.	Bibliotek	29
10.	Statistisk uppföljning.....	30
10.1	Deltagarveckor - långkurser	30
10.1.1	Allmänna kurser	30
10.1.2	Särskilda kurser.....	31

10.1.3	Allmänna och särskilda kurser totalt.....	31
10.2	Deltagarveckor - kortkurser	31
10.3	Deltagarveckor - övriga kurser	32
10.4	Könsfördelning - långkurser	32
10.5	Könsfördelning - kortkurser och övriga kurser.....	33
10.6	Könsfördelning - totalt 2020	33
11.	Utfall mot skolans verksamhetsplan för 2020.....	34
11.1	Mål 1: Ledning.....	34
11.1.1	Utveckla: Mötesformer – Information – Kommunikation	34
11.2	Mål 2: Pedagogik	35
11.2.1	En kreativ lärandemiljö	35
11.2.2	Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.....	36
11.2.3	Stöd och anpassning: digitalisering.....	36
11.3	Mål 3: Bildningsmiljö	37
11.3.1	Hållbarhet – Agenda 2030	37
11.3.2	Demokrati, kultur, mångfald, jämställdhet och bemötande	38
11.4	Mål 4: Formalia	40
11.4.1	Tydliggöra arbetet med skolans systematiska kvalitetsarbete.....	40
12.	Bokslut 2020.....	41

1. Verksamhetsåret 2020

Nytt år, ny termin och nya utmaningar. Vem hade väl kunnat ana vilket år det skulle bli, ett år som inte varit likt något annat på grund av den alltjämt rådande coronapandemin¹. Situationen har påverkat oss på ett personligt plan med även gjort stor skillnad i vår verksamhet både för deltagare och personal.

Året startade dock som vanligt med bland annat en minnesvärd kulturstund då vi kunde samlas i aulan för att lyssna till Emanuel Nilsson som talade utifrån sina egna erfarenheter om att ha högt ställda krav på sig själv att nå längre, prestera mer och hinna med fler saker än förra året. För Emanuels del slutade det med utmattningssyndrom. Det blev en krasch men samtidigt en vändning. Sund egoism, noggranna prioriteringar, undvikande av låtsasstress och återhämtning. Så sammanfattar Emanuel sin framgångsformel till ett stress- och ångestfritt liv. En uppskattad och lärorik föreläsning där alltför många kunde känna igen sig. Ytterligare några minnesvärda kulturinslag i början av året var då vi besöktes av skådespelare från Kulturamas skådespelarutbildning som turnerade runt med sin föreställning ”Käbbel”. Välspelet, fyndiga kvickheter på löpande band som mynnade ut i ett jämställdhetsbudskap. Tomas Gunnarsson även kallad genusfotografen gästade oss och hade en intressant föreläsning om genusperspektiv i media.

Studiebesök är ett naturligt inslag i undervisningen. Allmän kurs på teckenspråk tillbringade en dag i februari på Fotografiska i Stockholm för att se Erik Johanssons utställning Places Beyond. Deltagarna tolkade och diskuterade innebörden av de starka visuella bilderna. I oktober åkte förstaårsdeltagarna från Behandlingspedagogutbildningen på ett studiebesök till Sätters mentalsjukhus, detta efter att ha haft en lektion i socialpedagogik där man pratade om delaktighet och självbestämmande för människor som omfattas av LSS och psykiatri i Sverige. En mycket bra och uppskattad dag med många tankar, känslor och tid för reflektion. Under några veckor i februari och mars fick vi möjlighet att följa undervisningen på Teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen i Örebro då deltagare från olika årskurser lånade skolans instagramkonto.

Marknadsföring är en viktig del i vårt uppdrag, vi vill sprida hur viktig och betydelsefull folkbildningen är i samhället, så att delta på jobbmässan i Conventum var självklart. Några av våra deltagare var där och redo för att svara på frågor. Den 18 mars kom då den stora förändring då vi på grund av pandemin fick ställa om mycket av vår verksamhet till distansstudier. Datorer delades ut till deltagarna och ett stort arbete med att få till en bra studiesituation för våra deltagare och för personalen

¹ Härefter benämnd ”pandemin”.

startade. Vi har fått lära oss att ordna digitala möten och att ha öppet hus på distans. Våra gemensamma sommaravslutningar som alla brukar se fram emot uteblev också. Innan sommaruppehållet såg vi fram emot en höststart då vi skulle kunna ha våra deltagare på plats, men som alla vet blev det inte så. Höstterminen startade med att flera av våra kurser fick vara på plats varannan vecka för att på så vis minska smittspridningen. Några av våra kurser såsom Projektkursen, Baskursen, Allmän grundkurs samt Personlig assistentutbildningen har vi under hela hösten kunnat ha på plats, givetvis med anpassningar i klassrum och matsal.

Trots pandemin har det varit en massa olika aktiviteter under höstterminen men på ett annat sätt. Så länge vädret tillät så ordnades många aktiviteter i de olika kurserna utomhus. Vi dansade in det nya läsårets arbete för de globala målen i Agenda 2030. Till tonerna av ABBA:s Mamma Mia tog vi oss en sväng utomhus bland tvättlinor och solstrålar, som avslutning på dagen hissades Agenda 2030 flaggan i topp. Kursdeltagarna på Svenska som andraspråk fick besök av Fatin Shakir som informerade om Medborgarservice. Dessutom fick man en presentation av ”Hubbar för digital kompetens”, ett projekt som genomförs av Länsstyrelsen i Örebro län. Målet med projektet är att öka den digitala kompetensen hos tredjelandsmedborgare i länets kommuner och därigenom skapa förutsättningar för att alla ges lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att ta del av det digitala samhället, dess stödfunktioner och service. Baskursen ordnade enligt traditionen en halloweenfest för deltagarna på internatet. I år var den givetvis ”coronasäker”, men trots alla föreskrifter blev det en rysligt trevlig tillställning.

Året närmar sig sitt slut. Våra traditionella julavslutningar med julbord uteblev, men köket i Fellingsbro försåg oss med olika traditionella julrätter under de sista två veckorna på terminen.

Med denna summering av verksamhetsåret tar vi sikte mot ett nytt år 2021.

2. Mål

2.1 Nationella mål

2.1.1 Statens mål för folkbildningspolitiken

Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.

2.1.2 Statens syften med statsbidrag till folkbildningen är att:

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

2.2 Huvudmannens verksamhetsmål och uppdrag

Fellingsbro folkhögskola ska ge alla kursdeltagare möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.

Indikator: Nyttjande av tilldelade deltagarveckor från Folkbildningsrådet ska vara 100 procent.

År 2020 har Fellingsbro folkhögskola haft ingångsvärdet 8913 deltagarveckor. Skolan har, till Folkbildningsrådet, slutrapporterat sammanlagt 9175 deltagarveckor för de allmänna kurserna, särskilda kurserna och kortkurserna, vilket innebär att målet uppnåtts.

I övrigt följer skolan de styrdokument och policys som fastställs av huvudmannen, Region Örebro län.

3. Utvecklingsarbete

Under läsåret har den nya ledningsgruppen lagt ned mycket tid och tankekraft på att prata sig samman kring skolans utvecklingsbehov. Man har behövt sätta sig in i många olika frågor. En del utvecklingsarbete sattes igång under höstterminen 2019, bl.a. utvecklingen av Tolkutbildningen och av de internationella kontakterna. En bit in på vårterminen 2020 bröt pandemin ut och merparten av kursdeltagarna fick övergå till distansstudier. Förändrade arbetsformer, svårighet att planera och bedriva folkhögskola och många olika utmaningar har präglats 2020.

3.1 Skolans arbetssätt

3.1.1 Ett gott bemötande

Skolans förmåga att se och möta deltagare utifrån individuella förutsättningar, att skapa en trygg studiemiljö samt att vara respektfulla i mötet med kursdeltagarna.

3.1.2 Stöd och anpassning

Skolans förmåga att anpassa utifrån individ och situation, att se helheten i studiesituationen och att ge anpassat stöd utifrån skolans förutsättningar vad gäller personaltätthet och kompetens. Under året påbörjades ett arbete med att utveckla ett stödteam.

3.1.3 Skolans pedagogiska upplägg

Skolans förmåga att stötta i personligt växande och självkänsla. Arbetet utgår från ett stort engagemang hos personalen och har sin grund i en bred pedagogisk kompetens och förmåga att vara varierad i det pedagogiska mötet med kursdeltagarna.

3.2 Utvecklingsområden

3.2.1 Samarbete

- Utbyte mellan olika kurser inom och mellan enheterna och gemensamma aktiviteter för att öka inkludering och gemenskap inom skolan.

3.2.2 Pedagogik

- Bibehålla och utveckla folkhögskolans pedagogik med bland annat projekt- och temaarbete.
- Kompetens inom språkstärkande arbete med bland annat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.
- Fysisk aktivitet för deltagare och personal.
- Utveckling av IT som pedagogiskt verktyg.

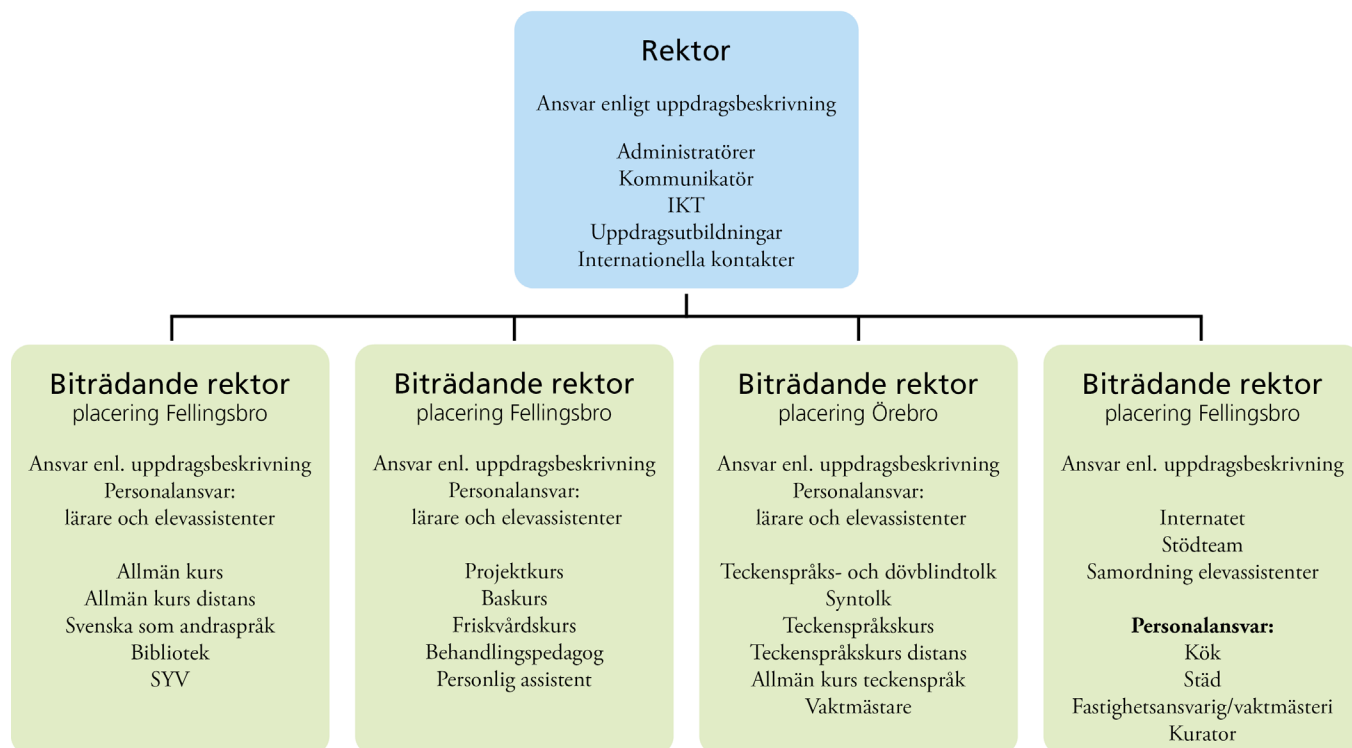
Gällande denna punkt gav pandemin en skjuts i rätt riktning, då skolan tvingades övergå till distansstudier och de flesta fick tillgång till en laptopdator under VT 2020.

3.2.3 Organisation

- En tydlig organisation med god beredskap att möta förändringar.
- Arbeta med en framgångsrik marknadsföring av och rekrytering till de kurser och utbildningar vi genomför.
- Utvecklat stöd för deltagare i form av stödteam, bl.a. med utbildning av en specialpedagog.

4. Organisation

Fellingsbro folkhögskola har Region Örebro län som huvudman och är politiskt och religiöst obunden. Styrelse för skolan är Regional tillväxtnämnd. Ordförande för nämnden är Irén Lejegren. Skolan tillhör sedan 1 januari 2015 Förvaltningen för Regional utveckling och är där organiserad inom området Utbildning och arbetsmarknad.

4.1 Organisation för planering och beslut

4.1.1 Deltagardemokrati

Studerande och personal på skolan träffas regelbundet i olika forum. Under året har deltagarna drivit på angående luftkonditioneringen på Klerkgatan, rummet ”Torget” har blivit en teckenspråkig zon och i Fellingsbro har skolrådet tagit över ansvaret för beställning av skolkläder. Övriga frågor som diskuterats har rört bland annat matsalen i Fellingsbro och informationen från skolans ledning.

Under verksamhetsåret har det deltagardemokratiska arbetet organiserats enligt:

Klassråd

I klassrådet deltar hela klassen. Klassrådet tar del av information och diskuterar frågor som sedan förs fram till Studeranderådet och Skolrådet.

Studeranderåd

Det finns ett studeranderåd för kursdeltagare i Fellingsbro och ett för kursdeltagare i Örebro. Studeranderådet består av en, eller vid behov två, representanter för varje klass. Deltagarna i studeranderådet utser en ordförande och en sekreterare. Studeranderådet utser också miljöombud och skyddsombud på förslag från klassråden.

Skolråd

Det finns ett skolråd för kursdeltagare i Fellingsbro och ett för kursdeltagare i Örebro. Skolrådet består av i första hand ordförande och sekreterare från studeranderådet och skollledning. Vid behov deltar ytterligare personal. Skolrådet är ett rådgivande organ som diskuterar frågor som berör deltagarnas studie- och internatssituation.

4.1.2 Studeranderättslig standard

Kursdeltagarnas rättigheter och skyldigheter finns samlade i Fellingsbro folkhögskolas studeranderättsliga standard. I den studeranderättsliga standarden finns riktlinjer för alla aspekter av tillvaron som kursdeltagare på skolan, däribland studerandeinflytande, likabehandling, antagning och urval, kursintyg, disciplinära åtgärder, sekretessfrågor, tillgänglighet samt stöd och anpassningar.

4.1.3 Ledningsgrupp

Består av arbetsgivarrepresentanter på skolan. Rektor Torkel Freed och fyra biträdande rektorer: Brita Nordqvist, Mattias Ekström, Michael Karlsson och Patrik Bergman. Ledningsgruppen arbetar tillsammans övergripande med frågor som är aktuella både i Fellingsbro och Örebro. Året har präglats mycket av pandemin och annorlunda studieupplägg. Trots detta har ledningsgruppen initierat och drivit bl.a. frågor om arbetslagsutveckling, utvecklande av stödteam samt gjort en kompetensförsörjningsplan. Under VT 2020 genomfördes en organisationsförändring med förhandling enligt MBL på enheten i Örebro beroende på en övertalighet och krympt budgetram.

4.1.4 APT

Arbetsplatsträffar anordnas tre till fyra gånger per termin för samtlig personal i två konstellationer, en för personal i Fellingsbro/Lindesberg och en för personal i Örebro.

På träffarna behandlas besluts- och informationsärenden som rör skolans inre arbete och organisation såsom personal, lokaler, ekonomi, arbetsmiljö och kursutbud.

4.1.5 Pedagogiskt råd/Pedagogiskt forum

Består av lärare och elevassistenter samt övrig personal som har pedagogiska arbetsuppgifter. Frågor som behandlas i rådet/forumet är bland annat:

- Pedagogiska frågor
- Studieomdömen
- Utvärderingar
- Fortbildning

4.1.6 Lokal samverkansgrupp

Består av representanter för arbetsgivaren och de olika fackförbund som är representerade på skolan. Samverkansgruppen kan utökas med två deltagarskyddsombud vid frågor som rör skolans arbetsmiljö. Gruppen behandlar och beslutar i MBL samt i arbetsmiljöfrågor och har möten 3–4 gånger per termin.

4.1.7 Elevassistentmöten

Under vårterminen hölls mötena som brukligt varje morgon. Men från höstterminen gjordes en förändring och mötena förlades till en gång i veckan ambulerande mellan måndag till och med torsdag kväll. Däremellan fördes dialogen antingen direkt mellan enskilda elevassistenter eller digitalt via assistentteamet. Från mitten av november gick man därefter över till en stående tid på eftermiddagen måndag till och med torsdag, där de elevassistenter som har något att delge eller behöver få överlämnat deltar.

En planerad fortbildning i form av en föreläsning kring AST blev inställd med kort varsel från anordnaren. Däremot har materialet från föreläsningen distribuerats och när omständigheterna tillåter kommer vi att hålla en större samling internt, där vi tittar på dessa frågor och arbetar i processer. Mot slutet av året planerades en dag inför den nya terminen där Anna Liljenbring från Baskursen ledde en utbildningsdag för assistenterna på temat att arbeta med deltagare med neuropsykiatriska diagnoser.

5. Kurser och utbildningar

5.1 Allmänna kurser

5.1.1 Allmän kurs

Allmän kurs vänder sig till personer som vill bli behöriga till universitet, högskola eller yrkeshögskola och som söker bildning och fördjupad förståelse av det samhälle vi lever i. Kursen har hög lärartäthet och små klasser där kursdeltagarna erbjuds extra psykosocialt stöd tack vare elevassistenter.

Allmän kurs har under året haft ett 60-tal kursdeltagare, fördelade på fyra klasser. På schemat finns alla gymnasiegemensamma ämnen som studeras antingen i helklass eller i ämnesgrupper. Utöver dessa kurser ryms inom skoldagen också kulturevenemang, tillvalsämnen av mestadels praktisk natur, motion och rörelse samt vid vissa tillfällen schemabrytande aktiviteter.

Det fanns flera inplanerade temastudier men de flesta fick ställas in på grund av pandemin. Temat som kretsade kring ”Den inbillade sjuke” hanns dock med innan pandemin och involverade flera kurser och avslutades med gemensam teaterföreställning i Lindesberg.

Övergången till distansundervisning var en stor och påfrestande förändring för både deltagare och personal. Det fanns en stor oro kring kollegor som blev sjukskrivna, kursdeltagare som inte klarade av distansundervisningen och en frustration kring teknik som inte fungerade. Den psykiska arbetsmiljön lyftes kontinuerligt på arbetslagsmöten. Med hjälp av lösningsfokus, utvärderingar, stöd från IT-ansvariga, ledningen och kollegialt lärande hittade man en väg framåt.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.1.2 Allmän kurs på teckenspråk

Kursen riktar sig till teckenspråkiga som vill läsa klart sin behörighet från grundskolan/specialskolan eller gymnasiet. Syftet är, utöver att nå behörigheter, att växa som människa och samhällsmedborgare, det vill säga att lära för livet. Utbildningen sker på teckenspråk och omfattar de gymnasiegemensamma ämnena, svenskt teckenspråk samt motion och hälsa. En målsättning är att samverka med andra kurser inom skolan men även med andra folkhögskolor som har samma målgrupp. Kursen är uppdelad i två undervisningsgrupper utifrån den nivå kursdeltagaren befinner sig på, för att kunna individanpassa studierna.

Pandemin gjorde att kursen övergick till distansstudier under våren och på hösten studerade man delvis på distans.

Utbildningsort: Örebro

5.1.3 Allmän kurs på distans

Kursen vänder sig till den som på grund av medicinskt hinder, social fobi eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning inte kan studera i vanlig skolmiljö. På kursen erbjuds möjlighet att uppnå grundläggande behörighet, eller vissa särskilda behörigheter, för vidare studier.

Under 2020 har 16 deltagare undervisats på kursen. Deltagarna läser fyra gymnasiegemensamma ämnen på heltid, detta för att säkerställa rättssäkerheten i omdömessättningen. Det här betyder att fler lärare gör en bedömning, då deltagarna sällan träffar annan övrig personal när studierna är på distans. Kursen har liksom andra präglats av pandemin, även om kursen i egenskap av distanskurs påverkats mindre. Dock har de individuella fysiska träffarna fått bantas till ett minimum under året. Arbetet med att utveckla de digitala möjligheter vi har i Teams har fortsatt vilket gett bättre förutsättningar att möta deltagarna så att de klarar studierna.

Pandemin har hindrat arbetet med deltagarnas personliga utveckling, känsla av delaktighet och att möta andra, då närträffar inte kunnat genomföras. Glädjande nog har samarbetet mellan deltagarna ökat, även om det i första hand skett digitalt.

Utbildningsort: Örebro

5.1.4 Allmän grundkurs

Allmän grundkurs vänder sig till unga vuxna, 18–25 år, som inte är färdiga med grund- eller gymnasieskolan. Flera i gruppen har någon funktionsnedsättning. Allmän grundkurs erbjuder liten grupp, tydlig struktur och extra stöd. Under året arbetar man mycket med självkänsla, självförtroende och motivation. Förutom ämnen som svenska, matematik och samhällskunskap arbetar man även med livskunskap, drama och psykologi. Under året har deltagarna också arbetat tematiskt tillsammans med deltagare från andra kurser.

Pandemin ställde till det för den grundläggande idén, att stärka individen och bygga grupp. Möjligheten att på ett ”coronasäkert” sätt kunna arbeta på plats var välgörande, då personalen såg hur gruppen sakta ”gled dem ur händerna”. Idébärande ämnen som livskunskap och skapande/drama har genomförts på plats, om än med anpassningar.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.1.5 Better English

Better English är en två veckor lång sommarkurs med syfte att på kort tid få en uppfärskning av sina engelskkunskaper. Kursen vänder sig till såväl skolans långkurselever som till andra intresserade. På grund av pandemin kunde kursen inte genomföras 2020.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.2 Profilkurser

5.2.1 Svenska som andraspråk

Kursen vänder sig till de som har svenska som andraspråk och behöver mer träning i svenska. Syftet är att deltagarna ska bli bättre på att förstå, prata och skriva på svenska och få mer kunskap om det svenska samhället, demokrati och mänskliga rättigheter. Utbildningen ger möjlighet till personlig utveckling, att se nya möjligheter i livet och få redskap att nå sina mål i Sverige. Kursen har två olika språknivåer. I grupp 1 ska deltagarna ha klarat motsvarande SFI B-nivå och i grupp 2 C-nivå.

En dag i veckan bedrivs undervisningen i Fellingsbro då kursdeltagarna deltar i tillval samt på kulturstunden. Denna dag har även dataundervisning skett.

Kursinnehållet har kompletterats med simskola för kvinnor då majoriteten av kvinnorna inte haft möjlighet att lära sig simma i hemlandet. Männerna har erbjudits träning på gym. Den fysiska aktivitetens betydelse för inläring och hälsa är en viktig del av kursen och under året har även promenader varit regelbundna inslag. Andra inslag med koppling till hälsa har varit lektioner i sexuell hälsa samt kost och munhälsa.

Flytt till Fellingsbro

Under verksamhetsåret 2020 har processen att flytta kursen från lokalerna i Lindesberg till huvudskolan i Fellingsbro inletts. Syftet med kursens flytt har primärt varit att föra samman deltagare från skolans olika kurser och skapa mötesytor där de spontana samtalen och mötena sker. I och med att Vuxenutbildningen i Lindesberg, där skolan hyrt in sig under många år, sett ett ökat behov av sina lokaler så flyttades verksamheten tillfälligt till andra lokaler i centrala Lindesberg. Från och med årsskiftet 2020/2021 bedrivs kursen i folkhögskolans lokaler i Fellingsbro. Flytten innebär ökad tillgänglighet till stödfunktioner så som kurator, studievägledare och skolledare.

Utbildningsort: Lindesberg/Fellingsbro

5.2.2 Baskurs

Baskursen vänder sig till personer med en högfungerande autismdiagnos. Kursens främsta syften är att öka deltagarnas självkänsla, självinsikt och självförtroende samt att hitta strategier för att fungera socialt, att arbeta i grupp samt att planera och praktiskt hantera sin vardag och dess innehåll.

Pandemin under kalenderår 2020 bidrog på många sätt till att Baskursen inte kunde arbeta enligt planerna mot de syften som studierna avser. Bland annat tvingades resor, utflykter, studiebesök, föreläsningar samt olika klassprojekt att ställas in. Likaså bidrog pandemin till svårigheter för kursdeltagare att fysiskt befinna sig på plats på skolan. Studierna avbröts för läsår 19/20 redan den 10 april 2020. Tre nya kursdeltagare antogs till kursen HT 2020 och integrerades vid läsårets start in i den redan befintliga gruppen som fått möjlighet till ytterligare ett läsår pga. de avbrutna studierna.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.2.3 Projektkurs

Kursen vänder sig till personer med lindrig utvecklingsstörning. Syftet med kursen är att öka deltagarnas självkänedom, självinsikt och självständighet samt att individuellt hitta strategier för att klara sin vardag och det sociala samspelet. I kursen ingår praktiska och teoretiska ämnen samt ett samarbete i små och stora projekt.

Under året har deltagarna fått presentera olika personliga erfarenheter för varandra, arbeta med sig själv, sin/sina diagnoser och relationer. Deltagarna hade en ledande roll i skolans medverkan i Musikhjälpen. Därtill har deltagarna varit testpiloter för ett appprojekt, som drivs av Länsstyrelsen och mediaföretaget Tieto. Appen som heter "Min ekonom" ska göra personer med lindrig utvecklingsstörning, bland andra, mera självständiga i sin ekonomi. Vidare har deltagarna arbetat med att sätta upp en teaterföreställning.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.2.4 Teckenspråkskurs

Under året har kursdeltagarna, både hörande och hörselskadade, fått kunskaper i teckenspråk. Genom ämnet dövstudier har deltagarna fått ökad förståelse för de sociala och kulturella skillnader som kan finnas mellan hörande och teckenspråkiga. Genom ökade teckenspråkskunskaper och kunskaper om dövas kultur ges deltagarna möjligheter att kommunicera med teckenspråkiga på en vardaglig nivå. Detta i sin tur

kan öka möjligheterna på arbetsmarknaden men även ge en grund till att söka vidare till andra utbildningar, t.ex. till skolans tolkutbildning.

Pandemin har medfört stora utmaningar för personalen som behövt hitta nya kreativa lösningar för att hitta en väg framåt för deltagarna och deras personliga utveckling och känsla av delaktighet. Man har försökt skapa fler anpassade tillfällen för deltagarna att möta andra teckenspråkiga på distans.

Utbildningsort: Örebro

5.2.5 Distanskurser i teckenspråk

Syftet med kurserna är främst att möjliggöra för heltidsarbetande att studera teckenspråk och erbjuda möjligheter för närstående till döva att studera svenskt teckenspråk. Kursen ges på kvartsfart med fem närträffar motsvarande en dag/månad. Kursen är indelad i fyra steg med stigande svårighetsgrad, varav nivå 1 och 3 ges på höstterminen och nivå 2 och 4 på vårterminen.

Året har, förutom det ordinarie lärandet, handlat mycket om digitalisering och att skapa en så kreativ lärandemiljö som möjligt utan de fysiska träffarna. Då flertalet fysiska träffar ställts in har personalen digitaliserat delar av det material som tidigare varit föreläsningar.

För att lyfta moralen i grupperna har vi pratat en del om miljövinsterna med att arbeta helt på distans, och även lärt oss en del tecken på temat.

Utbildningsort: Örebro

5.2.6 Friskvårdskurs

Kursen riktar sig till personer med kognitiva nedsättningar till följd av förvärvad hjärnskada. På kursen ligger fokus på att komma tillbaka till vardagslivet samt att hitta strategier för minne, koncentration, planering och inlärning. Inslag i kursen är bl.a. friskvård, hjärnkunskap, minnesstrategier, kommunikation, vardagskunskap, motion, mindfulness, yoga, sång, studiebesök, utflykter i naturen och individuell målplanering. Kursen har löpande antagning och bedrivs på deltid.

Under våren gör man en studieresa och besöker någon annan folkhögskola med kursverksamhet för personer med förvärvad hjärnskada. 2020 uteblev dock resan på grund av pandemin.

Utbildningsort: Örebro

5.3 Yrkesutbildningar

5.3.1 Behandlingspedagogutbildning

Eftergymnasial yrkesutbildning som ger kunskaper och verktyg till den som vill arbeta med människor på behandlingshem, i öppenvård, inom socialpsykiatri eller kriminalvården, med elever med särskilda behov, ensamkommande flyktingar eller annan stödverksamhet.

I utbildningen ingår bl.a. studier inom ACT (Acceptance and Commitment Therapy), ART (Aggression Replacement Training), ÅP (Återfallsprevention), MI (Motiverande Samtal) och MHFA (Första hjälpen till psykisk hälsa). Den tvååriga utbildningen inbegriper tre praktikperioder på sammanlagt sjutton veckor.

Pandemin har medfört vissa förändringar för kursen som övervägande hållits på distans. Studiebesök och studieresor har ställts in, liksom gemensamma aktiviteter på skolan. Det har också varit svårare för deltagarna att hitta praktikplatser.

Arbetslaget har blivit förstärkt med nya kollegor. Kursinnehållet har förändrats i så mån att ACT och socialpedagogik har tillförts medan hälsa och personlig utveckling utgått.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.3.2 Personlig assistentutbildning

Praktisk och teoretisk yrkesutbildning på gymnasienivå som ger breda kunskaper om olika funktionsnedsättningar, om situationen i dagens samhälle för individer med funktionsnedsättning samt om kommunikation, bemötande och assistans till dessa. Utbildningen riktar sig till personer med svenska som andraspråk och innefattar bl.a. assistentkunskap, hälsa, svenska och yrkessvenska i vård och omsorg, vård/omsorg/medicin, tillgänglighet och kommunikation, LSS och skapande. Utöver det så har deltagarna gått en kurs i lyftteknik och i HLR. I kursen ingår också fyra veckors praktik.

2020 var ett år som inte liknade något annat år. I mars övergick kursdeltagarna till distansstudier på heltid till följd av pandemin, vilket innebar stora svårigheter för kursens deltagare som behöver mycket stöd och anpassning på plats i undervisningen. Till höstterminen startade kursen varannan vecka på distans och varannan vecka på plats, men svårigheterna för kursdeltagarna att tillgodogöra sig undervisningen var så pass stora att man fr.o.m. vecka 38 övergick till studier på plats.

Inplanerade studiebesök ställdes in och antagningsdagar och intervjuer spreds över fler dagar och kommuner.

Ny kurs: Stödassistent

Arbetslaget på Personlig assistentutbildningen har med grund i verksamhetsplanen för 2020 diskuterat hur kursen kan utvecklas, utifrån de utmaningar man möts av i klassrummet. Diskussionerna landade i ett beslut att under läsåret 2021 vidareutveckla Personlig assistentutbildningen till en Stödassistentutbildning på 2 läsår istället för som nuvarande, 1 läsår.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.3.3 Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning

Tolkutbildningen är en fyraårig yrkesutbildning som ger kompetens att arbeta som teckenspråkstolk och dövblindtolk. Utbildningen håller fortsatt hög kvalitet och anställningsbarheten efter avslutad utbildning är mycket god. Tolkutbildningen har under året fortsatt att utveckla metodiken för att optimera måluppfyllelsen för de studerande genom olika fortbildande inslag för pedagogerna. Stort fokus under året har ägnats åt att ta fram underliggande studieplaner inom varje ämne och implementera dessa i verksamheten. Målsättningen med det arbetet har varit att ytterligare tydliggöra mål och uppfyllandemål inom varje ämne på ett mer detaljerat sätt, både för pedagoger och studerande.

Pandemin har medfört stora utmaningar i ämnena svenskt teckenspråk och tolkning. De två ämnena bygger till största del på praktiska övningar på plats och metodiken har därför fått anpassas efter bästa förmåga. Extra kreativitet har krävts för att få till praktikplatser i ett så gott som stängt samhälle.

Under året har ett samarbete inletts med Johan Karlström, på Regional utveckling/Näringslivsutveckling. Studerande i år 2 och 3 har påbörjat ett uppdrag att översätta en informationstext om Göljestigen till teckenspråk.

Utbildningsort: Örebro

5.3.4 Syntolksutbildning

Yrkesutbildning på halvfart som ger kompetens att arbeta som syntolk åt personer med synnedsättning i kulturella sammanhang, främst film och teater, men även inom konst och andra visuella sammanhang.

Under arbetet med budget inför 2020 kunde ledningen konstatera att kostnaderna för utbildningen var väldigt höga. Av den anledningen fattades beslut att försöka halvera kostnaderna för utbildningen genom att:

1. ta in 12 deltagare istället för 8,
2. minska kostnaderna för inhyrda lärare,
3. genomföra utbildningen helt på distans (vilket ändå var nödvändigt pga. pandemin).

Skolan bedriver den enda syntolksutbildningen i Sverige och frågan har också väckts om att andra regioner skulle kunna vara med och finansiera utbildningen, det borde vara av nationellt intresse. Fler filmer/tv-program syntolkas och lagen om tillgänglighet till digital offentlig service innebär också större krav på och behov av syntolkning. Det är en viktig tillgänglighets- och rättvisefråga.

Det nya upplägget kommer att utvärderas under 2021 och förhoppningsvis kan ett par fysiska träffar genomföras under nästa läsår. I utbildningen arbetar man med praktiska syntolksövningar av bl.a. filmer.

Utbildningsort: Örebro

5.4 Uppdragsutbildningar

5.4.1 Tolkmedierade samtal via bildtelefon

Kurserna kunde inte genomföras som planerat på grund av pandemin. De genomfördes i stället på distans dels för kandidatprogrammet vid Stockholms universitet dels för Västanviks- och Södertörns folkhögskola. Båda kurserna omfattade tre dagar.

Kursen ingår i utvidgad form i vår egen tolkutbildning. Kursens mål är att få en teoretisk grund till arbetet som tolk inom bildtelefoni, samt att ringa in de utmaningar tolken möter i den aktuella kontexten. Målet är dessutom att praktiskt träna på att tolka vid förmedlade samtal via bildtelefoni. Kursen baseras på forskning på fältet och består av två delar: en teoridel, förlagd på distans, och en praktisk del, vilken utgörs av ovan nämnda tredagarskurs vid Fellingsbro folkhögskola.

Utbildningsort: Örebro

5.4.2 Handledarutbildning för utbildade teckenspråks- och dövblindtolkar

Handledarutbildningen riktar sig till verksamma teckenspråks- och dövblindtolkar och ges i två omgångar fördelat på fem dagar per tillfälle. Kursen gavs under januari 2020 och avslutades i september 2020.

Kursens mål:

- Att man som tolk ska tillägna sig kunskap om och i handledarskap med målet att känna sig trygg i handledarskapets grunder, förutsättningar och privilegier.
- Att utveckla det personliga ledarskapet för att kunna se sitt arbete utifrån.
- Att utveckla kunskapen om lärandeprocesser, vilket i sin tur ger utrymme för reflektion och växande i handledarrollen.
- Att få mer kunskap om tolkens del i sammanhanget utifrån ett interaktionistiskt perspektiv och tillsammans med kollegor få diskutera synen på tolkens roll idag och ur ett historiskt perspektiv.

Utbildningsort: Örebro

5.4.3 Påbyggnadskurs för handledare

Under hösten 2020 gav skolan en påbyggnadskurs om tre dagar för verksamma teckenspråks- och dövblindtolkar som är utbildade handledare. Kursen ger en fördjupning genom konkreta verktyg i teori och praktiska övningar. Innehållet är kopplat till forskning om handledningsteori.

Kursens mål:

- Att bli påfylld och stärkt i sin handledarroll.
- Att öva coaching och olika former för feedback.
- Att utveckla det inre personliga ledarskapet för att bättre kunna se sitt arbete utifrån.

Utbildningsort: Örebro

5.4.4 Tolkning inom psykiatri

Denna fortbildning för verksamma teckenspråks- och dövblindtolkar genomfördes två gånger under 2020, en gång på våren och en på hösten. Intresset var stort och platserna fylldes omgående. Utbildningen berör området tolkning inom psykiatri och tolkning vid psykologsamtal som inkluderar olika psykologtester, utredningar och behandlingsformer.

Kursens mål:

- Att förmedla grundläggande kunskaper om vanligt förekommande psykiska sjukdomar och störningar, kriterier för diagnosticering, behandlingsmetoder samt

psykologtesters innehåll, syfte och utformning med betoning på det som är specifikt för tolkanvändargruppen.

- Att ge en inblick i psykiatrins organisation och de olika enheternas roll och ansvar samt att belysa en hörande vårdgivares erfarenhet av att arbeta med tolk.
- Att utveckla det inre ledarskapet för att bättre kunna se sitt arbete utifrån.
- Att stimuleras i sin tolkroll genom reflektion kring rolltagning och ansvar.

Utbildningsort: Örebro

5.4.5 Rättstolksutbildning

Denna fortbildning vänder sig till utbildade och verksamma teckenspråks- och dövblindtolkar som har erfarenhet av att tolka inom rättsväsendet eller har för avsikt att göra det. Kursen har varit vilande i två år för att omarbetas och förlängas. Hösten 2020 återupptogs den och omfattar nu sju seminarier á två dagar, totalt 14 dagar och löper över två terminer. Kursens mål är att ge fördjupade kunskaper i juridisk terminologi, att tydliggöra tolkens roll i rätten och att belysa de utmaningar en tolk kan möta både i rätten och i andra sammanhang inom rättsväsendet. Kursen avser även att ge teoretiska kunskaper motsvarande den skriftliga delen av auktorisationsprovet i rättstolkning.

Utbildningsort: Örebro

5.4.6 Teckenspråkskurser

Skolan anordnar grund- och fortbildningskurser i svenskt teckenspråk för offentliga verksamheter. Våren 2020 genomfördes två kurser för personal på en av kommunens gymnasieskolor. I september 2019, efter vunnit anbud, startade skolan fyra teckenspråkskurser, varav en på distans för personal på Specialpedagogiska skolmyndighetens skolor i mellersta regionen, dvs. Birgittaskolan, Åsbackaskolan och Ekeskolan. Avtalet löper under 2 + 1 + 1 år. Kurserna har fortlöpt under vår och höst 2020.

Utbildningsort: Örebro

5.4.7 Studiemotiverande folkhögskolekurs, SMF

Syftet med SMF är att prova på hur det är att studera på folkhögskola och skapa motivation till att slutföra sina gymnasiestudier. Skolan har ett pågående samarbete med Arbetsförmedlingen som är uppdragsgivare för SMF, men under 2020 har ingen kurs anordnats.

Utbildningsort: Fellingsbro och Örebro

6. Rekrytering av deltagare

Vi har haft ett stort söktryck till våra kurser med totalt 734 sökande inför läsåret 20/21.² Marknadsföringen sker i allt större utsträckning digitalt, genom kanaler som Facebook/Instagram, Google och Youtube. I viss utsträckning köps annonsplats i lokala tidningar så som Örebroar'n, Nollnitton och Handelsstaden. Vi deltog på Jobbmässan på Conventum som ägde rum innan pandemin slog till på allvar. I vanliga fall är studiebesök en vanlig rekryteringsväg.

Ett annat bra rekryteringstillfälle är Öppet hus som anordnas både i Fellingsbro och Örebro. I år ställde vi om till ett digitalt Öppet Hus på grund av pandemin och producerade inför det ett flertal informationsfilmer om våra kurser och utbildningar.

Skolan trycker en kurskatalog som skickas till studie- och yrkesvägledare, arbetsmarknadsenheter och andra relevanta verksamheter. Katalogen delas även ut på mässor samt skickas ut efter beställning. Kurskatalogen trycktes i 1 500 och en trend är att upplagan minskar för varje år.

Rekryteringen till skolans kurser och utbildningar går bra i stort och vi fyller våra platser. Till Behandlingspedagogutbildningen hade vi exempelvis 64 sökande på 14 platser och till Personlig assistentutbildningen 43 sökande på tolv platser. Det har dock varit fortsatt bekymmersamt med att fylla platserna för Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildningen. Insatser för att öka antalet sökande gjordes i form av Prova-på-dagar, varav en hann genomföras innan pandemin satte stopp. Därtill har omfattande digital och printannonsering genomförts, och kursdeltagarna på Tolkutbildningen agerade ambassadörer genom att låna skolans instagramkonto under vårterminen. Ansökningstiden förlängdes och totalt sökte 36 personer till utbildningen, 19 antogs och 14 påbörjade utbildningen. Det är inte tillfredsställande siffror, och trenden är dessvärre densamma för landets tre utbildningsanordnare.

² Sökande till kort- och sommarkurser är inte medräknat.

7. Personal

7.1 Anställda

Under arbetsåret har Fellingsbro folkhögskola haft cirka 94 helårstjänster. Utöver detta tillkommer gästlärare och timanställningar motsvarande ungefär två helårstjänster. Lärartätheten har legat på 5,1 lärare/1 000 deltagarveckor. Kravet i statsbidragsvillkoren är 1,8 lärare/1 000 deltagarveckor. Alla nyanställda på skolan får genomgå ett introduktionsprogram.

7.2 Medarbetarsamtal

Varje år genomför närmaste chef ett medarbetarsamtal som ligger till grund för tjänsteplanering och arbetsmiljöarbete.

7.3 Personalfortbildning

Ett axplock ur personalens fortbildningar under året:

- Skolbibliotekariens roll i lärmiljöer 7,5 hp
- Litteraturförmedling 7,5 hp
- Allergiinformatör, distansutbildning
- Svenska som andraspråk för döva 30 hp
- Teckenspråk – kandidatkurs 30 hp

7.3.1 Kompetensutvecklingsplan

Målet med kompetensutvecklingsplanen är att på ett strukturerat och planerat sätt identifiera aktuella behov och säkerställa kompetensutveckling för personal på skolan. Revidering av planen görs årligen i kommunikation med personalen.

De fem temaområdena har genomsyrat det skolgemensamma arbetet under året. Målet är att all personal ska erbjudas möjlighet att delta på så mycket av den planerade gemensamma kompetensutvecklingen som möjligt. I vissa teman finns tydliga pedagogiska fokus som i vissa fall gör det mer relevant för lärare och assistenter att delta. I skolans systematiska arbetsmiljöarbete finns årligen återkommande personalfortbildning i HLR-D, brandskydd och minibusskörning.

Kompetensutvecklingsarbetet sker på tre nivåer, på individnivå, arbetslagsnivå samt för hela skolan. De prioriterade områdena i kompetensutvecklingsplanen är:

- IKT
- Språk
- Funktionsnedsättning
- Folkbildning
- Samtal och motivationsarbete

7.4 Stödteamet

I början av året anställdes en ny kurator och under året har ledningsgruppen initierat organiserandet av elevhälsoarbetet i ett s.k. stödteam. I första hand ingår kurator, specialpedagog, internatsansvarig och SYV i detta team. Stödteamet har genomfört en inventering i samtliga kurser för att börja konkretisera vilka behov som kan och bör prioriteras av de professioner som ingår i teamet. Detta gäller insatser enskilt av kurator eller specialpedagog, men också insatser där stödteamet som grupp går in och stöttar med ett enskilt arbetslag. I slutet av året har vi en tydligare bild av vad som redan görs och vad som inte nödvändigtvis kräver resurser från stödteamet, utan där elevassistenter och enskilda lärare redan arbetar på ett förebyggande sätt. Vi ser också de delar där det är tydligt att resurser inom ett enskilt arbetslag inte räcker till och där det är önskvärt att stödteamet processar med arbetslaget för att stärka de enskilda medarbetarna och arbetsgruppen som helhet i uppdraget. Vi har valt att arbeta enligt modellen EHM.

Stödteamet har under upptakten att arbeta som grupp satt oss in i principerna för arbetssättet EHM (Elevhälsomötet – en främjande, förebyggande och lärande modell), för en gemensam förståelse av detta arbetssätt. Kurator och internatsansvarig har deltagit i en fortbildning på Liljeholmens folkhögskola ”Att möta unga med psykisk ohälsa”.

Skolans specialpedagog går detta år, parallellt med uppdraget, utbildning i aktuellt ämnesområde samt tjänstgör som ämneslärare på Allmän kurs.

Stödteamet går i grupp- och individuell handledning hos leg. psykolog i Örebro.

8. Internat

Pandemin har satt sin prägel på internatet och starkt begränsat möjligheten till gruppstärkande aktiviteter och det socialpedagogiska arbetet överlag. Som ett exempel kan nämnas att ingen större utflykt under kvällstid gjorts sedan bokningen av Gustavsviksbadet i Örebro februari 2020. Enstaka mindre aktiviteter har dock genomförts med begränsat antal deltagare under större delen av året.

När det kommer till internatets rutiner har, utöver internatsansvarig, elevassistenter och städpersonalen varit mycket aktiva. Dessa medarbetare har en viktig roll i dialogen med de boende, om hur alla dessa aspekter har en central plats i hur tiden på folkhögskolan kan bidra till den personliga mognaden och bildningsresan i stort. Internatsansvarig hade även en målsättning att delta i kvällsaktiviteter i större utsträckning, samt att övernatta på skolan minst en gång i månaden. Detta har endast i en mindre grad realiserats pga. pandemin. Till det kommer att vissa av kurserna avslutades redan vid påsken och internatet resten av vårterminen hade en mycket låg beläggning. I princip var inga kvällsaktiviteter heller aktuella under den perioden.

När det kommer till kost- och mathållningen har även här en del åtgärder blivit tydliga. Under senare delen av vårterminen, med ett minimum av kursdeltagare och internatboende kvar på skolan, så serverades såväl förmiddagsfika som lunch genom att personalen lade upp i förväg på tallrikar och delade ut till var och en.

Från höstterminen, när vi haft alla kurser på plats, har vi återgått till självservering vid buffén, men däremot har förmiddagsfikat tillfälligt bantats ned till en frukt och möjligheten att ta kaffe/te. Den självserveringen har också flyttats ut till korridoren utanför uppehållsrummet för att minska smittorisken. För att minska risken för trängsel i matsalen har vi satt upp markeringar i golvet till hjälp att hålla avstånd. Vi har också prövat oss fram med två-tre skilda tidsspann att äta på i matsalen för de olika kurserna.

I övrigt fortsätter köket på inslagen väg vad gäller en hållbar kosthållning, med vegetariska menyer som dominerar, men vi är långt ifrån klara med detta. Ett första steg har tagits i dialog med kostchefen inom Region Örebro län för att se hur vi nu kan sträva efter hållbarhetsmål på riktigt genom möjligheten att köpa in mer närproducerat, såväl kött som spannmål. Här sätter dock lagen om offentlig upphandling en del käppar i hjulet, samtal pågår hur vi kan tänka och agera här.

Köket med dess personal nominerades under året till Regionens hållbarhetspris. Vinsten gick till en annan verksamhet, men vi känner oss som vinnare ändå. Nomineringen i sig ledde till ett fint reportage och ett litet steg till för att sätta köket

på kartan inom Region Örebro län. Samtlig kökspersonal har under året också genomgått en grundläggande utbildning till allergiinformator. Till största delen har studierna förlagts till lovveckorna. Efter godkänd kurs har personalen fått en fördjupad kompetens för att arbeta på ett säkert sätt med mathållning för födoämnesallergiker. Personalen har nu även kompetens för att informera om födoämnesallergier ut mot berörda grupper.

Under sommaren kunde vi pga. de kända förhållandena inte heller erbjuda möjligheter till mat och boende. Några bokade event ställdes in med ömsesidigt beslut av såväl bokade gäster som av skolan. En större badrumsrenovering i ett av elevhemmen genomfördes också under sommaruppehållet.

Från och med höstterminen har vi haft full beläggning på internatet. Alla 63 rum har varit uthyrda under de första tre månaderna av höstterminen, även vilrummet har fått tas i bruk som internatrum. Mot slutet av året ser vi däremot att majoriteten av de boende som går Allmän kurs i allt högre grad säger upp sitt boende. Detta sker i takt med att insikten ökar om att distansstudierna för just dessa kurser kommer att fortsätta även under hela vårterminen 2021.

Trots att mycket fått avbokas och bantas ned har de som bott på internatet under större delen av denna period haft en förhållandevis god och välfungerande tillvaro, detta mycket tack vare elevassistenternas närvaro på kvällstid med mindre former av organiserad samvaro för de som vill. Vi har sluppit större utbrott av smitta. De enstaka personer som drabbats har då lämnat internatet och åkt hem. Med glädje kan vi i skrivande stund inte se att någon, vare sig av deltagare eller medarbetare, blivit långvarigt sjuk.

9. Bibliotek

Skolan har ett välutrustat bibliotek med tydlig pedagogisk funktion. Biblioteksverksamheten syftar till att främja kursdeltagarnas språk- och kunskapsutveckling genom exempelvis läsfrämjande aktiviteter, samverkan med lärare och kursdeltagare i de olika kurserna samt insatser för en ökad tillgänglighet av bibliotekets resurser. Detta utgör goda förutsättningar för ett aktivt och kritiskt sökande och formande av kunskap för både kursdeltagare och personal.

Biblioteket tillhandahåller ett aktuellt och varierat utbud av både tryckta och elektroniska källor och erbjuder ett stort urval av lättlästa böcker samt en del ljudböcker. I Örebro finns en mindre biblioteksdel med bland annat fack- och skönlitteratur. En betydande del av utbudet i Örebro har koppling till svenskt teckenspråk.

10. Statistisk uppföljning

Genom den statistik som skolan redovisar till SCB och CSN ser vi att vi når de målgrupper som vi vänder oss till i första hand. Vi har en stor andel deltagare med låg utbildning, invandrarbakgrund och funktionsnedsättning på skolan. Skolan som helhet har betydligt fler kvinnliga studerande, särskilt på yrkesutbildningarna och teckenspråkskurserna. Allmän kurs (inkl. Svenska som andraspråk) utgör cirka 49,6 procent av det totala antalet deltagarveckor för skolans långkurser.

Frånvaron följs upp månads- och, i vissa fall, veckovis och på flera kurser är den hög. Frånvaro är därför ett område som skolan arbetar aktivt med på flera sätt, utifrån den handlingsplan som finns. Det är dock viktigt att beakta våra kursdeltagares individuella bakgrund och förutsättningar. En del har suttit hemma i flera år och varje dag på skolan är en positiv förändring.

10.1 Deltagarveckor - långkurser

Antalet kursdeltagare på skolans långa kurser var 272 under vårterminen och 281 under höstterminen.

10.1.1 Allmänna kurser

Allmänna kurser	Antal kursdeltagare		Deltagarveckor		
	VT	HT	VT	HT	VT+HT
Allmän grundkurs	13	12	247	204	451
Allmän kurs	59	63	1112	1125	2237
Svenska som andraspråk	26	22	479	366	845
Allmän kurs distans	15	16	285	288	573
Allmän kurs teckenspråk	11	13	206	224	430
Allmänna kurser totalt	124	126	2329	2207	4536

10.1.2 Särskilda kurser

Särskilda kurser	Antal kursdeltagare		Deltagarveckor		
	VT	HT	VT	HT	VT+HT
Baskurs	11	14	209	238	447
Friskvårdskurs	14	13	120	103	223
Projektkurs	10	14	190	238	428
Personlig assistentutbildning	12	10	228	180	408
Behandlingsped. (åk 1)	11	14	209	252	461
Behandlingsped. (åk 2)	15	11	285	198	483
Syntolksutb. 50 %	8	12	92	108	200
Teckenspråkskurs	9	12	171	216	387
Tolkutbildning	32	35	704	630	1334
Tsp-distans (25 %) nivå 1+2	16	11	86	57	143
Tsp-distans (25 %) nivå 3+4	10	9	54	46	100
Särskilda kurser totalt	148	155	2348	2266	4614

10.1.3 Allmänna och särskilda kurser totalt

	Antal kursdeltagare		Antal deltagarveckor		
	VT	HT	VT	HT	HT+VT
Allmänna och särskilda kurser	272	281	4677	4473	9150

10.2 Deltagarveckor - kortkurser

Kortkurser	Kursdeltagare		Deltagarveckor		Kd tot.	Dv tot.
	VT	HT	VT	HT	VT+HT	VT+HT
Prova-på Allmän grundkurs	-	7	-	5	7	5
Prova-på Projektkurs	-	13	-	8	13	8
Prova-på Baskurs	-	12	-	8	12	8
Försommarveckan	-	-	-	-	-	-
Better English (externa)	-	-	-	-	-	-
Sommarkurs	-	-	-	-	-	-
Datakurs	10	-	4	-	10	4
Kortkurser totalt	10	32	4	21	42	25

10.3 Deltagarveckor - övriga kurser

Övriga kurser	Kursdeltagare		Deltagarveckor		Kd tot.	Dv tot.
	VT	HT	VT	HT	VT+HT	VT+HT
SMF Fellingsbro	-	-	-	-	-	-
SMF Örebro (tsp)	-	-	-	-	-	-
Övriga kurser tot.	-	-	-	-	-	-

10.4 Könsfördelning - långkurser

Allmänna kurser	Vårterminen 2020		Höstterminen 2020		Totalt	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	VT20	HT20
Allmän grundkurs	6	7	3	9	13	12
Allmän kurs	28	31	33	30	59	63
Svenska som andraspråk	17	9	17	5	26	22
Allmän kurs distans	14	1	14	2	15	16
Allmän kurs teckenspråk	6	5	7	6	11	13
Allmänna kurser tot.	71	53	74	52	124	126

Särskilda kurser	Vårterminen 2020		Höstterminen 2020		Totalt	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	VT20	HT20
Baskurs	6	5	6	8	11	14
Friskvårdskurs	5	9	4	9	14	13
Projektkurs	7	3	9	5	10	14
Personlig assistentutb.	9	3	5	5	12	10
Behandl.ped. (åk 1+2)	20	6	17	8	26	25
Syntolksutbildning, distans 50 %	7	1	11	1	8	12
Teckenspråkskurs	8	1	10	2	9	12
Teckenspråks- och dövblindtolkutbildning	31	1	34	1	32	35
Tsp-distans (25%) 1+2	14	2	10	1	16	11
Tsp-distans (25%) 3+4	9	1	7	2	10	9
Särskilda kurser totalt	116	32	113	42	148	155
Allmänna och särskilda kurser totalt	187 69%	85 31%	187 67%	94 33%	272	281

10.5 Könsfördelning - kortkurser och övriga kurser

Övriga kurser	Vårterminen 2020		Höstterminen 2020		Totalt	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	VT20	HT20
SMF Fellingsbro	-	-	-	-	-	-
SMF Örebro (tsp)	-	-	-	-	-	-
Prova-på Allmän grundkurs	-	-	3	4	-	7
Prova-på Projektkurs	-	-	6	7	-	13
Prova-på Baskurs	-	-	3	9	-	12
Better English (externa)	-	-	-	-	-	-
Sommarkurs	-	-	-	-	-	-
Datakurs	5	5	-	-	10	-
Övriga kurser totalt	5	5	12	20	10	32

10.6 Könsfördelning - totalt 2020

Totalt år 2020	Vårtermin 2020		Hösttermin 2020		Totalt VT20+HT20	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Alla kurser och utbildningar 2020	192	90	199	114	391	204
Andel	68%	32%	64%	36%	66%	34%

11. Utfall mot skolans verksamhetsplan för 2020

11.1 Mål 1: Ledning

En ledningsgrupp som är samstämmig, lyhörd, synlig, tydlig och utvecklingsinriktad.

11.1.1 Utveckla: Mötesformer – Information – Kommunikation

Samverkansmöten

Under året har vi fortsatt att utveckla samverkansformerna. Från arbetsgivar- och fackligt håll finns en samstämmighet gällande förhållningssätt och förväntningar på våra möten. Vi arbetar utifrån en gemensam spelplan där vi pratar om förhållningssätt, vilka mål vi har, hur vi kommunicerar med varandra samt vilka resurser vi har. Vi arbetar utifrån ett samverkansteam där vi har olika roller och ansvar.

Vi har varit tydliga med och är överens om att ha ett prestigelöst förhållningsätt, en bra dialog och att tydliggöra målen. Vi har även lyft vikten av återkoppling och uppföljning av tidigare frågor. Under året har vi följt upp organisationsförändringen genom att vid varje mötestillfälle gå igenom den risk- och konsekvensanalys som togs fram under hösten 2019. Under våren 2020 gjordes även en riskbedömning och handlingsplan gällande pandemin, ett levande dokument som regelbundet följts upp under året.

Information på Teams

Ledningsgruppens strävan är att vara tydlig och ge en samlad information till alla medarbetare via skolans informationskanaler på Teams. Informationsflödet är omfattande, speciellt under ett år som detta. Vid extra viktig information har ledningsgruppen fått hjälp av medarbetare för att kunna lägga ut informationen på teckenspråk. Vi har en särskild utmaning i att informationen internt blir tydlig för våra teckenspråkiga medarbetare/deltagare.

Det pågår ett arbete med att förtydliga var och hur vi lägger ut information i våra olika teamskanaler.

11.2 Mål 2: Pedagogik

Skolans arbetssätt skapar goda förutsättningar för att alla kursdeltagare ska klara sina studier.

Ej uppnått

Delvis uppnått

Uppnått

11.2.1 En kreativ lärandemiljö

Arbetslagen på skolans kurser och utbildningar har under året tagit sig an uppgiften med att skapa en så kreativ lärandemiljö som möjligt. En del arbetslag har avsatt möten och fortbildningstillfällen till att fokusera på till exempel bedömningsfrågor, stöd och anpassning.

Andra har satsat på att utveckla samarbetet mellan personalen i de pedagogiska och didaktiska frågorna för att bättre kunna möta deltagarna i undervisningen. En kurs började under året med månadsavstämning – en regelbunden träff för personalen där man diskuterar läget för varje deltagare för att de kunna lyckas bättre.

Ett annat exempel är en kurs där man låtit deltagarna planera och genomföra individuella projekt och uppgifter.

Det har också funnits utmaningar, inte minst på grund av pandemin som påverkat möjligheterna till delaktighetskänsla negativt. Samtidigt har pandemin drivit på digitaliseringen och flera kurser har fått tänka in digitalisering som en faktor i skapandet av en kreativ lärandemiljö. Man har till exempel digitaliserat material som tidigare varit föreläsningar.

Förutom allt som nämnts så har beprövad folkhögskolepedagogik använts för att skapa kreativa lärandeprocesser och -miljöer. Som t.ex. att:

- anpassa lektionerna efter deltagarnas intressen och önskemål
- använda deltagarnas egna resurser och erfarenheter
- variera utbildningsformen: powerpoint-föreläsning, kortare föreläsningar, grupparbeten, individuella uppgifter, diskussioner, seminarier, rollspel, värderingsövningar och argumentationsövningar
- använda humor

11.2.2 Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt

Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt har på många sätt genomsyrat pedagogiken under året. Allmän kurs, exempelvis, hade uttryckligen språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt som tema under en period. I grunden handlar det om ett medvetet språkanvändande, att samtala om, läsa och skriva om ämnesinnehållet, samt att förankra innehållet i kursdeltagarnas egna erfarenheter.

På kurserna som riktar sig till personer med svenska som andraspråk är språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt av särskild pedagogisk och didaktisk vikt, och föremål för ständigt pågående diskussion i arbetslagen.

I det pedagogiska arbetet kan man bland annat bland varierat undervisningen i form av genomgångar med visuellt stöd, muntliga och skriftliga uppgifter, grupparbeten och individuella uppgifter med språkstöd. Ett framgångsrikt komplement till genomgångar och uppgifter har varit att förstärka lektionsinnehållet med praktiska övningar eller genom att visa en film. Man har också varierat lektionsupplägg mellan aktiva, reflekterande, teoretiska, praktiska och pragmatiska sådana för att tillgodose deltagarnas olika lärostilar genom såväl visuellt stöd, språkstöd, auditiv och taktill inläring. Tillgång till elevassistenter under lektionen har generellt sett underlättat i arbetet.

Men det är inte bara personer med svenska som andraspråk som har nytta av språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. På en av skolans yrkesutbildningar har man t.ex. aktivt arbetat med att:

- anpassa hastigheten efter deltagarnas nivå och behov
- använda någon form av visuellt stöd
- förstärka struktur och tydlighet
- göra deltagarna delaktiga i lektionsplanering
- gå igenom centrala begrepp innan ett nytt moment

11.2.3 Stöd och anpassning: digitalisering

Om det är något som pandemin fört med sig så är det att personalens kompetens kring digitala verktyg ökat markant på bara ett år. All personal har utvecklat sina färdigheter i användandet av Teams, både gällande standardfunktioner och särskilda verktyg. Konferenser och utbildningar har skett på distans och det digitala mötet har ibland varit enda vägen till kommunikation och utbyte och genom användandet har utvecklingen tagit fart. Breakout rooms är inte ett konstigt begrepp bland personalen idag. Utvecklingen av den digitala kompetensen gäller så klart även deltagarna, även om det är en generationsfråga. Men det är inte självklart att alla kursdeltagare är välbevandrade på den digitala arenan. En lärare beskriver utvecklingen av sina kursdeltagares kunskaper och färdigheter som ett ”språng”.

11.3 Mål 3: Bildningsmiljö

Skolans kultur och värdegrund tydliggör hur både personal och kursdeltagare delar ett ömsesidigt kunskaps- och erfarenhetsutbyte, där vi tillsammans växer som människor.

Ej uppnått

Delvis uppnått

Uppnått

11.3.1 Hållbarhet – Agenda 2030

I princip alla kurser och utbildningar har, i någon mån, arbetat utifrån de globala målen under året. De flesta har valt att integrera budskapen i de globala målen i ordinarie undervisning. ”Agenda 2030 är ingen löst svävande satellit, utan infogas naturligt i alla ämnen.” som en lärare uttryckte det.

Naturkunskap, skapande, historia eller mat och boende, kurserna har arbetat med Agenda 2030 i alla ämnen. Pandemin i sig har faktiskt bidragit som kontext till diskussioner av flera mål: global hälsa, transporter, ojämlikhet, forskning, solidaritet.

Skolledningen tilldelade under året William Grönlund ett uppdrag att arbeta med Agenda 2030 på skolan. William har funnits som ett pedagogiskt stöd för personalen, agerat bollplank när det behövts och tagit fram och presenterat lektionsmaterial som våra pedagoger kunnat ta del av.

Därutöver har Williams åtagande resulterat i följande:

Planering av heldag med miljö och hållbarhet

Under våren 2020 arbetade ett flertal ur personalen med planering av en temadag för klimat- och miljö, som skulle gå av stapeln under april månad. Till följd av pandemin fick denna dock ställas in.

Agenda 2030 nyheter

Fortlöpande under hela verksamhetsåret har nyheter kopplade till de globala målen hängts upp skolans anslagstavlor. Avsikten har varit att både presentera nyheterna på ett så enkelt sätt som möjligt och välja de nyheter som visar på positiv förändring. Detta har sedan funnits att tillgå för både kursdeltagare och personal att nyttja vid behov.

Upprätthållit kontakt

William har etablerat och upprätthållit kontakt med olika hållbarhetsnätverk inom folkhögskolesverige. Bland annat genom besök på Stadsmissionens folkhögskola i Stockholm och deltagande vid flertalet digitala konferenser.

Egen fortbildning

På grund av pandemin har aktiviteten på skolan generellt gått ned. Detta har inneburit att det varit svårt att skapa tillfällen där Agenda 2030 kan få en naturlig plats. Istället har mycket av tiden för Agenda 2030-arbetet gått åt till egen fortbildning för ansvarig i form av litteratur, rapporter, föreläsningar osv.

Ledningsgruppsarbete

En målsättning med Agenda 2030-arbetet är att vara en kraft som aktualiserar arbetet återkommande för ledningsgruppen. Ledningsgruppen har, till följd av pandemiläget och personalbrist, haft en mycket hög arbetsbelastning. Det innebär att det arbetet fortskridit, men i en förhållandevis låg takt.

11.3.2 Demokrati, kultur, mångfald, jämställdhet och bemötande

Demokrati, kultur, mångfald, jämställdhet och bemötande. Ord som hämtade ur en beskrivning av folkhögskolans innersta väsen. Så varför ett mål som uppnås genom ordinarie verksamhet? Det som är bra kan kanske bli ännu bättre och det som tas för givet kan tappas bort bland annat. Vidare är det viktigt att ibland aktivt konkretisera abstrakta värdebegrepp och göra ord till handling.

Pandemin visade nog så tydligt vilken central betydelse mötet, samtalet och bekräftandet har för att stärka de av våra kursdeltagare som behöver återfå självförtroende och framtidstro, innan de kan ta sig an regelrätt utbildning igen.

”Vi såg hur vår målgrupp sakta gled oss ur händerna. Att, på ett ’coronasäkert’ sätt, ha kunnat arbeta på plats under hösten har varit välgörande”, sade en lärare som arbetar med deltagare som på olika sätt haft det tufft i skolan och i livet.

På många kurser och utbildningar genomsyras det dagliga arbetet av tanken om gott bemötande och allas lika värde. Inte för att man ofta diskuterar de värderingarna per se, utan för att den grundsynen alltid lyser igenom vare sig det är matematik eller historia som står på schemat.

En del arbetslag har under året vid flertalet möten och fortbildningar aktivt fokuserat på och dryftat skolans gemensamma grundvärderingar. På Allmän kurs har man fortbildat sig inom NPF med stöd i material från SPSM. Under året har extra

fokus lagts på samarbete och sammanhållning i arbetslaget för att arbeta mot ett gemensamt mål när det gäller grundvärderingar och arbetssätt.

Vidare kan nämnas flera kreativa avstamp för att arbeta med frågorna i klassrummet. En del har arbetat utifrån gruppens egen mångfald, medan andra använt världsaktualiteter som Black Lives Matter-rörelsen som utgångspunkt för diskussioner om demokrati, rättvisa, kulturers samverkan och identitetssökande och -skapande. Demokratins plats som styrelseskick i världen har generellt utgjort en samtalsgrund under hela året i många klasser.

Respekt för det andra, tydlighet gällande det egna

För deltagare med en annan kulturell bakgrund är förståelsen av de grundvärderingar som råder i vårt demokratiska samhälle av stor vikt för ett inkluderande liv i Sverige. Skillnaderna är stora vad gäller synen på religionens betydelse i det dagliga livet. Områden som ofta diskuteras med stort intresse är barnuppfostran, unga människors rätt till personlig frihet, kvinnors och mäns roller och ansvarsområden samt hbtq-frågor. Personalen som möter dessa deltagare bemöter olika tankar med respekt samtidigt som man betonar hur synen på dessa frågor är i Sverige i form av lagar och normer.

Övriga nedslag:

- Värderingsövningar
- Hur påverkar kulturen hur vi ser världen? Hur påverkas man av att byta kultur?
- Mångfald som faktor vid antagningsförfarande
- Genus som eget ämne
- Mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer

Om man ska nämna något som saknats så är det kunskapsutbytet mellan olika kurser, något som annars är brukligt och som alltid ger en till dimension i lärandet, men som pandemin satte stopp för under merparten av året.

11.4 Mål 4: Formalia

Tydliga styrdokument i överensstämmelse med huvudmannens och berörda myndigheters intentioner och ett systematiskt kvalitetsarbete där all personal känner sig delaktiga.

11.4.1 Tydliggöra arbetet med skolans systematiska kvalitetsarbete

Systematiskt kvalitetsarbete

För att bibehålla och utveckla kvalitén på skolan har ett mer aktivt systematiskt kvalitetsarbete, utifrån material av FSO (Folkhögskolornas serviceorganisation), påbörjats. Det bygger på att folkhögskolan ser sin roll här och nu och gör sitt bästa för att möta deltagarnas och samhällets förväntningar. Ett kvalitetsarbete som leder till förändring och utveckling kräver förankring hos medarbetarna. Ambitionen var att under året få med alla medarbetare i arbetet men på grund av pandemin och en sjukskrivning i ledningsgruppen, vilket bidragit till ökad arbetsbelastning, så har den ambitionen inte uppnåtts. Ledningsgruppen har dock påbörjat arbetet tillsammans med kursföreståndarna utifrån de fyra hörnstenarna för bildning som bygger på:

- Ledning
- Pedagogik
- Bildningsmiljö
- Formalia

Ett systematiskt kvalitetsarbete innebär att det är strukturerat och bygger på rutiner som talar om vad, hur, när och av vem något ska göras. Det systematiska kvalitetsarbetet är en del av skolans löpande arbete som aldrig blir färdigt och som förändras under tiden.

Tätare samarbete med kursföreståndarna

Ledningsgruppen ser kursföreståndarna som en viktig länk mellan ledningsgruppen och övriga medarbetare i skolans olika arbetslag. Ledningen ser även en vinst i att samla kursföreståndarna för att få diskutera olika pedagogiska frågor. Ett tydligt exempel på detta var vid övergången från att ha våra deltagare på plats till att gå över till distansstudier på grund av den rådande pandemin.

12. Bokslut 2020

Skolan övergick, med anledning av pandemin, till distansstudier för vissa kurser under våren. Höstterminen inleddes med undervisning både på distans och på plats. I november förvärrades läget och flera av de teoretiska utbildningarna återgick till distansstudier. Skolan går inte miste om några statsbidrag då alla kurser är långkurser som har kunnat hållas igång. Trots det utmanande läget har utbildningarna lyckats nå utbildningsmålen och de som planerats för att ta examen med gymnasiebehörighet lyckades, trots att största delen av läsåret bedrivits helt på distans. Det har ställt stora krav på deltagarna och har inneburit en oerhört tung arbetsbelastning för lärarna.

Skolans långsiktiga plan för en ekonomi i balans har medfört ökad kostnadseffektivitet vilket i sin tur lett till minskade övriga kostnader. Det positiva utfallet på +2,4 mnkr består främst av lägre kostnader för studieresor, material, mat och inställda aktiviteter, samt en generell kostnadsrestriktivitet. Även ersättning för sjuklöner som täcks av staten samt högre statsbidrag påverkar resultatet positivt.

Intäkter		tkr
Statsbidrag	Fbr	16 506
	Förstärkningsbidrag	5 638
	MYh	3 310
	SPSM	8 121
	Anställningsstöd	1 561
Uppdragsutbildningar		1 050
Övriga intäkter		168
Deltagaravgifter		1 928
Regionbidrag		27 924
Summa intäkter		66 206
Kostnader		tkr
Löner och soc avg		-48 722
Övriga personalkostnader		-260
Inhyrd personal		0
Lokaler		-6 646
Material		-2 372
Marknadsföring		-186
IT och telefoni		-1 456
Aktiviteter för deltagare		-500
Resor och logi		-110
Tolkning		-1 764
Övriga driftkostnader		-1 328
Avskrivningar		-424
Summa kostnader		-63 768
Resultat		2 438

Torkel Freed
Rektor

Irén Lejegen
Ordförande Regional tillväxtnämnd

Fellingsbro folkhögskola, info@fellingsbro.fhsk.se
Besöksadresser: Bergsvägen 2, Fellingsbro, Tel: 0581-89 100
Klerkgatan 16, Örebro

<https://www.fellingsbro.fhsk.se/>

9

Verksamhetsberättelse med bokslut 2020 Kävesta folkhögskola 21RS2928

Tjänsteställe, handläggare
Utbildning och arbetsmarknad, Lisa Rosander

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS2928

Organ
Regionala tillväxtnämnden

Verksamhetsberättelse med bokslut 2020 Kävesta folkhögskola

Förslag till beslut

Regionala tillväxtnämnden beslutar

att fastställa verksamhetsberättelsen med bokslut för 2020 för Kävesta folkhögskola

Sammanfattning

Kävesta folkhögskola har med utgångspunkt från Folkbildningsrådets direktiv och uppdraget från Region Örebro län genomfört 2020 års verksamhet. Verksamhetsberättelsen beskriver hur Kävesta folkhögskola har arbetat för att uppnå syften, mål och uppdrag.

Ärendebeskrivning

Ärendet avser redovisning av Kävesta folkhögskolas verksamhetsberättelse med bokslut för 2020.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Ärendet har inga konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Uppföljning

Folkhögskolans verksamhet följs löpande upp av regionala tillväxtnämnden tillika folkhögskolestyrelse för Kävesta folkhögskola samt årligen genom verksamhetsberättelsen

Tjänsteställe, handläggare
Utbildning och arbetsmarknad, Lisa Rosander

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS2928

Beslutsunderlag

Föredragnings PM till regional tillväxtnämnd den 17 maj 2021.

Verksamhetsberättelse med bokslut 2020 för Kävesta folkhögskola (med bilagor)

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till:

Förvaltningen för regional utveckling
Folkbildningsrådet
Kävesta folkhögskola

Verksamhetsberättelse 2020

Kävesta folkhögskola

Version: 1

Verksamhetsberättelse 2020
Kävesta folkhögskola

2021-04-27

Innehåll

1.	Inledning.....	6
2.	Övergripande syfte och mål med verksamheten	8
2.1	Statens syfte med folkbildningen.....	8
2.2	Region Örebro läns styrning.....	8
2.2.1	Inriktningsmål och indikator för 2020.....	9
2.2.2	Den regionala utvecklingsstrategin och Agenda 2030 .	9
3.	Kävesta folkhögskolas organisation	11
3.1	Organisationsutveckling och särskilda händelser.....	12
3.1.1	Utveckling av arbetslag och antagningsgrupp på Allmän kurs	12
3.1.2	Flera nya medarbetare på Konst- och formgivningslinjen	13
3.1.3	Nya roller och ansvarsfördelning på Musiklinjen	13
3.1.4	Coronaanpassningar och pensionsavgångar för kök, städ och vaktmästeri	14
3.1.5	Ledningsgruppens roll under coronapandemin	14
3.1.6	Krisgruppens roll under coronapandemin	15
3.1.7	Strategisk IT-utveckling möjliggjorde distansundervisning	15
4.	Ekonomi	17
5.	Utbildningsverksamhet 2020	18
5.1	Utbildningarnas inriktning och antal deltagare 2020...	18
5.1.1	Allmän kurs	19
5.1.2	Danslinjen	19
5.1.3	Konst- och formgivningslinjen	19
5.1.4	Musiklinjen	19
5.2	Deltagarnas utbildningsbakgrund 2020	20
5.2.1	Allmän kurs ger formella behörigheter	20
5.2.2	Profilkurserna utvecklar praktiska förmågor	21
5.3	Deltagarnas juridiska kön 2020	22
5.4	Coronaanpassningar i undervisningen.....	24

5.4.1	Allmän kurs arbetade hårt för att göra distansundervisning möjlig	24
5.4.2	Distansundervisning var inte ett realistiskt alternativ för profilkurserna	25
5.4.3	Inga möjligheter att genomföra gemensamma aktiviteter	25
5.5	Antagningen	26
5.5.1	Antagningen till Allmän kurs	26
5.5.2	Antagningen till Danslinjen	27
5.5.3	Antagningen till Konst- och formgivningslinjen	27
5.5.4	Antagningen till Musiklinjen	28
5.6	Kulturaktiviteter under coronapandemin	28
5.6.1	Vårterminen 2020	28
5.6.2	Höstterminen 2020	29
6.	Kvalitetsarbete 2020	31
6.1	Risk och väsentlighetsanalys 2017 - 2022	31
6.2	Övergripande mål för verksamheten 2020	31
6.2.1	Ingen deltagarutvärdering 2020.....	32
6.3	Mål 1: Goda pedagogiska resurser.....	32
6.3.1	Hög lärartäthet.....	33
6.3.2	Kompetensutveckling	35
6.3.3	Arbete med särskilt stöd	36
6.3.4	Ändamålsenliga lokaler	39
6.3.5	Hållbar arbetsmiljö för personalen	40
6.4	Mål 2: En trygg och trivsamt skolmiljö	43
6.4.1	Möjligheter för skolans alla deltagare att mötas	43
6.5	Mål 3: Säkra deltagarnas rättigheter och inflytande....	46
6.5.1	Informellt inflytande över undervisningen	46
6.5.2	Formell deltagardemokrati – deltagarråd.....	47
6.5.3	Studeranderättsliga frågor	49
6.5.4	Likabehandlings- och jämställdhetsarbete.....	51
6.6	Mål 4: Begränsa skolans klimat- och miljöpåverkan...	53
6.6.1	Hållbar kosthållning	53

6.6.2	Deltagarnas kunskap om klimat- och miljöfrågor.....	56
7.	Bilaga 1: Sammanfattning mål, framgångsfaktorer och indikatorer.....	58
8.	Bilaga 2: Kulturevenemang våren 2020	60
9.	Bilaga 3: Kulturevenemang hösten 2020.....	61

1. Inledning

Coronapandemin har definierat det gångna året på Kävsta folkhögskola precis som för övriga samhället. Oavsett vilka planer vi hade när året började så fick vi i mars ställa om helt till ett nytt mål: att bidra till att minska risken för smittspridning. Omställningen har krävt otroligt mycket av oss alla. Personalen har behövt förändra sitt arbetssätt. I synnerhet lärarna har fått uppfinna mycket på nytt och har inte kunnat lita på sina tidigare erfarenheter i samma utsträckning som vanligt. Deltagarna har behövt hantera att de inte fått den utbildning som de ansökt till. Särskilt de som var inne på sina sista månader i mars 2020 behövde hantera sorgen över att inte kunna avsluta studierna så som de tänkt. Samma historia upprepade sig för deltagarna på Allmän kurs, som i början av höstterminen kunde studera delvis på plats, men fick avsluta året med distansundervisning på heltid.

Trots mycket tuffa förutsättning anser jag att vi har tagit oss igenom året på ett bra sätt. Vi har tagit ansvar genom att löpande anpassa undervisningen och skolans övriga verksamhet till smittoläget och myndigheternas rekommendationer. Som rektor har jag i detta arbete haft mycket gott stöd från skolans ledningsgrupp och krisgrupp, samt region Örebro läns smittskydd och ledningen för förvaltningen regional utveckling. Skolans personal och deltagare har visat prov på tålamod och kreativitet under frustrerande förhållanden. Vi har löpande arbetat utifrån flera olika scenarion för hur pandemin kunnat utveckla sig. Efter den första akuta fasen våren 2020 kunde vi anpassa oss relativt snabbt till nya förutsättningar, till exempel den ökande smittspridningen i oktober/november 2020. Under året har vi endast haft ett fåtal fall av konstaterad covid-19 bland skolans deltagare och personal och lyckligtvis har ingen blivit allvarligt sjuk. Med andra ord har vi bedrivit en verksamhet som bidragit till att minska risken för smittspridning.

Utöver de fysiska riskerna har coronapandemin inneburit stora utmaningar för deltagarna och personalens psykiska välmående och arbetsmiljö. En stor del av mitt arbete under året har därför handlat om att försöka skapa trygghet i krisen. Det har ställt stora krav på god kommunikation. Bland annat har vi kontinuerligt informerat om läget i samhället och hur det påverkar skolans anpassningar. Vi har även fört en löpande dialog om hur vi som personal och deltagare kan förhålla oss till den osäkerhet och utmattning som uppstår under en utdragen krissituation.

För att kunna följa rekommendationerna och klara arbetsbelastningen har vi behövt avstå ifrån många saker som vi annars tycker är centrala för att kunna bedriva en god folkhögskoleverksamhet. Flera av våra ordinarie mål och även särskilda utvecklingsmål för 2020 har vi fått prioritera ned eller skjuta på framtiden. Ingen vet exakt hur coronapandemin kommer påverka Kävsta folkhögskola 2021, men det

verkar troligt att vi kommer att behöva arbeta vidare med nuvarande anpassningar åtminstone under våren 2021. Årets arbete har tagit hårt på våra gemensamma krafter och vi behöver reservera den energi vi har kvar. Utmaningen framöver blir med andra ord att hålla i och hålla ut, snarare än att planera för ny strategisk utveckling.

Vi kliver in i 2021 med en viss oro, men jag anser att det finns goda förutsättningar att klara det kommande året. För även om vi ibland befunnit oss fysiskt längre ifrån varandra än vanligt, har vi på flera sätt kommit varandra närmare under 2020. Vi har diskuterat många frågor som jag ser kommer vara viktiga både under den fortsatta pandemin och därefter, som till exempel vår ambitionsnivå och våra prioriteringar. För att kunna hålla verksamheten igång har vi också behövt lära oss mycket nytt, till exempel hur vi kan använda våra digitala verktyg ännu bättre för undervisning, intern kommunikation och evenemang.

Sammanfattningsvis är min lärdom från året att vi bara kan ta oss igenom svårigheter tillsammans. Och det har vi verkligen gjort, genom att genom att ta vara på våra olika kunskaper och genom att försöka göra det bästa av situationen. Tanken på det är stärkande och gör att jag blickar framåt mot nästa år med tillförsikt.

Lisa Rosander, rektor

2. Övergripande syfte och mål med verksamheten

Landets 154 folkhögskolor styrs av statens syfte med medel till folkbildningen, som följs upp årligen av Folkbildningsrådet (FBR), som agerar i myndighets ställe och utvärderar folkbildningens insatser. Som en del av Region Örebro län arbetar Kävesta folkhögskola även mot mål som fastställs av Regionstyrelsen och nämnden för regional tillväxt i Örebro län, tillika folkhögskolestyrelse.

2.1 Statens syfte med folkbildningen

Staten fördelar medel till folkbildningen (där både studieförbunden och folkhögskolorna ingår) med syfte att:

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, och
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Statens syfte indikerar att kvaliteten på folkhögskolornas verksamhet inte enbart ska bedömas utifrån de formella kunskaper som deltagarna får med sig från utbildningen. En folkhögskoleverksamhet av god kvalitet ska även göra det möjligt för deltagarna att utvecklas på ett personligt plan, för att bli delaktiga i en stark och fungerande demokrati med ett rikt kulturliv.

I denna verksamhetsberättelse visar vi hur Kävesta folkhögskola har bidragit till att uppfylla statens syfte bland annat genom att redovisa vilka utbildningar som bedrivits och för vilka (se kap 5), samt hur skolan arbetat med kvalitetsfrågor, till exempel hur vi mött deltagarnas olika behov, skapat en trygg skolmiljö samt säkrat deltagarnas rättigheter och inflytande över utbildningen (se kap 6).

2.2 Region Örebro läns styrning

Kävesta folkhögskolas styrelse är nämnden för regional tillväxt i Örebro län. Styrelsen har formulerat skolans uppdrag att arbeta utifrån en **estetisk profil**. Den estetiska profilen tar sig bland annat uttryck i skolans utbud av profilkurser och kulturevenemang, som bidrar till att uppnå statens syfte om att bredda intresset för och delaktigheten i kulturlivet.

2.2.1 Inriktningsmål och indikator för 2020

Nämnden för regional tillväxt i Örebro län beslutade inför 2020 att de två regionägda folkhögskolorna Kävesta och Fellingsbro folkhögskola skulle arbeta enligt följande inriktningsmål:

Inriktningsmål 21 i verksamhetsplan för regional utveckling

Region Örebro län bidrar till att det livslånga lärandet stärks och att fler fullföljer och avslutar sin grundläggande utbildning.

Indikator

Nyttjande av tilldelade deltagarveckor från folkbildningsrådet på Fellingsbro folkhögskola och Kävesta folkhögskola. Målvärde: 100 %.

2.2.2 Den regionala utvecklingsstrategin och Agenda 2030

Både Region Örebro läns regionala utvecklingsstrategi och Agenda 2030 ligger i linje med statens övergripande syfte med bidrag till folkbildningen – att stötta verksamheter som bidrar till ett starkare och mer hållbart samhälle.

De effektmål som beskrivs i den Regionala utvecklingsstrategin (RUS) relaterar till tre övergripande mål som motsvarar de tre aspekterna av hållbarhet:

- Stark konkurrenskraft – Ekonomisk hållbarhet
- Hög och jämlik livskvalitet – Social hållbarhet
- God resurseffektivitet – Ekologisk hållbarhet

Stark konkurrenskraft – Ekonomisk hållbarhet

Allmän kurs gör det möjligt för fler människor att klara av sina gymnasiestudier och därmed bli behöriga till eftergymnasiala utbildningar både på yrkeshögskola och högskola/universitet. Kävesta folkhögskolas profilkurser fyller en viktig funktion som brygga mellan gymnasiestudier och högskole-/universitetsstudier inom ämnena dans, konst och musik. För att bli antagen till högre utbildningar i estetiska ämnen krävs ofta förberedande studier på till exempel folkhögskola.

Genom att stärka och öka enskilda individers formella och praktiska kunskaper bidrar vi till att uppnå effektmålet om **Förbättrad kompetensförsörjning**, både genom att *öka andelen i befolkningen 25 – 64 år som har minst tvåårig eftergymnasial utbildning samt öka andelen elever avgångna från gymnasieskolan som påbörjat högskolestudier inom 3 år.*¹

¹ ”Tillväxt och hållbar utveckling i Region Örebro län – regional utvecklingsstrategi 2018 – 2030”, sid 11.

Hög och jämlik livskvalitet – Social hållbarhet

Statens syfte och mål med bidrag till folkbildningen tydliggör att folkhögskolan ska utveckla och stärka demokratin genom att ge människor förmågan att ta makten över sina egna liv. Stora delar av Kävesta folkhögskolas målgrupp riskerar att hamna, eller har redan varit, i ett utanförskap. Till exempel som följd av avbrutna studier, funktionsnedsättningar eller psykisk ohälsa.

Inom ramen för målet om hög och jämlik livskvalitet bidrar Kävesta folkhögskola till att skapa **goda försörjningsmöjligheter**, genom att via ökade formella kunskaper göra det möjligt att både *höja andelen förvärvsarbetande* och *andelen elever som slutfört gymnasieutbildning inom fyra år*. Vi hjälper även till att skapa en **ökad grad av delaktighet och inflytande**, då vi ger många människor möjligheten att bli en del av ett sammanhang, bli sedda och få en positiv bild av skola, myndigheter och demokratiska processer. På sikt kan det bidra till att en större *andel vuxna litar på andra människor*, samt *röstar i riksdags- och kommunval*. Vi bidrar även till en **god och jämlik folkhälsa**, där *andelen vuxna som anser sig ha gott allmänt hälsotillstånd* kan öka till följd av att ha kommit ur ett utanförskap, fått stöd och hjälp för att mildra sin psykiska ohälsa, med mera.²

God resurseffektivitet – Ekologisk hållbarhet

Som en del av Region Örebro län följer Kävesta folkhögskola organisationens riktlinjer för miljöarbete. Både personal och deltagare får i den dagliga undervisningen, samt vid särskilda fortbildningsinsatser som föreläsningar och studiebesök, kunskaper om vår klimatpåverkan. I skolans kök och matsal pågår också ett arbete med att ha en hög andelen ekologiska och kravmärka livsmedel, minska onödigt matsvinn samt minska köttkonsumtionen. Kävesta folkhögskola arbetar konkret för en **begränsad klimatpåverkan** genom att minska *antalet ton koldioxidkvivalenter per år* och minska *användningen av energi*.³

Agenda 2030

Som utbildningsverksamhet så bidrar Kävesta folkhögskola till att uppnå en lång rad av FN:s globala hållbarhetsmål, så som de är formulerade i Agenda 2030. Bland annat gäller det ”god utbildning för alla” (mål 4), ”jämställdhet” (mål 5), ”minskad ojämlikhet” (mål 10) och ”fredliga och inkluderande samhällen” (mål 16)⁴.

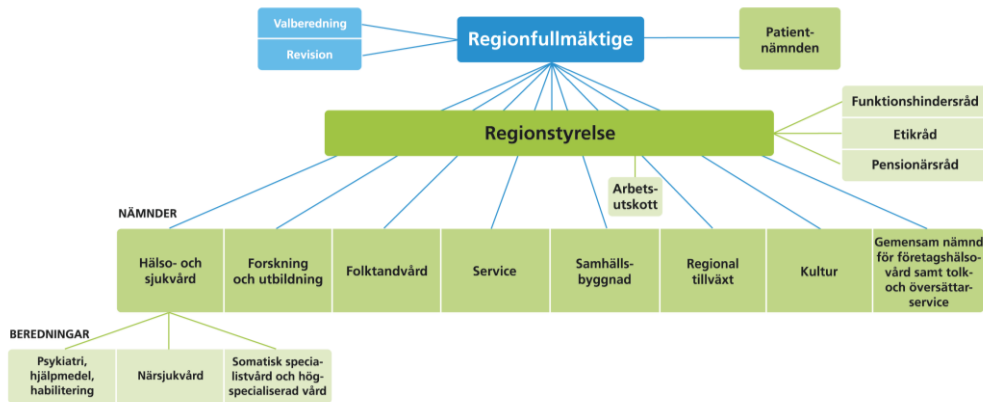
² ”Tillväxt och hållbar utveckling i Region Örebro län – regional utvecklingsstrategi 2018 – 2030”, sid 12-13.

³ ”Tillväxt och hållbar utveckling i Region Örebro län – regional utvecklingsstrategi 2018 – 2030”, sid 13.

⁴ Se <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/>.

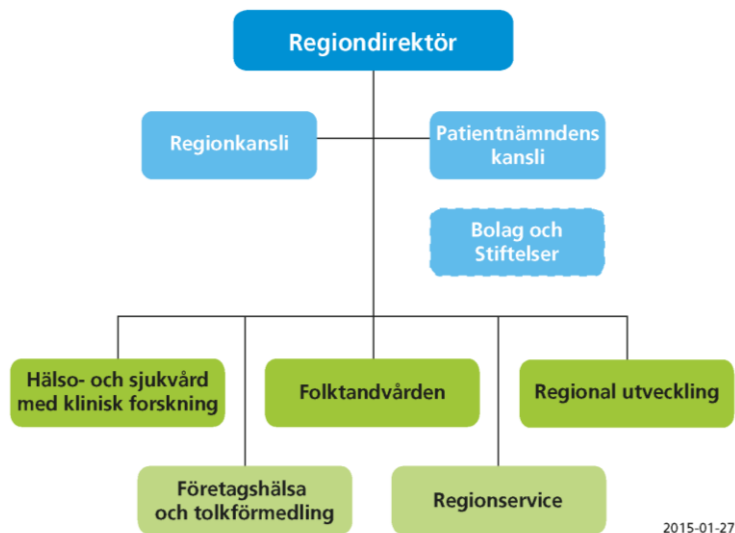
3. Kävesta folkhögskolas organisation

Region Örebro län är huvudman för Kävesta folkhögskola. Region Örebro län styrs av en politisk organisation med åtta nämnder. Nämnden för regional tillväxt är tillika folkhögskolans styrelse.

Figur 1: Region Örebro läns politiska organisation.

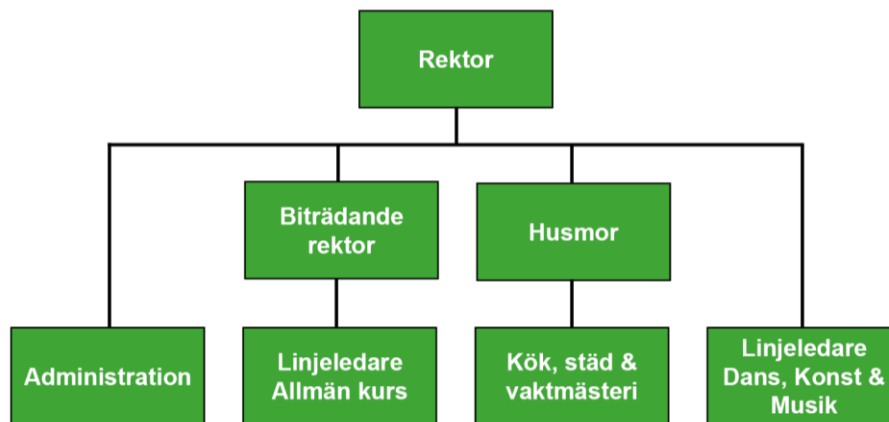
Region Örebro läns verksamhetsorganisation är uppdelad på fem förvaltningar. Kävesta folkhögskola tillhör förvaltningen regional utveckling, område utbildning och arbetsmarknad.

Figur 2: Region Örebro läns verksamhetsorganisation.

Kävesta folkhögskolas rektor har mandat att ansvara för den dagliga verksamheten och rapporterar till skolans styrelse, nämnden för regional tillväxt i Örebro län, samt områdeschefen för utbildning och arbetsmarknad. Rektor har delegerat personalansvar för kök, städ och vaktmästeri till skolans husmor, samt personalansvar

för lärare på Allmän kurs till skolans biträdande rektor. Skolan har fyra linjeledare som koordinerar undervisningen på respektive utbildning. Linjeledaren för Allmän kurs rapporterar till biträdande rektor och linjeledarna för profilkurserna rapporterar till rektor. Administrationen rapporterar direkt till rektor och består av IT-utvecklare, kurator, skolsekreterare, studievägledare samt utvecklingsledare/kommunikatör.

Figur 3: Kävesta folkhögskolas organisation.

Kävesta folkhögskola bemannades 2020 av 47 anställda, varav 33 lärare, 8 inom kök, städ och vaktmästeri samt 6 inom administration. Därutöver mötte deltagarna ett flertal återkommande timlärare och gästlärare under året.

3.1 Organisationsutveckling och särskilda händelser

Nedan beskriver vi vilken organisatorisk utveckling som skett på skolans olika verksamheter under 2020. Bland annat har Allmän kurs, Konst- och formgivningslinjen samt Musiklinjen fortsatt eller påbörjat viktiga organisationsförändringar.

Coronapandemin har självfallet också påverkat skolans organisation och arbete under året, på ett akut och oförutsett vis. Nedan beskriver vi bland annat hur skolans ledningsgrupp och krisgrupp, IT-utvecklare, administration samt kök, städ och vaktmästeri bidragit till att stärka skolans möjlighet att fortsätta fungera även under denna krissituation.

3.1.1 Utveckling av arbetslag och antagningsgrupp på Allmän kurs

Allmän kurs hade redan inför 2020 organiserat sig i tre arbetslag, med varsin arbetslagsledare. Syftet med denna struktur har varit att skapa än mer deltagarnära arbete och samtidigt underlätta personalens arbetsbelastning och överblick. Denna struktur har Allmän kurs utvecklat vidare under 2020 med hänsyn till behoven i samband med distansundervisning. Två av arbetslagen slogs under året ihop i ett, för att undvika att vissa lärare tillhörde två olika arbetslag samtidigt. Nu har det ena

arbetslaget ansvar för två klasser och det andra för tre. Detta har gett bättre möjligheter att genomföra deltagargenomgångar och planeringsmöten med berörd personal.

Antagningsarbetet på Allmän kurs har 2020 strukturerats så att en fast grupp, där stödteamet (inklusive linjeledare/specialpedagog) och en särskilt ansvarig lärare hanterar alla ansökningar. Man har arbetat för denna utveckling under en tid, men coronapandemin var en utlösande faktor för att formalisera detta arbetssätt. Genom att arbeta på detta sätt har man kunnat lyfta antagningsprocessen från övriga lärare. Det har varit viktigt för att skapa en bättre arbetsmiljö under coronapandemin. Stödteamet kan genom sin medverkan i antagningsgruppen även börja arbeta med att kartlägga deltagarnas behov av stöd redan under antagningsprocessen, och få en överblick över stödbehoven på Allmän kurs redan innan undervisningen börjar.⁵

Sammanfattningsvis har det skett stora förändringar på Allmän kurs de senaste åren, vilket föranlett kontinuerliga samtal om ledarskap, mandat och medarbetarnas förändrade roller även i år.

3.1.2 Flera nya medarbetare på Konst- och formgivningslinjen

Konst- och formgivningslinjen har introducerat tre nya medarbetare under året, i ett lärarlag som består av fem personer. Detta arbete har varit en extra utmaning under ett år som präglats av att allt inte varit som vanligt. Lärarlaget har fokuserat och lagt ner mycket arbete på att få det att fungera och det har fått tagit den tid som krävs.

3.1.3 Nya roller och ansvarsfördelning på Musiklinjen

Musiklinjen har under året fått en ny linjeledare, och strukturerat om sin organisation. Linjen har tydligare delats upp i två lärarlag, ett för jazz-, pop- och rockinriktningen samt en för den klassiska inriktningen. Varje lärarlag har fått mer ansvar för planering av det inriktningsspecifika arbetet, till exempel att planera och organisera konserter. I varje lag finns det nu en person som har extra tid i sin tjänst för detta planeringsarbete. Linjeledare arbetar nu mer övergripande med frågor som rör hela utbildningen. Denna förändring har varit särskilt positiv i år, då linjen under hösten haft fler deltagare än vanligt, 40 jämfört med cirka 35.

⁵ Se mer om stödteamets arbete i kapitel 6.3.3.

3.1.4 Coronaanpassningar och pensionsavgångar för kök, städ och vaktmästeri

För att minska risken för smittspridning under coronapandemin har kök, städ och vaktmästeri fått anpassa sina scheman under större delen av året. Städ och vaktmästeri har anpassat sina arbetsuppgifter så att det inte krockat med den nya schemaläggningen som behövts för att dela upp och sprida ut klasserna. Köket ändrade sitt schema för att möjliggöra längre fika-, lunch- och middagspass, så att deltagare som studerar på plats kan äta uppdelat på respektive linje.

Husmor, som är internatföreståndare, anpassade mottagandet av nya deltagare i samband med starten i augusti 2020. Till exempel genomfördes inga gemensamma samlingar, och samtliga deltagare fick checka in själva. Under hösten har husmor skött internatmöten via Teams.

Under hösten har man också börjat förbereda inför pensionsavgångar och nyrekryteringar på kök och städ.

3.1.5 Ledningsgruppens roll under coronapandemin

Rektor sammankallar en ledningsgrupp ungefär varannan vecka för att samordna skolans arbete. Ledningsgruppen består av nio personer: rektor, biträdande rektor, husmor, samtliga fyra linjeledare, skolsekreterare och utvecklingsledare/kommunikatör.

Ledningsgruppen har varit central för att hantera konsekvenserna av coronapandemin under 2020. Här har rektor i samråd med övriga funktioner kunnat ta fram planer för hur skolans utbildningar och övriga verksamhet ska anpassas till myndigheternas råd och rekommendationer. Ledningsgruppens centrala uppdrag har varit att formulera skolans långsiktiga strategi i relation till olika scenarion för pandemins utveckling, samt att ta snabba och flexibla beslut när det krävts. Rektor upplever att ledningsgruppen varit avgörande för att kunna inhämta och bearbeta information om läget i organisationens olika delar, samt för att kunna nå ut med sammanhållen information till hela skolan. Rektor har tillsammans med skolans kommunikatör/verksamhetsutvecklare arbetat särskilt med att:

- Sammanställa skolans strategi, anpassningar och svar på vanliga frågor i dokument riktade både personal och deltagare.
- Göra veckovisa uppdateringar för all personal, om smittläget på skolan och i regionen.
- Informera alla skolans deltagare vid allvarliga lägesförändringar eller justeringar av skolans förhållningssätt.
- Avrapportera till region Örebro läns ledning och Folkbildningsrådet.

3.1.6 Krisgruppens roll under coronapandemin

Kävesta folkhögskola har en krisgrupp, som rektor kan sammankalla för att hantera akuta frågor som uppstår både under ordinarie arbetstid och under kvällar, helger och ledigheter. Krisgruppen är ett utskott till ledningsgruppen och består av rektor, biträdande rektor, husmor, skolsekreterare och utvecklingsledare/kommunikatör. Krisgruppen ansvarar även för att vid akuta behov extrainkalla skolans ledningsgrupp.

Skolans krisgrupp har hanterat akuta situationer som uppstått under coronapandemin. Framförallt har det handlat om att följa utvecklingen när smitta misstänkts eller konstaterats bland deltagare och personal. Detta arbete har gjort det möjligt att vidta väl övervägda åtgärder, som till exempel att ge en utbildning förlängt höstlov när många blev sjuka samtidigt men ingen ännu visste om det berodde på corona. Genom att följa sjukfrånvaro och misstänkt smittspridning har krisgruppen också bidragit till att rektor kunnat fullfölja sitt rapporteringsuppdrag till regionens smittspårningsenhet.

Krisgruppen har även hjälpt deltagare som bor på skolans internat med praktiska saker som att ordna resor till och från testning, vilket på grund av skolans läge två mil från Örebro minskat risken för smittspridning i lokaltrafiken.

3.1.7 Strategisk IT-utveckling möjliggjorde distansundervisning

Kävesta folkhögskola har tjänster för IT-stöd som tillsammans omfattar en heltidstjänst. Från och med 2020 finansieras 30 procent av denna tjänst med medel från Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM). Tjänsterna är uppdelade på en IT-utvecklare som även arbetar som lärare och en lärare som även arbetar som IT-stöd.

De senaste åren har skolan investerat både tid och pengar i att utveckla sina digitala verktyg och kompetens, för att kunna bidra till statens syfte om att stärka och utveckla demokratin genom bland annat ökat deltagande i samhällsutvecklingen. Bland annat har skolan övergått till att arbeta i Microsoft 365 och plattformen Teams. Teams har använts både för internkommunikation och för pedagogiskt arbete som att dela ut och lämna in skoluppgifter samt kommunicera med skolans deltagare.

Tack vare att Kävesta folkhögskola redan arbetade med Teams som kommunikationsplattform kunde vi ställa om till distansundervisning relativt fort när coronapandemin slog till i mars 2020. Genom en rad insatser kunde vi stärka förutsättningarna för distansundervisning och distansarbete:

- Internutbildning för personal⁶
- Utlåning av personliga datorer till samtliga deltagare på Allmän kurs, vilket var möjligt eftersom skolan sedan 2018 utökat antalet bärbara datorer i omgångar, samt att vi kunde leasa flera datorer genom Region Örebro län.
- Inköp av kameror och mikrofoner för att underlätta distansundervisning.
- Inköp av konferensutrustning för att öka kvaliteten på möten, lektioner och antagningsarbete på distans.
- Installera funktionalitet så att skolans datorer kan fjärrstyras, vilket har inneburit att skolans IT-utvecklare kunna felsöka och stötta både deltagare och personal även när de arbetat hemifrån.

⁶ Se även kapitel 6.3.2.

4. Ekonomi

Kävesta folkhögskola gjorde 2020 ett överskott på 1,5 mnkr. Det bestod av:

- en generell kostnadsrestriktivitet
- minskade kostnader för resor, material, mat och aktiviteter som ej kunnat genomföras under året till följd av pandemin
- ersättning för sjuklöner som täcks av staten
- ökad ersättning från specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)
- högre nivå på statsbidragen

Bokslut 2020 (tkr)		
Kävesta folkhögskola		
Intäkter		
Statsbidrag	Fbr	12 191
	Förstärkningsbidrag	1 763
	SPSM	2 219
	Anställningsstöd	189
Övriga intäkter		69
Deltagaravgifter		3 037
Regionbidrag		21 675
Summa intäkter		41 143
Kostnader		
Löner och soc avg		-25 148
Övriga personalkostnader		-221
Lokaler		-8 360
Material		-1 923
Marknadsföring		-338
IT och telefoni		-1 217
Aktiviteter för deltagare		-4
Tolkning		-427
Övriga driftkostnader		-1 190
Avskrivningar		-821
Summa kostnader		-39 649
Resultat		1 494

Tabell 1: Bokslut för Kävesta folkhögskola 2020.

5. Utbildningsverksamhet 2020

Kävesta folkhögskola har genomfört fyra utbildningar under 2020. Med folkhögskolans termer är samtliga fyra utbildningar ”långa kurser”, uppdelade i en Allmän kurs och tre profilkurser (även kallat särskilda kurser): Danslinjen, Konst- och formgivningslinjen samt Musiklinjen⁷.

Indikatorn för region Örebro läns inriktningsmål för Kävesta folkhögskola, som nämnts ovan, var 2020 att skolan skulle nyttja 100 procent av de sina tilldelade deltagarveckor. Eftersom skolan 2019 kunde ta del av 1293 extra deltagarveckor utöver sitt ingångsvärde, utökade Folkbildningsrådets Kävesta folkhögskolas ingångsvärde för 2020 till 6485 deltagarveckor. Det innebär en 20-procentig ökning av verksamheten, som är permanent.

Tack vare en god antagning även under coronapandemin kunde skolan genomföra 6849 deltagarveckor, det vill säga 105,6 procent av det nya utökade ingångsvärdet:

Nyttjande av deltagarveckor 2020	
Beviljat ingångsvärde	6485
Genomfört (inklusive kulturprogram) ⁸	6849
Nyttjande av deltagarveckor	105,6%

Tabell 2: Nyttjande av deltagarveckor 2020.

5.1 Utbildningarnas inriktning och antal deltagare 2020

Kävesta folkhögskolas ordinarie utbildningar genomförde 6699 deltagarveckor 2020. Det motsvarar 171 deltagare under 107 kursdagar vårterminen 2020 och 179 deltagare under 85 kursdagar höstterminen 2020.

Enligt förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen ska Allmän kurs utgöra åtminstone 15 procent av varje folkhögskolas verksamhet. Kävesta folkhögskola strävar efter att ha en jämn fördelning mellan deltagare som studerar på Allmän kurs och profilkurserna. År 2020 genomfördes 52 procent av skolans deltagarveckor inom ramen för Allmän kurs och 48 procent inom ramen för profilkurserna.

Den exakta fördelningen av deltagare mellan skolans utbildningar såg ut så här:

⁷ Mer information om utbildningarna finns på <http://www.kavesta.fhsk.se/utbildningar/>.

⁸ Genomförda deltagarveckor består av 6699 inom ordinarie undervisning och 150 inom ramen för det som kallas ”kulturprogram”, det vill säga evenemang som skolan genomför som vänder sig till en extern publik.

Utbildning	Vårterminen 2020		Höstterminen 2020	
	Deltagare	Deltagarveckor ⁹	Deltagare	Deltagarveckor
Allmän kurs	91	1944	92	1563
Danslinjen	15	321	15	255
Konst- och formgivningslinjen	31	664	32	544
Musiklinjen	34	728	40	680
Totalt	171	3657	179	3042

Tabell 3. Antal deltagare och genomförda deltagarveckor (exklusive kulturprogram) per utbildning och termin 2020.

5.1.1 Allmän kurs

Allmän kurs ska erbjuda den som tidigare inte fått chansen att klara av sina studier på högstadie- eller gymnasienivå en möjlighet att bli behörig till yrkeshögskolestudier eller högskolestudier. Studietiden varierar mellan ett och fyra år, beroende på deltagarens studiebakgrund, arbetslivserfarenhet, med mera. För att bli behörig och få studieomdöme behöver man dock alltid studera minst ett år.

Allmän kurs hade strax över 90 deltagare under både höst- och vårterminen 2020.

5.1.2 Danslinjen

Danslinjen vid Kävesta folkhögskola vänder sig till den som vill förbereda sig inför högre dansutbildningar genom att fördjupa sina danstekniska färdigheter och utveckla sitt eget skapande. Utbildningen är ettårig och inriktad mot nutida dans.

Danslinjen hade 15 deltagare varje termin 2020.

5.1.3 Konst- och formgivningslinjen

Konst- och formgivningslinjen är till för den som vill utveckla sin konstnärliga förmåga genom att lära sig en bredd av material och tekniker. Man arbetar främst i måleri, skulptur, smyckekonst och textil. Konst- och formgivningslinjen har en ettårig grundutbildning som kan följas av ett ytterligare fördjupningsår, vilket tydligt förbereder inför vidare studier i konstnärliga eller närliggande ämnen.

Konst- och formgivningslinjen hade strax över 30 deltagare varje termin 2020.

5.1.4 Musiklinjen

Musiklinjen vänder sig till den som vill utvecklas som musiker eller sångare. De tvååriga inriktningarna mot jazz, pop och rock respektive klassisk musik ger

⁹ Notera att vårterminen var 107 dagar, jämfört med höstterminens 85. Det genererar fler deltagarveckor under vårterminen.

deltagarna möjlighet att förbereda sig inför högre musikutbildningar. Den ettåriga klassiska preparandkursen förbereder för studier på de tvååriga inriktningarna.

Musiklinjen hade 34 deltagare under vårterminen och 40 deltagare på höstterminen, vilket var fler än vanligt.

5.2 Deltagarnas utbildningsbakgrund 2020

Även om deltagarnas utbildningsbakgrund skiljer sig åt, så syftar både Allmän kurs och profilkurserna till att utveckla deltagarnas kunskaper och färdigheter, samt förbereda dem inför eventuellt högre studier. Med andra ord utgör både Allmän kurs och profilkurserna bryggor till högre studier, om än på något olika sätt.

För deltagarna på Allmän kurs handlar det om att uppnå formella behörigheter för att kunna söka till högre utbildningar (samt även stärka sin ställning på arbetsmarknaden). För deltagarna på profilkurserna handlar det om att utveckla och stärka sina förmågor inom dans, konst och musik, för att sedan kunna genomföra antagningsprov till högre utbildningar.

5.2.1 Allmän kurs ger formella behörigheter

På Allmän kurs kan man läsa in gymnasiet och/eller grundskolans senare del, för att sedan bli formellt behörig till studier på yrkeshögskola och högskola enligt folkhögskolans modell. Allmän kurs bidrar tydligt till att uppfylla statens syfte med folkbildningen, genom att utjämna befolkningens utbildningsnivå, särskilt med avseende på personer med låg utbildningsnivå.

Utbildningsbakgrund Allmän kurs			
År	2018	2019	2020
Ej grundskola	23%	29%	27%
Grundskola	13%	9%	9%
Påbörjat gymnasium	57%	58%	62%
2-årigt gymnasium	6%	3%	0%
Utländsk gymnasieutbildning, ej högskolebehörighet	1%	1%	1%
3-årigt gymnasium – yrkesinriktning	0%	0%	1%
3-årigt gymnasium – högskoleinriktning	0%	0%	0%
Högre utbildning	0%	0%	0%
Totalt	100%	100%	100%

Tabell 4: Utbildningsbakgrund deltagare på Allmän kurs 2018 – 2020.

Majoriteten av deltagarna som studerade på Allmän kurs vid Kävesta folkhögskola under 2020, 62 procent, hade påbörjade gymnasiestudier som högsta utbildningsnivå. Ungefär 27 procent av deltagarna var inte färdiga med grundskolan när de började

studera på Kävesta. Några enstaka personer hade a) klarat grundskolan men ej påbörjat gymnasium, b) utländsk gymnasieutbildning utan högskolebehörighet eller c) treårigt gymnasium med yrkesinriktning. Deltagarnas utbildningsbakgrund har sett ungefär likadan ut de senaste tre åren.

Varje år brukar ett 30-tal deltagare på Allmän kurs avsluta sina gymnasiestudier med behörighet att studera vidare. Ytterliga ett tiotal blir klara med sina grundskolestudier, och de flesta av dessa fortsätter sedan sina studier vid Kävesta folkhögskola på gymnasienivå. Under 2020 avslutade:

- 22 deltagare sina gymnasiestudier med högskolebehörighet
- 5 deltagare sina gymnasiestudier med yrkehögskolebehörighet
- 12 deltagare sina grundskolestudier med gymnasiebehörighet

5.2.2 Profilkurserna utvecklar praktiska förmågor

Kävesta folkhögskolas tre profilkurser är Danslinjen, Konst- och formgivningslinjen samt Musiklinjen. De flesta deltagarna på skolans profilkurser har formella behörigheter för högre studier, men behöver utveckla sina praktiska förmågor inom respektive disciplin. Profilkurserna utgör således en viktig brygga till högre studier inom estetiska ämnen, eftersom de främst antar sökande utifrån olika typer av färdighetsprov. Därmed bidrar profilkurserna till att uppfylla statens syfte om att höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, samt öka delaktigheten i kulturlivet.

Utbildningsbakgrund profilkurserna			
År	2018	2019	2020
Ej Grundskola	0%	0%	0%
Grundskola	0%	2%	0%
Påbörjat gymnasium	1%	0%	2%
2-årigt gymnasium	1%	0%	0%
Utländsk gymnasieutbildning, ej högskolebehörighet	0%	0%	1%
3-årigt gymnasium – yrkesinriktning	1%	2%	4%
3-årigt gymnasium – högskoleinriktning	84%	89%	86%
Högre utbildning	14%	7%	8%
Totalt	100%	100%	100%

Tabell 5. Utbildningsbakgrund deltagare på profilkurserna 2018 – 2020.

Majoriteten, 86 procent, av deltagarna på profilkurserna hade avslutat treårigt gymnasium med högskoleinriktning. Ett fåtal, fyra procent, hade gått treårigt gymnasium med yrkesinriktning och några, åtta procent, hade påbörjat eller avslutat högre utbildningar. Två procent hade påbörjat men inte avslutat en treårig gymnasieutbildning.

Deltagarnas utbildningsbakgrund har sett ungefär likadan ut de senaste tre åren, förutom att något färre påbörjat en högre utbildning innan Kävesta folkhögskolas profilkurser de senaste två åren jämfört med 2018.

5.3 Deltagarnas juridiska kön 2020

Folkhögskolans verksamhet skall enligt statens syfte nå en mångfald av människor, vilket bland annat inbegriper både män och kvinnor. Dessa kategorier definieras utifrån deltagarnas juridiska kön, så som det rapporterats till Statistiska centralbyrån (SCB). Nedan beskriver vi sammansättningen på Kävesta folkhögskolas utbildningar 2020 och jämfört med nationell statistik från Folkbildningsrådet.

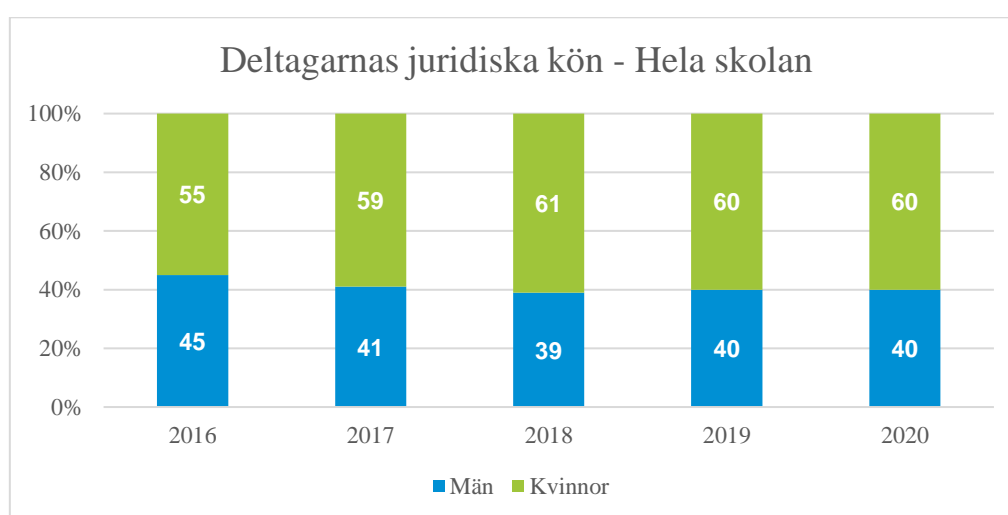

Diagram 1: Deltagarnas juridiska kön, hela skolan, 2016 - 2020.

På Kävesta folkhögskola studerade fler kvinnor (60 procent) än män (40 procent) 2020, räknat på samtliga utbildningar. Fördelningen mellan män och kvinnor på skolans utbildningar har varit snarlik under de senaste fem åren. Denna statistik speglas även på nationell nivå, där ungefär 63 procent av deltagarna var kvinnor och 37 procent män under 2020.¹⁰

Fördelningen mellan män och kvinnor skiljer sig mellan Allmän kurs och profilkurserna. Allmän kurs hade 2020 en jämn fördelning med 52 procent kvinnor och 48 procent män. Statistiken har sett ungefär likadan ut de senaste fem åren, både

¹⁰ Egen bearbetning av statistik från tabell F1, ur bilaga till Folkbildningens betydelse för samhället 2020 – Folkbildningsrådets samlade bedömning.
<https://www.folkbildningsradet.se/globalassets/rapporter/2021/samlad-bedomning-2020-slutversion.pdf>

på Kävesta folkhögskola och nationellt (där ungefär 55 procent av deltagarna varit kvinnor och 45 procent män under de senaste tre åren¹¹).

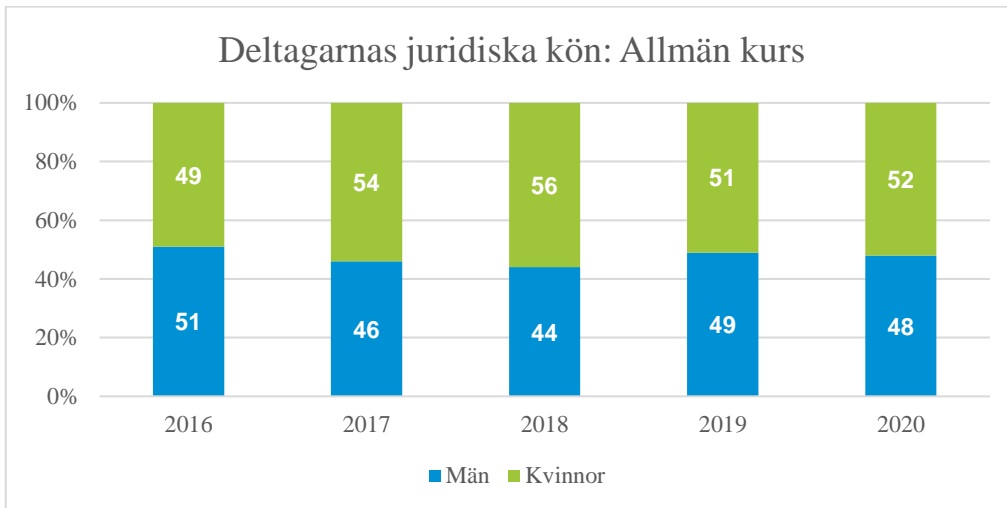

Diagram 2: Deltagarnas juridiska kön: hela skolan, 2016 - 2020.

Profilkurserna hade 69 procent kvinnor och 31 procent män under 2020. Dessa utbildningar har haft ungefär samma fördelning mellan män och kvinnor, om än marginellt mer ojämn, de senaste fem åren. Kävesta folkhögskolas statistik liknar den nationella, där profilkurser haft ungefär 66 procent kvinnor och 34 procent män.¹²

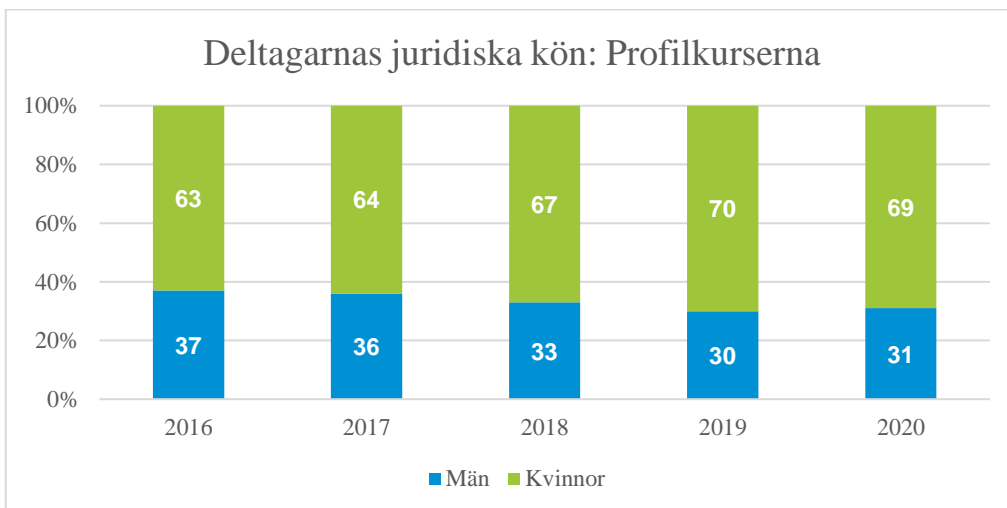

Diagram 3: Deltagarnas juridiska kön: Profilkurserna. 2016 - 2020.

¹¹ Se tabell F1, Folkbildningens betydelse för samhället 2020 – Folkbildningsrådets samlade bedömning.

¹² Se tabell F1, Folkbildningens betydelse för samhället 2020 – Folkbildningsrådets samlade bedömning. Obs: det vi benämner ”profilkurser” kallas i Folkbildningsrådets sammanställning ”Särskild kurs”.

5.4 Coronaanpassningar i undervisningen

Coronapandemin var katalysator för en rad förändringar på skolans utbildningar 2020. Somliga förändringar hade planerats redan innan coronapandemin slog till, och skyndades på snarare än tvingades fram. Andra förändringar var tvungna att genomföras för att bidra till att minska risken för smittspridning.

Gemensamt för hela skolan var att all undervisning bedrevs på distans från och med 18 mars och vårterminen ut. Att snabbt göra denna omställning var en stor utmaning både för deltagare och personal, men möjliggjordes bland annat av de senaste årens satsningar på IT-utveckling¹³. Under hösten hölls profilkursernas undervisning på plats på Kävesta folkhögskola. Allmän kurs startade höstterminen med att arbeta varannan dag på plats och varannan dag på distans, för att sedan övergå till distansundervisning på heltid från och med 18 mars. Nedan beskrivs vidare hur undervisningen har påverkats av Coronapandemin under 2020.

5.4.1 Allmän kurs arbetade hårt för att göra distansundervisning möjlig

För Allmän kurs påverkades undervisningen rejält under året. Främst genom att mötet med deltagarna, som vi ser som utbildningsformens största styrka, försvårades vid distansstudier. Allmän kurs har under året även fått prioritera bort bland annat kreativa val, studiebesök och att ta del av profilkursernas evenemang. Dessa inslag är vanligtvis viktiga för att kunna använda hela samhället och hela människan i undervisningen. Under året har de dock fått stå tillbaka, och man har istället behövt förstärka arbetet med de behörighetsgivande ämnena. Trots dessa utmaningar har deltagarna fullföljt och slutfört sin utbildning i ungefär samma grad som tidigare år¹⁴.

Skolans bedömning är att detta till stor del skett tack vare att deltagarna trots omständigheterna upplever att de fått bra stöd. Lärarna har under året arbetat hårt för att hålla individuell kontakt med deltagarna, för att peppa, informera och hjälpa till med struktur och anpassningar. Detta är en viktig del i skolans ordinarie pedagogik, men har aldrig skett i sådan omfattning som under pandemin. För att studierna skulle vara begripliga och fungera så bra som möjligt under pandemin arbetade man med att skapa struktur och en känsla av sammanhang. Bland annat genom att:

- Deltagarna följde undervisningen i ”realtid” även vid distansundervisning.
- Prioritera nya deltagare för studier på plats (fyra dagar i veckan) vid kursstart hösten 2020, i syfte att bygga pedagogisk relation.
- Föra kontinuerliga diskussioner om hur till exempel delaktighet förväntas ske vid digitala lektioner.

¹³ Se kapitel 3.1.7.

¹⁴ Se kapitel 5.2.1.

5.4.2 Distansundervisning var inte ett realistiskt alternativ för profilkurserna

Under våren skedde som sagt all undervisning på distans efter den 18 mars. Precis som för Allmän kurs innebar detta för profilkurserna en stor omställning och mycket svår utmaning. Problemet för profilkurserna var att majoriteten av ämnena inte gick att genomföra på distans, och att man med mycket kort varsel fick lov att så gott det gick utforma ett helt nytt innehåll. Vårens distansstudier innebar bland annat att:

- Musiklinjen fick stryka allt samspel som till exempel ensembler och kör, samt alla planerade konserter.
- Konst- och formgivningslinjen inte kunde arbeta i alla ämnen, då de är beroende av specialiserade verkstäder och ateljéer.
- Danslinjen inte kunde genomföra ämnen där man dansar tillsammans, och inte hade möjlighet att instruera deltagarna fysiskt.
- En stor del av lärarnas tid och energi behövde läggas på att resonera om och bemöta deltagarnas besvikelse över att inte kunna fullfölja hela den utbildning de hade tänkt sig.

Utifrån dessa erfarenheter, och efter att ha rådgjort med region Örebro läns smittskydd samt förvaltningens krisgrupp, prioriterade skolan att bedriva så mycket som möjligt av profilkursernas undervisning på plats höstterminen 2020. Detta möjliggjordes bland annat av att deltagarna på Allmän kurs hade delvis distansundervisning, som nämnts ovan, men även av en lång rad praktiska anpassningar på profilkurserna. För profilkurserna innebar detta i princip skillnaden mellan att kunna genomföra utbildningarna eller inte.

Vissa saker, som till exempel möjligheten att obehindrat genomföra konserter, utställningar eller dansföreställningar var en stor förlust under höstterminen. Andra anpassningar, som att ge vissa teoretiska moment på profilkurserna på distans, fungerade väl och kan vara något som vi fortsätter med även efter pandemin. Musikteori och musikhistoria har till exempel fungerat väl på distans för Musiklinjen.

5.4.3 Inga möjligheter att genomföra gemensamma aktiviteter

Som en del i att minska risken för smittspridning under höstterminen ställde vi in alla skolgemensamma ämnen och aktiviteter, t.ex. Aktuellt och Valämne som annars schemaläggs för alla skolans deltagare samtidigt. Syftet med dessa ämnen är att bredda innehållet på utbildningarna och skapa möjligheter för skolans alla deltagare att lära känna varandra¹⁵. Dessutom har utbildningar fått stryka eller strukturera om egna ämnen som inte gått att genomföra under coronarestriktionerna. Till exempel utgick de inriktningar som Allmän kurs brukar erbjuda och Musiklinjen kunde inte ha

¹⁵ Se även kapitel 6.4.

körundervisning, vilket annars ger samtliga deltagare på Musiklinjen möjlighet att musicera tillsammans. Flera av skolans utbildningar fann dock positiva bieffekter av att stryka skolgemensamma och andra ämnen:

Allmän kurs har under året använt den frigjorda tiden till att öka stödet till deltagarna, till exempel i form av individuella kontakter och handledningspass där man kan få extra hjälp i ett ämne, en specifik uppgift eller med att strukturera sina studier.

Danslinjen har kunnat avsätta mer tid till fysträning i början av året. Detta har länge varit efterfrågat av deltagarna, och vi kan se att det, tillsammans med en bra antagning, bidragit till färre skador under året.

Konst- och formgivningslinjen sjösatte hösten 2020 ett nytt schema. Det planerades redan innan coronapandemin, men kunde genomföras snabbare än beräknat när de skolgemensamma ämnena ströks. Det nya schemat har inneburit att lärarna omväxlande undervisat grund- och fördjupningsåret i tvåveckorscykler. Man har då kunnat arbeta mer koncentrerat i de olika ämnena, och fördjupningsårets deltagare har fått fler schemalagda positioner för workshops och upplevt lärarna som mer tillgängliga. Lärarna har också fått mer sammanhängande tid för lektionsplanering.

5.5 Antagningen

Kävesta folkhögskola gör två antagningar per år till Allmän kurs. En under våren inför höstterminen och en under vintern inför vårterminen kommande år.

Profilkurserna har en antagningsperiod under våren inför kommande hösttermin.

Coronapandemin påverkade 2020 antagningen till höstterminen både på Allmän kurs och profilkurserna. När coronapandemin drabbade Sverige i mars stod samtliga utbildningar precis inför sista fasen i antagningen, att genomföra intervjuer och/eller prov för samtliga sökande. Det innebar att man fick arbeta hårt för att anpassa antagningen till coronarestriktionerna, samtidigt som den ordinarie undervisningen behövde justeras för att passa distansstudier. Generellt sett upplevde skolan att antagningen till hösten 2020 blev lyckad, både i relation till de tuffa förutsättningarna och i jämförelse med tidigare års antagningar.

5.5.1 Antagningen till Allmän kurs

Allmän kurs hade påbörjat sin antagningsprocess och haft en omgång intervjuer med sökande på plats strax innan de behövde gå över till digitala antagningsintervjuer på grund av coronapandemin. Detta gjorde det bland annat svårare att samordna antagningsgruppen då stora delar av arbetet fick skötas hemifrån. Dessutom uppstod vissa tekniska problem som innebar att intervjuerna endast kunde genomföras per telefon. Trots dessa utmaningar upplever Allmän kurs att man kunde göra ett bra

urval, samt att de nya deltagarna fick en bra förståelse för vad folkhögskolestudier innebär. En viktig del i att denna process blev lyckad var att Allmän kurs redan organiserat om sitt antagningsarbete.¹⁶ I november och december genomförde Allmän kurs även en antagning till vårterminen 2021, som gick något lättare eftersom man var förberedd på de nya förutsättningarna och det fanns tekniska resurser som möjliggjorde digital antagning.

Allmän kurs hade 114 sökande till höstterminen 2020 och 62 till vårterminen 2021. Till höstterminen brukar det finnas ungefär 30 lediga platser och till våren cirka 20, vilket innebär att det var ett gott söktryck till Allmän kurs under året.

5.5.2 Antagningen till Danslinjen

Danslinjen genomförde våren 2020 auditions digitalt istället för på plats. Det innebar att de sökande fick spela in en video där de genomförde olika uppgifter, samt genomföra en intervju via videosamtal. Lärarna upplevde att detta sätt att genomföra antagningsprovet gav en rättvis och korrekt bild av de sökande, trots att metoden var helt ny och togs fram under stark tidspress. Lärarna upplevde dock att det digitala antagningsprovet innebar en mycket högre arbetsbelastning än vanligt.

Danslinjen fick 70 sökande inför höstterminen 2020, vilket innebar ett mycket högt söktryck till utbildningens cirka 16 platser.

5.5.3 Antagningen till Konst- och formgivningslinjen

Konst- och formgivningslinjen fick genomföra samtliga antagningsintervjuer via videolänk. Vanligtvis kommer de sökande till skolan för att pröva på att arbeta i verkstäderna, parallellt med att man genomför intervjuer. Trots det nya upplägget genomförde man ett lyckat antagningsarbete och hade bra möten och intervjuer med de sökande. Lärarna upplevde dock att arbetsbelastningen blev mycket hög under antagningsperioden. Bland annat på grund av att tekniska lösningar och kunskap för att genomföra intervjuerna på distans inte fanns på plats från början, samt att många av lärarna var sjuka under denna period.

Konst- och formgivningslinjen fick 57 sökande till sin grundutbildning (år ett), som har cirka 24 platser, vilket innebar att man kunde göra en god antagning. Till fördjupningsåret (år två) hade man 15 sökande till 12 platser. Notera att skolan inte marknadsför fördjupningsåret till nya sökande, rekryteringen sker endast internt.

¹⁶ Se kapitel 3.1.1.

5.5.4 Antagningen till Musiklinjen

Musiklinjen genomförde antagningsprov både på distans och på plats på Kävesta folkhögskola. De sökningar som skedde på plats anpassades till coronapandemin genom att endast en sökande i taget togs emot. Sökande fick heller inte träffa deltagare, delta i någon rundvandring eller se andra lokaler än musikhuset.

Antagningsproven som genomfördes på distans skedde genom inspelningar samt intervjuer via videosamtal. Ungefär hälften av de sökande gjorde provet på distans och hälften på plats.

Lärarna upplevde att det var svårare att få en korrekt bild av sökande som gjorde antagningsprovet på distans, bland annat på grund av att man då inte kunde genomföra alla ordinarie moment. Resultatet blev en klass med större skillnader i förkunskaper än vanligt, vilket främst påverkat ensemblespelet, som är en stor del av utbildningen. Lärarna har därför arbetat mycket med att sätta samman grupper som ligger tillräckligt nära varandra i förkunskaper för att samspelet ska bli utvecklande och stimulerande för alla. Lärarna har även arbetat mer med individuellt stöd.

Musiklinjen hade 87 sökande till första året på jazz-, pop- och rockinriktningen, 48 till första året på den klassiska inriktningen samt 8 till den klassiska preparandkursen. Musiklinjen har som helhet cirka 35 platser och till hösten 2020 fortsatte 13 deltagare studera ett andra år. Det innebär att Musiklinjen hade ett gott söktryck 2020 och även startade höstterminen med fler deltagare än vanligt.

5.6 Kulturaktiviteter under coronapandemin

Kävesta folkhögskola är vanligtvis en tydlig kulturaktör i länet. Skolan bjuder ofta in allmänheten till konserter, dansföreställningar och utställningar som ges inom ramen för profilkurserna. Profilkursernas deltagare ger vanligtvis även interna evenemang på skolan, samt medverkar i slutna sammanhang utanför skolan (t.ex. invigningar och liknande). Dessutom brukar skolan anordna offentliga föreläsningar i serien ”Mötesplats Kävesta”. Sammantaget bidrar detta både till statens syfte om att höja bildningsnivån och bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet. Bildningsnivån höjs då en viktig del i deltagarnas färdighetsutveckling är att framföra eller visa upp sina verk inför en publik. Genom att erbjuda både allmänheten och skolans övriga deltagare tillfällen att ta del av kulturevenemang kan även intresset för och delaktighetens i kulturlivet öka.

5.6.1 Vårterminen 2020

Kävesta folkhögskolas vanligen späckade evenemangskalender påverkades dock under 2020 av coronapandemin. Inför vårterminen 2020 hade skolan planerat att anordna cirka 25 offentliga kulturevenemang med dans, konst, musik och

föreläsningar. Elva av dessa kunde genomföras, och övriga ställdes in på grund av coronarestriktionerna.

Danslinjen och Konst- och formgivningslinjen kunde tack vare snabba omställningar och kreativitet utnyttja situationen med distansstudier för att genomföra var sitt online-evenemang innan terminen var slut. Danslinjens deltagare fick som ersättning för annan utebliven undervisning gå en online-workshop med Jennifer Drotz Ruhn, på temat dansfilm. Resultatet blev en dansfilmfestival med tio filmer som sändes live på Youtube 21 maj¹⁷. Konst- och formgivningslinjens deltagare arbetade under distansstudierna med temat ”Hemmet”. Deras verk samlades sedan till en virtuell utställning som fanns tillgänglig från 29 maj till 1 september.¹⁸

5.6.2 Höstterminen 2020

Under höstterminen genomförde profilkurserna en blandning av fysiska och digitala evenemang, beroende på hur restriktionerna förändrades.

När höstterminen startade hade Musiklinjen möjlighet att delta i evenemang som anordnades utanför skolan och där konsertgivarna ansvarade för coronaanpassningarna. Från och med vecka 43, då smittspridningen åter ökade i länet, ställdes dock samtliga fysiska konserter in för resten av året. I samarbete med S:t Nicolai kyrka kunde dock den klassiska inriktningen genomföra sin traditionsenliga julkonsert digitalt. Konserten spelades in utan publik och sändes live på Youtube 20 december.¹⁹ Sammantaget hade Musiklinjen planerat in cirka femton konserter under hösten, och kunde genomföra nio av dem, varav en digitalt.

Danslinjen kunde inte genomföra några fysiska evenemang med publik under hösten. Däremot genomförde de två digitala föreställningar. Först en digital danssoaré som sändes live på Facebook den fjärde november. Livesändningen fungerade bra erfarenheterna låg sedan till grund för genomförandet av Naturens lag, en större föreställning som sändes live på Facebook den nionde och tionde december. Liveföreställningen sparades även och lades upp på Youtube i slutet på december.²⁰ Danslinjen visade även Naturens lag live via Facebook för flera gymnasieskolor med dansestetisk inriktning.

Konst- och formgivningslinjen genomförde två coronaanpassade utställningar under höstterminen. Den första var fördjupningsårets ”Vad välter trädet?”, på temat ”Skogen”. Verken ställdes ut fysiskt i skolans aula, vilket gjorde det möjligt för deltagare på skolan att se dem, uppdelat i mindre grupper. Man höll även en digital

¹⁷ Dansfilmfestivalen kan fortfarande ses här: <https://youtu.be/S8ttO3buEDU>.

¹⁸ För samtliga planerade evenemang våren 2020, se bilaga 2.

¹⁹ Julkonserten kan fortfarande ses här: <https://youtu.be/0xwI-Irp9B4>.

²⁰ Dansföreställningen ”Naturens lag” kan fortfarande ses här: <https://youtu.be/CDEJjKjZrEw>.

vernissage live via Facebook 19 november, då anhöriga och allmänhet fick en virtuell rundtur på utställningen. I december genomförde Konst- och formgivningslinjen sin vid det här laget traditionsenliga utställning i Kumla bibliotek, om än på ett nytt sätt. Deltagarna skapade den coronasäkrade utställningen ”Att inte vara” genom att ställa ut sina verk i fönster runt om bibliotekets fasad. Allmänheten kunde besöka utställningen dygnet runt mellan 12 december och 12 januari.²¹

Digitala alternativ, så som livesändningar via Facebook eller Youtube, har fungerat förhållandevis bra trots att skolan inte hade tidigare erfarenhet av att genomföra sådana evenemang. Vi har använt oss av en basal teknik och inte siktat på att göra professionella sändningar, som ett sätt att åtminstone kunna nå ut med några evenemang. Även på denna nivå kräver de dock stora resurser, framförallt i tid, för att alls kunna genomföras.

Vi kan inte säga hur coronapandemin kommer påverka den utåtriktade kulturverksamheten under 2021, men utgår ifrån att det kommer dröja ytterligare ett tag innan fysiska evenemang går att anordna igen. Därför tar vi med oss att digitala evenemang kan vara ett bra alternativ, samtidigt som vi är medvetna om att de inte går att genomföra i samma omfattning som vi är vana vid.

²¹ För samtliga planerade evenemang hösten 2020, se bilaga 3.

6. Kvalitetsarbete 2020

Verksamhetsplanen för 2020 utgick på ett övergripande plan ifrån att verksamheten skulle uppfylla de syften som angetts av staten och skolans huvudman Region Örebro län. Utifrån denna styrning har skolan själv definierat långsiktiga strategiska mål, bland annat utifrån en risk- och väsentlighetsanalys.

6.1 Risk och väsentlighetsanalys 2017 - 2022

Rektor sammanställde i samband med 2017 års medarbetarsamtal tre viktiga teman för utvecklingsarbetet under femårsperioden 2017 – 2022:

1. Deltagare med behov av stöd utifrån till exempel psykisk ohälsa och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Detta behov finns främst på Allmän kurs, men även på profilkurserna.
2. Lokalerna med behov av nybyggnad, utbyggnad och anpassning för hela skolan
3. Vikten av en hållbar arbetsmiljö, utifrån utmaningarna i punkt ett och två.

Dessa teman har påverkat formuleringen av följande mål och framgångsfaktorer:

6.2 Övergripande mål för verksamheten 2020

Utifrån statens och huvudmannen Region Örebro läns styrning²² har skolan definierat fyra övergripande och långsiktiga strategiska mål för verksamheten:

- Mål 1: Kävesta folkhögskola ska ha goda pedagogiska resurser för att kunna möta deltagarnas behov.
- Mål 2: Kävesta folkhögskola ska erbjuda en trygg och trivsamt skolmiljö för alla deltagare.
- Mål 3: Kävesta folkhögskola ska arbeta systematiskt för att säkra deltagarnas rättigheter och inflytande över sin studiesituation.
- Mål 4: Kävesta folkhögskola ska bidra till en begränsad klimat- och miljöpåverkan.

Till dessa mål hör även framgångsfaktorer, som beskriver de förhållningssätt och resurser som krävs för att uppnå respektive mål. Framgångsfaktorerna kan följas upp genom att analysera flera olika indikatorer²³. För att utveckla eller stärka vissa framgångsfaktorer formulerade skolan vid behov särskilda utvecklingsmål.

²² Se kapitel 2.

²³ Bland annat baserat på data som rapporteras till Folkbildningsrådet, skolans egna utvärderingar och feedback från forum som deltagarråd, arbetsplatsträffar eller medarbetarsamtal.

6.2.1 Ingen deltagarutvärdering 2020

Verksamhetens övergripande mål utvärderas vartannat år, på våren, genom en skolgemensam deltagarenkät. Denna enkät skulle egentligen ha genomförts 2020, men på grund av coronaläget fanns ingen möjlighet att göra den. Utmaningen att ställa om till distansstudier på heltid krävde alla skolans gemensamma resurser, pedagogiska såväl som administrativa. Därför anger vi i uppföljningen nedan resultaten från den senaste deltagarutvärderingen 2018. Det påverkar dock möjligheten att följa upp i princip samtliga målområden, då vi inte kan uttala oss om hur eventuellt utvecklingsarbete påverkat måloppfyllelsen. Där det är möjligt kompletterar vi istället med utbildningarnas egna utvärderingar och/eller ledningens analys av utvecklingen under 2020.

Inför 2021 vet vi ännu inte om det kommer att vara möjligt att genomföra utvärderingen kommande vår. Utvärderingen kan komma att skjutas upp ytterligare till förmån för att lägga alla tillgängliga resurser på att möta deltagarnas och verksamhetens förändrade behov under coronapandemin.

6.3 Mål 1: Goda pedagogiska resurser

Mål 1: Kävesta folkhögskola ska ha goda pedagogiska resurser för att kunna möta deltagarnas behov.	
Ur verksamhetsplanen för 2020 <p>Kävesta folkhögskolas kärnverksamhet är att erbjuda utbildning av god kvalitet. Enligt folkhögskolans pedagogiska modell innebär det att hjälpa deltagarna att öka både sina formella kunskaper och sin bildning.</p> <p>Deltagarna på Kävesta folkhögskola har i grova drag två mål med att öka sina formella kunskaper. På Allmän kurs handlar det om att uppnå behörigheter för studier på yrkeshögskola eller högskola. På profilkurserna ska deltagarna kunna utveckla sina praktiska förmågor enligt egna mål. Ofta, men inte alltid, handlar det om att kunna antas till och studera på högre utbildningar i dans, konst eller musik.</p> <p>För att uppnå statens syfte att de studerande ska kunna ta makten över sina liv och delta i samhället är även bildning och möjligheterna att utvecklas som person centrala. För deltagarna på Kävesta folkhögskola kan det bland annat handla om att:</p> <ul style="list-style-type: none">• få en ny och positiv bild av vad det innebär att studera• komma till insikt om att studier inte är rätt väg framåt just nu• uppleva och pröva nya kulturella aktiviteter• komma underfund med vad man vill göra efter Kävesta folkhögskola <p>För att kunna möta alla dessa olika behov och stödja deltagarna i deras utveckling behöver Kävesta folkhögskola ha goda pedagogiska resurser. Det innebär att personalen ska ha goda förutsättningar att bedriva undervisning som möter deltagarnas behov.</p>	
Indikator	Uppföljning
Andel av skolans deltagare som upplever att de alltid eller ofta får det stöd de behöver för att klara sina studier.	Deltagarutvärdering.

Uppföljning av indikator: Andel av skolans deltagare som upplever att de alltid eller ofta får det stöd de behöver för att klara sina studier

Eftersom vi inte genomförde deltagarutvärderingen 2020 går denna indikator inte att följa upp med ny statistik. Tidigare utvärderingar tyder på att Kävesta folkhögskola generellt sett har goda möjligheter att möta deltagarnas behov av stöd. År 2016 ansåg 85 procent av skolans deltagare att de alltid eller ofta fick det stöd de behövde för att klara sina studier. År 2018 hade andelen ökat till hela 99 procent.

Allmän kurs genomförde egna utvärderingar av distansstudierna både vårterminen och höstterminen 2020. Under vårterminen upplevde 88 procent av deltagarna att de ”fått stöd/den handledning” de behövt för att genomföra sina uppgifter. Under höstterminen upplevde 94 procent av deltagarna att de fått ”den hjälp du behöver” av skolan.²⁴

Nedan redovisar vi fem framgångsfaktorer som är viktiga för att personalen ska ha förutsättningar att bedriva undervisning av god kvalitet och möta deltagarnas behov.

6.3.1 Hög lärartäthet

Framgångsfaktor: Hög lärartäthet	
Ur verksamhetsplanen för 2020	
En hög lärartäthet gör det möjligt att arbeta enligt folkhögskolans pedagogiska idé. Den vilar till stor del på att stärka den pedagogiska relationen mellan lärare och deltagare. Bland annat genom samtal och nära samarbete mellan lärare och deltagare, samt lärarnas förmåga att se varje deltagare där den står. En hög lärartäthet är viktig för att kunna arbeta med bland annat:	
<ul style="list-style-type: none">• Informella samtal mellan lärare och deltagare när det behövs, utifrån deras pedagogiska relation.• Individuell handledning eller undervisning (instrumentundervisning, coachning eller liknande).• Löpande anpassningar av undervisningen utifrån både individuella behov och gruppens önskningsar.	
Formella forum för att följa upp deltagarnas utveckling, som till exempel mentorsamtal och mentorskonferenser.	
Indikator	Följs upp genom
En lärartäthet på över 1,8 årslärartjänster per 1000 deltagarveckor rapporterad verksamhet (exklusive förstärkta insatser).	Årlig redovisning till folkbildningsrådet.

²⁴ Svarefrekvensen var 66 procent för vårterminen och 44 procent för höstterminen.

Uppföljning av indikator: En lärartäthet på över 1,8 årslärartjänster per 1000 deltagarveckor rapporterad verksamhet (exklusive förstärkta insatser)

Kävesta folkhögskola kunde upprätthålla en hög lärartäthet även under 2020, och ökade sina förstärkta insatser något. Förstärkta insatser avser merkostnader för utökad lärartäthet vid pedagogiska insatser för deltagare med funktionsnedsättning. Detta förstärkningsbidrag administreras av Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) och betalas ut av Folkbildningsrådet.

År	Lärartäthet, grund	Lärartäthet, inklusive förstärkta insatser
2019	3,3	3,8
2020	3,3	4,0

Tabell 6: Lärartäthet Kävesta folkhögskola, 2019 – 2020.

Omräknat innebär det att skolan hade 6,66 deltagare per årslärartjänst under 2020, om man inkluderar förstärkta insatser.

Genom särskilt utbildningsstöd från SPSM²⁵ kunde skolan även finansiera 3,2 lärartjänster för ytterligare stödinsatser. Dessa räknas dock inte till lärartätheten i tabellen ovan.

Särskilt utvecklingsområde: Bibehålla en hög lärartäthet

Skolan hade som särskilt utvecklingsområde för 2020 att bibehålla en hög lärartäthet, trots ekonomiska utmaningar. Bland annat handlade det om en tvåårig nolluppräknning, vilket för en personaltät verksamhet i realiteten inneburit ett sparbetning. Genom att vara återhållsam med inköp och övriga kostnader som skolan själv kunnat påverka, har den höga lärartätheten bibehållits även 2020, vilket vi redovisat ovan. Coronapandemin har heller inte påverkat lärartätheten negativt. Men lärartätheten har varit avgörande för hur skolan har förmått hantera alla omställningar som till exempel distansundervisning.

²⁵ Se även kapitel 6.3.3.

6.3.2 Kompetensutveckling

Framgångsfaktor: Kompetensutveckling	
Ur verksamhetsplan för 2020 Kompetensutveckling är viktigt både för att kunna erbjuda deltagarna rätt stöd och behålla samt nyrekrytera personal med rätt kompetens för att arbeta i folkhögskolans särskilda studieform. Kävesta folkhögskola arbetar enligt en långsiktig fortbildningsplan, med mål att stärka skolans förmåga att bemöta deltagarnas behov på ett folkhögskolemässigt sätt. Planen består av fyra steg, varav det första genomfördes 2019 och det andra skulle genomföras våren 2020:	
<ol style="list-style-type: none">1. Gemensam förståelse för begreppet KASAM, "känsla av sammanhang", och hur det skulle kunna användas för att stärka vår verksamhet.2. Stärka vår samsyn och förståelse för folkhögskolans särart och pedagogik historiskt och idag.3. Öka vår kunskap om hur man kan förstå nersatta funktioner.4. Öka vår kunskap om hur vi kan kompensera för nedsatta funktioner.	
Indikator	Uppföljning
Redovisning av genomförda fortbildningsinsatser.	Redovisning i verksamhetsberättelse.

Uppföljning av indikator: Redovisning av genomförda fortbildningsinsatser

Fortbildningsplanen som fortsatte under 2020, men fick pausas till förmån för att kunna anpassa undervisningen till de nya förutsättningarna under coronapandemin. Se mer om fortbildningsplanen nedan, under särskilt utvecklingsmål.

För att möta de behov som uppstod under coronapandemin, främst i form av distansundervisning, genomförde skolan flera fortbildningsinsatser som inte varit planerade sedan tidigare. Till stora delar har det bestått av erfarenhetsutbyten om det pedagogiska perspektivet på distansstudier, både internt och i dialog med andra verksamheter. Dessutom har vi genomfört:

- Internutbildning i hur man hanterar videosamtal och videokonferenser i Microsoft Teams under våren 2020, för att möta akuta behov.
- Intern vidareutbildning inför höststarten 2020, med fokus på ny funktionalitet i Teams som tillkommit över sommaren då behovet av nya lösningar växt explosionsartat under pandemin.
- Intern fortbildning och erfarenhetsutbyte på profilkurserna under hösten 2020, med fokus på hur man kan genomföra evenemang digitalt, t.ex. genom livesändningar på Facebook och Youtube.

Skolans IT-utvecklare har haft en central roll i dessa fortbildningsinsatser, i samverkan med Fellingsbro folkhögskolas dito.

Särskilt utvecklingsområde: Fortbildning om folkhögskolans särart och pedagogik

Som särskilt utvecklingsområde för att stärka personalens kompetens under 2020 fortsatte skolans fortbildningsplan med steg två. Starten för detta steg var att Sam Paldanius, forskare vid Örebro universitet, föreläste för hela personalen om folkhögskolans särart och pedagogik 8 januari. Därefter var planen att varje utbildning skulle arbeta vidare med hur de kunde applicera kunskapen från denna och tidigare fortbildningstillfällen, samt att arbetsgruppen för fortbildningsplanen skulle göra en avstämning i maj och förbereda ytterligare insatser inför höststarten.

Fortbildningsarbetet kunde dock inte tas vidare i den form som var planerad, på grund av att alla skolans resurser krävdes för att anpassa undervisningen till coronapandemin. Därför pausades detta fortbildningsarbete våren 2020, och har ännu inte återupptagits. Avsikten är att återkomma till fortbildningstrappan när skolan återigen har möjlighet att samlas kring frågan.

6.3.3 Arbete med särskilt stöd

Framgångsfaktor: Arbete med särskilt stöd	
Ur verksamhetsplanen för 2020 En stor andel av deltagarna på Kävesta folkhögskola, i synnerhet på Allmän kurs, har behov av särskilt stöd till följd av funktionsnedsättningar och/eller psykisk ohälsa. Vi kan delvis möta dessa behov utifrån styrkor i folkhögskolans pedagogik. Till exempel ger studieformen relativt goda möjligheter till individuella anpassningar, och hög lärartäthet kan bidra till en bra studiemiljö för deltagare med särskilda stödbehov. Vi har därutöver ett långsiktigt och strukturerat arbete för att stärka skolans arbete med särskilt stöd. Skolans stödteam har en viktig roll att hjälpa personal och deltagare för att studierna ska fungera så bra som möjligt. Vissa personalgrupper/arbetslag som har en hög andel deltagare med behov utifrån funktionsnedsättningar och/eller psykisk ohälsa får även löpande professionell handledning. För att kunna bedriva ett gott arbete med särskilt stöd avsätts också resurser för att identifiera och dokumentera deltagarnas stödbehov. Detta arbete gör det möjligt att söka stöd från Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM), som bland annat kan användas till att finansiera extra tjänster (del av stödteamet), erbjuda deltagare tekniska hjälpmedel samt bekosta personalens handledning.	
Indikator	Uppföljning
Summering av stödteamets arbete varje år.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Andel av skolans deltagare i behov av särskilt stöd som finansieras av SPSM.	Årlig rapportering från SPSM.
Lärarnas upplevelse av handledningen.	Utvärdering en gång per läsår.

Uppföljning av indikator: Summering av stödteamets arbete 2020

I år har stödteamet tagit en tydligare plats i antagningsarbetet till Allmän kurs, som beskrivits i kapitel 5.5.1. Bland annat har karaktären på antagningsintervjuerna förändrats, och man ställer nu uttryckligen frågor om stödbehov på ett mer

strukturerat sätt än tidigare. Därmed har stödteamet kunnat påbörja arbetet med att inventera stödbehov och fördela resurser i ett tidigare skede.

Stödteamet har även påbörjat ett arbete med att systematisera när inventering och uppföljning av deltagarnas stödbehov sker. Bland annat genom att delta i de mentorskonferenser som arbetslagen har på Allmän kurs. Stödteamet har då kunnat bidra till att effektivisera mentorskonferenserna genom att lyfta svåra frågor vidare till andra forum.

Genomförandet av särskilda stödinsatser har i stora drag skett som vanligt, med riktade stödinsatser och liknande. Men, arbetet har varit mer intensivt och arbetsamt än vanligt på grund av coronapandemin. Deltagarna på Allmän kurs har haft större behov av stöd i undervisningen, vilket gjort att man prioriterat ned frågor om till exempel utveckling, dokumentation och strategi, till förmån för att arbeta praktiskt och deltagarnära med akuta behov som funnits under distansundervisningen.

Stödteamet har medverkat i fortbildningsarbetet på skolan, bland annat genom att bidra till den fortbildningsplan som beskrivs i kapitel 6.3.2, samt genom att vid pedagogiska forum på Allmän kurs fortsätta diskussionen om KASAM.

Uppföljning av indikator: Andel av skolans deltagare i behov av särskilt stöd som finansierats av SPSM

Även 2020 hade Kävesta folkhögskola en hög andel deltagare i behov av särskilt stöd som finansieras av SPSM. SPSM beviljade 2020 stöd till 70 procent av deltagarna på Allmän kurs. Motsvarande siffra för profilkurserna var 34 procent.

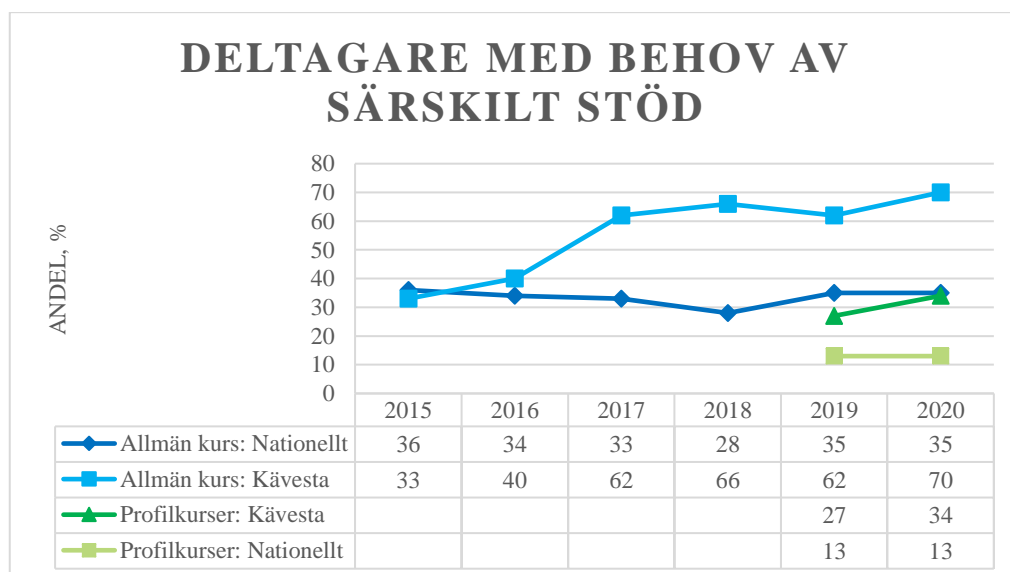

Diagram 4: Andel deltagare med behov av särskilt stöd, 2016 - 2020.

Nationellt har andelen deltagare med funktionsnedsättningar på Allmän kurs legat på cirka 35 procent de senaste sex åren. Motsvarande statistik för profilkurserna under 2019 och 2020 är 13 procent. Det innebär att andelen deltagare med behov av särskilt stöd på Kävesta folkhögskola är ungefär dubbelt så stor som det nationella snittet, både för Allmän kurs och profilkurserna.²⁶

Kävesta folkhögskola får stöd från SPSM för en hög andel av sina deltagare, trots att skolan inte har en uttalad profil att vända sig till denna målgrupp. Vi ser det beror på två saker, som till stor del samverkar:

- Genom långsiktiga satsningar på kompetensutveckling och tidiga insatser för att prata om deltagarnas behov av särskilt stöd kan skolan snabbare och mer korrekt äska stöd från SPSM.
- Genom att många deltagare med behov utifrån funktionsnedsättningar studerar, och trivs, på skolan, sprids erfarenheten att Kävesta folkhögskola kan hjälpa och stötta denna målgrupp.

Uppföljning av indikator: Personalens upplevelse av handledning

Personalen på Allmän kurs har under årets medarbetarsamtal uttryckt att de uppskattar handledningen. Den ger möjlighet till reflektion, nya verktyg och kollegialt lärande, för att möta målgruppens behov. Under 2020 har handledningen försvårats av att den skett digitalt, men den har också varit ett extra viktigt forum för reflektion under coronapandemin.

Konst- och formgivningslinjens personal har haft handledning i ett och ett halvt år. Under 2020 kunde lärarlaget ha extra handledning tack vara ökade bidrag från SPSM. Till att börja med kretsade frågorna främst kring hur man skulle stötta enskilda deltagare, utifrån till exempel psykiskt mående, och grupppsykologi. Under senare delen av året har diskussionen kommit att handla även om hur lärarlaget ska arbeta. Inför 2021 planerar man att oftare följa upp och synliggöra vad man åstadkommit tillsammans som lärarlag.

Särskilt utvecklingsmål: Definiera ramarna för studier

Ett särskilt utvecklingsmål för 2020 var att arbeta för att definiera ramarna för studier på Allmän kurs. Målet var att ta fram ett underlag för att på ett konstruktivt sätt kunna föra dialog med deltagare om huruvida skolan kan möta deras behov av stöd utifrån studiernas syfte, mål och upplägg.

²⁶ Notera att Folkbildningsrådet rapporterar samtliga deltagare med någon typ av funktionsnedsättning eller psykisk ohälsa. Antalet deltagare som beviljas särskilt stöd via medel från SPSM är dock alltid något lägre.

Under 2020 försköts detta perspektiv till att handla främst om vad distansstudier innebär och om/hur deltagarna kan genomföra studier under de nya förhållandena. Frågan har varit aktuellt framförallt under antagningen och i diskussioner med deltagarna om vad som utgör en godkänd studieinsats under distansstudier. Dessa samtal har utgått ifrån att se hur utbildningens begränsningar och möjligheter förhåller sig till deltagarnas dito.

Det ursprungliga utvecklingsmålet om att definiera ramarna för studier under ”normala” förhållanden behöver ligga kvar till kommande år, men genom årets diskussioner har arbetet delvis redan påbörjats.

6.3.4 Ändamålsenliga lokaler

Framgångsfaktor: Ändamålsenliga lokaler	
<p>Ur verksamhetsplanen för 2020</p> <p>Kävesta folkhögskola behöver ändamålsenliga lokaler för att kunna erbjuda en utbildning av god kvalitet. Det rör sig för det första om lokaler som passar för de olika behov som skolans utbildningar har – allt ifrån verkstäder, ensemblesalar och danssalar till ”vanliga” skollokaler som klassrum, grupprum och lugna utrymmen. Dessutom är skolans internat också en viktig pedagogisk resurs. Det gör det möjligt för deltagare att flytta hit från hela landet, och skapar en miljö där de får umgås med likasinnade på skolans profilkurser. Kävesta folkhögskola har även eget kök och matsal, som stöttar deltagarna i deras kosthållning och utgör ett viktigt socialt nav.</p>	
Indikator	Följs upp genom
Sammanställning av synpunkter från medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, deltagarråd och andra forum för utvärdering.	Redovisning i verksamhetsberättelse.

Uppföljning av indikator: Sammanställning av synpunkter från medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, deltagarråd och andra forum för utvärdering.

I medarbetarsamtal under 2020 framkom att arbetsmiljön förbättrats avsevärt för lärarna på musiklinjen. Det nya musikhuset har gjort att både lärare och deltagare kunnat samlas i ett hus. Utöver att förenkla undervisningen praktiskt så har det också stärkt utbildningens känsla av gemenskap.

Medarbetarna på Allmän kurs upplevde också en avsevärt förbättrad lokalsituation till följd av nya grupprum och möjlighet att specialmöblera vissa utrymmen för deltagarnas behov av lugnare studiemiljöer. Lokalerna kunde dock inte användas fullt ut under året, eftersom coronapandemin föranledde att Allmän kurs arbetade helt eller delvis på distans från och med mars.

Även vaktmästeriets lokalsituation upplevdes som förbättrad efter flytten från stora skolhusets källare till lokaler i den gamla musikpaviljongen.

Särskilt utvecklingsmål 2020: Utbyggnad av danshuset, inklusive gymnastiksal
Planeringen för en utbyggnad av danshuset, inklusive gymnastiksal, fortsatte under 2020. Syftet med utbyggnaden är att kunna ta emot fler deltagare och förlänga dansutbildningen med ett år, samt att med hjälp av gymnastiksalen kunna erbjuda alla deltagare mer rörelse på schemat.

Under 2020 arbetade vi fram byggprojekt (BP) 3, vilket innebär att projektet kommer att tas i servicenämnden våren 2021. Byggstart beräknas till kvartal två 2021, för att vara klart våren 2023.

6.3.5 Hållbar arbetsmiljö för personalen

Framgångsfaktor: Hållbar arbetsmiljö för personal	
<p>Ur verksamhetsplanen för 2020</p> <p>I tidigare medarbetarenkäter har skolans personal angett att de upplever mycket god gruppssammanhållning, motivation och delaktighet. Det är viktiga förutsättningar för att orka upprätthålla den höga ambitionsnivå och arbetsmoral som behövs för att hela tiden arbeta med deltagarnas bästa i fokus. Skolans förbättringsområde är tydligt att motverka personalens upplevelse av stress eller oro orsakat av arbetet. Skolans ska därför verka för att behålla det som bidrog till de positiva resultaten (bland annat att arbetet upplevs meningsfullt och begripligt) men förbättra den arbetsrelaterade hälsan, bland annat genom åtgärder som gör arbetsvardagen mer hanterbar.</p>	
Indikator	Uppföljning
Personalens upplevda motivation, samarbete och delaktighet.	Medarbetarenkät.
Personalens arbetsbelastning och arbetsrelaterade hälsa.	Medarbetarenkät.

Uppföljning av indikator: Personalens upplevda motivation, samarbete och delaktighet.

Eftersom region Örebro läns medarbetarenkät inte genomfördes 2020 har vi inte kunnat följa upp denna indikator. Se istället särskilt utvecklingsmål, medarbetarsamtal, nedan.

Uppföljning av indikator: Personalens arbetsbelastning och arbetsrelaterade hälsa.

Eftersom region Örebro läns medarbetarenkät inte genomfördes 2020 har vi inte kunnat följa upp denna indikator. Se istället särskilt utvecklingsmål, medarbetarsamtal, nedan.

Särskilt utvecklingsmål: Samverkan mellan fack och arbetsgivare

Planen var att under 2020 göra ett omtag med samverkan mellan arbetsgivare och fackliga representanter, för att öka delaktigheten i processfrågor, utvecklingsfrågor och beslutsfrågor. Samverkansgruppen träffades två gånger under våren:

- Uppstart i februari för att organisera och planera kommande arbetet med stöd av HR-representant från Region Örebro län.
- Andra träff i juni för att diskutera frågor om hur coronaanpassningar påverkar personalens arbetsmiljö.

Samverkansgruppen hade inga möten under hösten 2020, till följd av corona. Arbetsbelastningen var för hög för att medverkande i samverkansrådet skulle kunna träffas regelbundet. Däremot hade samverkansgruppen skriftlig kontakt via Teams.

Skolan ser det som positivt att arbetet har fått en nystart, då det är viktigt att hitta rutiner och strukturer för hur samverkansmöten ska genomföras. Ambitionen är att träffarna ska kunna återupptas våren 2021, oavsett om det blir digitalt via Teams eller vid fysiska träffar när omständigheterna tillåter.

Särskilt utvecklingsmål: Medarbetarsamtal

Skolans rektor, biträdande rektor och husmor formulerade en mall för årets medarbetarsamtal. Tre av frågorna i mallen avsåg direkt att följa upp de områden där medarbetarenkäten signalerat att förbättringsområden: a) arbetsbelastning, b) möjlighet att prioritera arbetsuppgifter samt c) gränser mellan arbete/fritid

Dessutom formulerades frågor utifrån region Örebro läns mall för medarbetarsamtal, som handlade om bland annat återhämtning, medarbetarens syn på sin roll/uppdrag och om ledningens förväntningar på roll/uppdrag upplevs som tydliga.

Sammanfattningen av medarbetarsamtalen på Allmän kurs visade bland annat att upplevelsen av hög arbetsbelastning var kopplad till den omorganisering och de nya roller och mandat som skett på linje de senaste åren. Medarbetarna kände att dessa inte var helt tydliga, till exempel var gränsen mellan biträdande rektors, linjeledarens och arbetslagsledarnas uppdrag gick. Därför har Allmän kurs under året arbetat vidare med att klargöra frågan om hur den nya organisationen ska fungera. Bland annat genom att diskutera vilka förväntningar som finns på arbetet, både på individ och gruppnivå. Dessa diskussioner har förts vid individuella möten, arbetslagsmöten, linjemöten, och arbetslagsledarmöten.

Den samlade bilden av medarbetarsamtalen på profilkurserna var att medarbetarna upplevde ett behov av att ha tätare kontakt med närmaste chef, det vill säga rektor. Därför disponerade rektor om sin tid senare under året i syfte att vara mer tillgänglig för profilkurserna, både genom regelbundna avstämningar med linjeledarna och hela linjerna. Detta var möjligt på grund av skolans nya organisation, där rektor och biträdande rektor har fördelat personalansvaret mellan Allmän kurs och profilkurserna. Rektors tätare kontakt med linjeledarna och arbetslagen har varit

särskilt viktig för Konst- och formgivningslinjen och Musiklinjen under 2020, då deras respektive organisation har förändrats.²⁷

Bland personalen på kök, städ och vaktmästeri fanns framförallt funderingar och oro inför kommande pensionsavgångar. Flera frågor om hur denna process ska gå till väcktes under medarbetarsamtalen. Husmor kunde utifrån dessa diskussioner kommunicera planen för de nya rekryteringarna, som blir att rekrytera en likvärdig tjänst till städ samt en kock med utökad tjänst (50 procent extra). Syftet med den utökade kocktjänsten är att säkra upp viss sårbarhet som tidigare funnits i relation till sjukdom och/eller andra oförutsedda händelser, med målet att förbättra arbetsmiljön.

Särskilt utvecklingsmål: Tydliggöra arbetet med Teams

En faktor som återkommit i samband med genomgång av tidigare medarbetarenkät, diskussioner på arbetsplatsträffar och flera medarbetarsamtal, har varit hur den ständiga tillgänglighet som möjliggörs via nya digitala verktyg kan bidra till arbetsrelaterad stress. Då coronapandemin innebar en snabb övergång till distansundervisning fick denna fråga extra tyngd under 2020.

Redan före coronapandemin hade skolan planerat så att all personal som ville skulle få en tjänstemobil. Syftet med detta var att tydligare kunna begränsa arbetet och den digitala tillgängligheten i Teams till en enhet som inte var deras privata. Skolans ledning skapade även fler, men tydligare, kanaler för information och kommunikation i de skolgemensamma arbetsytorna i Teams. Syftet var att underlätta för personalen att avgöra vilka notifieringar som är brådskande och vilka som kan vänta. Denna omstrukturering skedde efter att förslag gått på remiss till samtlig personal och diskuterats på arbetsplatsträffar i slutet av 2019 och början av 2020.

Planen för 2020 var ursprungligen att genomföra internutbildning i Teams genom mer informella ”drop-in”, för att stärka personalens kompetens i de digitala verktygen undan för undan och på så sätt förhoppningsvis skapa en mer hållbar arbetsmiljö. Men i och med coronapandemin fick detta arbete lov att ske mycket snabbare och i större omfattning än planerat.²⁸ Det har ökat personalens samlade digitala kompetens, samtidigt som det inneburit vissa andra negativa effekter för arbetsmiljön. Bland annat har personalen på Allmän kurs i hög grad behövt tänka om sin lektionsplanering. Man har inte kunnat luta sig mot beprövad erfarenhet, vilket skapat en ökad arbetsbörda. Dessutom har all personal som arbetat mycket hemifrån behövt navigera frågor om skärmtrotthet, ergonomi med mera. Skolan har stöttat personalen i detta så långt som möjligt, men ledningen är medveten om att den arbetsmiljö som går att ordna på kontor inte går att efterlikna helt och fullt vid hemarbete.

²⁷ Se även kapitel 3.1.2 och 3.1.3.

²⁸ Se 6.3.2.

6.4 Mål 2: En trygg och trivsamt skolmiljö

Mål 2: Kävesta folkhögskola ska erbjuda en trygg och trivsamt skolmiljö för alla deltagare

Ur verksamhetsplanen för 2020

Förutom pedagogiska resurser, som hög lärartäthet med mera, är även den sociala aspekten av att studera på folkhögskola viktig för deltagarnas utveckling. Folkbildningsrådet lyfter till exempel fram att en trygg skolmiljö utgör en viktig del av folkhögskolas särart.

På Kävesta folkhögskola anser vi att en trygg och trivsamt skolmiljö är lika viktig för alla deltagare, oavsett om de studerar på Allmän kurs eller profilkurserna. För somliga deltagare har tidigare skolgång varit synonym med mobbning eller utanförskap. För andra har skolan varit en miljö fylld av stress och prestationskrav. Oavsett deltagarnas tidigare erfarenhet ska Kävesta folkhögskola vara en trygg och trivsamt plats.

Indikator	Uppföljning
Andelen deltagare som alltid eller ofta känner sig trygga på Kävesta.	Deltagarutvärdering.
Andelen deltagare som trivs ganska eller mycket bra på skolan.	Deltagarutvärdering.

Uppföljning av indikator: Andelen deltagare som alltid eller ofta känner sig trygga på Kävesta

Eftersom vi inte genomförde deltagarutvärderingen 2020 går denna indikator inte att följa upp med ny statistik. Vid de två senaste deltagarutvärderingarna 2016 och 2018 ansåg en majoritet, 98 procent, av skolans deltagare att de alltid eller ofta kände sig trygga på Kävesta folkhögskola.

Uppföljning av indikator: Andelen deltagare som trivs ganska eller mycket bra på skolan.

Eftersom vi inte genomförde deltagarutvärderingen 2020 går denna indikator inte att följa upp med ny statistik. Vid den senaste deltagarutvärderingen 2018 angav en majoritet, 99 procent att de trivdes ganska eller mycket bra på skolan.

6.4.1 Möjligheter för skolans alla deltagare att mötas

Framgångsfaktor: Möjligheter för skolans alla deltagare att mötas

Ur verksamhetsplanen för 2020

För att kunna skapa en trygg och trivsamt skolmiljö ska Kävesta folkhögskola erbjuda sammanhang där alla skolans deltagare kan mötas, dela gemensamma upplevelser och få förståelse för vad övriga skolkamrater arbetar med. Därför anordnar skolan varje läsår olika aktiviteter så alla deltagare får möjlighet att mötas. Flera av dessa speglar även folkhögskolans uppdrag att bredda intresset för och delaktigheten i kulturlivet. Vi anordnar bland annat Valämne och Aktuellt (skolgemensamma schemapositioner), linjerundvandring (då deltagarna i tvärgrupper får lära sig mer om varandras utbildningar) och friluftsdagar.

Indikator	Uppföljning
Genomförda aktiviteter under året.	Redovisning i verksamhetsberättelse.

Uppföljning av indikator: Genomförda aktiviteter under året

Coronapandemin har starkt påverkat skolans möjlighet att genomföra skolgemensamma aktiviteter under året. Under vårterminen 2020 hann vi dock göra följande innan restriktionerna infördes:

- Fyra Aktuellt-föreläsningar, då hela skolan samlades för att lyssna till:
 - Föreningen Pennybridge Poetry, om poetry slam
 - Andreas Jakobsson, om matsvinn utifrån boken ”Svinnlandet”
 - Per Andersson, om svenska Wikipedia
- Tretton Valämnena, där deltagare från skolans alla utbildningar kunde mötas på teman som till exempel ”Vad händer i världen?”, ”Internationell film”, ”Kalligrafi”, ”Träning” eller ”Bokprat”.
 - Valämnena kunde endast erbjudas fram till vecka 11, då alla utbildningar lades om till distans 18/3 på grund av coronapandemin
- En skolgemensam skidresa till Romme i mars, strax före coronapandemin.

Efter den 18 mars hade skolan inte några möjligheter att som vanligt genomföra fysiska gemensamma samlingar. En viktig del av skolans strategi för att minska risken för smittspridning under hösten var att minimera kontakten mellan skolans olika utbildningar. Utöver uppdelade mat- och fikatider innebar det även att alla Valämnena, Aktuellt, friluftsdagar och andra gemensamma aktiviteter inte återupptogs hösten 2020 trots att viss undervisning till en början skedde på plats. Ledningens uppfattning är att både personal och deltagare har saknat dessa inslag, men att åtgärderna varit motiverade utifrån målet att minska risken för smittspridningen.

I ordinarie fall anser skolan även att det är viktigt att samlas vid skolstart och skolslut. Skolstarten höstterminen 2020 genomfördes dock uppdelat på varje utbildning, återigen för att minska risken för smittspridning. I syfte att skapa en viss känsla av sammanhang genomfördes sommar- och julavslutningarna digitalt. Då talade rektor och biträdande rektor om vad som hänt på skolan under terminen och deltagarna kunde lämna hälsningar till sina kamrater på olika sätt.

Deltagarrådet har haft en viktig roll som mötesplats och länk mellan de olika utbildningarna, utöver sitt formella uppdrag att stärka deltagarinflytandet. I deltagarrådet har man kunnat utbyta erfarenheter av hur det är att studera under coronarestriktionerna. Skolan uppfattar att detta var viktigt för att deltagarna skulle få förståelse för varandras situation, som till viss del skiljt sig åt. Till exempel i hur stor del av undervisningen som bedrivits på distans, eller hur många ordinarie moment som fått lov att utgå på grund av coronanpassningar.

Särskilt utvecklingsmål: Uttalat syfte med aktiviteterna

Under 2020 planerade vi att förtydliga syftet med varför skolan anordnar gemensamma aktiviteter, grundat i tanken om att öka deltagarnas känsla av sammanhang (KASAM). Avsikten var att presentera aktiviteterna på ett sådant sätt att deltagarna upplever att de är 1) begripliga, 2) hanterbara och 3) meningsfulla.

Eftersom vi inte genomfört lika många gemensamma aktiviteter som vanligt så har detta särskilda utvecklingsmål fått stå tillbaka under 2020. Vår ambition är dock att ta med oss det när coronapandemin är över och vi kan träffas fysiskt igen.

Särskilt utvecklingsmål: Nytt gemensamhetsutrymme

Skolans deltagarråd fick inför 2020 mandat att arbeta fram ett förslag på ny utformning av ett gemensamhetsutrymme i Stora skolhusets källare. Syftet var att kunna skapa en plats där deltagare på alla skolans utbildningar lättare kan umgås på raster och mellan lektioner. Deltagarrådet har under 2020 arbetat vidare med frågan. En arbetsgrupp med deltagare från samtliga utbildningar har gett förslag på bland annat inköp av sällskapsspel och möblering. Skolan är redo att arbeta vidare med dessa förslag när coronapandemin är över och vi kan samlas fysiskt igen.

6.5 Mål 3: Säkra deltagarnas rättigheter och inflytande

Mål 3: Kävesta folkhögskola ska arbeta systematiskt för att säkra deltagarnas rättigheter och inflytande över sin studiesituation.

Ur verksamhetsplanen för 2020

Folkhögskolorna är enligt staten viktiga för att demokratin, eftersom deras pedagogiska idé vilar på uppfattningen att alla deltagare ska ha inflytande över sin studiesituation, samt få kunskaper för förändring både på individnivå och samhällsnivå. Därför ska Kävesta folkhögskola arbeta systematiskt för att säkra deltagarnas rättigheter och inflytande över undervisningen.

I den vardagliga verksamheten, det vill säga undervisningen, handlar det om att deltagarna ska uppleva att de löpande kan påverka undervisningssituationen i samtal med lärare och annan personal. Denna informella form av inflytande är viktig för att deltagarna ska kunna nå sina individuella mål och påverka sin livssituation.

På ett övergripande plan handlar målet om formella former av demokratiarbete. Bland annat ska skolan stödja organiserade former för deltagarinflytande, samt genomföra aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och bidra till att alla oavsett kön har samma makt att forma samhället och sina liv.²⁹

Detta mål har ingen övergripande indikator. Istället följer vi upp fyra framgångsfaktorer varje år:

6.5.1 Informellt inflytande över undervisningen

Framgångsfaktor: Informellt inflytande över undervisningen

Ur verksamhetsplanen för 2020

Eftersom folkhögskolans pedagogik ska utgå ifrån individen och gruppens behov är en viktig aspekt av deltagarinflytande att kunna påverka undervisningens innehåll och upplägg i vardagen. För Kävesta folkhögskolas lärare är detta ett ständigt pågående pedagogiskt arbete på varje utbildning, i varje klass och vid varje lektionstillfälle.

Undervisningen sker alltid i ett möte mellan deltagarnas individuella behov och gruppens behov. Olika delar av undervisningen är också olika lätta eller svåra att anpassa i stunden. Men lärarnas strävan är alltid att försöka finna en väg framåt som tillmötesgår både den enskilde och gruppens behov. Det viktigaste verktyget för att arbeta med deltagarinflytande i vardagen är kommunikationen mellan lärare och deltagare, som behöver vara öppen och respektfull.

Indikator	Uppföljning
Andel av deltagarna som anser att lärarna alltid eller ofta lyssnar på klassens åsikter om undervisningen.	Deltagarutvärdering.

Uppföljning av indikator: Andel av deltagarna som anser att lärarna alltid eller ofta lyssnar på klassens åsikter om undervisningen.

Eftersom vi inte genomförde deltagarutvärderingen 2020 går denna indikator inte att följa upp med ny statistik. Vid de tre senaste deltagarutvärderingarna 2014, 2016 och

²⁹ Se t.ex. sid 16 i Statsbidrag till folkhögskolor 2020 – Villkor och fördelning.

2018 ansåg en majoritet, 87 – 93 procent, av deltagarna att lärarna alltid eller ofta lyssnade på klassens åsikter om undervisningen.

Inga särskilda utvecklingsmål 2020

För denna framgångsfaktor fanns inga särskilda utvecklingsmål 2020.

6.5.2 Formell deltagardemokrati – deltagarråd

Framgångsfaktor: Formell deltagardemokrati - deltagarråd	
<p>Ur verksamhetsplanen för 2020</p> <p>Ett fungerande system för formell deltagardemokrati är en viktig framgångsfaktor för att säkra deltagarnas rättigheter och inflytande över undervisningen. Vi anser även att en viktig del av folkhögskolans demokratifostrande uppdrag är att som deltagare få pröva på hur det är att representera sina klasskamrater, leda möten, föra protokoll med mera. För att stötta deltagarnas skolgemensamma organisering arbetar vi med att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ge deltagarna utrymme att utse representanter på lektionstid • Ge deltagarrådet utrymme att mötas på skoltid • Erbjuder en lärare som stöttar deltagarrådet i förenings- och mötesteknik • Erbjuder deltagarrådets ordförande mötestid med rektor • Roterar ordförandeskapet från allmän kurs till profilkurserna varje termin 	
Indikator	Uppföljning
Andel av deltagarna känner till vem eller vilka som representerar dem i deltagarrådet.	Deltagarutvärdering.
Andel av deltagarna som upplever att klassen har tid att prata om frågor som ska tas upp i deltagarrådet.	Deltagarutvärdering.
Andel av deltagarna som upplever att de har möjlighet att påverka via deltagarrådet.	Deltagarutvärdering.

Deltagarrådet arbete under 2020

Deltagarrådet har mötts varannan vecka förutom mars – juni då coronapandemin drastiskt ändrade förutsättningarna för slutet på vårterminen. Under höstterminen träffades deltagarrådet digitalt och var ett viktigt forum där deltagarna bland annat kunde diskutera hur de påverkades av skolans coronaanpassningar. För att underlätta kontinuiteten schemalades deltagarrådets möten under hösten till varannan udda vecka. Rådet valde en ny ordförande, från musiklinjen, våren 2020. Hen fortsatte som ordförande även hösten 2020, eftersom mandatperioden förkortades av coronapandemin. Deltagarrådet vice ordförande var en deltagare från Allmän kurs, och deltagarrådet bestod i övrigt av tio representanter från Allmän kurs samt sex representanter från profilkurserna.

Klasserna har haft tid att tala om frågor som bör lyftas till deltagarrådet under sina måndagsmöten. En av lärarna vid Allmän kurs har varit med på deltagarrådets möten och hjälpt dem att ordna sitt digitala forum i Microsoft Teams samt stöttat dem i frågor om mötesstruktur, protokoll, med mera. Ordföranden har, tillsammans med

läraren, träffat skolans rektor efter varje deltagarrådsmöte, för att diskutera hur olika frågor kan/bör tas vidare. Vissa frågor har gått att lösa direkt, andra har gått tillbaka på remiss till deltagarrådet och klassrepresentanterna, alternativt tagits upp av skolans ledningsgrupp eller vid personalens arbetsplatsträffar.

Deltagarrådet har under 2020 bland annat diskuterat frågor om:

- Hur distansundervisning kan genomföras på bästa sätt
- Behov av bättre belysning på skolområdet
- Gemensamma föreläsningar under coronapandemin
- Utformning av nytt uppehållsrum³⁰

Uppföljning av indikator: Andel av deltagarna känner till vem eller vilka som representerar dem i deltagarrådet.

Eftersom vi inte genomförde deltagarutvärderingen 2020 går denna indikator inte att följa upp med ny statistik. Vid de senaste utvärderingarna 2014, 2016 och 2018 kände en majoritet av deltagarna, 81 – 89 procent, till vem som representerar dem i deltagarrådet.

Uppföljning av indikator: Andel av deltagarna som upplever att klassen har tid att prata om frågor som ska tas upp i deltagarrådet.

Eftersom vi inte genomförde deltagarutvärderingen 2020 går denna indikator inte att följa upp med ny statistik. Vid de tre senaste utvärderingarna 2014, 2016 och 2018 upplevde en majoritet av deltagarna, 71 – 82 procent, att klassen hade tid att prata om frågor som skulle tas upp i deltagarrådet.

Uppföljning av indikator: Andel av deltagarna som upplever att de har möjlighet att påverka via deltagarrådet.

Eftersom vi inte genomförde deltagarutvärderingen 2020 går denna indikator inte att följa upp med ny statistik. Vid de tre senaste utvärderingarna 2014, 2016 och 2018 upplevde en majoritet av deltagarna, 63 – 81 procent, att de kunde påverka via deltagarrådet.

Särskilt utvecklingsmål: Följa upp de senaste årens förändringar

Vid den senaste deltagarutvärderingen, 2018, upplevde 63 procent av deltagarna att de kunde påverka via deltagarrådet. Trots att det var en majoritet av deltagarna så var det den längsta andelen hittills, och den hade sjunkit från 81 procent 2016.

Därför har vi sedan 2018 arbetat för att bättre kunna stötta deltagarrådet på skolan. Planen var att genom deltagarutvärderingen 2020 följa upp om andelen deltagare som

³⁰ Se även 6.3.4.

anser att de kan påverka via deltagarrådet hade ökat, eller om det låg kvar på en relativt låg nivå. Eftersom deltagarutvärderingen inte genomfördes 2020 går detta särskilda utvecklingsmål dock inte att följa upp. Detta särskilda utvecklingsmål kommer därför att tas med även i kommande verksamhetsplaner.

6.5.3 Studeranderättsliga frågor

Framgångsfaktor: Studeranderättsliga frågor	
<p>Ur verksamhetsplanen för 2020</p> <p>För att säkra kvaliteten på folkhögskolornas verksamhet skall varje skola ha ett system för att stärka deltagarnas rättigheter; en studeranderättslig standard. Där samlas de regler och rutiner som påverkar deltagarnas rättigheter och skyldigheter (till exempel information om drog- och alkoholpolicy, försäkringsfrågor och frånvarohantering). Deltagare som hamnar i konflikt med skolan kan kontakta Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR) för hjälp och stöttning, samt eventuellt för att göra en anmälan om skolan anses brustit i sin hantering av ett ärende. För att den studeranderättsliga standarden ska vara användbar behöver skolan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korrekt uppdatera innehållet, vid behov inför varje termin • Informera deltagarna om att den studeranderättsliga standarden finns 	
Indikator	Uppföljning
Att den studeranderättsliga standarden tagits upp för eventuell revision av skolans ledningsgrupp inför varje termin.	Redovisning i verksamhetsberättelse
Andel av deltagarna som känner till den studeranderättsliga standarden.	Deltagarutvärdering.

Uppföljning av indikator: att den studeranderättsliga standarden tagits upp för eventuell revision av skolans ledningsgrupp inför varje termin

Den studeranderättsliga standarden har tagits upp för revision inför höstterminen 2020 och vårterminen 2021. Vi har dock inte gjort några större ändringar i skolans regler eller rutiner. Månadskostnaderna justerades i november inför läsåret 2021-2022, vilket brukar ske varje år i samband med att skolan uppdaterar prospekt, hemsida och annat informationsmaterial om kommande läsårs utbildningar.

Den studeranderättsliga standarden har använts i några skarpa lägen under året. Bland annat vid en rad disciplinära åtgärder och avskiljanden, för brott mot skolans frånvaroregler och drog- och alkoholpolicy.

Uppföljning av indikator: Kännedom om den studeranderättsliga standarden

Den studeranderättsliga standarden ska finnas tillgänglig inför antagning på skolans hemsida, samt för alla deltagare på den gemensamma plattformen Microsoft Teams. Alla nya deltagare får även utdrag ur den studeranderättsliga standarden i samband med kursstart. Dessutom ska skolan varje termin muntligt informera nya deltagare om

att den studeranderättsliga standarden finns, vad den syftar till och hur man kan hitta den.

Eftersom vi inte genomförde deltagarutvärderingen 2020 går denna indikator inte att följa upp med ny statistik. Mellan deltagarutvärderingen 2014 och 2018 ökade dock kännedomen om den studeranderättsliga standarden från 67 till 92 procent bland skolans deltagare.

Särskilt utvecklingsmål: Säkerställa att alla nya deltagare får information om studeranderättsliga frågor

Under 2019 fick inte alla klasser den muntlig presentation som syftar till att stärka kännedomen om begreppet ”Studeranderättslig standard”. För att se till att detta skulle planeras in 2020 lade vi in det som punkt på ledningsgruppens agenda strax före terminsstart. Hösten 2020 blev dock inte som vanligt och vi kunde inte genomföra denna presentation fysiskt, utifrån skolans anpassningar till coronapandemin.

Istället genomförde vi en kombinerad insats då både det studeranderättsliga arbetet och skolans likabehandlings- och jämställdhetsarbete presenterades för deltagarna. Skolans kurator och biträdande rektor höll digitala presentationer för alla nya deltagare i klass 1 och 2 på Allmän kurs, men inte för de i klass 3 på grund av att den hade schemalagts mitt i skarven mellan delvis och helt distansstudier hösten 2020.

Skolans kurator och kommunikator spelade in en presentation som profilkurserna visade för sina nya deltagare. Detta förenklade processen med att nå ut till alla klasser på profilkurserna. De inspelade presentationerna upplevdes dock som mindre interaktiva och gav inte utrymme för frågor och diskussion på samma sätt som vanligt. Lärdomen är att även om digitala alternativ kan vara bra för att se till att informationen når ut, så avser vi när coronapandemin är över att återuppta de fysiska träffarna för att underlätta diskussion.

6.5.4 Likabehandlings- och jämställdhetsarbete

Framgångsfaktor: Likabehandlings- och jämställdhetsarbete	
Ur verksamhetsplanen för 2020 <p>För att säkra deltagarnas rättigheter och inflytande ska Kävesta folkhögskola arbeta aktivt med likabehandlings- och jämställdhetsfrågor. Det möjliggör folkhögskolans pedagogiska modell, där personer med olika bakgrunder och erfarenheter ska kunna mötas under respektfulla former. Det är även en grundläggande förutsättning för att kunna uppfylla statens syfte med folkbildningen, vilket understryks i Folkbildningsrådets villkor för statsbidrag.</p> <p>En central del i det förebyggande arbetet (som styrs av Kävesta folkhögskolas plan för likabehandling och jämställdhet) är kunskapshöjande insatser. Deltagare och personal ska få information om Kävesta folkhögskolas eget likabehandlings- och jämställdhetsarbete och skolan ska erbjuda föreläsningar och/eller fortbildning, till exempel genom att ett aktuellt-tillfälle per läsår vigs till frågan.</p>	
Indikator	Uppföljning
Andel av klasserna som fått särskild information om skolans likabehandlingsarbete.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Aktuellt med inriktning likabehandling eller jämställdhet.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Andel av deltagarna som anser att skolans deltagare alltid eller ofta behandlas likvärdigt på skolan.	Deltagarutvärdering.

Uppföljning av indikator: Andel av klasserna som fått särskild information om skolans likabehandlingsarbete

Vårterminen 2020 besökte Örebro Rättighetscenter skolan och föreläste om diskrimineringsfrågor för alla nya deltagare på Allmän kurs, enligt skolans ordinarie likabehandlingsplan. Däremot fick de nya deltagarna inte någon genomgång av skolans likabehandlingsarbete. Det var inplanerat men fick utgå på grund av den stora omställningen i mars 2020 då omställningen till distansstudier fick prioriteras istället.

Höstterminen 2020 fick alla klasser utom klass 3 på Allmän kurs en muntlig presentation av skolans likabehandlings- och jämställdhetsarbete, kombinerat med information om skolans studeranderättsliga standard, som beskrivits ovan.

Uppföljning av indikator: Aktuellt med inriktning likabehandling eller jämställdhet.

Ingen skolgemensam föreläsning på temat jämställdhet eller likabehandling genomfördes innan skolan fick ställa in alla kvarvarande Aktuellt i mars 2020.

Uppföljning av indikator: Andel av deltagarna som anser att skolans deltagare alltid eller ofta behandlas likvärdigt på skolan.

Eftersom vi inte genomförde deltagarutvärderingen 2020 går denna indikator inte att följa upp med ny statistik. Vid den senaste skolgemensamma deltagarutvärderingen 2018 ansåg en majoritet, 93 procent, av skolans deltagare att alla ofta eller alltid behandlades likvärdigt.

Särskilt utvecklingsmål: Utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering

I handlingsplanen för likabehandling och jämställdhet ingick 2020 att tydligare definiera jämställdhetsarbetet på Kävesta folkhögskola, samt sätta mål för jämställdhetsintegreringen. Bland annat handlade det om att definiera vad jämställdhet innebär för skolans olika verksamheter, och inventera hur vi redan arbetar med frågan och hur vi ska arbeta framåt. Denna fråga har tyvärr inte kunnat prioriteras, på grund av de omställningar som skolan behövt göra på grund av coronapandemin. Därför kommer utvecklingsmålet kvarstå tills dessa att omvärldssituationen gör att skolan kan prioritera det. Eventuellt kan visst förarbete göras redan under 2021, men läget inför kommande år är fortfarande osäkert.

Särskilt utvecklingsmål: Revidera och utveckla deltagarutvärderingen

Ett annat särskilt utvecklingsmål för 2020 var att inför deltagarutvärderingen på våren se över möjligheten att ändra eller lägga till frågor som berör likabehandling och jämställdhet, för att få en tydligare bild av hur deltagarna upplever verksamheten och sin egen kunskapsutveckling i frågan.

Eftersom deltagarutvärderingen inte genomfördes 2020 har detta särskilda utvecklingsmål inte följts upp. Vi anser dock att det är en relevant och viktig utveckling som behöver ske innan skolan genomför nästa skolgemensamma deltagarutvärdering. När det kommer kunna ske är i nuläget osäkert. Eventuellt kommer visst förarbete kunna genomföras nästa år, men skolan är medveten om att det kan dröja innan coronasituationen medger fortsatt arbete i frågan.

6.6 Mål 4: Begränsa skolans klimat- och miljöpåverkan

Mål 4: Kävesta folkhögskola ska bidra till en begränsad klimat- och miljöpåverkan.

Ur verksamhetsplanen för 2020

Kävesta folkhögskolas kärnverksamhet bidrar till att uppfylla Region Örebro läns hållbarhetsmål framförallt genom att stärka den sociala hållbarheten. Folkhögskolorna i Sverige bidrar även till många av FN:s mål för hållbar utveckling, Agenda 2030. Dessa mål avser hållbarhet i bred bemärkelse och inkluderar demokratifrågor, jämställdhet, god utbildning med mera, vilka även ligger i linje med statens syfte för folkbildningen. Vår intention med denna verksamhetsberättelse är att den ska kunna ge en övergripande bild av hur skolan bidrar till dessa mål på en mängd olika sätt, som är svåra att separera och hänföra till ett särskilt hållbarhetsområde.

Utöver detta ska Kävesta folkhögskola arbeta specifikt för att begränsa verksamhetens klimat- och miljöpåverkan genom hållbar kosthållning och att öka kunskaperna om klimat- och miljöfrågor.

Målet har ingen övergripande indikator, utan följs upp utifrån två framgångsfaktorer:

6.6.1 Hållbar kosthållning

Framgångsfaktor: Hållbar kosthållning

Ur verksamhetsplan 2020

Matens påverkan på miljön är ett konkret område där Kävesta folkhögskola kan minska sitt klimatavtryck. Alla deltagare äter lunch samt för- och eftermiddagsfika på skolan varje dag. Dessutom äter deltagarna som bor på internatet frukost måndag till fredag och middag måndag till torsdag. För att minska skolans miljöpåverkan arbetar köket med flera punkter i Region Örebro läns program för hållbar utveckling, som ska bidra till en hållbar kosthållning både för människan och miljön.

Köket har länge arbetat för att öka andelen ekologiska och kravmärkta råvaror, bland annat genom medvetna val vid planering och inköp³¹. Kökspersonal har även bidragit till den strategiska utvecklingen av upphandling och inköp som styr mot hållbarhet³² inom hela Region Örebro län, och handlar bland annat endast svenskproducerat kött och fågel. Köket följer även noga skolans matsvinn, vilket bidrar till inriktningsmålet om minskade avfallsmängder.³³ Köket har även i samråd med skolans deltagarråd och miljögrupp infört fler helt vegetariska dagar samt prioriterat den vegetariska maten i presentationen vid lunch, i syfte att minska köttkonsumtionen.

Indikator	Uppföljning
Inköp av kött, fisk och fågel.	Egen statistik.
Andel ekologiska livsmedel.	Rapport från upphandlingsenheten
Andel kravmärkta livsmedel.	Rapport från upphandlingsenheten.
Mängden matsvinn.	Egen statistik.

³¹ Se sid 9 i Region Örebro läns Program för hållbar utveckling 2017 – 2020.

³² Se sid 11 i Region Örebro läns Program för hållbar utveckling 2017 – 2020.

³³ Se sid 10 i Region Örebro läns Program för hållbar utveckling 2017 – 2020.

Uppföljning av indikator: Inköp av kött, fågel och fisk

Den totala mängden kött, fågel och fisk som skolan handlat sjönk drastiskt under 2020, från 2147 kg 2019 till 1205 kg 2020. Orsaken till detta är långt färre deltagare ätit på skolan under coronapandemin. Det är med andra ord svårt att säga om den relativa köttkonsumtionen minskat.

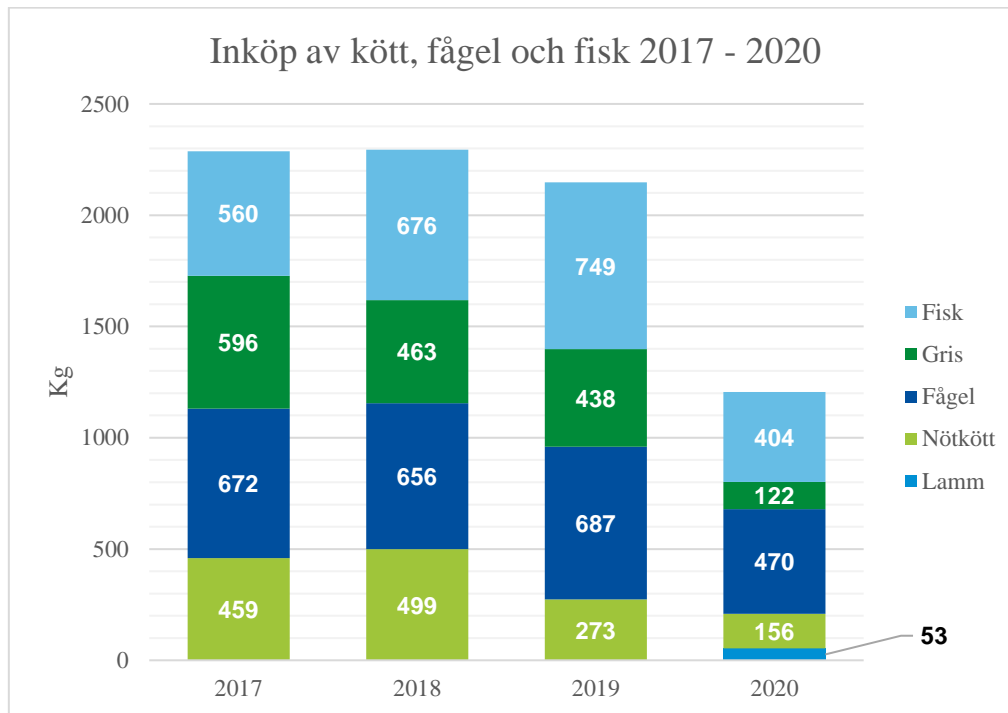

Diagram 5: Inköp av kött, fågel och fisk (kg), 2017 - 2020.

Köket har som mål att successivt minska andelen nötkött och gris, för att istället öka andelen fisk och fågel. Vi kan se att denna ambition har haft effekt de senaste åren, och trenden höll i sig 2020 (även om de totala inköpen minskade). Mellan 2017 och 2020 har andelen:

- fisk ökat från 24 procent till 34 procent
- fågel ökat från 29 procent till 39 procent
- nötkött minskat från 20 procent till 13 procent
- gris minskat från 26 procent till 10 procent

Nytt för 2020 är att svenskt lamm har funnits inom Region Örebro läns upphandling att handla på anbud. Tillgången har varit starkt begränsat, men vi har kunnat öka mängden lamm från 0 till 4 procent av inköpen. På längre sikt vore det positivt om tillgången ökade, vilket skulle kunna innebära ytterligare minskning av andelen nötkött till förmån för lamm.

Uppföljning av indikatorer: Andel ekologiska och kravmärka livsmedel

Sedan 2018 har andelen ekologiska livsmedel legat på ungefär 64 procent. Vi anser att skolan håller en hög nivå och avser upprätthålla denna andel även nästa år.

Sedan 2018 har andelen Kravmärkta livsmedel sjunkit något, från 41,9 till 33,5 procent. Detta beror delvis på minskade inköp av kravmärkta tomater, som varit långt dyrare än alternativen, samt kravmärkt potatis, som har varit av dålig kvalitet.

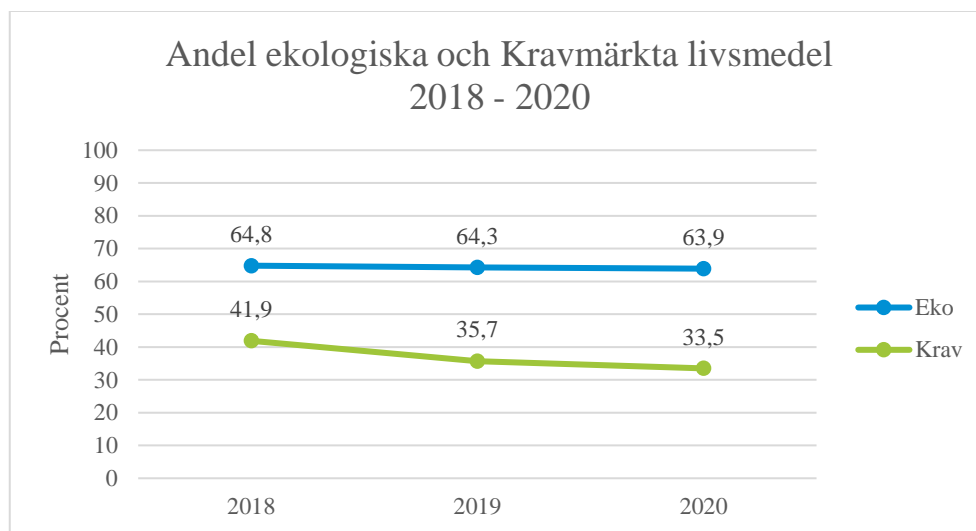

Diagram 6: Andel ekologiska och kravmärkta livsmedel (%), 2016 - 2020.

Uppföljning av indikator: Mängden matsvinn

Skolan har under en längre tid mätt tallrikssvinnet under luncherna i matsalen. Statistiken visar att det normalt totalt slängs cirka 55 – 60 kilo mat per månad³⁴. På grund coronarestriktionerna har färre personer ätit på mat på Kävesta folkhögskola under 2020. Det har som förväntat lett till att mängden slängd mat per månad sjunkit drastiskt till i snitt 36 kilo mat per månad. Vi betraktar detta som en anomali, det vill säga inte ett tecken på att matsvinnet minskat i förhållande till hur många som äter. Matsvinnet per person är visserligen också det lägsta på sex år: 22 gram per månad³⁵. Men denna siffra är endast marginellt mindre än föregående år, och vi tolkar det som att det relativa matsvinnet ligger på ungefär samma nivå som de senast fyra åren. Vi strävar efter att upprätthålla denna låga nivå även 2021.

³⁴ Räknet på tio månader. Notera att augusti dock alltid innehåller färre skoldagar än övriga månader på läsåret.

³⁵ Statistiken för 2020 är något mer tillförlitlig än tidigare år på grund av att vi börjat använda andra tallrikar i personalmatsalen. Det betyder att personal som äter medhavd mat inte räknas till matsalens gäster. Personalen slänger även eventuellt svinn från matlådor i ett eget kärl.

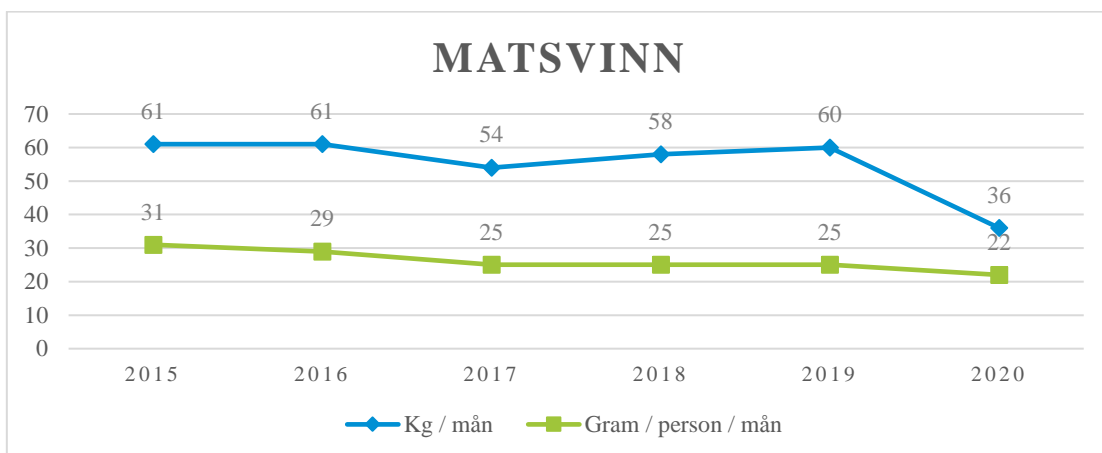

Diagram 7: Matsvinn, kg/mån och gram/person/mån, 2015 - 2020.

Särskilt utvecklingsmål: Ny kostpolicy för Region Örebro län

Under 2019 bidrog Kävesta folkhögskola med synpunkter på förslag till ny kostpolicy för Region Örebro län. Vi planerade för att se över kökets arbete med hållbar kosthållning utifrån att denna policy skulle börja gälla 2020. Eftersom policyn inte antogs har inga ändringar av kökets arbete gjorts.

6.6.2 Deltagarnas kunskap om klimat- och miljöfrågor

Framgångsfaktor: Deltagarnas kunskap om klimat- och miljöfrågor	
Indikator	Uppföljning
Miljögruppens arbete under året.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Antal aktuellt med miljö- eller klimatfrågor.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Andel av skolans deltagare som har lärt sig något nytt om sin egen miljöpåverkan.	Deltagarutvärdering.

Kävesta folkhögskola har ett särskilt ansvar och goda möjligheter att som utbildningsanordnare bidra till en god samhällsutveckling genom att öka personal och deltagares medvetenhet och kunskap om klimat- och miljöfrågor. Även detta ligger i linje med Region Örebro läns program för hållbar utveckling³⁶.

Stora delar av detta arbete ingår i den löpande undervisningen på skolans utbildningar. Till exempel kan både miljö- och hållbarhetsfrågor tas upp tematiskt på Allmän kurs. Konst- och formgivningslinjen belyser sedan ett par år tillbaka frågan om hur olika konstnärliga material och kemikalier påverkar klimatet, samt undervisar om alternativ till detta.

³⁶ Se sid 7 i Region Örebro läns Program för hållbar utveckling 2017 – 2020.

Uppföljning av indikator: Miljögruppens arbete under året

Skolan ska verka för att ha en aktiv miljögrupp, där både deltagare och personal kan mötas och planera aktiviteter samt diskutera hållbarhetsfrågor. Två personal arbetar med att samordna denna grupp och stötta deltagarna i deras arbete. Under 2020 var dock denna grupp inte aktiv, på grund av att både deltagare och personal behövde göra andra prioriteringar till följd av coronapandemin.

Uppföljning av indikator: Aktuellt med miljö- eller klimatfrågor

Kävesta folkhögskola har som avsikt att genomföra ett Aktuellt (skolgemensamma föreläsningar) med klimat- eller miljötema varje läsår. Ett av de få Aktuellt-tillfällen som kunde genomföras innan coronapandemin var föreläsningen ”Svinnlandet”, av Andreas Jakobson. Andreas belyste hur mycket mat som slängs både i hemmen och av mataffärer, utifrån sina egna erfarenheter av dumpstring, vilket gav viktiga perspektiv på hållbarhetsfrågan.³⁷

Uppföljning av indikator: Andel av skolans deltagare som har lärt sig något nytt om sin egen miljöpåverkan

Eftersom vi inte genomförde deltagarutvärderingen 2020 går denna indikator inte att följa upp med ny statistik.

Särskilt utvecklingsarbete: Justering av deltagarutvärderingen

Mellan de två senaste utvärderingarna 2016 och 2018 sjönk andelen deltagare som ansåg att de lärt sig något nytt om sin egen klimatpåverkan från 55 till 45 procent.

Som frågan är ställd i enkäten kan det innebära att många deltagare upplever sig ha så pass goda förkunskaper att den inte lärt sig något ”nytt”. Vi har också kunnat se att fritextsvaren, då deltagarna ombetts berätta om det är något särskilt de lärt sig, missuppfattat frågan. De har istället beskrivit hur deras kunskaper utvecklats i specifika skolämnen, till exempel matematik eller engelska.

Inför deltagarutvärderingen 2020 var planen att se över hur vi formulerar denna fråga, men detta utvecklingsarbete har inte gjorts eftersom deltagarutvärderingen inte genomfördes. Vi avser dock ta upp denna fråga nästa gång vi genomför utvärderingen.

³⁷ För mer information om föreläsningen, se <http://www.kavesta.fhsk.se/andreas-jakobsson-forelaste-om-dumpstringslyx-och-svinnlandet/>

7. Bilaga 1: Sammanfattning mål, framgångsfaktorer och indikatorer

Mål 1: Kävesta folkhögskola ska ha goda pedagogiska resurser för att kunna möta deltagarnas behov.	
Indikator	Uppföljning
Andel av skolans deltagare som upplever att de alltid eller ofta får det stöd det behöver för att klara sina studier.	Deltagarutvärdering.
Framgångsfaktor: Hög lärartäthet	
Indikator	Uppföljning
En lärartäthet på över 1,8 årslärartjänster per 1000 deltagarveckor rapporterad verksamhet.	Årlig redovisning till folkbildningsrådet.
Framgångsfaktor: Kompetensutveckling	
Indikator	Uppföljning
Redovisning av genomförda fortbildningsinsatser	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Framgångsfaktor: Arbete med särskilt stöd	
Indikator	Uppföljning
Summering av stödteamets arbete varje år	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Andel av skolans deltagare som är i behov av särskilt stöd som finansieras av SPSM.	Årlig rapportering från SPSM.
Lärarnas upplevelse av handledningen.	Utvärdering en gång per läsår.
Framgångsfaktor: Ändamålsenliga lokaler	
Indikator	Uppföljning
Sammanställning av synpunkter från medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, deltagarråd och andra forum för utvärdering	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Framgångsfaktor: Hållbar arbetsmiljö för personal	
Indikator	Uppföljning
Personalens motivation, samarbete och delaktighet.	Medarbetarenkät.
Personalens arbetsbelastning och arbetsrelaterade hälsa.	Medarbetarenkät.
Mål 2: Kävesta folkhögskola ska erbjuda en trygg och trivsamt skolmiljö för alla deltagare.	
Indikator	Uppföljning
Andelen deltagare som alltid eller ofta känner sig trygga på Kävesta.	Deltagarutvärdering.
Andel deltagare som trivs ganska eller mycket bra på skolan.	Deltagarutvärdering.
Framgångsfaktor: Möjligheter för skolans alla deltagare att mötas	
Indikator	Uppföljning
Genomförda aktiviteter under året.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Mål 3: Kävesta folkhögskola ska arbeta systematiskt för att säkra deltagarnas rättigheter och inflytande över sin studiesituation.	
Framgångsfaktor: Informellt inflytande över undervisningen	

Indikator	Uppföljning
Andel av deltagarna som anser att lärarna alltid eller ofta lyssnar på klassens åsikter om undervisningen.	Deltagarutvärdering.
Framgångsfaktor: Formell deltagardemokrati – deltagarråd	
Indikator	Uppföljning
Andel av deltagarna känner till vem eller vilka som representerar dem i deltagarrådet.	Deltagarutvärdering.
Andel av deltagarna som upplever att klassen har tid att prata om frågor som ska tas upp i deltagarrådet.	Deltagarutvärdering.
Andel av deltagarna som upplever att de har möjlighet att påverka via deltagarrådet.	Deltagarutvärdering.
Framgångsfaktor: Studeranderättsliga frågor	
Indikator	Uppföljning
Att den studeranderättsliga standarden tagits upp för eventuell revision av skolans ledningsgrupp inför varje termin.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Andel av deltagarna som känner till den studeranderättsliga standarden.	Deltagarutvärdering.
Framgångsfaktor: Likabehandlings- och jämställdhetsarbete	
Indikator	Uppföljning
Andel av klasserna som fått särskild information om skolans likabehandlingsarbete.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Aktuellt med inriktning likabehandling eller jämställdhet.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Andel av deltagarna som anser att skolans deltagare alltid eller ofta behandlas likvärdigt.	Deltagarutvärdering.
Mål 4: Kävesta folkhögskola ska bidra till en begränsad klimat- och miljöpåverkan.	
Framgångsfaktor: Hållbar kosthållning	
Indikator	Uppföljning
Inköp av kött, fisk och fågel.	Egen statistik.
Andel ekologiska livsmedel.	Rapport från upphandlingsenheten
Andel kravmärkta livsmedel.	Rapport från upphandlingsenheten.
Mängden matsvinn.	Egen statistik.
Framgångsfaktor: Deltagarnas kunskap om klimat- och miljöfrågor.	
Indikator	Uppföljning
Miljögruppens arbete under året.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Antal aktuellt med miljö- eller klimatfrågor.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Andel av skolans deltagare som har lärt sig något nytt om sin egen miljöpåverkan.	Deltagarutvärdering.

8. Bilaga 2: Kulturevenemang våren 2020

Genomfört	Ej genomfört pga corona
Gemensam konsert med Örebro Kulturskola, på Kävesta 21 januari	Förbandsspelning på jazzklubben i Örebro, 18 mars
Förbandsspelning på jazzklubben i Hallsberg, 25 januari	Klassisk konsert på Kävesta, 18/3
Förbandsspelning på jazzklubben i Örebro, 31/1	Förbandsspelning på jazzklubben i Hallsberg, 4 april
Klassisk konsert i S:t Nicolai kyrka, 5 februari	Förbandsspelning på jazzklubben i Hallsberg, 18 april
Jazzkonsert på Kävesta 5 februari	Konsert hos Kammarmusikföreningen, Betlehems kyrkan 19 april
Klassisk konsert i Wirénsalen, Örebro konserthus, 14 februari	Klassisk konsert i S:t Nicolai kyrka 22 april
Mötesplats Kävesta med Kent Werne, 26 februari	Klassisk konsert i Askers kyrka 28 april
Förbandsspelning på jazzklubben i Hallsberg, 6 mars	Förbandsspelning på jazzklubben i Örebro, 6 maj
Mötesplats Kävesta med Amanda Svensson, 11 mars.	Konstutställning i Gallerian Vågen, 9 maj till 17 maj.
Klassisk konsert i S:t Nicolai kyrka, 21/3	Jazzkonsert med Tomas Franck på Kävesta, 13 maj
Förbandsspelning på jazzklubben i Hallsberg, 21 mars	Dansföreställning på Nya Teatern, 29 & 30 maj
Digital dansfilmfestival på Youtube 21 maj	Klassisk konsert i S:t Nicolai kyrka, 4/6.
Digital konstutställning 29 maj – 1 september	

9. Bilaga 3: Kulturevenemang hösten 2020

Genomfört	Ej genomfört pga corona
Förbandsspelning på jazzklubben i Hallsberg, 11 september.	Förbandsspelning på jazzklubben i Hallsberg, 7 november.
Förbandsspelning på jazzklubben i Hallsberg, 26 september.	Förbandsspelning på jazzklubben i Hallsberg, 13 november.
Klassisk konsert i S:t Nicolai kyrka, 30 september	Klassisk konsert i Örebro konserthus, Wirénsalen, 20 november.
Klassisk konsert vid avslutningen av Konstslingan, Vialundskolan, 4 oktober.	Förbandsspelning på jazzklubben i Hallsberg, 21 november.
Förbandsspelning på jazzklubben i Hallsberg, 10 oktober.	Klassisk konsert i S:t Nicolai kyrka, 25 november.
Klassisk konsert i S:t Nicolai kyrka, 17 oktober.	Klassisk konsert i Asker kyrka, 7 december.
Förbandsspelning på jazzklubben i Hallsberg, 17 oktober.	
Klassisk konsert i Asker kyrka, 19 oktober.	
Digital danssoaré via Facebook, 4 november.	
Digital vernissage, via Facebook, 19 november.	
Digital dansföreställning, "Naturens lag", via Facebook, 9-10 december.	
Fönsterutställning, "Att inte vara", i Kumla bibliotek 12 december – 12 januari.	
Digital julkonsert från S:t Nicolai kyrka, via Youtube 20 december.	

10

Verksamhetsplan med budget 2021 för Kävesta folkhögskola

21RS2929

Tjänsteställe, handläggare
Utbildning och arbetsmarknad, Lisa Rosander

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS2929

Organ
Regional tillväxtnämnden

Verksamhetsplan med budget 2021 för Kävesta folkhögskola

Förslag till beslut

Regionala tillväxtnämnden beslutar

att fastställa verksamhetsplan med budget för 2021 för Kävesta Folkhögskola

Sammanfattning

Kävesta folkhögskola har med utgångspunkt från Folkbildningsrådets direktiv och uppdraget från Region Örebro län utformat verksamhetsplanen med budget för 2021.

Ärendebeskrivning

Plan för Kävesta folkhögskola samt budget för 2021.

Verksamhetsmål enligt:

Statens syfte med folkhögskolorna är att stödja verksamhet som bidrar till att:

- Stärka och utveckla demokratin
- Göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- Utjämna utbildningsklyftor och höja utbildnings- och bildningsnivån i samhället
- Bredda intresset för och delaktigheten i kulturlivet

Region Örebro läns uppdrag till Kävesta folkhögskola 2021:

Kävesta folkhögskola ger alla kursdeltagare möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället. För att arbeta i statens syfte och Region Örebro läns uppdrag arbetar Kävesta folkhögskola utifrån dessa övergripande mål.

Tjänsteställe, handläggare
Utbildning och arbetsmarknad, Lisa Rosander

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS2929

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Ärendet har inga konsekvenser för miljö-, barn och jämställdhetsperspektiven.

Ekonomiska konsekvenser

Utgångspunkten för verksamhetsplanen är de ekonomiska ramarna som anges enligt budget för 2021.

Uppföljning

Folkhögskolans verksamhet följs per tertial av Regionala tillväxtnämnden tillika folkhögskolestyrelse för Kävesta folkhögskola samt helårsvis genom verksamhetsberättelsen.

Beslutsunderlag

Föredragnings PM regional tillväxtnämnd den 17 maj 2021.

Verksamhetsplan med budget 2021 för Kävesta folkhögskola.

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till:

Förvaltningen för regional utveckling
Folkbildningsrådet
Kävesta folkhögskola

Verksamhetsplan 2021

Kävesta folkhögskola

Version: 1

Verksamhetsplan 2021
Kävesta folkhögskola

2021-04-27

Innehåll

1.	Inledning.....	5
2.	Övergripande styrning	6
2.1	Statens syfte	6
2.2	Region Örebro läns styrning.....	6
2.2.1	Inriktningsmål och indikator 2021	6
2.2.2	Den regionala utvecklingsstrategin och Agenda 2030 .	7
2.2.3	Budget 2021	9
2.3	Organisation.....	10
3.	Utbildningar	12
3.1	Allmän kurs	12
3.1.1	Målgruppens bakgrund och behov	12
3.2	Profilkurserna i dans, konst och musik.....	13
3.2.1	Målgruppens bakgrund och behov	15
4.	En kärnverksamhet av god kvalitet.....	16
4.1	Systematiskt kvalitetsarbete.....	17
4.1.1	Risk- och väsentlighetsanalys 2017 - 2022.....	18
4.1.2	Verksamhetsutveckling under coronapandemin.....	18
4.2	Mål 1: Goda pedagogiska resurser	19
4.2.1	Framgångsfaktor: Hög lärartäthet	20
4.2.2	Framgångsfaktor: Kompetensutveckling	21
4.2.3	Framgångsfaktor: Organisation och ekonomi för arbete med särskilt stöd	22
4.2.4	Framgångsfaktor: Ändamålsenliga lokaler	24
4.2.5	Framgångsfaktor: Hållbar arbetsmiljö för personalen.	25
4.3	Mål 2: En trygg och trivsamt skolmiljö	27
4.3.1	Framgångsfaktor: Möjligheter för skolans alla deltagare att mötas	28
4.4	Mål 3: Deltagarnas rättigheter och inflytande	29
4.4.1	Framgångsfaktor: Informellt inflytande över undervisningen.....	29
4.4.2	Framgångsfaktor: Formell deltagardemokrati, deltagarråd.....	30

4.4.3	Framgångsfaktor: Studeranderättsligt arbete	31
4.4.4	Framgångsfaktor: Likabehandlings- och jämsällhetsarbete	32
4.5	Mål 4: Begränsad klimat- och miljöpåverkan	34
4.5.1	Framgångsfaktor: Hållbar kosthållning	34
4.5.2	Framgångsfaktor: Deltagarnas kunskap om klimat- och miljöfrågor	36
5.	Sammanfattning mål, framgångsfaktorer och indikatorer	37

1. Inledning

Vi går nu in i ett nytt verksamhetsår som troligtvis kommer att präglas av osäkerhet inför hur coronapandemin kan utvecklas. Förutsättningarna för långsiktig planering är i denna situation mycket sköra. Vi bär också med oss ett ansträngande år som tagit på våra gemensamma krafter. Trots detta tuffa utgångsläge så tror jag som rektor att vi kommer att kunna genomföra vår kärnverksamhet, det vill säga undervisningen, på ett sätt som minskar smittspridningen. Framförallt beror det på att jag under 2020 såg vad vi kunde åstadkomma tillsammans, när alla gjorde de uppoffringar och anpassningar de kunde för att sträva mot skolans och samhällets gemensamma mål.

Ett återkommande tema under diskussioner i arbetslagen, på medarbetarsamtal och arbetsplatsträffar under 2020 var hur vi ska förhålla oss till vår höga ambitionsnivå under denna utdragna krissituation. Även under 2021 behöver vi komma ihåg att se på oss själva och varandra med snälla ögon och tänka på att varje del av verksamheten har olika förutsättningar och utmaningar under coronapandemin. Ibland är det svårt att möta deltagarnas, och vår egen, besvikelse när saker inte blir som vi har tänkt oss eller önskat. Då behöver vi ha i åtanke att vi befinner oss i en extraordinär situation som ingen kan förutse eller sätta ett slutdatum för. Jag ser att en stor utmaning under 2021 blir att allt eftersom pandemin fortskrider göra rätt avvägningar mellan vad vi önskar att vi kunde göra och vad vi måste göra.

För denna verksamhetsplan innebär det bland annat att vi inte vet hur coronapandemin kommer att påverka våra möjligheter att genomföra olika utvecklingsprojekt. Till att börja med har vi redan från starten av 2021 med oss flera utvecklingsmål och planer som inte kunde genomföras förra året. Samtidigt är vi medvetna om att de kanske inte heller kommer att kunna prioriteras under 2021. Vi behöver dock hålla dem kvar i minnet tills förutsättningarna ser bättre ut.

Verksamhetsplanen beskriver inledningsvis skolans övergripande styrning. Den utgörs av villkor och riktlinjer från staten, Folkbildningsrådet samt Region Örebro län. Därefter definierar vi de målgrupper som skolans fyra utbildningar vänder sig till. Sedan resonerar vi om vad som utgör god kvalitet i en folkhögskoleverksamhet samt definierar mål att arbeta mot över lång tid, vilka framgångsfaktorer som gör det möjligt att uppnå målen, hur de kan följas upp genom olika indikatorer, samt slutligen vilka särskilda utvecklingsmål som finns för 2021.

Lisa Rosander
Rektor

2. Övergripande styrning

Kävesta folkhögskolas verksamhet finansieras av staten via det bidrag som ges till folkbildningen, samt budgeterade medel från huvudmannen Region Örebro län. Verksamheten styrs ytterst av statens syfte med fördelningen av statsbidrag, men även av regler och riktlinjer som formulerats av Folkbildningsrådet (FBR)¹. Som en del av Region Örebro län arbetar Kävesta folkhögskola även mot mål som fastställs av Regionstyrelsen och nämnden för regional tillväxt i Örebro län.

2.1 Statens syfte

Staten fördelar medel till folkbildningen (där både studieförbunden och folkhögskolorna ingår) med syfte att:

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, och
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Statens syfte indikerar att kvaliteten på folkhögskolornas verksamhet inte enbart ska bedömas utifrån de formella kunskaper som deltagarna får med sig från utbildningen. En folkhögskoleverksamhet av god kvalitet ska även göra det möjligt för deltagarna att utvecklas på ett personligt plan, för att bli delaktiga i en stark och fungerande demokrati med ett rikt kulturliv.

2.2 Region Örebro läns styrning

Kävesta folkhögskolas styrelse är nämnden för regional tillväxt i Örebro län. Styrelsen har sedan länge beslutat att Kävesta folkhögskola ska arbeta utifrån en **estetisk profil**. Den estetiska profilen tar sig bland annat uttryck i skolans utbud av profilkurser som medverkar till att bredda intresset för och delaktigheten i kulturlivet.

2.2.1 Inriktningsmål och indikator 2021

Styrelsen har för 2021 beslutat att de två regionägda folkhögskolorna Kävesta och Fellingsbro folkhögskola ska arbeta mot följande mål:

¹ Folkbildningsrådet agerar i myndighets ställe och utvärderar folkbildningens verksamhet i hela landet.

Inriktningsmål 21 i verksamhetsplan för regional utveckling

Region Örebro län bidrar till att det livslånga lärandet stärks och att fler fullföljer och avslutar sin grundläggande utbildning.

Indikator

Nyttjande av tilldelade deltagarveckor från folkbildningsrådet på Fellingsbro folkhögskola och Kävesta folkhögskola. Målvärde: 100 %.

Inriktningsmål 21 styr skolans verksamhet i likhet med statens syfte för bidrag till folkbildningen. För Kävesta folkhögskola innebär det under 2021 att fortsätta bedriva undervisning både för dem som inte uppnått sina gymnasiebehörigheter (Allmän kurs) och dem som vill fördjupa sina kunskaper och förbereda sig för högre studier inom dans, konst och musik.

2.2.2 Den regionala utvecklingsstrategin och Agenda 2030

Både Region Örebro läns regionala utvecklingsstrategi och Agenda 2030 ligger i linje med statens övergripande syfte med bidrag till folkbildningen: att stötta verksamheter som bidrar till ett starkare och mer hållbart samhälle. De effektmål som beskrivs i den Regionala utvecklingsstrategin (RUS) relaterar till tre övergripande mål som motsvarar de tre aspekterna av hållbarhet:

- Stark konkurrenskraft – Ekonomisk hållbarhet
- Hög och jämlik livskvalitet – Social hållbarhet
- God resurseffektivitet – Ekologisk hållbarhet

Stark konkurrenskraft – Ekonomisk hållbarhet

Allmän kurs gör det möjligt för fler människor att klara av sina gymnasiestudier och därmed bli behöriga till eftergymnasiala utbildningar både på yrkeshögskola och högskola/universitet. Kävesta folkhögskolas profilkurser fyller en viktig funktion som brygga mellan gymnasiestudier och högskole-/universitetsstudier inom ämnena dans, konst och musik. För att bli antagen till högre utbildningar i estetiska ämnen krävs ofta förberedande studier på till exempel folkhögskola.

Kävesta folkhögskola bidrar till att uppnå effektmålet om **Förbättrad kompetensförsörjning** genom att stärka och öka enskilda individers formella och praktiska kunskaper. Verksamheten kan med andra ord *öka andelen i befolkningen 25 – 64 år som har minst tvåårig eftergymnasial utbildning samt öka andelen elever avgångna från gymnasieskolan som påbörjat högskolestudier inom 3 år.*²

² ”Tillväxt och hållbar utveckling i Region Örebro län – regional utvecklingsstrategi 2018 – 2030”, sid 11.

Hög och jämlik livskvalitet – Social hållbarhet

Statens syfte och mål med bidrag till folkbildningen tydliggör att folkhögskolan ska utveckla och stärka demokratin genom att ge människor förmågan att ta makten över sina egna liv. Stora delar av Kävesta folkhögskolas målgrupp riskerar att hamna, eller har redan varit, i ett utanförskap. Till exempel som följd av avbrutna studier, funktionsnedsättningar eller psykisk ohälsa.

Inom ramen för den regionala utvecklingsstrategins mål om hög och jämlik livskvalitet bidrar Kävesta folkhögskola till att skapa **goda försörjningsmöjligheter**. Bland annat genom att via ökade formella kunskaper göra det möjligt att *höja andelen förvärvsarbetande och andelen elever som slutfört gymnasieutbildning inom fyra år*. Kävesta folkhögskola hjälper även till att skapa en **ökad grad av delaktighet och inflytande**. Genom folkhögskolestudier kan en mångfald människor känna sig sedda och som en del av ett sammanhang, samt få en positiv bild av skola, myndigheter och demokratiska processer. På sikt bidrar det till att en större *andel vuxna lutar på andra människor*, samt *röstar i riksdags- och kommunval*. Vi bidrar även till en **god och jämlik folkhälsa**, där *andelen vuxna som anser sig ha gott allmänt hälsotillstånd* kan öka till följd av att ha kommit ur ett utanförskap, fått stöd och hjälp för att mildra sin psykiska ohälsa, med mera.³

God resurseffektivitet – Ekologisk hållbarhet

Kävesta folkhögskola följer region Örebro läns riktlinjer för miljöarbete. Både personal och deltagare får kunskaper om vår klimatpåverkan i den dagliga undervisningen samt vid särskilda fortbildningsinsatser som föreläsningar och studiebesök. Skolans kök och matsal arbetar för att ha en hög andelen ekologiska och kravmärka livsmedel, minska onödigt matsvinn samt minska köttkonsumtionen. Kävesta folkhögskola arbetar därmed för en **begränsad klimatpåverkan** genom att minska *antalet ton koldioxidekvivalenter* per år och minska *användningen av energi*.⁴

Agenda 2030

Som utbildningsverksamhet bidrar Kävesta folkhögskola till att uppnå en lång rad av FN:s globala hållbarhetsmål, så som de är formulerade i Agenda 2030. Bland annat gäller det ”god utbildning för alla” (mål 4), ”jämställdhet” (mål 5), ”minskad ojämlikhet” (mål 10) och ”fredliga och inkluderande samhällen” (mål 16)⁵.

³ ”Tillväxt och hållbar utveckling i Region Örebro län – regional utvecklingsstrategi 2018 – 2030”, sid 12-13.

⁴ ”Tillväxt och hållbar utveckling i Region Örebro län – regional utvecklingsstrategi 2018 – 2030”, sid 13.

⁵ Se <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/>.

2.2.3 Budget 2021

Skolans största utgift är personalkostnader, eftersom en hög lärartäthet är den viktigaste framgångsfaktorn för att kunna erbjuda en utbildning av god kvalitet⁶. Regionstyrelsen har beslutat om en nolluppräknings för 2020 – 2021, vilket innebär att skolan behöver se över sina kostnader för att kunna prioritera att upprätthålla en hög lärartäthet. Tre områden där kostnaderna kan minskas är 1) externa fortbildningar, 2) studieresor och 3) evenemang som vänder sig till allmänheten.

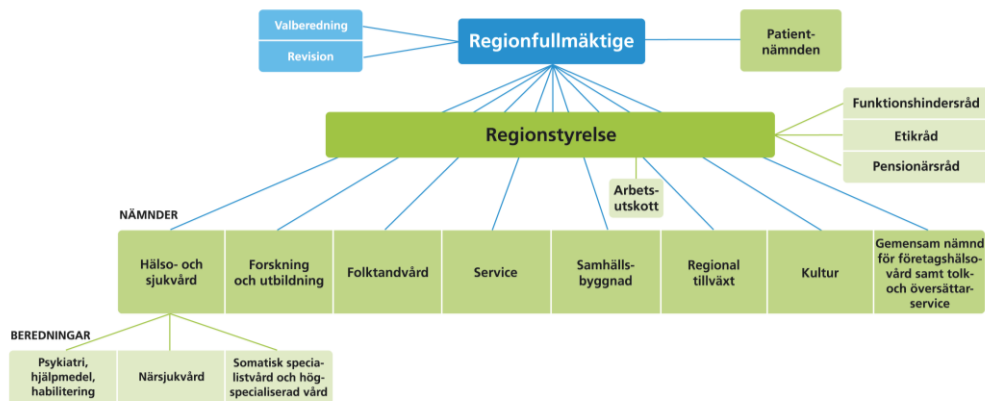
Budget 2021 (tkr)		
Kävesta folkhögskola		
Intäkter		
Statsbidrag	Fbr	12 178
	Förstärkningsbidrag	1 680
	SPSM	1 966
	Anställningsstöd	180
Övriga intäkter		465
Deltagaravgifter		3 654
Regionbidrag		20 320
Summa intäkter		40 443
Kostnader		
Löner och soc avg		-26 921
Övriga personalkostnader		-270
Lokaler		-6 887
Material		-2 300
Marknadsföring		-390
IT och telefoni		-1 211
Aktiviteter för deltagare		-546
Tolkning		0
Resor och logi		-215
Övriga driftkostnader		-921
Avskrivningar		-782
Summa kostnader		-40 443
Resultat		0

Tabell 1: Budget för Kävesta folkhögskola 2021.

⁶ Se kapitel 4.2.1.

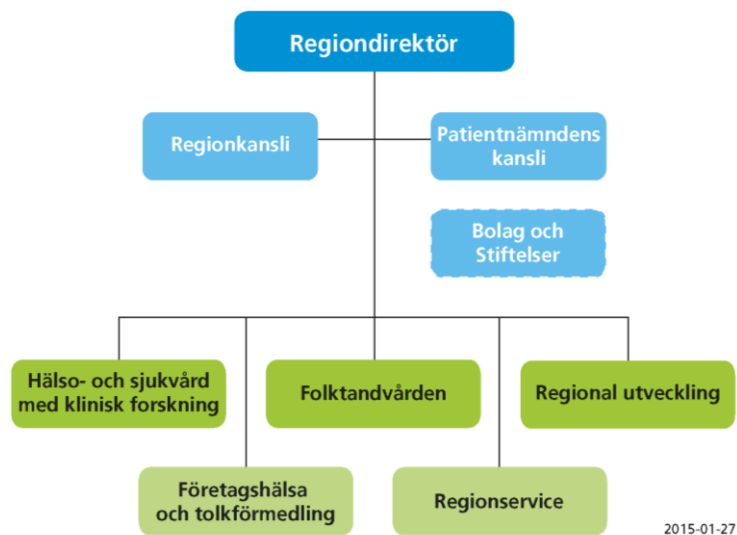
2.3 Organisation

Region Örebro län är huvudman för Kävesta folkhögskola. Region Örebro län styrs av en politisk organisation med åtta nämnder. Nämnden för regional tillväxt är tillika folkhögskolans styrelse.

Figur 1: Region Örebro läns politiska organisation.

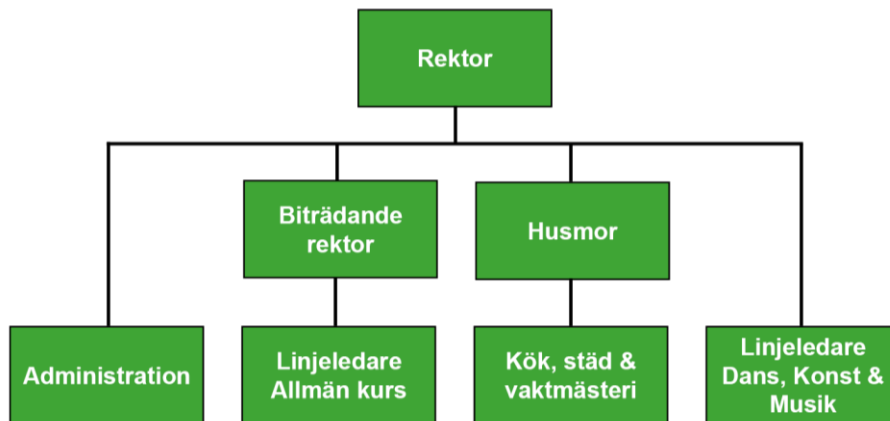
Region Örebro läns verksamhetsorganisation är uppdelad på fem förvaltningar. Kävesta folkhögskola tillhör förvaltningen regional utveckling, område utbildning och arbetsmarknad.

Figur 2: Region Örebro läns verksamhetsorganisation.

Kävesta folkhögskolas rektor har mandat att ansvara för den dagliga verksamheten och rapporterar till skolans styrelse, nämnden för regional tillväxt i Örebro län, samt områdeschefen för utbildning och arbetsmarknad. Rektor har delegerat personalansvar för kök, städ och vaktmästeri till skolans husmor, samt personalansvar för lärare på Allmän kurs till skolans biträdande rektor. Skolan har fyra linjeledare

som koordinerar undervisningen på respektive utbildning. Linjeledaren för Allmän kurs rapporterar till biträdande rektor och linjeledarna för profilkurserna rapporterar till rektor. Administrationen rapporterar direkt till rektor och består av IT-utvecklare, kurator, skolsekreterare, studievägledare samt utvecklingsledare/kommunikatör.

Figur 3: Kävesta folkhögskolas organisation.

Kävesta folkhögskola bemannas av 47 anställda, varav 33 lärare, 8 inom kök, städ och vaktmästeri samt 6 inom administration. Därutöver möter deltagarna ett flertal återkommande timlärare och gästlärare varje år.

Ledningsgrupp

Skolans rektor sammankallar en ledningsgrupp som träffas regelbundet för att samverka och hantera skolgemensamma frågor. Ledningsgruppen består av nio personer: rektor, biträdande rektor, husmor, samtliga fyra linjeledare, skolsekreterare och utvecklingsledare/kommunikatör.

Krisgrupp

Kävesta folkhögskolas krisgrupp kan sammankallas av rektor för att hantera akuta frågor som uppstår både under ordinarie arbetstid och under kvällar, helger och ledigheter. Krisgruppen är ett utskott till ledningsgruppen och består av rektor, biträdande rektor, husmor, skolsekreterare samt utvecklingsledare/kommunikatör. Krisgruppen ansvarar även för att vid akuta behov extrainkalla skolans ledningsgrupp.

3. Utbildningar

Under 2021 kommer Kävesta folkhögskola att bedriva fyra långa kurser på heltid: Allmän kurs och de tre profilkurserna Danslinjen, Konst- och formgivningslinjen samt Musiklinjen. Allmän kurs och profilkurserna har olika målgrupper och bidrar till att uppfylla statens syfte för folkbildningen på flera olika sätt.

Enligt förordningen för bidrag till folkbildningen ska Allmän kurs utgöra minst 15 procent av varje skolas verksamhet. Kävesta folkhögskola strävar efter att ha en jämn fördelning mellan Allmän kurs och profilkurserna. Det finns en stor vinst i att människor med olika bakgrunder och mål med studierna kan träffas och utbyta erfarenheter. Att samtliga målgrupper känner att de tillhör en och samma skola och hålls samman av platsen Kävesta är viktigt för att uppnå statens syfte.

3.1 Allmän kurs

Allmän kurs ska erbjuda den som tidigare inte fått chansen att klara av sina studier på högstadie- eller gymnasienivå en möjlighet att bli behörig till yrkeshögskolestudier eller högskolestudier. Studietiden varierar mellan ett och fyra år, beroende på deltagarens studiebakgrund, arbetslivserfarenhet, med mera. För att bli behörig och få studieomdöme behöver man dock alltid studera minst ett år.

Genom att slutföra sina gymnasiestudier kan många av skolans deltagare gå vidare till andra studier eller jobb. Enligt Arbetsförmedlingen har gymnasiekompetens länge visat sig vara en nyckel till att få en anställning, även i lägen då arbetsmarknaden ser ovanligt gynnsam ut. Därmed bidrar Allmän kurs både till att höja kunskapsnivå i samhället och öka individens möjlighet att påverka sin livssituation och samhället.

3.1.1 Målgruppens bakgrund och behov

Deltagarna på Allmän kurs har en gemensam nämnare: de har avbrutit eller aldrig påbörjat gymnasiestudier. På regional nivå avslutar cirka 20 procent av eleverna i grundskolan sina studier utan behörighet till gymnasiestudier. Cirka 25 procent av innevånarna har heller inte slutfört sin gymnasieutbildning inom fyra år.

Folkhögskolans pedagogik och sociala form visar sig passa många av dem som tidigare inte har trivts eller fått det stöd de behöver i skolan. Bland annat utgår studierna på Allmän kurs ifrån diskussioner, samtal och praktiska övningar snarare än prov och examinationer. Gruppen och individens roll i den är också en viktig hörnsten i pedagogiken. Därför blir folkhögskolan för många ett viktigt socialt sammanhang och första gången de upplever gemenskap i skolan.

Folkhögskolorna har stor frihet att utforma innehållet på Allmän kurs, så länge det motsvarar gymnasiets läroplaner. Det innebär att det finns goda möjligheter att anpassa undervisningen utifrån gruppens intressen/önskemål, vad som händer i världen och individens kunskapsnivå.

På Kävesta folkhögskola får deltagarna gott om tid på sig för att visa att de uppnått grundläggande behörigheter för högre studier. Det innebär att deltagarna hinner vänja sig vid att studera igen och får en tät pedagogisk relation till lärarna. Komvux är det enda andra alternativet till Allmän kurs och passar i många fall inte denna målgrupp. Bland annat på grund av snabbare tempo och starkare fokus på examinationer.

Den sociala aspekten av att studera på folkhögskola är också viktig, men utmanande, för många deltagare på Allmän kurs. Många som hoppat av sina tidigare studier har gjort det på grund av brister i den sociala miljön (till exempel mobbing eller utanförskap) eller misstro mot skolpersonalen (efter dåligt bemötande eller bristande förmåga att ge eleverna det stöd de behöver). Därför är det viktigt att Kävesta folkhögskola är en plats där så många som möjligt, oavsett studiebakgrund eller livserfarenheter, kan känna sig trygga och trivas.

Genom ett mångårigt arbete inom projektet #jagmed har Kävesta folkhögskola insett att fler deltagare på Allmän kurs än man tidigare har trott är i behov av stöd utifrån funktionsnedsättningar. Skolan har därför under flera år arbetat strategiskt med att stärka stödarbetet med fokus på funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa⁷.

3.2 Profilkurserna i dans, konst och musik

Folkhögskolornas profilkurser (även kallade ”särskilda kurser”) är en unik studieform som inte fullt ut motsvaras inom övriga utbildningssystemet. På Kävesta folkhögskolas estetiska utbildningar innebär det bland annat att:

- Undervisningen är på heltid, fokuserar helt på hantverket och innehåller inga gymnasiegemensamma ämnen (till skillnad från gymnasiets estetiska program).
- De är CSN-berättigade och tar inte ut några terminsavgifter för själva undervisningen (till skillnad från privata estetiska utbildningar).
- Deltagarna har möjlighet att bo på internat samtidigt som de studerar.

Kävesta folkhögskolas profilkurser är Danslinjen, Konst- och formgivningslinjen samt Musiklinjen. Danslinjen kan i dagsläget erbjuda deltagarna ett års studier, medan Konst- och formgivningslinjen och Musiklinjen erbjuder längre studietid:

⁷ Se även kapitel 4.2.3.

Utbildning	Fokus/innehåll	Längd
Danslinjen	Inriktning modern och nutida dans, med fokus på produktion och eget skapande. Förbereder för högre dansutbildningar.	1 år
Konst- och formgivningslinjen - Grundutbildningen	Breda grundkunskaper i måleri, skulptur, textil och smyckekonst.	1 år
Konst- och formgivningslinjen – Fördjupningsår	Utveckla ett eget konstnärligt uttryck, förberedelser inför antagningsprov till högre konstutbildningar.	1 år
Musiklinjens jazz-, pop- och rockinriktning	Utvecklas som musiker. Stort fokus på ensemblespel och konserter. Förbereder inför högre musikutbildningar.	2 år
Musiklinjens klassiska inriktning	Utvecklas som musiker/sångare. Stort fokus på ensemblespel och konserter. Förbereder inför högre musikutbildningar.	2 år
Musiklinjens klassiska preparandkurs	Fördjupa sina musikaliska färdigheter och förbereda sig inför antagningsprovet till musiklinjens tvååriga inriktningar.	1 år

Tabell 2: Kävesta folkhögskolas profilkurser.

Profilkurserna ska ge deltagarna möjlighet att fördjupa sina färdigheter inom respektive disciplin, samt förbereda sig inför högre studier i estetiska ämnen. Antagningen till högre utbildningar sker vanligtvis genom auditions, arbetsprover eller andra praktiska moment. Folkhögskolans profilkurser förser högre utbildningar med väl förberedda sökande och är en viktig del i ”kulturens ekosystem”⁸. Många av profilkursernas deltagare blir aktiva i kulturlivet oavsett om de går vidare till högre estetiska utbildningar eller inte. Folkhögskolestudier kan ge goda förutsättningar att arbeta med estetiska uttryck på en hög amatörnivå. På lång sikt blir flera av Kävesta folkhögskolas deltagare i sin tur lärare i estetiska ämnen, vilket också bidrar till att öka deltagandet i kulturlivet för en ny generation.

Profilkurserna bidrar även till att bredda intresset för och delaktigheten i kulturlivet genom att anordna en stor mängd kulturevenemang både för interna och externa publik. Alla skolans deltagare får möjlighet att se kulturevenemang som dansföreställningar, konserter och konstutställningar. Profilkurserna arrangerar och deltar också vid många offentliga evenemang, både på skolan och utanför. Det gör Kävesta folkhögskola till en viktig kulturell arena i länet.

⁸ Se till exempel <https://www.sverigesfolkhogskolor.se/kontakt/nyheter/folkhogskolan-en-viktig-del-i-kulturens-ekosystem/> och <https://www.sverigesfolkhogskolor.se/for-personal-pa-folkhogskola/kompetensutveckling/folkhogskolan-i-kulturens-ekosystem/>.

3.2.1 Målgruppens bakgrund och behov

Genom profilkursernas omfattning (minst ett år) och upplägg (heltidsstudier) är det möjligt för deltagare med olika erfarenhet att utvecklas snabbt och förbereda sig för nästa steg. Folkhögskolestudier kan vara det givna steget mellan gymnasiets estetiska program och högskolestudier, eller öppna upp nya möjligheter för den som bara drömt om att utbilda sig inom ett estetiskt ämne.

Utöver det hårda arbetet med lektioner, övningar och framträdanden så innebär utbildningarna även att deltagarna måste reflektera över sina mål och ambitioner på längre sikt. Självreflektion tillsammans med hårt arbete kan skapa oro och ge upphov till existentiella frågor som till exempel ”är jag bra nog att komma in på min drömutbildning?”, ”vill jag dansa på heltid; och om jag inte vill det, vem är jag då?”.

Många deltagare på profilkurserna kan också drabbas av prestationsångest i varierande grad. Dels ingår det i utbildningen att visa upp sitt arbete inför publik, vilket i sig kan skapa oro och nervositet. Dels ligger det nära till hands att jämföra sig med varandra, både utifrån vilken kunskapsnivå man ligger på när man börjar på Kävesta, och hur man utvecklas under studiernas gång.

För att bemöta deltagare med höga prestationskrav och oro inför framtiden behöver Kävesta folkhögskola skapa en miljö där man kan trivas och känna sig trygg. Om det finns en bra grund för att kunna skapa goda och nära relationer till kurskamrater och lärare kan deltagarna växa och utvecklas med stöd av varandra men i sin egen takt.

4. En kärnverksamhet av god kvalitet

Folkhögskolor har existerat i Sverige i över 150 år, som både komplement och alternativ till ordinarie utbildningsformer. Genom att över lång tid hålla fast vid en pedagogisk grundsyn har folkhögskolan kunnat anpassa studieformen till olika målgrupper och samhällsbehov.

Folkbildningsrådet (FBR) definierar i statsbidragsvillkoren kärnan i folkhögskolans pedagogiska idé och miljö. Folkhögskolorna ska ha som mål att möta ”hela individen där den befinner sig med sina erfarenheter och med individens egna mål som riktmärke”. Vidare menar FBR att studierna ska kännetecknas av ”ett demokratiskt arbetssätt där deltagarna har stora möjligheter till inflytande”. Undervisningen ska baseras på samtal, deltagande och ett ”nära samarbete mellan deltagarna och lärarna, samt deltagarna emellan”. I förlängningen är detta pedagogiska arbetssätt en förutsättning för att folkhögskolorna ska uppfylla statens demokratiska uppdrag, vilket beskrivs som att folkhögskolorna utöver formella kunskaper även ska ”ge kunskaper för förändring, både på individnivå och samhällsnivå”.⁹

FBR lyfter även fram hur en god folkhögskoleverksamhet behöver kunna erbjuda en trygg skolmiljö. Tryggheten kan bland annat uppnås genom att folkhögskolorna, som relativt små enheten, ”skapar en närhet som synliggör varje individ” och att man i socialpedagogiskt syfte även bör erbjuda ”sociala och kulturella aktiviteter utöver den organiserade undervisningen”. Möjligheten till internatboende lyfts också fram som en viktig del av folkhögskolornas sociala miljö.¹⁰

Utöver dessa definitioner anger FBR en lång rad kriterier som folkhögskolorna ska uppfylla för att erhålla statsbidrag. Till exempel finns rekommendationer om lärartäthet, hur stor andel allmän kurs ska vara samt vilka stödfunktioner folkhögskolornas deltagare ska ha tillgång till. FBR:s kriterier och beskrivning av folkhögskolans pedagogiska idé utgör grunden för vilka arbetssätt, materiella förutsättningar och värderingar som Kävesta folkhögskola behöver för att bedriva en verksamhet av hög kvalitet.

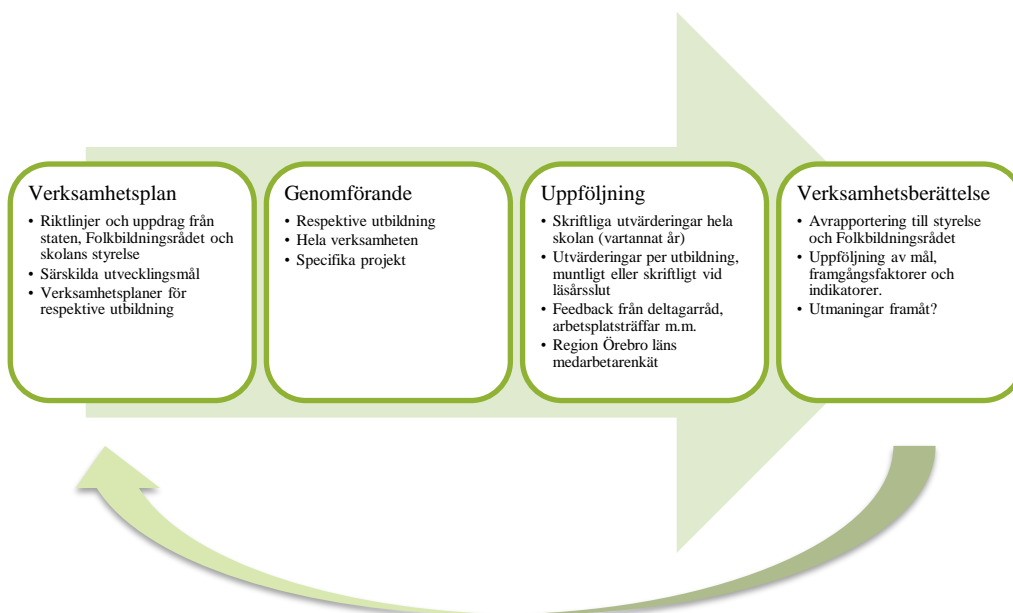
⁹ Samtliga citat är från Statsbidrag till folkhögskolor 2021 – Villkor och fördelning, sid 12.

¹⁰ Samtliga citat är från Statsbidrag till folkhögskolor 2020 – Villkor och fördelning, sid 13.

4.1 Systematiskt kvalitetsarbete

I denna verksamhetsplan beskrivs hur Kävesta folkhögskola ska kunna bedriva en verksamhet av hög kvalitet. Vi definierar övergripande **mål** som gäller för verksamheten som helhet över lång tid, samt vilka **framgångsfaktorer** som hjälper oss att uppnå dessa mål. Dessutom formulerar vi, där det är möjligt och användbart för verksamhetens utveckling, **indikatorer** som kan följas upp för att analysera hur väl vi upprätthåller framgångsfaktorerna och uppnår målen¹¹.

Indikatorerna baseras bland annat på data som skolan rapporterar till Folkbildningsrådet eller själv samlar in. Skolans interna uppföljning kan till exempel ske via kvalitativa och skolgemensamma utvärderingar, muntliga utvärderingar per linje eller som svar på feedback från olika forum som deltagarråd, arbetsplatsträffar eller medarbetarsamtal. Vid verksamhetsårets slut kan vi reflektera över dessa indikatorer för att se hur väl verksamheten fungerar. Då kan vi även avgöra om vi behöver stärka eller utveckla vissa arbetssätt nästkommande år. Analysen görs i skolans verksamhetsberättelse och kan leda till att vi formulerar **särskilda utvecklingsmål** i nästa års verksamhetsplan. Detta cykliska arbetssätt utgör grunden för Kävesta folkhögskolas systematiska kvalitetsarbete:

Figur 4: Kävesta folkhögskolas systematiska kvalitetsarbete.

Alla delar av verksamheten arbetar dessutom med andra typer av planer, systematik och utvärderingar för att säkerställa att verksamheten fungerar på ett bra sätt. Till exempel är mentorsamtal mellan lärare och deltagare, och uppföljande

¹¹ Se kapitel 5 för en sammanfattning av mål, framgångsfaktorer och indikatorer.

mentorskonferenser då lärarna samtalar om deltagarnas utveckling i kollegiet, mycket viktiga för att undervisningen ska hålla en god kvalitet. Undervisningen utvecklas också kontinuerligt genom att undervisningsupplägg eller stöd anpassas till enskilda deltagare eller grupper. Andra delar av skolan kan styras av ytterligare regler, som till exempel att köket måste förhålla sig till livsmedelsverkets reglering.

4.1.1 Risk- och väsentlighetsanalys 2017 - 2022

I samband med 2017 års medarbetarsamtal fick samtlig personal redogöra för vilka områden de såg som Kävesta folkhögskolas fem viktigaste de kommande fem åren. Utifrån detta material sammanställde rektor tre teman för fortsatt utvecklingsarbete:

1. Deltagare med behov av stöd utifrån till exempel psykisk ohälsa och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Detta behov finns främst på Allmän kurs, men även på profilkurserna.
2. Lokalerna med behov av nybyggnad, utbyggnad och anpassning för hela skolan
3. Vikten av en hållbar arbetsmiljö, utifrån utmaningarna i punkt ett och två.

Dessa tre teman har påverkat formuleringen av nedanstående mål och framgångsfaktorer. Risk- och väsentlighetsanalysen gäller till och med 2022.

4.1.2 Verksamhetsutveckling under coronapandemin

Som framgår i Kävesta folkhögskolas verksamhetsberättelse för 2020 fick skolan prioritera bort många utvecklingsmål förra året på grund av coronapandemin. Den huvudsakliga utmaningen för året blev istället att arbeta med anpassningar för att kunna fortsätta bedriva undervisning, minska risken för smittspridningen samt säkra personalens arbetsmiljö.

I skrivande stund är det ingen som vet hur länge coronapandemin kommer att pågå eller hur den kommer att utvecklas. Osäkerheten innebär en stor utmaning för verksamhetens möjlighet att planera och genomföra utvecklingsarbete. Det är just nu svårt att bedöma vad som kommer vara praktiskt möjligt att genomföra under nuvarande och/eller kommande restriktioner. Hela organisationen har dessutom arbetat på gränsen till sin förmåga under en mycket lång tid, vilket innebär att personalens arbetsmiljö måste värnas för att vi ska kunna hålla i och hålla ut arbetet med de anpassningar och restriktioner som redan föreligger. Skolans ledning utgår ifrån att effekterna av coronapandemin kommer att påverka verksamheten även efter att det akuta hotet är avvärt och samhället börjar återgå till det normala.

I denna verksamhetsplan återkommer en rad utvecklingsmål som inte kunde genomföras 2020. Vi är medvetna om att de kanske inte kommer att kunna

genomföras 2021 heller, men inkluderar dem här för att kunna återkomma till dem när situationen i omvärlden ser bättre ut.

Skolans gemensamma deltagarutvärdering är viktig för att följa upp flera mål och framgångsfaktorer. Inte heller denna kunde genomföras 2020, och det är osäkert om den kommer att kunna genomföras 2021.

4.2 Mål 1: Goda pedagogiska resurser

Mål 1: Kävesta folkhögskola ska ha goda pedagogiska resurser för att kunna möta deltagarnas behov.	
Indikator	Uppföljning
Andel av skolans deltagare som upplever att de alltid eller ofta får det stöd de behöver för att klara sina studier.	Deltagarutvärdering.

Kävesta folkhögskolas kärnverksamhet består av att erbjuda utbildning av god kvalitet. Folkhögskolans pedagogik utgår ifrån att möta varje deltagare där den står, samt att öka både formella kunskaper och bildning. För vissa deltagare blir målet med studierna att uppnå formella kunskaper som:

- behörigheter till yrkeshögskole- eller högskolestudier
- förmågan att klara av antagningsprov till högre utbildningar i estetiska ämnen

För andra deltagare kan studierna framförallt innebära ökad bildning och personlig utveckling i form av att:

- få en ny och positiv bild av vad det innebär att studera
- komma till insikt om att studier inte är rätt väg framåt just nu
- uppleva och pröva nya kulturella aktiviteter
- komma underfund med vad man vill göra efter Kävesta folkhögskola

I skolans gemensamma utvärdering följer vi upp huruvida deltagarna upplever att de har fått det stöd de behöver för att klara sina studier. ”Stöd” är i detta fall en bred definition som inbegriper hela deras studiesituation. Att ”klara sina studier” kan som tidigare nämnts betyda många olika saker för olika personer.

De två senaste utvärderingarna indikerar att en majoritet av skolans deltagare anser att de alltid eller ofta får det stöd de behöver för att klara sina studier: 85 procent (2016) och 99 procent (2018). Vi ser även en tydlig förbättring sedan 2016 och avser arbeta för att upprätthålla den höga nivån från 2018 även framöver.

Skolan behöver arbeta med fem övergripande framgångsfaktorer för att kunna bedriva undervisning av god kvalitet och möta deltagarnas behov: a) hög lärartäthet, b) kompetensutveckling, c) organisation och ekonomi för arbete med särskilt stöd, d) ändamålsenliga lokaler samt e) hållbar arbetsmiljö för personalen.

4.2.1 Framgångsfaktor: Hög lärartäthet

Framgångsfaktor: Hög lärartäthet	
Indikator	Följs upp genom
Lärartäthet per 1000 deltagarveckor, exklusive förstärkta insatser.	Årlig redovisning till folkbildningsrådet.
Lärartäthet per 1000 deltagarveckor, inklusive förstärkta insatser.	Årlig redovisning till folkbildningsrådet.
Lärartäthet per 1000 deltagarveckor, inklusive stöd från SPSM.	Årlig redovisning till folkbildningsrådet.
Antal deltagare per årslärartjänst.	Egen rapportering i verksamhetsberättelse.

En hög lärartäthet är en central framgångsfaktor för att Kävesta folkhögskola ska anses ha goda pedagogiska resurser. Folkhögskolans pedagogiska idé bygger på samtal och nära samarbete mellan lärare och deltagare, samt lärarnas förmåga att se varje deltagare där den står. För att kunna utveckla en stark pedagogisk relation behöver lärarna och deltagarna få mycket tid tillsammans. En hög lärartäthet gör det även möjligt att arbeta med:

- Formella forum för att följa upp deltagarnas utveckling, som till exempel mentorsamtal och mentorskonferenser.
- Informella samtal mellan lärare och deltagare när det behövs, utifrån deras pedagogiska relation.
- Individuell handledning eller undervisning (instrumentundervisning, coachning eller liknande).
- Löpande anpassningar av undervisningen utifrån både individuella behov och gruppens önsknings.

Kävesta folkhögskola följer varje år upp lärartätheten både inklusive och exklusive förstärkta insatser, samt eventuella lärarresurser som finansierats via särskilt utbildningsstöd från Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Särskilt utvecklingsmål 2021: Bibehålla en hög lärartäthet trots ekonomiska utmaningar

Liksom föregående år står Kävesta folkhögskola inför ekonomiska utmaningar 2021. Skolans budget har inte skrivits upp, vilket innebär att verksamheten kommer att behöva prioritera lärartätheten och göra besparingar på andra områden. Som nämns i kapitel 2.2.2 handlar det om att minska kostnaderna för 1) externa fortbildningar, 2) studieresor och 3) evenemang som vänder sig till allmänheten.

4.2.2 Framgångsfaktor: Kompetensutveckling

Framgångsfaktor: Kompetensutveckling	
Indikator	Uppföljning
Redovisning av genomförda fortbildningsinsatser.	Redovisning i verksamhetsberättelse.

Kävesta folkhögskola behöver erbjuda personalen god kompetensutveckling för att kunna ge deltagarna rätt stöd samt hålla kvar och nyrekrytera lärare med rätt kompetens för utbildningarna.

Särskilt utvecklingsmål 2021: Återuppta fortbildningsplan

Skolan har sedan 2019 haft som särskilt utvecklingsmål att genomföra en gemensam fortbildningsplan för samtlig personal. Den ursprungliga planen var att detta arbete skulle löpa till 2022. Planen fick dock pausas under 2020 på grund av coronapandemin. Avsikten är att återuppta fortbildningsplanen så snart skolan har möjlighet att prioritera den.

Målet med fortbildningsplanen är att stärka verksamhetens förmåga att möta deltagarnas behov på ett folkhögskolemässigt sätt. Planen innehåller en "fortbildningstrappa" med fyra steg, varav steg ett och två redan genomförts:

1. Gemensam förståelse för begreppet KASAM, "känsla av sammanhang", och hur det skulle kunna användas för att stärka vår verksamhet.
2. Stärka vår samsyn och förståelse för folkhögskolans särart och pedagogik historiskt och idag.
3. Öka vår kunskap om hur man kan förstå nersatta funktioner.
4. Öka vår kunskap om hur vi kan kompensera för nedsatta funktioner.

4.2.3 Framgångsfaktor: Organisation och ekonomi för arbete med särskilt stöd

Framgångsfaktor: Organisation och ekonomi för arbete med särskilt stöd	
Indikator	Uppföljning
Summering av stödteamets arbete under året.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Andel av skolans deltagare som har en funktionsnedsättning.	Årlig rapportering till SPSM.
Andel av skolans deltagare som fått särskilt stöd finansierat av SPSM.	Årlig rapportering från SPSM.
Sammanfattning av de stödinsatser som finansierats via SPSM.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Lärarnas upplevelse av handledningen som finansieras av SPSM.	Utvärdering en gång per läsår.

En stor andel av deltagarna på Kävesta folkhögskola, specifikt på Allmän kurs, har behov av särskilt stöd till följd av funktionsnedsättningar eller psykisk ohälsa. Folkhögskolans pedagogik kan i sig själv möta vissa av dessa behov. Till exempel genom att upprätthålla en hög lärartäthet och att det finns goda möjligheter att göra individuella anpassningar inom ramen för de ordinarie studierna. Utöver detta behöver Kävesta folkhögskola även arbeta specifikt med särskilt stöd, vilket kräver en god organisation och extra resurser från Specialpedagogiska skolmyndigheten¹².

Ett aktivt stödteam

Kävesta folkhögskola har ett stödteam som består av specialpedagog, kurator, studie- och yrkesvägledare samt en lärare. Stödteamets uppdrag är att bistå både personal och deltagare för att studierna ska fungera så bra som möjligt, genom att bland annat:

- systematisera när och hur inventering och uppföljning av deltagarnas behov sker
- genomföra och följa upp särskilda stödinsatser
- planera och genomföra intern fortbildning inom ramen för den fortbildningstrappa som beskrevs under 4.2.2.
- ha en central roll i antagningsarbetet på Allmän kurs, för att kunna börja arbeta med deltagarnas stödbehov så tidigt som möjligt.

Kävesta folkhögskola har en hög andel deltagare med funktionsnedsättningar

Enligt Folkbildningsrådet har alla folkhögskolor i Sverige sett en ökning av andelen deltagare med funktionsnedsättningar de gångna tio åren. Ökningen på Kävesta folkhögskola har de senaste fyra åren legat långt över riksnittet, i synnerhet bland

¹² I Kävesta folkhögskolas Handlingsplan för förstärkningsbidrag beskrivs ”anpassningar” som en del av den befintliga pedagogiken medan ”särskilda stödinsatser” innebär att skolan behöver extra resurser för att kunna möta deltagarens behov.

deltagare på Allmän kurs. Förra året rapporterade Kävesta folkhögskola att 70 procent av deltagarna hade någon typ av funktionsnedsättning. Motsvarande nivå för riket var 35 procent. Bland profilkursernas deltagare rapporterade Kävesta folkhögskola att 34 procent hade någon typ av funktionsnedsättning, jämfört med 13 procent i hela landet. Anledningen till att Kävesta folkhögskola ligger högre än riksnittet anser vi beror på två faktorer som till stor del samverkar:

- Skolans långsiktiga kompetensutveckling och stödteamets insatser har gjort att vi allt tidigare och mer korrekt kan identifiera deltagarnas behov.
- Skolans deltagare anser i hög grad att de får det stöd de behöver för att klara sina studier, och sprider sina erfarenheter till andra som i sin tur söker sig hit.

Ekonomiskt stöd från Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)

Genom att tidigt identifiera deltagarnas behov kan skolan få gott ekonomiskt stöd från SPSM. Detta finansierar bland annat tekniska hjälpmedel som smartpens och talböcker samt personalresurser i form av extra lärarstöd under lektionstid. SPSM finansierar även utbildningsinsatser som till exempel handledning för personal. Arbetslagen på Allmän kurs och Konst- och formgivningslinjen får handledning av en psykolog tre till fyra gånger per termin, vilket ger dem möjlighet att diskutera pedagogiska frågor som rör deltagare med funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa.

De senaste åren har täckningen från SPSM varit god. Under 2020 fick Kävesta folkhögskola stöd från SPSM för 65 procent av deltagarna på Allmän kurs och 30 procent av deltagarna på profilkurserna:

Utbildning	Andel deltagare med funktionsnedsättning	Andel deltagare som fick särskilt stöd finansierat av SPSM
Allmän kurs	70 %	65 %
Profilkurserna	34 %	30 %

Tabell 2: Andel deltagare med funktionsnedsättning och andel deltagare som fick stöd finansierat av SPSM på Kävesta folkhögskola 2020.

Utöver denna statistik följer vi varje år även upp vilken typ av stödinsatser som har kunnat genomföras tack vara stöd från SPSM, samt personalens upplevelse av handledningen som finansieras via SPSM.

Inget särskilt utvecklingsmål 2021

Inför 2021 har skolan inga särskilda utvecklingsmål inom detta område.

4.2.4 Framgångsfaktor: Ändamålsenliga lokaler

Framgångsfaktor: Ändamålsenliga lokaler	
Indikator	Följs upp genom
Sammanställning av synpunkter från medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, deltagarråd och andra forum för utvärdering.	Redovisning i verksamhetsberättelse.

För att kunna erbjuda en utbildning av god kvalitet behöver skolan ha tillgång till ändamålsenliga lokaler. Det handlar bland annat om väl anpassade lokaler för skolans estetiska utbildningar; som verkstäder, övningsrum och danssalar. Det handlar även om att ha tillräckligt med utrymme för att kunna erbjuda en lugnare studiemiljö på Allmän kurs, samt plats för grupparbeten och liknande moment som är en central del av folkhögskolans pedagogik.

Internatboendet är en viktig pedagogisk resurs som särskiljer folkhögskolans verksamhet från många andra utbildningsformer. Internatet har en praktisk funktion då profilkursernas deltagare kommer från hela landet och behöver någonstans att bo. Många deltagare lyfter också fram hur både deras personliga och kunskapsmässiga utveckling har gynnats av att bo tillsammans med likasinnade. Att bo och studera på samma plats gör det också möjligt att använda skolans övningsrum, ateljéer och danssal även utanför ordinarie skoltid.

Kävesta folkhögskola har en egen matsal och ett kök där alla deltagare fikar och äter mat varje dag. Matsalen ska vara en given mötesplats för både deltagare och personal och bidrar till att skapa en familjär stämning på skolan. Dessutom är maten i sig en viktig resurs för att deltagarna ska få kraft och energi att orka med sina studier. För många av skolans deltagare är matsalen också en viktig källa till nya erfarenheter av vällagad och hälsosam mat, samt kunskap om hållbarhetsfrågor.

I medarbetarsamtal 2020 framgick att Musiklinjen, Allmän kurs och vaktmästeriet upplevde en mycket bättre arbetsmiljö sedan de fått tillgång till nya lokaler efter byggnationen av skolans nya musikhus 2019. Detta visar att ny- och utbyggnationer av lokaler som anpassats för en av skolans utbildningar ger ringar på vattnet och påverkar hela verksamheten positivt.

Särskilt utvecklingsmål 2021: Utbyggnad av danshuset, inklusive gymnastiksal

En utbyggnation av danshuset har varit på planeringsstadiet länge. Byggstart skulle ursprungligen ske 2019, men har försenats på grund av en utdragen projekteringstid. Under 2020 formulerades dock byggprojekt (BP) 3, vilket innebär att projektet kommer att tas upp för beslut i servicenämnden våren 2021. Om planen antas beräknas byggstart till kvartal två 2021 och utbyggnaden ska då vara färdig våren

2023. Skolan planerar att avsätta tid för att rektor och linjeledare på danslinjen ska kunna vara fortsatt involverade i processen även under 2021.

Danslinjen är relativt liten men har på grund av små lokaler svårt att bedriva undervisning i helklass på ett bra sätt. Med mer ändamålsenliga lokaler skulle Danslinjen potentiellt kunna anta fler deltagare, samt göra det möjligt att förlänga utbildningen med ett andra år. Ett andra år skulle skapa bättre förutsättningar att ge deltagarna det stöd och den tid de behöver för att hinna utvecklas i sin egen takt. Ansökningstiden till högre dansutbildningar ligger tidigt på vårterminen och deltagarna har knappt hunnit studera en termin på Kävesta folkhögskola innan de behöver bestämma sig för nästa steg och hur de ska hantera kommande auditions.

Liksom det nya musikhuset kommer en utbyggnad av danshuset att gynna hela skolan. Kävesta folkhögskola har under en tid verkat för att erbjuda mer rörelse på schemat. Detta har varit något som efterfrågats särskilt av deltagare på Allmän kurs, för att underlätta deras vardag och stärka deras studieförmåga. Idag saknar skolan dock anpassade lokaler för att i tillräckligt hög utsträckning kunna arbeta med detta. I planen för danshuset ingår därför även en mindre gymnastiksal som skulle kunna användas av alla skolans deltagare.

4.2.5 Framgångsfaktor: Hållbar arbetsmiljö för personalen

Framgångsfaktor: Hållbar arbetsmiljö för personal	
Indikator	Uppföljning
Personalens upplevda motivation, samarbete och delaktighet.	Medarbetarenkät.
Personalens arbetsbelastning och arbetsrelaterade hälsa.	Medarbetarenkät.
Sammanfattning av frågor som lyfts på det lokala samverkansrådet.	Redovisning i verksamhetsberättelse.

Skolans personal deltog 2018 i region Örebro läns medarbetarenkät, som sedan följdes upp och analyserades 2019. Då konstaterades att personalen upplever en mycket god gruppssammanhållning, motivation och delaktighet. Dessa är viktiga förutsättningar för att orka upprätthålla den höga ambitionsnivå och arbetsmoral som behövs för att hela tiden arbeta med deltagarnas bästa i fokus. Arbetsbelastningen, med betoning på arbetsrelaterad hälsa, ansågs vara det viktigaste förbättringsområdet. Medarbetarenkäten visade att baksidan av det starka engagemanget är stress eller oro orsakat av arbetet. Därför behöver skolan arbeta för att behålla det som bidrog till de positiva resultaten, att arbetet känns meningsfullt och begripligt, men förbättra den arbetsrelaterade hälsan genom åtgärder som gör arbetsvardagen hanterbar.

Under 2020 hade skolan som särskilt utvecklingsmål att genomlysna denna fråga på samtliga medarbetarsamtal. Utifrån dessa samtal arbetade Allmän kurs med att ytterligare tydliggöra roller, mandat och förväntningar i den nya organisationen. Profilkurserna uttryckte ett behov av tätare kontakt med närmaste chef, det vill säga rektor, vilket också kunde erbjudas redan under förra året. Det var särskilt viktigt för Konst- och formgivningslinjen samt Musiklinjen 2020, då deras organisation genomgick viktiga förändringar.

Ytterligare ett särskilt utvecklingsmål för 2020 var att ta ett nytt tag och starta upp den fackliga samverkan på skolan. Därför finns det inför 2021 rutiner och strukturer för regelbundna samverkansmöten, vilket är viktigt för att en hållbar arbetsmiljö.

Även personalens upplevelse av att vara ständigt tillgängliga via nya digitala verktyg var föremål för ett särskilt utvecklingsmål 2020. För att tydliggöra gränsen mellan arbete och fritid fick samtlig personal som önskade det en tjänstemobil. Vi skapade även tydligare kanaler för kommunikation i de personalgemensamma ytorna i Microsoft Teams, i syfte att göra det enklare att avgöra vilka notifieringar som är brådskande och vilka som kan vänta. Dessutom fick all personal ytterligare internutbildning för att stärka kompetensen att arbeta med de digitala verktygen. Internutbildningen var delvis planerad sedan innan, men övergången till distansarbete under coronapandemin skyndade på och utökade behoven under 2020.

Eftersom ingen medarbetarenkät genomfördes av region Örebro län under 2020 dröjer det ytterligare innan vi kan följa upp huruvida dessa åtgärder förbättrat personalens upplevelse av arbetsbelastning och arbetsrelaterad hälsa.

Särskilt utvecklingsmål 2021: Fokus på hållbar arbetsmiljö utifrån corona

Under 2020 var personalens arbetsmiljö en återkommande fråga i arbetet med att anpassa skolans verksamhet till coronapandemin. Även under 2021 kommer det att vara fortsatt viktigt att ha täta uppföljningar för att göra arbetsmiljön säker och hållbar för all personal. Dessa diskussioner behöver ske ofta och i flera olika forum, till exempel det lokala samverkansrådet, ledningsgruppsmöten, arbetslagsmöten, linjemöten och individuella samtal med medarbetare.

Särskilt utvecklingsmål 2021: Kontinuerlig information om läget under corona

Precis som under större delen av 2020 behöver skolans ledning fortsätta hålla all personal uppdaterade om nuläget både i den egna organisationen och i övriga samhället. Därför planerar rektor och utvecklingsledare/kommunikatör att göra veckovisa uppdateringar till personalen så länge coronapandemin utgör ett hot.

4.3 Mål 2: En trygg och trivsamt skolmiljö

Mål 2: Kävesta folkhögskola ska erbjuda en trygg och trivsamt skolmiljö för alla deltagare	
Indikator	Uppföljning
Andelen deltagare som alltid eller ofta känner sig trygga på Kävesta.	Deltagarutvärdering.
Andelen deltagare som trivs ganska eller mycket bra på skolan.	Deltagarutvärdering.

Den sociala aspekten av att studera på folkhögskola är viktig för deltagarnas utveckling. Folkbildningsrådet lyfter fram den trygga skolmiljön som en viktig del av folkhögskolas särart. Folkhögskolorna har goda förutsättningar att skapa en trygg miljö bland annat på grund av att de ofta är mindre enheter, samt att gemensamma kulturella och sociala aktiviteter värderas högt.¹³

Kävesta folkhögskola ska sträva efter att vara en trygg och trivsamt plats för alla deltagare, oavsett bakgrund. Här ska både den som tidigare upplevt mobbning eller utanförskap och den som känt att skolan varit synonym med stress och höga prestationskrav kunna känna att de har hittat hem.

De två senaste deltagarutvärderingarna visar att skolans deltagare i mycket hög grad alltid eller ofta känner sig trygga på Kävesta: 98 procent (2016) och 98 procent (2018). Vid den senaste utvärderingen 2018 ansåg 99 procent av skolans deltagare att de trivs ganska eller mycket bra på Kävesta. Detta menar vi är mycket goda resultat, som vi ska sträva efter att upprätthålla även fortsättningsvis.

För att kunna skapa en trygg och trivsamt skolmiljö behöver alla hjälpas åt att se varandra och skapa en tillåtande atmosfär. Mycket av detta sker spontant i mötet mellan enskilda människor på skolan. Flera deltagare som tidigare aldrig upplevt att de hört hemma på en skola har berättat hur förvånade de blev första gången någon de inte kände hälsade på dem. Det kan tyckas ske av sig själv. Men vi har identifierat att den viktigaste framgångsfaktorn för att skapa en trygg och trivsamt skolmiljö är att göra det möjligt för alla deltagare att mötas och känna samhörighet.

¹³ Statsbidrag till folkhögskolor 2021 – Villkor och fördelning, sid 13.

4.3.1 Framgångsfaktor: Möjligheter för skolans alla deltagare att mötas

Framgångsfaktor: Möjligheter för skolans alla deltagare att mötas	
Indikator	Uppföljning
Genomförda aktiviteter under året.	Redovisning i verksamhetsberättelse.

Folkhögskolor är som tidigare nämnts generellt sett små enheter, särskilt jämfört med universitet och många gymnasieskolor. Men behovet av strukturerade tillfällen till social gemenskap är inte desto mindre viktigt för att skapa en trygg skolmiljö. Kävesta folkhögskola vill bidra till en trygg och trivsamt miljö genom att göra det möjligt för deltagarna att umgås oavsett utbildning och få förståelse för vad övriga skolkamrater arbetar med.

Kävesta folkhögskola skall varje läsår anordna aktiviteter så alla deltagare får möjlighet att mötas. Flera av dessa speglar även folkhögskolans uppdrag att bredda intresset för och delaktigheten i kulturlivet. Vi anordnar bland annat Valämne och Aktuellt (skolgemensamma schemapositioner), linjerundvandring (en möjligt för deltagarna att i tvärgrupper lära sig mer om varandras utbildningar) och friluftsdagar. Inför 2021 vet vi dock inte hur eller när vi kommer att kunna återuppta dessa aktiviteter, som varit på paus till följd av coronapandemin.

Särskilt utvecklingsmål 2021: Uttalat syfte med aktiviteterna

Utifrån tanken om KASAM, känsla av sammanhang, var planen för 2020 att förtydliga syftet med skolans gemensamma aktiviteter samt se över hur de ska presenteras för skolans deltagare. Målet var att deltagarna ska känna att dessa aktiviteter är 1) begripliga, 2) hanterbara och 3) meningsfulla. Då de gemensamma aktiviteterna inte kunde genomföras under coronapandemin prioriterades även detta utvecklingsmål bort. Vi vet ännu inte när dessa aktiviteter kan återupptas, men kommer då att återvända till detta utvecklingsmål.

Särskilt utvecklingsmål 2021: Nytt gemensamhetsutrymme

Kävesta folkhögskolas deltagarråd arbetade förra året fram ett förslag på ett nytt gemensamhetsutrymme i stora skolhuset. På grund av coronapandemin kunde vi dock inte prioritera att iordningsställa det. Men planen ligger kvar och skolan är redo att verkställa den så snart omständigheterna förbättras och det återigen finns möjlighet för skolans deltagare att umgås fysiskt i blandade grupper.

4.4 Mål 3: Deltagarnas rättigheter och inflytande

Mål 3: Kävesta folkhögskola ska arbeta systematiskt för att säkra deltagarnas rättigheter och inflytande över sin studiesituation.

Statens anger tydligt att folkhögskolor är viktiga för att utveckla demokratin, och folkhögskolans pedagogiska idé vilar på uppfattningen att alla deltagare ska ha inflytande över sin studiesituation, samt få kunskaper för förändring både på individ- och samhällsnivå. För att bedriva en verksamhet av god kvalitet ska Kävesta folkhögskola arbeta systematiskt för att säkra deltagarnas rättigheter och inflytande över undervisningen.

Det handlar dels om hur deltagarna upplever att de kan påverka sin vardagliga undervisningssituation i samtal med lärare och annan personal. Denna mer informella form av inflytande är viktig för att kunna arbeta med deltagarnas individuella mål och ge dem en starkare känsla av att kunna påverka sin livssituation. Det handlar även om formella former av demokratiarbete, som att skolan enligt folkbildningsrådets riktlinjer ska ha ”organiserade former för deltagarinflytande”¹⁴ och systematiskt arbeta med till exempel ”aktiva åtgärder för att förebygga att deltagarna i verksamheten diskrimineras” samt ”bidra till att alla oavsett kön har samma makt att forma samhället och sina liv”¹⁵.

Detta mål har ingen egen övergripande indikator utan följs upp utifrån fyra framgångsfaktorer:

- Informellt inflytande över undervisningen
- Formell deltagardemokrati – deltagarråd
- Studerandes rättigheter – studeranderättslig standard
- Aktivt likabehandlings- och jämställdhetsarbete

4.4.1 Framgångsfaktor: Informellt inflytande över undervisningen

Framgångsfaktor: Informellt inflytande över undervisningen	
Indikator	Uppföljning
Andel av deltagarna som anser att lärarna alltid eller ofta lyssnar på klassens åsikter om undervisningen.	Deltagarutvärdering.

Eftersom folkhögskolans pedagogik ska utgå ifrån individens och gruppens behov är en viktig aspekt av deltagarinflytande att kunna påverka undervisningens innehåll och

¹⁴ Se t.ex. sid 19 i Statsbidrag till folkhögskolor 2021 – Villkor och fördelning.

¹⁵ Se t.ex. sid 16 i Statsbidrag till folkhögskolor 2021 – Villkor och fördelning.

upplägg i vardagen. För Kävesta folkhögskolas lärare är detta ett ständigt pågående pedagogiskt arbete på varje utbildning, i varje klass och vid varje lektionstillfälle.

Undervisningen sker alltid i ett möte mellan deltagarnas individuella behov och gruppens behov. Olika delar av undervisningen är varierande lätta eller svåra att anpassa i stunden. Men lärarnas strävan är alltid att försöka finna en väg framåt som tillmötesgår både den enskilde och gruppens behov. Det viktigaste verktyget för att arbeta med deltagarinflytande i vardagen är kommunikationen mellan lärare och deltagare, som behöver vara öppen och respektfull. Enligt de senaste deltagarutvärderingarna anser en majoritet av skolans deltagare att lärarna alltid eller ofta lyssnar på klassens åsikter om undervisningen: 87 procent 2014, 92 procent 2016 och 93 procent 2018. Sedan 2014 har andelen ökat något, och vi ska sträva efter att upprätthålla den höga nivån även fortsättningsvis.

Inget särskilt utvecklingsmål 2021

Inför 2021 har skolan inga särskilda utvecklingsmål inom detta område.

4.4.2 Framgångsfaktor: Formell deltagardemokrati, deltagarråd

Framgångsfaktor: Formell deltagardemokrati - deltagarråd	
Indikator	Uppföljning
Andel av deltagarna som känner till vem eller vilka som representerar dem i deltagarrådet.	Deltagarutvärdering.
Andel av deltagarna som upplever att klassen har tid att prata om frågor som ska tas upp i deltagarrådet.	Deltagarutvärdering.
Andel av deltagarna som upplever att de har möjlighet att påverka via deltagarrådet.	Deltagarutvärdering.
Summering av deltagarrådets arbete under året.	Redovisning i verksamhetsberättelse.

Ett fungerande system för formell deltagardemokrati är en viktig framgångsfaktor för att säkra deltagarnas rättigheter och inflytande över undervisningen. Att praktiskt få pröva på hur det är att representera sina klasskamrater, leda möten, föra protokoll med mera anser vi också är en viktig del av folkhögskolans demokratifostrande uppdrag. Därför behöver Kävesta folkhögskola hjälpa och stötta deltagarna att organisera sig på skolgemensam nivå i deltagarrådet, bland annat genom att:

- Ge deltagarna utrymme att utse representanter på lektionstid
- Ge deltagarrådet utrymme att mötas på skoltid
- Erbjuder en lärare som stöttar deltagarrådet i förenings- och mötesteknik
- Erbjuder deltagarrådets ordförande mötestid med rektor

- Se till att ordförandeskapet i deltagarrådet roterar varje termin, mellan Allmän kurs och profilkurserna

Särskilt utvecklingsmål 2021: Följa upp de senaste årens förändringar

Vid tidigare deltagarutvärderingar 2014 - 2018 har en majoritet av deltagarna angett att a) de känner till vem eller vilka som representerar dem i deltagarrådet, b) klassen har tid att prata om frågor som ska tas upp i deltagarrådet samt c) de upplever att de har möjlighet att påverka via deltagarrådet. Förutom vid den senaste deltagarutvärderingen, 2018, då ovanligt få (endast 63 procent) av deltagarna ansåg att de kunde påverka via deltagarrådet. Sedan dessa har vi infört det system som beskrivits ovan. Därför planerar vi inte några särskilda förändringar av systemet för deltagardemokrati innan nästa deltagarutvärdering. När den blir av är dock ännu oklart, då det finns risk att vi även under 2021 kan behöva prioritera andra områden till följd av coronapandemin.

4.4.3 Framgångsfaktor: Studeranderättsligt arbete

Framgångsfaktor: Studeranderättsligt arbete	
Indikator	Uppföljning
Övergripande sammanfattning av eventuella studeranderättsliga ärenden.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Sammanfattning av eventuella revisioner av den studeranderättsliga standarden.	Redovisning i verksamhetsberättelse
Insatser för att öka kännedomen om den studeranderättsliga standarden bland deltagarna.	Redovisning i verksamhetsberättelse
Andel av deltagarna som känner till den studeranderättsliga standarden.	Deltagarutvärdering.

För att säkra kvaliteten på folkhögskolornas verksamhet skall varje skola ha ett system för att tillvarata deltagarnas rättigheter: en studeranderättslig standard. En studeranderättslig standard samlar alla regler och rutiner som styr deltagarnas rättigheter och skyldigheter (till exempel information om drog- och alkoholpolicy, försäkringsfrågor och frånvarohantering). Deltagare kan vända sig till Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR) för rådgivning och/eller att göra en formell anmälan om de anser att skolan brustit i sin hantering av ett ärende. FSR granskar i sådana fall anmälan utifrån skolans studeranderättsliga standard.

Kävsta folkhögskola ska varje år följa upp eventuella deltagarärenden och vid behov redovisa större revisioner av den studeranderättsliga standarden. Dessutom ska skolan sammanfatta de insatser som gjorts för att öka deltagarnas kännedom om den studeranderättsliga standarden, vilket även mäts i deltagarutvärderingen.

Deltagarna på Kävesta folkhögskola ska få information om innehållet i den studeranderättsliga standarden i samband med skolstart och får då även ta del av och skriva under viktiga delar som till exempel skolans drog- och alkoholpolicy. Information om till exempel kostnader, antagningskrav och liknande ska också finnas tillgänglig i prospekt och på hemsidan redan innan de ansöker.

Deltagarnas kännedom om att skolan har en studeranderättslig standard har ökat sedan 2014, då endast 67 procent kände till den. Då infördes en rutin som innebär att alla nya deltagare erbjuds ett särskilt informationstillfälle som handlar om syftet med den studeranderättsliga standard och hur deltagarna kan få hjälp av FSR. Därefter har kännedomen om den studeranderättsliga standarden ökat till 92 procent (2018). Skolan är nöjd med denna utveckling och vill upprätthålla en hög kännedom om den studeranderättsliga standarden även fortsättningsvis.

Inga särskilda utvecklingsmål 2021

Föregående års särskilda utvecklingsmål om att säkerställa att alla nya deltagare får information om studeranderättsliga frågor har vi nu integrerat i ovanstående indikatorer, så att relevanta aktiviteter följs upp varje år. Informationen om den studeranderättsliga standarden gavs även i kombination med information om skolans likabehandlings- och jämställdhetsarbete, vilket upplevdes som en bra kombination.

4.4.4 Framgångsfaktor: Likabehandlings- och jämställdhetsarbete

Framgångsfaktor: Likabehandlings- och jämställdhetsarbete	
Indikator	Uppföljning
Andel av klasserna som fått särskild information om skolans likabehandlingsarbete.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Aktuellt med inriktning likabehandling eller jämställdhet.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Andel av deltagarna som anser att skolans deltagare alltid eller ofta behandlas likvärdigt på skolan.	Deltagarutvärdering.

Ytterligare en framgångsfaktor för att säkra deltagarnas rättigheter och inflytande över sin studiesituation är att arbeta aktivt med likabehandling och jämställdhet. Som tidigare nämnts anger Folkbildningsrådet att detta är en del av skolformens grundläggande värderingar och ett villkor för fördelningen av statsbidrag. Ett aktivt likabehandlings- och jämställdhetsarbete gör det möjligt att arbeta enligt folkhögskolans pedagogiska modell, där var och en ska kunna känna att den får vara sig själv och har makt över sin egen studiesituation.

Handlingsplan för likabehandling och jämställdhet

För att styra arbetet med likabehandling och jämställdhet har Kävesta folkhögskola en handlingsplan som revideras varje läsår.¹⁶ Planen har tre övergripande mål:

1. Deltagare och personal ska ha god kunskap om vad diskriminering, trakasserier, kränkande särbehandling och jämställdhet är och vad som gäller på Kävesta.
2. Kävesta ska ha metoder för att kartlägga och granska verksamheten så att diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling kan förebyggas och åtgärdas och jämställdhet uppnås.
3. Kävesta ska arbeta med jämställdhetsintegrering och sätta mål för jämställdhetsarbetet.

I planen ingår flera olika aktiviteter för att förebygga, främja och åtgärda fall av diskriminering, trakasserier, kränkande särbehandling och ojämställdhet. En central del i det förebyggande arbetet är olika kunskapshöjande insatser. Deltagare och personal ska få information om Kävesta folkhögskolas eget likabehandlings- och jämställdhetsarbete och skolan ska erbjuda föreläsningar/fortbildning, till exempel genom att ett Aktuellt-tillfälle per läsår vigs till frågan.

Vid skolans senaste deltagarutvärdering, 2018, ansåg 93 procent av deltagarna att alla ofta eller alltid behandlas likvärdigt på Kävesta folkhögskola. Vi bedömer detta resultat som mycket gott och ska sträva efter att upprätthålla det framöver. Vid samma utvärdering angav 9 procent av deltagarna att det upplevt sig utsatta för diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling under sin studietid. Av dessa upplevde 60 procent att skolan hanterade ärendet ganska eller mycket bra, medan 30 procent inte hade sökt stöd eller hjälp från skolan.

Särskilt utvecklingsmål 2021: Utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering

Planen för 2020 var att utveckla skolans arbete med jämställdhetsintegrering, men det kunde inte prioriteras under coronapandemin. Om möjligt under 2021 avser vi starta ett förarbete för att på sikt definiera vad jämställdhet innebär för skolans utbildningar, inventera det arbete som redan sker, samt sätta mål för jämställdhetsintegreringen.

Särskilt utvecklingsmål 2021: Revidera och utveckla deltagarutvärderingen

Ytterligare ett utvecklingsmål som inte kunde genomföras 2020 var att utöka deltagarutvärderingen med fler frågor om likabehandling och jämställdhet, för att få en tydligare bild av hur deltagarna upplever verksamheten och sin egen kunskapsutveckling. Detta utvecklingsmål står kvar till dess att det finns möjlighet att genomföra deltagarutvärderingen igen.

¹⁶ Jämställdhetsintegrering ingår i denna plan som ett sätt att synliggöra jämställdhetsfrågan även när vi behandlar jämlikhetsfrågor.

4.5 Mål 4: Begränsad klimat- och miljöpåverkan

Mål 4: Kävesta folkhögskola ska bidra till en begränsad klimat- och miljöpåverkan.

Som tidigare nämnts bidrar kärnverksamheten vid Kävesta folkhögskola till att uppfylla Region Örebro läns hållbarhetsmål, framförallt genom att stärka den sociala hållbarheten. Folkhögskolorna bidrar även som utbildningsverksamheter till att uppnå många av FN:s mål för hållbar utveckling, det vill säga Agenda 2030. Dessa behandlar hållbarhet i bred bemärkelse och inkluderar många områden som Kävesta folkhögskola arbetar för i enlighet med statens syften med folkbildningen: demokratifrågor, jämställdhet, god utbildning med mera. Utöver detta arbetar skolan specifikt för att begränsa sin klimat- och miljöpåverkan. Målet har ingen övergripande indikator, men skolan följer upp två framgångsfaktorer: hållbar kosthållning samt ökad kunskap om klimat- och miljöfrågor.

4.5.1 Framgångsfaktor: Hållbar kosthållning

Framgångsfaktor: Hållbar kosthållning	
Indikator	Uppföljning
Inköp av kött, fisk och fågel.	Egen statistik.
Andel ekologiska livsmedel.	Rapport från upphandlingsenheten
Andel kravmärkta livsmedel.	Rapport från upphandlingsenheten.
Mängden matsvinn.	Egen statistik.

Eftersom Kävesta folkhögskola har ett eget kök så är matens klimatpåverkan ett av de konkreta områden som kan minska verksamhetens klimatavtryck. Skolans kök arbetar med flera punkter i Region Örebro läns program för hållbar utveckling, som ska bidra till en hållbar kosthållning både för människan och miljön. Maten som serveras på Kävesta folkhögskola ska göras på både etiskt och ekologiskt hållbara varor. Vi har länge ökat andelen ekologiska och kravmärkta råvaror, bland annat genom medvetna val vid planering och inköp av varor¹⁷, samt att kökspersonal bidragit till den strategiska utvecklingen av upphandling och inköp som styr mot hållbarhet¹⁸. Inom ramen för kökets verksamhet är även inriktningsmålet om minskade avfallsmängder, i form av matsvinn, levande på Kävesta folkhögskola¹⁹. Köket har i samråd med skolans deltagarråd och miljögrupp infört fler helt vegetariska dagar samt prioriterat

¹⁷ Se sid 9 i Region Örebro läns Program för hållbar utveckling 2017 – 2020.

¹⁸ Se sid 11 i Region Örebro läns Program för hållbar utveckling 2017 – 2020.

¹⁹ Se sid 10 i Region Örebro läns Program för hållbar utveckling 2017 – 2020.

den vegetariska maten i presentationen vid lunch, i syfte att minska köttkonsumtionen.

Inköp av kött, fisk och fågel

Den totala mängden kött, fågel och fisk som skolan köpte in minskade drastiskt 2020, men det berodde i huvudsak på att långt färre deltagare åt på skolan under coronapandemin. Mellan 2018 och 2019 minskade dock inköpen med cirka 150 kg. Skolan avser att fortsätta minska mängden kött, fisk och fågel som köps in succesivt.

Mellan 2017 och 2020 har skolan undan för undan omfördelat dessa inköp för att gå i en mer hållbar riktning. Fisk och fågel som andel av de totala inköpen har ökat och nötkött och gris har minskat. Sedan 2020 kan skolan även köpa in lamm. Tillgången har hittills varit starkt begränsat men på sikt vore det positivt om skolan kunde köpa in än mindre nötkött till förmån för lamm.

Andel ekologiska och Kravmärkta livsmedel

Sedan 2018 har andelen ekologiska livsmedel legat på ungefär 64 procent. Andelen Kravmärkta livsmedel har sjunkit något, från 42 procent 2018 till 34 procent 2020. Detta beror delvis på minskade inköp av kravmärkta tomater, som varit långt dyrare än alternativerna, samt kravmärkt potatis, som har varit av dålig kvalitet. Köket avser att även fortsättningsvis ha en hög andel ekologiska och Kravmärkta livsmedel.

Mängden matsvinn

Det totala matsvinnet sjönk drastiskt under 2020, på grund av att färre personer åt mat under på skolan under coronapandemin. Om nuvarande restriktioner fortsätter under en större del av 2021 förväntar vi oss även då en total minskning av matsvinnet. Matsvinnet per person var det lägsta på sex år, 22 gram per månad²⁰, men denna siffra är endast marginellt mindre än föregående år, och vi förutsätter att det relativa matsvinnet låg på ungefär samma nivå som de senaste fyra åren. Vanligtvis slängs cirka 55 – 60 kg mat per månad, vilket motsvarar ungefär 20-25 g per person och måltid²¹. Vi strävar efter att upprätthålla denna låga nivå även 2021.

Särskilt utvecklingsmål 2021: Analysera kosthållningens utsläpp

Under 2021 avser vi ytterligare nyansera vår förståelse för kosthållningens påverkan på klimatet. Planen är att undersöka om och i så fall hur måttet koldioxidekvivalenter kan relateras till livsmedelsinköpen.

²⁰ Statistiken för 2020 är något mer tillförlitlig än tidigare år på grund av att vi börjat använda andra tallrikar i personalmatsalen. Det betyder att personal som äter medhavd mat inte räknas till matsalens gäster. Personalen slänger även eventuellt svinn från matlådor i ett eget kärl.

²¹ Räknat på tio månader. Notera att augusti dock alltid innehåller färre skoldagar än övriga månader på läsåret.

4.5.2 Framgångsfaktor: Deltagarnas kunskap om klimat- och miljöfrågor

Framgångsfaktor: Deltagarnas kunskap om klimat- och miljöfrågor	
Indikator	Uppföljning
Sammanfattning av miljögruppens arbete under året.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Antal aktuellt med miljö- eller klimatfrågor.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Andel av skolans deltagare som har lärt sig något nytt om sin egen miljöpåverkan.	Deltagarutvärdering.

Förutom att minska verksamhetens klimatavtryck så har Kävesta folkhögskola en viktig roll som utbildningsanordnare. Vi kan bidra till en god samhällsutveckling genom att både personal och deltagare blir medvetna, kunniga och goda förebilder i arbetet för hållbar utveckling. Detta ligger i linje med Region Örebro läns program för hållbar utveckling²². Stora delar av detta arbete ingår i undervisningen på Allmän kurs, där både miljö- och hållbarhetsfrågor kan tas upp tematiskt. På Konst- och formgivninglinjen tar man sedan ett par år tillbaka upp frågan om hur olika konstnärliga material och kemikalier påverkar klimatet, samt undervisar om alternativ till detta. För att ytterligare involvera deltagarna så verkar Kävesta folkhögskola för att ha en aktiv miljögrupp. Två personal stöttar denna grupp i att mötas och planera aktiviteter samt diskutera hållbarhetsfrågor.

Vid Aktuellt, som skolan har varannan vecka, finns möjlighet att bjuda in externa föreläsare som pratar för alla skolans deltagare. Minst ett Aktuellt-tillfälle per läsår ska ha klimat- eller miljöfrågor som tema.

Andelen deltagare som ansåg att de hade lärt sig något nytt om sin egen miljöpåverkan sjönk från 55 procent 2016 till 45 procent 2018. Vi kan inte säga vad detta beror på, men planerar att förtydliga denna fråga inför nästa deltagarutvärdering.

Särskilt utvecklingsarbete 2021: Justering av deltagarutvärderingen

Inför nästa deltagarutvärdering avser vi att se över hur frågan om deltagarnas nya kunskaper om sin egen miljöpåverkan formuleras. Som den är formulerad idag misstänker vi att den kan leda till missförstånd (till exempel att den inte handlar om vad deltagarna har lärt sig i bred bemärkelse) och felaktiga slutsatser (eftersom olika deltagare har olika förkunskaper) om hur väl vi erbjuder allsidig folkbildning i ämnet.

²² Se sid 7 i Region Örebro läns Program för hållbar utveckling 2017 – 2020.

5. Sammanfattning mål, framgångsfaktorer och indikatorer

Mål 1: Kävesta folkhögskola ska ha goda pedagogiska resurser för att kunna möta deltagarnas behov.	
Indikator	Uppföljning
Andel av skolans deltagare som upplever att de alltid eller ofta får det stöd det behöver för att klara sina studier.	Deltagarutvärdering.
Framgångsfaktor: Hög lärartäthet	
Indikator	Uppföljning
Lärartäthet per 1000 deltagarveckor, exklusive förstärkta insatser.	Årlig redovisning till folkbildningsrådet.
Lärartäthet per 1000 deltagarveckor, inklusive förstärkta insatser.	Årlig redovisning till folkbildningsrådet.
Lärartäthet per 1000 deltagarveckor, inklusive stöd från SPSM.	Årlig redovisning till folkbildningsrådet.
Antal deltagare per årslärartjänst.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Framgångsfaktor: Kompetensutveckling	
Indikator	Uppföljning
Redovisning av genomförda fortbildningsinsatser	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Framgångsfaktor: Arbete med särskilt stöd	
Indikator	Uppföljning
Summering av stödteamets arbete.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Andel av skolans deltagare som har en funktionsnedsättning.	Årlig rapportering till SPSM.
Andel av skolans deltagare som fått särskilt stöd finansierat av SPSM.	Årlig rapportering från SPSM.
Sammanfattning av de stödinsatser som finansierats av SPSM.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Lärarnas upplevelse av handledningen.	Utvärdering en gång per läsår.
Framgångsfaktor: Ändamålsenliga lokaler	
Indikator	Uppföljning
Sammanställning av synpunkter från medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, deltagarråd och andra forum för utvärdering	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Framgångsfaktor: Hållbar arbetsmiljö för personal	
Indikator	Uppföljning
Personalens motivation, samarbete och delaktighet.	Medarbetarenkät.
Personalens arbetsbelastning och arbetsrelaterade hälsa.	Medarbetarenkät.
Sammanfattning av frågor som lyfts på det lokala samverkansrådet.	Redovisning i verksamhetsberättelsen.

Mål 2: Kävesta folkhögskola ska erbjuda en trygg och trivsamt skolmiljö för alla deltagare.	
Indikator	Uppföljning
Andelen deltagare som alltid eller ofta känner sig trygga på Kävesta.	Deltagarutvärdering.
Andel deltagare som trivs ganska eller mycket bra på skolan.	Deltagarutvärdering.
Framgångsfaktor: Möjligheter för skolans alla deltagare att mötas	
Indikator	Uppföljning
Genomförda aktiviteter under året.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Mål 3: Kävesta folkhögskola ska arbeta systematiskt för att säkra deltagarnas rättigheter och inflytande över sin studiesituation.	
Framgångsfaktor: Informellt inflytande över undervisningen	
Indikator	Uppföljning
Andel av deltagarna som anser att lärarna alltid eller ofta lyssnar på klassens åsikter om undervisningen.	Deltagarutvärdering.
Framgångsfaktor: Formell deltagardemokrati – deltagarråd	
Indikator	Uppföljning
Andel av deltagarna känner till vem eller vilka som representerar dem i deltagarrådet.	Deltagarutvärdering.
Andel av deltagarna som upplever att klassen har tid att prata om frågor som ska tas upp i deltagarrådet.	Deltagarutvärdering.
Andel av deltagarna som upplever att de har möjlighet att påverka via deltagarrådet.	Deltagarutvärdering.
Sammanfattning av deltagarrådets arbete under året.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Framgångsfaktor: Studeranderättsliga frågor	
Indikator	Uppföljning
Sammanfattning av eventuella studeranderättsliga ärenden.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Sammanfattning av eventuella revisioner av den studeranderättsliga standarden.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Insatser för att öka kännedomen om den studeranderättsliga standarden bland deltagarna.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Andel av deltagarna som känner till den studeranderättsliga standarden.	Deltagarutvärdering.
Framgångsfaktor: Likabehandlings- och jämställdhetsarbete	
Indikator	Uppföljning
Andel av klasserna som fått särskild information om skolans likabehandlingsarbete.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Aktuellt med inriktning likabehandling eller jämställdhet.	Redovisning i verksamhetsberättelse.

Andel av deltagarna som anser att skolans deltagare alltid eller ofta behandlas likvärdigt.	Deltagarutvärdering.
Mål 4: Kävesta folkhögskola ska bidra till en begränsad klimat- och miljöpåverkan.	
Framgångsfaktor: Hållbar kosthållning	
Indikator	Uppföljning
Inköp av kött, fisk och fågel.	Egen statistik.
Andel ekologiska livsmedel.	Rapport från upphandlingsenheten
Andel kravmärkta livsmedel.	Rapport från upphandlingsenheten.
Mängden matsvinn.	Egen statistik.
Framgångsfaktor: Deltagarnas kunskap om klimat- och miljöfrågor.	
Indikator	Uppföljning
Sammanfattning av miljögruppens arbete under året.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Antal aktuellt med miljö- eller klimatfrågor.	Redovisning i verksamhetsberättelse.
Andel av skolans deltagare som har lärt sig något nytt om sin egen miljöpåverkan.	Deltagarutvärdering.

11

Anmälan av delegationsbeslut

21RS26

Organ
Regional tillväxtnämnd

Anmälan av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att godkänna redovisningen.

Sammanfattning

Regional tillväxtnämnd har överlåtit sin beslutanderätt till ordförande eller tjänsteman i enlighet med gällande delegationsordning. Dessa beslut ska redovisas till den styrelse/nämnd som har fattat beslut om delegering.

Nu redovisas följande beslut.

Områdeschef för Näringslivsutveckling enligt punkt 3.3 i nämndens delegationsordning:

1. Företagsstöd för perioden 2021-03-03—2021-04-20.
Diarienummer 21RS2868 med flera, enligt redovisning.

2. Beslut att avstå från att svara på remissen Utveckling i och runt Vättern inom Leader under 2021-2027. Diarienummer 21RS3741.

Regional utvecklingsdirektör enligt punkt 3.2 i nämndens delegationsordning:

3. Beslut om medfinansiering av projekt AM Lift, medfinansiering av det nationella nätverket för gruvkommuner, medfinansiering av projekt Ömsint.
Diarienummer 21RS2632, 21RS2093 och 21RS2653.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regional tillväxtnämnd den 17 maj 2021.

Beslut att avstå från att svara på remissen Utveckling i och runt Vättern inom Leader under 2021-2027.

Beslut om medfinansiering av projekt AM Lift, medfinansiering av det nationella nätverket för gruvkommuner, medfinansiering av projekt Ömsint.

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, June Fors

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS26

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, June Fors

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS26

Företagsstöd

Perioden: 2021-03-03 – 2021-04-20

Dnr	Stöd	Företag	Bransch/Prioritering	Kön	Kommun	Belopp	Beslutsfattare Områdeschef
21RS2868	Kommersiell service	Tiveds Lanthandel	Dagligvaruhandel	K	Laxå	112 995	Petter Arneback
21RS3343	Kommersiell service	Vedlunds i Närkes Kil	Dagligvaruhandel	M	Örebro	25 000	Petter Arneback
21RS3299	Kommersiell service	Träffen i Mullhyttan	Dagligvaruhandel	M	Lekeberg	112 451	Petter Arneback
NypsID: 217414	Kommersiell service/ Särskilt driftstöd	Tiveds Lanthandel	Dagligvaruhandel	K	Laxå	146 667	Petter Arneback
NypsID: 217390	Kommersiell service/ Särskilt driftstöd	Järnboås Servicepunkt	Dagligvaruhandel	M	Nora	164 325	Petter Arneback
NypsID: 217224	Kommersiell service/ Särskilt driftstöd	Hussem Fadhil Hassan/Önskabil AB	Partihandel med drivmedel mm Avslag: Uppfyller inga av kriterier	M	Örebro	Avslag	Petter Arneback
NypsID: Regt- 8-21	Investeringsbidrag	JL Kemi AB	Utveckling av cellulosaprodukter/ska bygga upp en anläggning	M	Karlskoga	800 000	Kristina Eklöf
NypsID: Regt- 19-21	Mikrostöd	K.O. Investment AB	Tillverkning skidglasögon/Avslag pga ej godkända kostnader	M	Örebro	Avslag	Kristina Eklöf
NypsID: Regt- 22-21	Mikrostöd	Hartmans Ord & Bild AB	Div övrig tillverkning	M	Laxå	14 500	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-25-21	Investeringsbidrag	Hagabergs Mekaniska AB	Tillverkningsindustri	M	Askersund	486 525	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-16-21	Konsulttjänst	Eduquality AB	Utbildningsföretag/Avslag pga inga anställda	M	Nora	Avslag	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-23-21	Investeringsbidrag	Nerikes Verkstad AB	Tillverkningsindustri inom plast	M	Laxå	81 250	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-26-21	Mikrostöd	Hjulsjö 103 Gästgiveri	Besöksnäring	M	Hällefors	29 125	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-30-21	Omställningscheck	Timbtech International AB	Tillverkning lastbilsläp- stötter	M	Askersund	35 000	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-34-21	Konsulttjänst	Timbtech International AB	Tillverkning lastbilsläp- stötter	M	Askersund	25 400	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-24-21	Mikrostöd	Angelicas Vardagslyx AB	Kroppsvård	K	Karlskoga	8 750	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-31-21	Investeringsbidrag	CNC Quality AB	Tillverkningsindustri	M	Karlskoga	425 700	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-27-21	Investeringsbidrag	Hagabergs Mekaniska AB	Tillverkningsindustri	M	Askersund	142 500	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-29-21	Investeringsbidrag	Fire Components Sweden AB	Tillverkning brandsäkrade produkter	M	Degerfors	230 000	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-32-21	Omställningscheck	Eva Svärd	Konsultverksamhet	K	Örebro	58 800	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-35-21	Omställningscheck	Ulrika & Alice Kompetens AB	Webbhandel/ Avslag ej godkända kostnader	K	Degerfors	Avslag	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-37-21	Omställningscheck	Agropool AB	Ägg försäljning mm/ Avslag: Ej godkända kostnader	M	Askersund	Avslag	Kristina Eklöf
NypsID: Regt-33-21	Mikrostöd	E2C Electrical E C AB	Teknisk konsult/ Avslag: Ej godkända kostnader	M	Örebro	Avslag	Kristina Eklöf

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, June Fors

Sammanträdesdatum
2021-05-17

FöredragningsPM
Dnr: 21RS26

NypsID: Regt-39-21	Mikrostöd	DSS Konsult AB	Konsult/ Avslag: Ej godkända kostnader	M	Degerfors	Avslag	Kristina Eklöf
-----------------------	-----------	----------------	---	---	-----------	--------	----------------

Tjänsteställe, handläggare
Näringslivsutveckling, Kristina Eklöf

Datum
2021-04-22

Delegationsbeslut
Dnr: 21RS3741

Remissen Utveckling i och runt Vättern inom Leader under 2021-2027

Ärendebeskrivning

Leader är ett EU-initiativ för landsbygdens utveckling. Det är ett gemenskapsinitiativ för landsbygdens utveckling. Leader har funnits i Sverige under fyra av EU:s programperioder, som löper av 7 år i taget.

En remiss angående ny strategi för utveckling i och runt Vättern inom Leader under 2021-2027 har inkommit till Region Örebro län. På tjänstemannanivå tycker vi att strategin är bra och har inga övriga synpunkter. Vi avstår därför från att svara på remissen.

Beslut

Region Örebro län avstår från att svara på Remissen ”Utveckling i och runt Vättern inom Leader under 2021-2027”.

Kristina Eklöf
Områdeschef Näringslivsutveckling

Beslutet är fattat i enlighet med gällande delegationsordning och vidaredelegering.

Tjänsteställe, handläggare
Regional utveckling, Lena Kihl

Datum
2021-05-03

Beteckning
21RS2653

Inkubera i Örebro AB
Stenbackevägen 6
702 25 Örebro

Medfinansiering av ÖMSINT

Inkubera i Örebro AB ansöker om 563 812 kr för projekt ÖMSINT.
Ansökan avser perioden 2021-08-01—2023-07-31.

Beslutet

- Inkubera i Örebro AB beviljas 24 % av projektets bokförda kostnader, dock högst 563 812 kr, för genomförande av projekt ÖMSINT.
- Projektet får påbörjas tidigast 2021-08-01 och avslutas senast 2023-08-31.
- Finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd - statligt stöd.

Följande villkor gäller för Region Örebro läns beslut:

- Beslutet gäller under förutsättning att projektets budget är fullt finansierad.
- I samband med genomförandet av projektet ska det framgå att Region Örebro län medfinansierar projektet.
- I övrigt gäller Region Örebro läns Allmänna villkor för medfinansiering.

Sammanfattning

Projektet ÖMSINT är en satsning på att framtidssäkra de mest innovativa och skalbara bolagen (SME) i Östra Mellansverige med störst tillväxtpotential på en global marknad. Detta sker genom att erbjuda avancerad affärsutveckling.

Skäl till beslut

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade områden, Näringsliv och entreprenörskap samt Innovation och specialisering och bidrar till att nå målet om ökad tillväxt i näringslivet.

ÖMSINT bygger på resultat från projekten Växtzon 1 och Växtzon 2 där metoder och program utformats. ÖMSINT har ett spetsfokus och skiljer sig från projekt med mer brett fokus. ÖMSINT är marknadskompletterande då projektet går in med individuella insatser mot scaleup- bolagen och inte enbart i grupp som många andra satsningar gör.

Detta ger större möjlighet att nå utveckling då insatserna blir skräddarsydda för varje deltagande bolags behov.

Nämnden för regional tillväxt har fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2021-04-07 §26). Projektet bedöms ligga i linje med den prioriterade inriktningen ”Projekt som främjar en utveckling av näringslivet som är långsiktig och hållbar”.

Projektet är ett samverkansprojekt där samtliga län i Östra Mellansverige ingår. Denna ansökan avser Örebroregionens del i projektet.

Projektet finansieras också av det regionala strukturfondsprogrammet.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Växtzon 2 har i mars 2021 ännu inte avslutats och slutsatser kvarstår att dras (avslut under sommaren 2021). Under snart 6 års tid har en mängd metoder, nätverk, arbetsformer och kunskap utvecklats. Växtzon 2 har levererat ett kvalificerat stöd till företag och innovativ metodutveckling. Den storregionala plattformen har handlat om gemensamma processer för främjandet av innovativa bolags tillväxt, arbetssätt och gemensamt ägarskap. Gemensamma metoder har tagits fram för hållbarhet, kapitalanskaffning, kompetensförsörjning och internationalisering. Behovet kvarstår av fortsatt stöd till scale-up processen särskilt med tanke på Covid-19.

Projektet har två målgrupper, Scale up bolag och Pre scale-up bolag. Projektet siktar in sig på företag som har potential att dubbla sin omsättning eller antal anställda på 36 månader. Företag rekryteras med utgångspunkt i ÖMS-regionens smarta specialisering.

Projektets övergripande mål

- Stärka näringslivets återhämtningsförmåga efter pandemin och förstärka trender och förändrade beteenden som utvecklas under pandemin och som gynnar den gröna och digitala omställningen.
- Fortsatt utveckling av regionens gemensamma utmaningsområden och smart specialisering.
- Bidra till att skapa ett grönare och mer koldioxidsnålt Östra Mellansverige.
- Bidra till tillväxt på internationella marknader för deltagande bolag.

Projektmål

Deltagande företag har utvecklats och därmed accelererat den hållbara tillväxten för innovativa företag i hela ÖMS-regionen.

Delmål och aktiviteter

Projektets genomförande sker i bred samverkan och samarbete med innovationsaktörerna i ÖMS. Projektet kommer därför att fortsatt samarbeta med parterna inom Växtzon 2 - Eskilstuna kommun, Alfred Nobel Science Park, Vreta kluster, Norrköping Science Park och Lead. Projektet kommer att utveckla samarbetet med regionens kluster och andra branschsansningar för att kunna stötta de bolag i dessa och som ingår i projektets målgrupp.

För att nå projektets mål är projektet uppdelat i 7 arbetspaket. Dessa är:

- AP1 Uppstartsarbete (VSP leder)
- AP2 Extern kommunikation och resultatspridning (VSP leder)
- AP3 Scale-up företag grupp 1-3 (UIC leder)
- AP4 Pre Scale-up företag grupp 1-4 (LiSP leder)
- AP5 Projektledning (VSP leder)
- AP 6 Utvärdering och lärande (VSP leder)
- AP7 Avslutsarbete (VSP leder)

Scale-up programmet (AP3) innehåller fyra huvudblock:

- 1.Nulägesanalys
- 2.Hållbarhetsanalys
- 3.Tillväxtplan
- 4.Advisory Board för genomförande av tillväxtplanen

Fyra tilläggsmoduler aktiveras vid behov till varje deltagande bolag.

- Matchning Investerarare. Kapitalmarknadsdag eller individuell matchning.
- EuroIncNet med internationell marknadsanalys och utredning av förutsättningar för etablering på fem europeiska marknader.
- Step programmet ett team och ledarutvecklingsprogram framtaget för scaleup bolag.
- Fördjupat hållbarhetsarbete t.ex. med livscykelanalys, beräkning av klimatavtryck eller förberedelser för miljöcertifiering.

Delmål 1: Ökad omsättning för deltagande företag.

Indikatorer:

- Omsättning för deltagande företag.
- Antal anställda.

Delmål 2: Göra tillväxtföretag investeringsbara så att de kan attrahera kapital för sin fortsatta tillväxt.

Ett bolag är investeringsbart när det är redo att delta på Kapitalmarknadsdag alternativt när det tar in externt kapital.

Indikatorer:

- Nya kontakter mellan storföretag, akademin och deltagande företag mätt i antal kontakter och antal möten med advisory board per scale up-företag.
- Inledd dialog med investerare (mätt i antal bolag).
- Framtaget innehåll till investeringsunderlag och analyserat kapitalbehov (för 56 företag).
- Attraherat kapital under projekttiden (mätt i kronor).

Delmål 3: Närvaro och / eller försäljning på en internationell marknad

De företag som deltar i Scale up-programmet ska ha närvaro eller försäljning på internationell marknad. De företag som deltar i Pre scale up-programmet ska ha en plan för inträde på internationell marknad.

Indikatorer:

- Försäljning utanför Sverige (mätt i kronor)
- Representation på utländsk marknad (dotterbolag, agent, distributör).
- Analys av marknadssituationen utanför Sverige i geografiska nyckelmarknader (pre scale up).

Delmål 4: Ökad andel hållbara affärer och ökad lönsamhet kopplat till smart hållbarhetsarbete i deltagande företag

Utifrån den initiala hållbarhetsanalysen kommer det för deltagande bolag finnas en nulägeskartläggning kopplat till hållbarhet, sett utifrån bolagens affär. Denna nulägesanalys genomförs vid projektavslut för att kunna visa på den förflyttning som bolaget har gjort.

*Delmål 5: Samtliga deltagande företag överlever pandemin och går stärkta ut den genom anpassning till en ny situation med avseende på hållbarhet, digitalisering, kapitalanskaffning och internationalisering.***Ingående kommuner**

Samtliga kommuner i Örebro län

Regional samverkan

Projektet är förankrat med de regionala utvecklingsansvariga i de fem regionerna i ÖMS och internt i de organisationer som samverkar i projektet.

Perspektiv

Växtzon2-projektet har visat på en ökad efterfrågan på projektets

Hållbarhetsanalysmodell, men även på insatser som berör mångfaldsfrågan specifikt.

En hållbarhetsanalysmodell är ett verktyg där projektet tillsammans med bolagen går igenom hela deras affärsmodell och belyser den ur samtliga tre hållbarhetsaspekter – people, planet och profit. Resultatet av denna analys är en matris med styrkor och svagheter. I nästa steg kopplas analysen till de globala målen, för att i det sista stegen konkretisera vad de mest väsentliga aktiviteterna är för bolaget för att ha en mer hållbar affärsmodell.

Långsiktighet

Målet är att etablera ett arbetssätt och dra nytta av de positiva effekter och synergier som projektet skapar. Exakt hur det ska fortsätta i ordinarie verksamhet går inte att säga idag.

Uppföljning

Projektet kommer att följas av en extern utvärderare. Kontinuerlig uppföljning, lärande och erfarenhetsutbyte ske inom projektet.

Resultatspridning

Projektets resultat kommer att spridas både genom en slutkonferens, slutrapport samt en populärversion för företag av slutrapporten

Projektorganisation

Projektledning för hela ÖMS-projektet utförs av Västerås Science Park. Varje samarbetspartner har en person som sköter ekonomi och administration för respektive organisations ekonomi. Projektet har en styrgrupp som möts regelbundet under projektet. Styrgruppen består av verksamhetsledare för deltagande parter. Dessa möten förbereds av projektsamordnare vid Västerås Science Park. Varje arbetspaket har en arbetspaketledare. En kommunikationsgrupp bildas för projektet där kommunikationsansvariga från respektive deltagande part bidrar till kommunikationsgruppens arbete. Till projektet kopplas även en referensgrupp med internationell och bred ÖMS-medverkan. Syftet med gruppen, där vi bland annat ser representanter från Almi, kommuner och regioner, Ignite, lärosäten, inkubatorer i EU och storbolag, är framförallt att vara en del i en kontinuerlig omvärldsspaning med anledning av att bolagen befinner sig i en extremt snabbt föränderlig värld, som vi behöver fånga och anpassa oss efter i projektet.

Avgränsning ordinarie verksamhet

Detta utvecklingsprojekt är ett samverkansprojekt med fem andra parter (UIC, Linköping Science Park, Inkubera, Västerås Science Park och Create) som jobbar tillsammans med att utveckla programmet scaleup och pre-scaleup med fokus på hållbara tillväxtbolag. Inkubera har inte uppdrag att arbeta med gemensamma program som i detta projekt.

Kostnads- och finansieringsbudget

Bokförda kostnader	2021	2022	2023	Totalt
Egen personal	87 826	539 130	144 348	771 304
Externa tjänster	108 617	1 115 516	301 300	1 525 433
Resor och logi	1 383	7 422	3 762	12 567
Indirekta kostnader	13 174	80 870	21 652	115 696
Summa bokförda kostnader	211 000	1 742 938	471 062	2 425 000

Finansiär	2021	2022	2023	Totalt
Offentlig finansiär				
Region Örebro län	59 384	383 820	120 608	563 812
Tillväxtverket ERUF	141 066	1 271 971	326 901	1 739 938
Inkubera	10 550	87 147	23 553	121 250
Summa finansiering	211 000	1 742 938	471 062	2 425 000

För Region Örebro län

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Niklas Lundgren
T.f. Enhetschef

Tjänsteställe, handläggare
Regional utveckling, Lena Kihl

Datum
2021-05-03

Beteckning
21RS2632

Alfred Nobel Science Park
Fakultetsgatan 1
702 81 Örebro

Medfinansiering av AM Lift

Alfred Nobel Science Park ansöker om 9 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 149 343 kronor för projekt AM Lift under perioden 2021-08-01—2022-07-31.

Beslutet

- Alfred Nobel Science Park beviljas 9 % av projektets bokförda kostnader, dock högst 149 343 kr, för genomförande av projekt AM Lift.
- Projektet får påbörjas tidigast 2021-08-01 och avslutas senast 2022-07-31.
- Finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd - statligt stöd.

Följande villkor gäller för Region Örebro läns beslut:

- Beslutet gäller under förutsättning att projektets budget är fullt finansierad.
- I samband med genomförandet av projektet ska det framgå att Region Örebro län medfinansierar projektet.
- I övrigt gäller Region Örebro läns Allmänna villkor för medfinansiering.

Sammanfattning

Projektet ska resultera i en ÖMS-gemensam modell för att introducera AM som tillverkningsmetod för företag. Modellen kommer då även vara testad praktiskt, vilket stärker möjligheterna till att fler företag i framtiden får ett intresse av att delta vid kommande program.

Skäl till beslut

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade områden, Innovationskraft och specialisering och bidrar till att nå målet om Ökad innovationskraft.

Nämnden för regional tillväxt har fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2021-04-07 §26). Projektet bedöms ligga i linje med den prioriterade inriktningen ”Projekt som främjar en utveckling av näringslivet som är långsiktig och hållbar”.

Projektet finansieras också av det regionala strukturfondsprogrammet för investeringar i regional tillväxt och sysselsättning Östra Mellansverige.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

När den globala konkurrensen ökar, ökar även Sveriges behov av nya material, produktionsprocesser och produkter. Additiv tillverkning (AM)1 öppnar för helt nya tillverkningsflöden och AM spås kunna bidra till samtliga fyra fokusområden i regeringens nationella strategi för smart industri. Den generella bedömningen är dock att Sverige ligger efter i den internationella utvecklingen inom området, och att det behövs gemensamma resurser för att snabbt komma ikapp. Ett stort hinder, förutom höga investeringskostnader, är företagens brist på kunskaper och förmåga att analysera vad en introduktion av AM-tekniken medför.

Under 2020 arbetade en projektgrupp bestående av ANSP, IUC, RISE och Region Örebro län fram en modell för att fler SME:er skulle börja använda AM på ett mer industriellt sätt. Just idag saknas nationell finansiering till en sådan satsning. Samtidigt ser vi att flera länder, som Tyskland och Storbritannien och även närmare länder som Danmark och Finland, har nationella satsningar på AM.

Syftet är att genom detta pilotprojekt ta fram ett väl paketerat erbjudande till små och medelstora tillverkande företag (en målgrupp som sedan ett år har blivit särskilt påverkad av Covid-19), testa och förfinna modellen samt arbeta fram belysande och inspirerande konkreta exempel som kan attrahera fler SME:er till att utveckla AM-tekniken inom sin produktion.

Målgruppen är tillverkande små och medelstora företag i Östra Mellansverige, med ett extra fokus på små företag med mellan 5-50 anställda. Företagen har ett intresse av att på ett innovativt sätt utveckla sin produktion och har ett intresse för AM.

Ytterligare en målgrupp är samtliga innovationsstödsystem-aktörer i Östra Mellansverige. Det gäller inkubatorer, science parks, klusterorganisationer, industriföreningar och liknande. Dels kommer projektet erbjuda dem tillgång till ett verktyg för övergripande AM-coachning. Dels kommer de ges möjlighet att erbjuda sina kunder och medlemmar ett väl genomarbetat AM-program som tjänst i deras eget utbud och arbete med medlemmar och kunder.

Projektets övergripande mål

Innovation, omställningsförmåga, ökad tillväxt samt en ökad grad av hållbar produktion hos företag i ÖMS.

Projekt mål

En ÖMS-gemensam modell för att introducera AM som tillverkningsmetod för företag. Modellen kommer då även vara testad praktiskt, vilket stärker möjligheterna till att fler företag i framtiden får ett intresse av att delta vid kommande program.

Delmål och aktiviteter

Modellen är i detta projekt anpassad utefter de tjänster och de aktörer som finns i Östra Mellansverige, både offentliga och privata.

Stor vikt kommer att läggas på att i varje steg informera om den potential AM som teknik har för utveckling av produkter med lägre resursåtgång och en lägre miljöbelastning. Inom projektet kommer vi även i varje steg vara noga med att lyfta fram vikten av horisontella kompetenser och den kreativa nyttan av att blanda kompetenser, kön, ålder, etnicitet, etc som ytterligare kan utveckla företagens produkter. Det deltagande företaget kan därefter välja att printa produkten. Denna tjänst tillhandahålls dock inte utav pilotprojektet. Istället finns andra finansiella instrument (företagscheckar, ALMI-lån, egen finansiering, etc.) att tillgå för företagen och vilka projektgruppen kan hänvisa till.

I pilotprojektet ingår även praktiska workshops som erbjuds ett utvalt antal coacher hos science parks, klusterorganisationer och industriföreningar i ÖMS. Dessa workshopar behandlar det övergripande coachningsverktyget AMAP. (AMAP är utvecklat med finansiering ifrån Tillväxtverket, i ett samarbete mellan IUC Stål & Verkstad och Alfred Nobel Science Park).

Genomförandet är indelat i 7 delar där 3-6 följer de första fyra stegen av sex i den tänkta nationella modellen.

1) Paketering

Parterna arbetar tillsammans med privata utförare och referensgrupp fram ett konkret innehåll av varje moment i programmet.

2) Praktiska workshops för utvalda aktörer i innovationssystemet AMAP

AMAP är ett beslutsstödverktyg som ska guida företaget i om en produkt har potential att 3D-printas eller inte. Verktöget väger olika svar och räknar ut en procentsats för hur framgångsrik AM skulle vara i just detta

fall. För att man ska kunna använda AMAP på ett professionellt sätt behöver coacherna ha förståelse för hur det funkar och coaching under vägen. Projektet anordnar därför praktiska workshops vid två tillfällen, med 5 coacher per gång. Därefter erbjuds de support inför ett första skarpt case samt vägledning efteråt.

Mål: Minst 10 coacher har genomgått denna praktiska workshop

3) Insikt via Inspirationsseminarier

Denna del är viktig för att fånga in ett tillräckligt stort antal intresserade SMEer.

Tillsammans med aktörer i innovationssystemet marknadsförs dessa, med respektive region som bas. Det innebär att projektet kommer att genomföra minst fem inspirationsseminarier, ett i varje län. Seminarierna har experter ifrån branschen som föreläsare och inom ramen för dem presenteras exempel som SME:er kan relatera till. Föreläsarna väljs ut med hänsyn till att visa på mångfald i form av kön och etnicitet, och på så sätt lyfta fram den möjlighet inom även detta område som AM öppnar upp för. Vid seminarierna marknadsförs kommande steg i programmet.

Mål: 50 deltagare

4) Handlingsplan genom coaching med AMAP som verktyg

Coacherna som har fått tillgång till AMAP inspireras av projektet till att använda verktyget, dels på deras redan befintliga kunder/medlemmar, men framförallt på de som visat intresse för detta under inspirationsseminarierna.

Mål: 1 företag per coach, dvs 10 företag får coaching via AMAP

5) Omställning med hjälp av tekniska workshoppar

Företagen erbjuds workshops i flera steg vilka kan behandla områden som design, material, teknologier, affärsmodellering, etc. Föreläsare är experter ifrån näringslivet och även här är det viktigt att det finns en jämn fördelning av män och kvinnor mellan föredragshållarna för att visa upp de möjligheter med att tänka utanför boxen som tekniken ger.

Mål: 10 företag genomgår tekniska workshoppar

6) *Affärsutveckling, via Sprint events*

Sprint events är ett koncept där 2-3 företag tillsammans arbetar med specialister för att arbeta fram rätt design för en produkt. Ett Sprint event genomförs i tre steg. 1) Det mindre företaget tar fram detaljer som man vill pröva och antagligen designa för AM-produktion. Dessa diskuteras under en kortare period mellan det mindre företaget och företaget som redan konstruerar för AM. 2) 2-3 mindre företag träffar under en dag konstruktörer och produktionsspecialister från företaget med AM-kompetens. 3) AM-företaget arbetar vidare med konstruktion och beräkning i samråd med respektive av de mindre företagen till en punkt då detaljen förhoppningsvis kan tillverkas i prototyp. Det är av stor vikt att företagens aktörer utgör både män och kvinnor, har olika bakgrund och ålder, etc. Inom ramen för projektet kommer företagen vägledas fram till färdigdesignad produkt. I den mån de vill gå vidare och printa denna kommer projektet att hänvisa till olika finansieringslösningar som företagscheckar, ALMI-lån, etc.

Mål: 5 företag deltar i Sprint events

7) *Lärande, utvärdering, förfinande*

Genom hela projektet sker ett arbete med lärande för att utvärdera och förfina modellen. Detta görs i samråd med företagen som utför de olika modulerna och också tillsammans med projektets referensgrupp. Målsättningen är att i slutet av projektet, tillsammans med deltagande företag, ha utvecklat 5 produkter med tydlig positiv miljöpåverkan. Projektet har även utvecklat ett paketerat och testat AM-program för företag i ÖMS.

Ingående kommuner

Samtliga kommuner i Örebro, Västmanland, Uppsala, Sörmland och Östergötlands län.

Regional samverkan

Metoden för att nå ut till företagen är ett nära samarbete med kollegor i innovationsstödsystemet, ALMI samt företagsorganisationer (som Handelskammaren och liknande).

Perspektiv

Specifik vikt kommer att läggas på två hållbarhetsaspekter som ska genomsyra hela projektet – jämställdhet och miljö.

Även om miljöaspekter kommer att tas upp under seminarier och liknande inom programmet, är det framförallt i den fjärde fasen som det är ett direkt krav att samtliga fem utvecklade printbara produkter har en tydligt positiv miljöpåverkan. Uppföljning sker via rapport som belyser på vilka sätt vi kan påvisa detta.

Inom jämställdhet kommer uppföljningen huvudsakligen fokusera på det projektet faktiskt har rådighet över, dvs en jämn fördelning mellan kvinnor och män mellan de experter som används som föreläsare och rådgivare. Enklast sker detta procentuellt vid rapporteringstillfällen.

Långsiktighet

Tanken är att den paketering som sker och arbetas fram i förlängningen kommer att vara ett bra inspel till ett nationellt AM-Lyft. Produkterna/prototyperna som arbetas fram inom projektet ska kunna fungera som inspirerande exempel för SME:er som är intresserade av AM och dess möjligheter för en mer hållbar produktion. På sikt innebär det att fler tillverkande företag ser nyttan, och börjar använda tekniken.

Uppföljning

Projektet utvärderas löpande i alla möten och forum. Analys och slutsatser från detta redovisas både i rapporteringen som projektet gör till finansörerna och i referensgruppen. Slutsatserna kommer likaså ligga till grund för en eventuell fortsättning in i ett längre projekt på AM-fronten.

Resultatspridning

Projektet kommer att aktivt arbeta för spridning av erbjudanden och allmän information om AM inom ÖMS-regionen. Verksamheten kommer att speglas och annonseras på digitala plattformar. Ur perspektivet att detta är ett pilotprojekt är det samtidigt viktigt med en mer allmän spridning av information om AM-teknologier, t ex gentemot innovationsstödsystemet, det regionala näringslivet, till kommunernas näringslivsorganisationer och till företag generellt.

Projektorganisation

Samverkanspartners i projektet är Alfred Nobel Science Park (ANSP), Curt Nicolin Gymnasiet (CNG) och Mälardalen Industrial Technology Center (MITC).

Dessa tre är ansvariga för att paketera erbjudandet, informera och marknadsföra samt säkerställa att det genomförs med hög kvalitet. Som projektägare kommer ANSP agera projektledare, men detta kommer i sanning vara ett samverkansprojekt där alla tre parter har samma ansvar för, och uppdrag att, leverera resultat enligt projektplan.

Kostnads- och finansieringsbudget

Bokförda kostnader	2021	2022	Totalt
Egen personal	434 268	606 813	1 041 080
Externa tjänster	172 500	375 000	547 500
Resor och logi	4 000	6 000	10 000
Indirekta kostnader	65 140	91 022	156 162
Summa bokförda kostnader	675 908	1 078 835	1 754 742

Finansiär	2021	2022	Totalt
Offentlig finansiär			
Region Örebro län 1:1-medel	62 226	87 117	149 343
Östergötland	41 667	58 333	100 000
Region Sörmland	62 226	87 117	149 343
Alfred Nobel Science Park	17 000	23 000	40 000
ERUF	492 789	823 268	1 316 056
Summa finansiering	675 908	1 078 835	1 754 742

* Projektägaren är inte momsredovisningsskyldig varför momsen utgör en stödberättigad kostnad

För Region Örebro län

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Niklas Lundgren
T.f. Enhetschef

Tjänsteställe, handläggare
Regional utveckling, Lena Kihl

Datum
2021-05-03

Beteckning
21RS2093

Bergskraft Bergslagen Ekonomisk förening
Fordonsgatan 4
692 71 KUMLA

Medfinansiering av Utvidgning av det Nationella nätverket för gruvkommuner.

Bergskraft Bergslagen ekonomisk förening ansöker om 248 705 kr för projekt Utvidgning av det Nationella nätverket för gruvkommuner.

Ansökan avser perioden 2021-03-01—2023-02-28.

Beslutet

- Bergskraft Bergslagen ekonomisk förening beviljas 50 % av projektets bokförda kostnader, dock högst 248 706 kr, för genomförande av projekt Utvidgning av det Nationella nätverket för gruvkommuner.
- Projektet får påbörjas tidigast 2021-03-01 och avslutas senast 2023-02-28.
- Finansiering sker inom ramen för regionalt utvecklingsstöd - statligt stöd.

Följande villkor gäller för Region Örebro läns beslut:

- Beslutet gäller under förutsättning att projektets budget är fullt finansierad.
- I samband med genomförandet av projektet ska det framgå att Region Örebro län medfinansierar projektet.
- I övrigt gäller Region Örebro läns Allmänna villkor för medfinansiering.

Sammanfattning

Projektet ska stötta deltagande kommuner i deras arbete att tillse att gruv- och mineralprojekt bidrar till positiv samhällsutveckling och välfärd.

Skäl till beslut

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade områden, Näringsliv och entreprenörskap och bidrar till att nå målet om minskad klimatpåverkan.

Politiken på EU och nationell nivå har tagit flera initiativ för omställning av samhället på flera plan. Samhällets utveckling och den gröna omställningen medför att behovet även av en rad icke traditionella mineraler ökar. Detta innebär att mineral- och

gruvrelaterad verksamhet troligen kommer att uppstå även i nya, inte traditionella gruvområden. I framtiden förväntas därför fler kommuner bli berörda och speciellt de med begränsad erfarenhet och kunskap kommer behöva stöd vilket projektet vill skapa genom att etablera ett nätverk.

Nämnden för regional tillväxt har fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2021-04-07 §26). Projektet bedöms ligga i linje med den prioriterade inriktningen ” Projekt som bidrar till att skapa en långsiktig och hållbar omställning av Örebro län ”.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

I Sverige finns i dag endast 14 aktiva metallgruvor samt några dussin platser med utvinning av industrimineral och natursten. Det finns endast ett fåtal kommuner med god kunskap och lång erfarenhet av gruv- och mineralfrågor.

Det pågående projektet ”Nationellt nätverk för gruvkommuner” stödjer deltagande kommuner i deras arbete att tillse att gruv- och mineralprojekt bidrar till positiv samhällsutveckling och välfärd. Projektet finansieras av Swedish Mining Innovation, samt Regionerna Norrbotten och Västerbotten och det avser skapa ett aktivt och livskraftigt nätverk av ”gruvkommuner”. Till dags dato har 16 kommuner anslutit sig till initiativet, varav 3 i Region Örebro. Projektet kommer bidra till att tillståndsprocessen för gruv- och mineralprojekt bättre belyser den socioekonomiska hållbarhetsaspekten. I förlängningen bör detta innebära förstärkt förståelse och social acceptans för gruv- och mineralsektorn.

Denna ansökan avser arbete för att expandera det existerande nätverket till att innefatta fler kommuner främst inom Region Örebro, men även i kommuner från angränsande regioner där ekonomin är nära sammanbunden med Region Örebro.

Målgrupper: Alla medborgare representerade av kommunernas organisation, politiker och tjänstemän. Svenska och internationella prospekteringsmineralutvinnings- och gruvföretag.

Främjare: Kommuner och Regioner, Swedish Mining Innovation.

Akademi: Luleå Teknisk Universitet

Myndighet: Sveriges Geologiska Undersökning

Gruv- och konsultbolag: Kaunis Iron AB, Lovisagruvan AB

Gruvorganisationer: Georange (39 medlemmar), Bergskraft (26 medlemmar)

Projektets övergripande mål

Bidra till en omställning till en hållbar gruvnäring.

Projekt mål

Målet är att flera kommuner i Bergslagen har utvecklat förmåga, intresse, kunskap och kapacitet för att kunna ta till vara de lokala möjligheterna till hållbar samhälls- och näringslivsutveckling som nya gruvprojekt erbjuder och samtidigt bidra till att omställningen på det regionala/nationella/internationella planet lyckas.

Delmål och aktiviteter

Delmål 1

Deltagande kommuner har engagerat sig i huvuddelen av de gruvnärlingsrelaterade ärenden och utvecklingsmöjligheter (oavsett nivå/ärendetyp) som pågår inom kommunen och dess närområde.

Delmål 2

Alla deltagande kommuner har egna politiker och/eller tjänstemän med kapacitet att medverka till att gruv- och mineralprojekt bidrar till hållbar samhälls- och näringslivsutveckling.

Delmål 3

De av kommunen till projektet utsedda, politiker och tjänstemän (individer) har ökat sin kapacitet att medverka till att gruv- och mineralprojekt bidrar till hållbar samhälls- och näringslivsutveckling.

Delmål 4

Vid projektslut har ett ökat antal kommuner i Region Örebro och Bergslagen uppnått ökad kapacitet att medverka till att gruv- och mineralprojekt bidrar till hållbar samhälls- och näringslivsutveckling.

Med kapacitet menas att kommunala politiker och tjänstemän besitter egen grundläggande kunskap och att de genom nätverket har tillgång till personer med relevanta erfarenheter och fördjupad kunskap.

Aktiviteter

Detta projekt består av en information och värningsfas för att inkludera nya kommuner i det nationella projektet. De kommuner som ansluter tar sedan del av arbetet i det nationella projektet.

Det nationella projektet har sju huvudsakliga delar:

1. Etablerande av ett nationellt nätverk för gruvkommuner och en plattform för utbyte av erfarenheter och expertis dem emellan.

2. Insamlande och utbyte av befintlig kunskap och erfarenheter från kommuner med stor erfarenhet av gruv- och mineralprojekt samt kommuner som har mer nyligen erhållen erfarenhet av denna typ av frågor.
3. Granskning av befintliga verktyg och/eller vägledningar som rör gruvkommuners arbete, samt analys av eventuella brister därvidlag.
4. Granskning och redogörelse av kommuners roll och skyldigheter i tillståndsgivning och övervakning av gruv- och mineralprojekt enligt svensk lag och relevant EU lagstiftning.
5. Redovisning av goda och relevanta internationella exempel av lokala myndigheters roll i planering och genomförande av gruvprojekt i form av ”State of the Art”.
6. Analys av behovet av utredning av förändringar i lag och praxis för att underlätta gruvkommuners arbete, samt tillse att en balans finns mellan kommuners mandat och ansvarsområden i gruv- och mineralfrågor.
7. Utredning av behov och affärsmöjligheter som rör erbjudandet av stöd- och vägledningstjänster till gruvkommuner.

Ingående kommuner

I denna del: Askersund, Lindesberg, Ljusnarsberg och nytillkommande kommuner.

(I huvudprojektet: Pajala, Älvsbyn, Jokkmokk, Hedemora, Askersund, Lindesberg, Ljusnarsberg, Norberg, Skinnskatteberg, Skellefteå, Umeå, Malå, Norsjö, Storuman, Lycksele, Haparanda, Övertorneå)

Regional samverkan

Projektet är förankrat i deltagande kommuner.

Perspektiv

Ett av syftena med projektet är att studera och eventuellt öka kommunernas delaktighet i tillståndsprocesserna, och då omfattas alla aspekter av hållbarhet, även den ekologiska. I nuläget fokuserar kommuner och länsstyrelser typiskt på att kommentera bolagens utvecklingsplaner i relation till utpekade naturvärden, med bevarandet som huvudmotiv. Projektet kommer att verka för att bland deltagande kommuner sprida kunskap om de initiativ som gruvnäringen tar för ökad biodiversitet och om hur vi genom långsiktig kontinuerlig samverkan mellan myndigheter och bolag kan bidra till en förbättrad ekologisk hållbarhet.

Jämställdhetsaspekten kommer ingå och genomlysas i samtliga arbetspaket. Projektet fokuserar på kommuners roll och ansvar. Kommuner är skyldiga att beakta och ta hänsyn till jämställdhetsfrågor inom hela deras verksamhets- och ansvarsområden. Detta ansvar för jämställdhetsfrågor är speciellt betydelsefullt när det rör sig om gruv- och mineralsektorn, eftersom detta är en sektor som fortsatt har stora utmaningar vad gäller

att kunna erbjuda lika villkor och möjligheter för kvinnor och män. De samhällen som är beroende av gruvor har oftast en skev könsfördelning vilket i sin tur är hämmande för samhällets utveckling och livskraft.

Långsiktighet

Projektets resultat kommer att bäras vidare utvecklas av Georange och Bergskraft gemensamt. Båda föreningarna har varit aktiva i mer än 10 år och har stabila medlemsantal, styrelser, verksamhet och organisation. Båda kommer individuellt och tillsammans att fortsätta engagera sig lokalt, regionalt, nationellt och även internationellt i frågor som rör hållbar samhällsutveckling relaterad till gruvnäringen och dess etablering. Båda organisationerna bedriver flera olika verksamheter/ projekt parallellt och är inte beroende av ett enskilt bidrag för sin överlevnad. Lyckas detta projekt att inkludera fler kommuner och dessa vill att projektets verksamhet skall fortsätta så får en ny diskussion med/mellan kommuner och respektive region tas om ett eventuellt fortsatt samarbete.

Uppföljning

Detta projekt kommer att komplettera det nationella projektet där ett antal rapporter kommer att dokumentera erfarenheter och resultat i de olika delaktiviteterna. Genomförande och direkta resultat av aktiviteterna utvärderas och följs kontinuerligt upp av projektledningen och referensgrupp.

Resultatspridning

Resultat kommer att spridas direkt genom deltagande kommuner medan icke direkt deltagande målgrupper får del av resultaten dels direkt genom deltagande kommuners nätverk, dels genom Georange och Bergskrafts nätverk. Möjligheter söks att presentera projektet på regionala och nationella arenor.

Projektorganisation

Arbetsuppgifterna i detta projekt kommer att utföras av anställda i den ekonomiska föreningens operativa arm, det helägda dotterbolaget Bergskraft Bergslagen AB.

I det nationella nätverket för gruvkommuner skapas en referensgrupp bestående av representanter för näringsliv (gruvbolag) och akademi. Referensgruppens verksamhet kommer även att inkludera arbetet enligt denna ansökan.

Avgränsning ordinarie verksamhet

Projektets verksamhet avgränsas från ordinarie verksamhet genom eget konto för tidrapportering och kostnader mm.

Kostnads- och finansieringsbudget

Bokförda kostnader	2021	2022	2023	Totalt
Egen personal	162 199	216 266	54 066	432 532
Indirekta kostnader	24 330	32 440	8 110	64 880
Summa bokförda kostnader	186 529	248 706	62 176	497 412

Finansiär	2021	2022	2023	Totalt
Offentlig finansiär				
Region Örebro län	93 264	124 353	31 088	248 705
Privat finansiär				
Bergskraft Bergslagen Ekonomisk förening	93 265	124 353	31 088	248 706
Summa finansiering	186 529	248 706	62 176	497 412

Direktfinansierade kostnader (in natura)	2021	2022	2023	Totalt
Lovisagruvan AB	16 000	20 000	4 000	40 000
Ljusnarsbergs kommun	16 000	20 000	4 000	40 000
X+Y+Z kommun	16 000	20 000	4 000	40 000
X+Y+Z kommun	16 000	20 000	4 000	40 000
Summa direktfinansierade kostnader	64 000	80 000	16 000	160 000

För Region Örebro län

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör

Niklas Lundgren
T.f. Enhetschef

12

Information

Uppföljning av handlingsplaner

Område välfärd och folkhälsa

Övergripande mål

	Stark konkurrenskraft	Hög och jämlik livskvalitet	God resurseffektivitet
Effektmål	<ul style="list-style-type: none"> Förbättrad kompetensförsörjning Ökad kunskapsintensitet Ökad innovationskraft Ökad entreprenoriell aktivitet Ökad nationell attraktionskraft Ökad global konkurrenskraft Ökad tillväxt i näringslivet Ökad produktion inom areella näringar 	<ul style="list-style-type: none"> Goda uppväxtvillkor Goda försörjningsmöjligheter Ökad grad av delaktighet och inflytande Attraktiv boende- och närmiljö God och jämlik hälso- och sjukvård God och jämlik folkhälsa 	<ul style="list-style-type: none"> Minskad klimatpåverkan Giftfri miljö Ökad biologisk mångfald Säkrad vattenförsörjning

Prioriterade områden

Näringsliv och entreprenörskap	■	■	■
Innovationskraft och specialisering	■	■	■
Kunskapslyft och utbildning	■	■	■
Kompetensförsörjning och matchning	■	■	■
Social sammanhållning och demokrati	■	■	■
Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård	■	■	■
Konsumtion och försörjning	■	■	■
Bostadsförsörjning och attraktiva miljöer	■	■	■
Transporter och infrastruktur	■	■	■
Upplevelser och evenemang	■	■	■

Översiktsbild av regionala utvecklingsstrategin, RUS – kopplingen mellan vision, övergripande mål, effektmål och prioriterade områden. Dessa handlingsplaner adresserar främst det prioriterade området Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård. De bidrar även till att vi når flera av effektmålen.

Uppföljning av handlingsplaner

Område välfärd och folkhälsa

Linnea Hedkvist

2021-04-22
Dnr: 21RS3955

Uppföljning av handlingsplaner och insatsområden

2018 antogs vår nuvarande regionala utvecklingsstrategi – ”Tillväxt och hållbar utveckling i Örebro län”. Den omfattar tidsperioden 2018 – 2030. Under 2018 och 2019 togs tre handlingsplaner fram inom det prioriterade området ”Hälsofrämjande arbete och hälso och sjukvård.” 2020 var det första hela år där vi arbetat med genomförande av handlingsplanerna. I den här rapporten presenteras en första uppföljning av dessa. Syftet är att dels presentera det arbete som pågår men också att se om vi har rätt riktning och är på väg mot att uppfylla det önskvärda läge som uttrycks i strategin; ”En god jämlik och jämställd hälsa”, ”Särskilda insatser för sårbara grupper”, ”En jämlik, jämställd och tillgänglig hälso- och sjukvård” samt ”Effektiv samverkan ger vård av hög kvalitet”.

Den här uppföljningen har genomförts internt inom område Valfärd och folkhälsa på förvaltningen Regional utveckling. Enbart aktiviteter där området medverkar har tagits med i uppföljningen. Hos olika aktörer pågår många aktiviteter i handlingsplanernas riktning men att sammanställa alla dessa skulle kräva en mycket stor arbetsinsats och riskera att ändå inte vara heltäckande.

Ett första konstaterande är att de beskrivningar i RUSen som riktar sig direkt och enbart mot regionens hälso och sjukvård inte omfattas av de tre handlingsplanerna och därför inte heller är föremål för uppföljning. Ett andra är att uppdelningen i tre handlingsplaner inte blir funktionell när vi ska forma konkreta aktiviteter. Handlingsplanerna överlappar varandra och aktiviteterna kan oftast inte sägas utgå från en enskild handlingsplan utan från två eller tre av dessa. Det väsentliga är dock vad som genomförs och om det leder oss mot målbilden.

Flertalet av de aktiviteter som genomförs har inletts under 2020. Det är därför för tidigt att utvärdera dessa och att kunna utläsa några resultat.

Några utmaningar

Handlingsplanernas bredd är stor och det finns inte resurser som svarar mot de mål och insatser som handlingsplanerna sammantaget spänner över. Handlingsplanerna behöver tydligare utgå från en omvärlds- och behovsanalys. De har inte föregåtts av en tillräckligt omfattande nulägesanalys och saknar därför tydliga utgångspunkter och målbeskrivningar som är möjliga att följa upp. För att det skulle vara möjligt hade krävts en mer utvecklad FoU funktion inom regional utveckling något som är en utmaning att utveckla.

Ytterligare en övergripande utmaning är att driva ett utvecklingsarbete som i större utsträckning riktas mot hälsofrämjande och förebyggande insatser. Något som nationellt i flera olika utredningar och sammanhang framhålls som nödvändigt för att kunna klara framtidens välfärdsutmaningar. För att komma dit behövs ordentliga analyser och underlag men också i vissa fall lagändringar och en helt annan typ av organisatorisk prioritering av regionala- och kommunala verksamheter.

Vi har en utmaning i att utveckla samverkan mellan den offentliga verksamheten och det civila samhället. Ofta brister vi i att se den resurs som det civila samhället utgör och att aktivt bjuda in dem till samverkan på lika villkor.

För den som vill ha mer information om de aktiviteter som enbart kortfattat presenteras i uppföljningen finns mer information på vårt områdes hemsida; <https://www.regionorebrolan.se/sv/regional-utveckling/valfard-och-folkhalsa/>

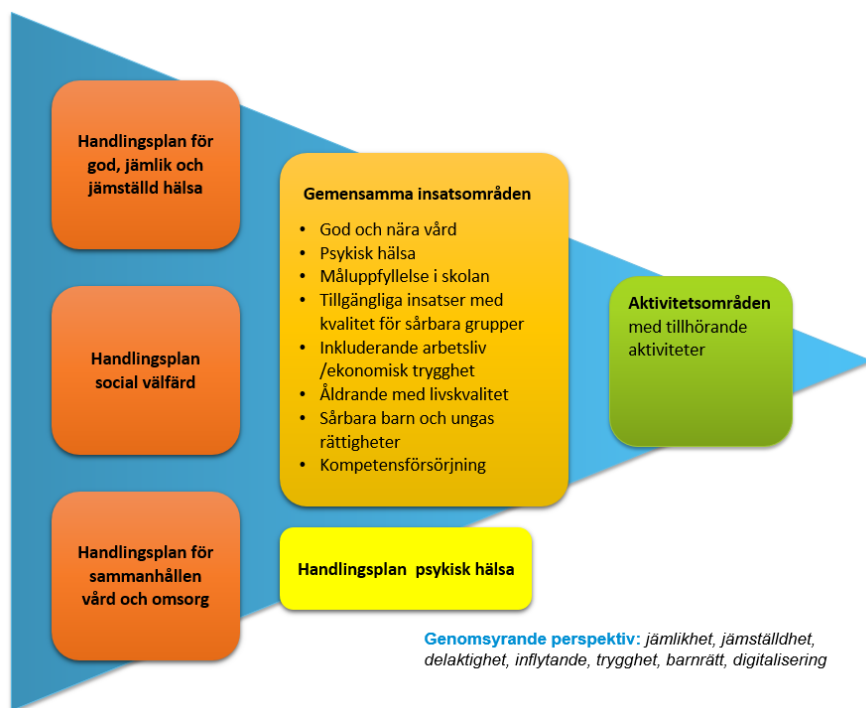
Ingmar Ångman, områdeschef Valfärd och folkhälsa

Innehåll

Fyra handlingsplaner med åtta gemensamma insatsområden	5
Insatser och insatsnivåer	5
Insatsområde God och nära vård – aktivitetsområden och aktiviteter	6
Insatsområde Psykisk hälsa – aktivitetsområden och aktiviteter	8
Insatsområde Förstärka insatserna för måluppfyllelse i skolan – aktivitetsområden och aktiviteter	10
Insatsområde Tillgängliga insatser med kvalitet för sårbara grupper – aktivitetsområden och aktiviteter	12
Insatsområde Förstärka insatserna för Inkluderande arbetsliv/Ekonomisk trygghet – aktivitetsområden och aktiviteter	14
Insatsområde Förstärka insatserna för åldrande med livskvalitet	15
Insatsområde Sårbara barn och ungas rättigheter – aktivitetsområden och aktiviteter	15
Insatsområde Kompetensförsörjning – aktivitetsområden och aktiviteter	15

Fyra handlingsplaner med åtta gemensamma insatsområden

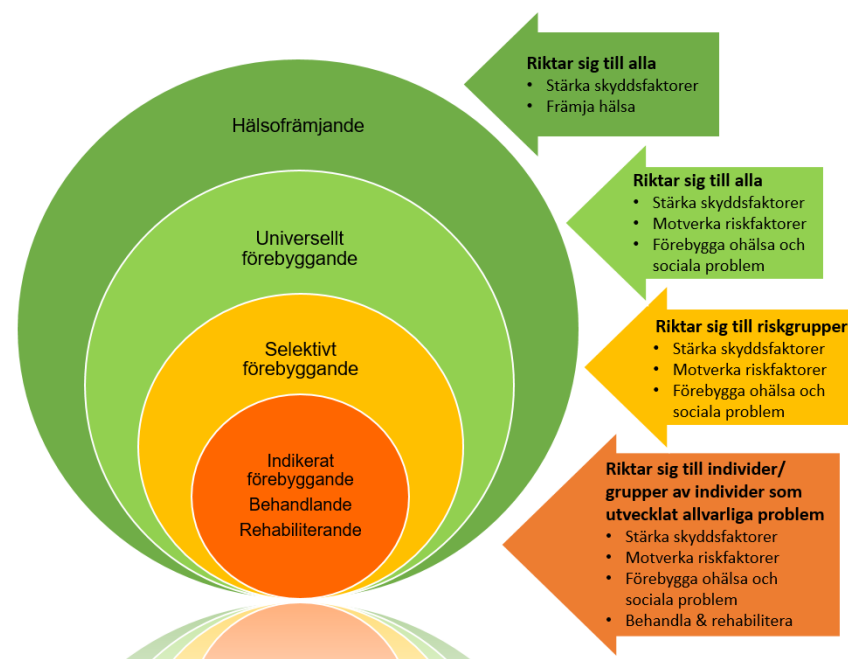
För att kunna genomföra konkreta insatser och aktiviteter utifrån målen i de tre handlingsplanerna Social välfärd, God jämlik och jämställd hälsa, Sammanhållen vård och omsorg, samt den länsövergripande handlingsplanen för psykisk hälsa har nedanstående åtta gemensamma insatsområden identifierats. Utifrån dessa har aktivitetsområdena arbetats fram i samverkan med kommunerna och civila samhället. Aktivitetsområdena har valts utifrån den kunskap och evidens som finns om olika insatser men också utifrån den kunskap vi har om var insatser behövs mest och gör mest nytta. Därefter har aktiviteter planerats som kan se olika ut

beroende på område och målgrupp. Många av aktiviteterna kan kopplas till flera olika insatsområden.

Insatser och insatsnivåer

I handlingsplanerna finns en gemensam röd tråd som handlar om att de insatser som görs för att lösa problem och nå uppsatta mål måste rikta sig till olika grupper och med olika typer av aktiviteter på samma gång. Det handlar om insatsnivåer allt från generella hälsofrämjande aktiviteter som riktas till hela befolkningen till specifika förebyggande eller behandlande insatser riktade till grupper av befolkningen eller till individer. Ett exempel är området psykisk hälsa där det handlar om att samtidigt genomföra insatser för att främja psykisk hälsa, tidigt möta psykisk ohälsa samt hållbart stöd till personer med psykisk ohälsa och komplex problematik.

Insatsområde "God och nära vård" – aktivitetsområden och aktiviteter

2018	2019	2020	2021	2022	2023
------	------	------	------	------	------

Länsgemensam utvecklingsstrategi för omställningen till en god och nära vård			██████████		
Utarbeta överenskommelse om hälso- och sjukvård i hemmet Enhet			██████████		
Länsgemensamt E hälso-arbete och digitalisering Enhet			██████████		
Gemensam kompetensförsörjningsplan Enhet			██████████		
Lokala processledare samverkan nära vård Enhet			██████████		
Covid19			██████████		
Identifiera erfarenheter kring samarbetet/samverkan mellan kommunala och regionala verksamheter Enhet			██████		
Sociala och folkhälsokonsekvenser av Covid19 samt pandemins effekter på psykisk hälsa i Örebro län Enhet			██████████		
Samordnad individuell plan (SIP) Enhet			██████████		
ViSam förvaltning och utveckling Enhet			██████████		

Inom området **Länsgemensam utvecklingsatsning för omställningen till en god och nära vård** pågår flera länsgemensamma projekt som finansieras med stöd av nationella medel för omställningen till en god och nära vård. Omställningen av hälso- och sjukvården med primärvården som nav är omfattande och komplex och kommer pågå under flera års tid.

I arbetet med att utarbeta en **överenskommelse om hälso- och sjukvård i hemmet** pågår ett fördjupningsarbete med att precisera aktiviteter för att ta fram en kommande projektplan. Processkartläggningar inom flera områden samt ett målbildsarbete i samverkan mellan regionen och kommunerna i länet pågår. Ett kommande arbete är bl a **gränssnitt rehabilitering** som genomförs under hösten 2021 genom ”expeditionsresor” i varje länsdel. Syftet är att utforska samverkansförutsättningar och testa metoder för detta.

I det länsgemensamma arbetet med **E-hälsa och digitalisering i hälso- och sjukvården** pågår arbete med **Säker Digital Kommunikation (SDK)** och journalsystemet **Nationell patientöversikt (NPÖ)**. **Kartläggning av den digitala kompetensen** hos baspersonal inom den kommunala Vård- och omsorgen samt LSS- verksamheten i länet pågår, liksom att ta fram riktlinjer för **Digitala vårdmöten**.

Temadag genomförs för att väcka intresse för nya arbetssätt t ex **Monitorering på distans**, dvs när kroniskt sjuka personer utför sin vård i hemmet . Utveckling av en **app för ViSam**, ett stöd för bedömning/beslut, samordnad individuell planering (SIP) och säker utskrivning pågår.

Handlingsplan för e-hälsa ska revideras för att stödja det gemensamma uppdraget för Nära vård samt **samordning av upphandling av verksamhetssystem** för kommunerna.

Arbete pågår med att trygga kompetensen för en God och nära vård genom att en **länsgemensam kompetensförsörjningsplan** för både region och kommuner tas fram. Planen ska specificera vilken kompetens som behöver

attraheras, rekryteras, utvecklas, behållas eller avvecklas för att möta framtida kompetensbehov kopplat till nära vård.

En **uppdragsbeskrivning för kommunernas lokala processledare för omställningen till en god och nära vård** har tagits fram. Processledarnas uppdrag startar under hösten 2021.

Pågående pandemi har aktualiserat behovet av att ta fram **erfarenheter kring samarbete och samverkan mellan kommunala och regionala verksamheter** samt att identifiera **sociala och folkhälsokonsekvenser av Covid-19** samt effekterna på befolkningens psykiska hälsa.

Utveckling av arbetet med SIP, samordnad individuell plan, pågår likaså att **utveckla processer och system för ViSam**, en samverkansmodell för planering och informationsöverföring mellan olika huvudmän vid vård och omsorg.

Insatsområde "Psykisk hälsa" – aktivitetsområden och aktiviteter

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ett mer hälsofrämjande samhälle och levnadssätt (grön)				[Yellow bar]			
Närvaroteam Enhet			[Yellow bar]				
CROSS Enhet			[Yellow bar]				
CHERRIES Enhet			[Yellow bar]				
MHFA utbildningar Enhet			[Yellow bar]				
YAM- Youth Aware of Mental health Enhet			[Yellow bar]				
Individer rustade för att nå sin fulla potential och välmående (gul)				[Yellow bar]			
BPSD teamet förstärkning psykiatri sjuksköterska Enhet				[Yellow bar]			
Projekt en väg in (första linjen) Enhet				[Yellow bar]			
Brukarinflytandesamordnare (BISAM) Enhet				[Yellow bar]			
Dans för hälsa Enhet			[Yellow bar]				
Hållbara stöd till dom som behöver (röd)				[Yellow bar]			
Samordnad planering Enhet				[Yellow bar]			
Maria Ungdom länsövergripande Enhet				[Yellow bar]			
Hälso-labb Enhet			[Yellow bar]				

En **läns gemensam handlingsplan för psykisk hälsa** i Örebro län togs fram under 2020. De tre aktivitetsområden som finns i planen fokuserar på tre insats- och preventionsnivåer som benämns **ett mer hälsofrämjande samhälle och levnadssätt** (grön), **Individer rustade för att nå sin fulla potential och välmående** (gul) och **Hållbara stöd till dem som behöver** (röd).

Inom det **främjande arbetet** pågår aktiviteter för att utveckla samverkan mellan offentliga verksamheter och det civila samhället. I **projektet CROSS** (Civilsamhälle och regionens offentliga aktörer i samverkan kring samhällsutmaningar) är syftet att hitta nya samverkansformer mellan civil och offentlig sektor för att möta samhällsutmaningar. Projektet sker i samverkan med sex kommuner i länet och Möckelnföreningarna i Karlskoga/Degerfors. I **EU-projektet Cherries** (Constructing Healthcare Environments through Responsible Research Innovation and Entrepreneurship Strategies) samverkar Region Örebro län med Stiftelsen Activa och ytterligare två europeiska regioner. Syftet med Cherries är dels att hitta nya, innovativa lösningar på utmaningar kopplade till hälso- och sjukvården med fokus på äldres psykiska hälsa, dels att främja ett öppet, transparent och ansvarsfullt innovationssystem som bygger på behov och samskapande av lösningar.

Andra främjande aktiviteter som pågår är att utveckla arbetet med **MHFA-Första hjälpen psykisk hälsa** i hela länet samt ett pilotprojekt med **YAM (Youth Aware of Mental health)**, ett program för att främja ungas psykiska hälsa.

Arbetet med **närvaroteam** handlar om att i två kommuner i länet främja närvaro och förebygga frånvaro i skolan.

Inom det **förebyggande området** pågår utveckling av teamet **för BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens)** som förstärkts med en psykiatrisjuksköterska.

Projekt En väg in – är ett utvecklingsarbete av första linjen för barn och unga med psykisk ohälsa där intervjuer med unga i Örebro län som genomförts under våren 2021 ska ligga till grund för fortsatta insatser.

En **brukarinflytandesamordnare** har anställts inom psykiatrin 2021.

Dans för hälsa riktar sig till unga med lättare psykisk hälsa och är ett utvecklingsarbete där samtliga kommuner i länet anmält sitt intresse.

Utvecklingsarbetet inom det **behandlade och rehabiliterande området** består av **samordnad planering med fokus på SIP** (Samordnad individuell plan), **utökning/spridning av Maria Ungdom i hela länet** samt **Hälso-labb** – ett utvecklat strategiskt och operativt arbete för omställningen till Nära Vård inom området Psykisk Hälsa.

Insatsområde "Förstärka insatserna för måluppfyllelse i skolan" – aktivitetsområden och aktiviteter

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Handlingsplan god, jämlik och jämställd hälsa i Örebro län 2019–2022						
Föräldraskapsstöd						
ABC Föräldraskapsstödsprogram Enhet						
Utveckling av familjecentraler - Litteraturoversikt Enhet						
Familjecentralers utveckling och uppstart Enhet						
Familjecentral - Programteori/förstudie om familjecentralers betydelse för barns utveckling och hälsa Enhet						
Föräldraskap i Sverige Enhet						
Språkutveckling och integration Enhet						
Delaktighet och inflytande						
Strategi för barnrättsarbetet inom Regional utveckling Enhet						
Barnfattigdom						
Levnadsvanor						
Rörelsenätverk Enhet						
Barn med fetma Enhet						
Epidemiologi						
Systematiskt kvalitetsarbete i Elevhälsan Enhet						
Liv & hälsa ung 2020 Enhet						
Liv & hälsa ung 2021 Enhet						
Liv & hälsa ung särskola Enhet						
Utvärdering av familjesamverkansteam norra Örebro län Enhet						

Ett flertal aktiviteter pågår inom aktivitetsområdet **föräldraskapsstöd**. För att etablera **ABC Föräldraskapsstödsprogram** i hela länet pågår utbildning av instruktörer och gruppleddare.

I arbetet med utveckling av familjecentraler tas en **litteraturöversikt** fram på uppdrag av Folkhälsomyndigheten. Det övergripande syftet med studien är att undersöka vilken betydelse familjecentralernas arbete har för att främja god hälsa och välbefinnande hos barn (0-6år) och deras vårdnadshavare.

I arbetet med **systematisk kvalitetsutveckling av familjecentralerna** har en kartläggning av verksamheterna samt en föräldraenkät genomförts i samverkan med region Jönköping, Skåne och Värmland, vilket resulterat i rapporter. En **kartläggning av familjecentralernas verksamhet under pågående pandemi** har också genomförts.

Seminarier och workshops har genomförts för familjecentralssamordnare samt för nya medarbetare på familjecentraler.

Arbete planeras kring **etablering av familjecentraler** i de kommuner där sådana ej finns.

På uppdrag av Folkhälsomyndigheten har Region Örebro län fått medel för att genomföra en **förstudie med syfte att ta fram en forskningsansökan för vidare studier av familjecentralernas arbete**.

I samverkan med folkhälsoteamen och ÖLBF, och med stöd av länsstyrelsen, pågår ett utvecklingsarbete med att etablera **Föräldraskap i Sverige**, ett samhällsorienterande grupprogram för utrikesfödda föräldrar med barn 0-18 år.

Språkutveckling och integration, en kartläggning pågår om och hur barns språkutveckling kan vara en del i arbetet med integration vid familjecentralerna i länet.

Eftersom FN:s konvention för barnets rättigheter blev lag den 1 januari 2020 ska en **barnrättsstrategi** tas fram inom förvaltningen Regional utveckling.

För att stärka barns och ungas levnadsvanor genomförs **rörelsegrupper i hela länet för barn med fetma och stöd till deras föräldrar**. Utvärdering av insatserna pågår.

Region Örebro län deltar också i länets **Rörelsenätverk** vars syfte är att bidra till ökad fysisk aktivitet och bättre hälsa, minskade sjukvårdskostnader och bättre och rikare livskvalitet för länets befolkning.

För att kunna följa folkhälsoutvecklingen i Örebro län pågår **kontinuerligt epidemiologiskt arbete** med skolundersökningen Liv & hälsa ung samt ELSA (elevhälsosamtal sammanställt och analyserat). En viktig del är att stödja det systematiska kvalitetsarbetet inom elevhälsan för att utveckla lokala analyser och insatser. Under våren 2021 genomförs en kortare version av Liv & hälsa ung för att fånga upp effekterna bland barn och unga av pågående pandemi. Dessutom har för första gången en särskild pilotundersökning riktad till särskolan genomförts under våren 2021 i två av länets kommuner.

Utvärdering av **familjesamverkansteam** norra Örebro län pågår där syftet är att undersöka om verksamheten medverkar till att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa hos barn och unga i norra Örebro län samt om verksamheten utgör ett stöd för linjeverksamheterna för att skapa en fungerande och effektivare samverkan.

Fler aktiviteter som berör insatsområdet Förstärka insatserna för måluppfyllelse i skolan finns också under God och nära vård, Psykisk hälsa, Tillgängliga insatser med kvalitet för sårbara grupper, Förstärka insatserna för Inkluderande arbetsliv/Ekonomisk trygghet samt Sårbara barn och ungas rättigheter.

Insatsområde ”Tillgängliga insatser med kvalitet för sårbara grupper” – aktivitetsområden och aktiviteter

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Implementera kunskapsbaserade insatser och metoder Enhet			■			
Utveckla systematisk uppföljning på verksamhetsnivå. Enhet			■			
Utveckla digitalisering inom socialtjänsten Enhet			■			
Goda exempel delaktighet Enhet			■			
Ärendegranskning barn och unga Enhet				■		
Samverkan socialtjänst - civilsamhället Enhet				■		
Samverkan socialtjänst - övriga kommunala förvaltningar Enhet				■		
GAP-analys beroendevård Enhet				■		
Utveckla Maria ungdom i hela länet Enhet				■		
Aktörskonferens Våld i nära relation Enhet			■			

Utvecklingsarbetet inom insatsområdet har påverkats av pandemin och flera aktiviteter som planerats har pausats. Detta gäller bl a

- **våld i nära relation inom äldreområdet**
- **kartläggning av stödbehov för användning av IBIC inom vård och omsorg**
- **delaktighet äldre**
- **samverkan mellan socialtjänst och civilsamhälle**
- **samverkan mellan socialtjänst och övriga kommunala förvaltningar**

Planerad **GAP-analys av beroendevård** har inte kunnat genomföras p g a att det underlagsmaterial som ska användas inte publicerats än.

För att stimulera **implementering av kunskapsbaserade insatser och metoder i kommunerna** pågår ett flertal aktiviteter. Presentation av **kunskapsbaserade tidiga insatser inom missbruksvård och ekonomiskt bistånd** har genomförts. Region Örebro län har tillsammans med Stockholms stad och Göteborgsregionens kommunalförbund tagit fram tre rapporter om **effektiva tidiga insatser inom socialtjänsten** som presenterats under våren 2021. Under våren 2022 publiceras projektets andra del, en systematisk kunskapsöversikt över tidiga insatser inom områdena ekonomiskt bistånd och missbruk och vilka insatser som ger önskvärd effekt.

Utbildningar pågår fortlöpande för olika delar av socialtjänsten, t ex grund- och fördjupande utbildning i **BBIC, barnens bästa i centrum**, samt **MI, motiverande samtal**. Arbetet pågår med att ta fram en **länsgemensam barnsamtalsutbildning. Egengranskning av socialtjänstens barnavårdsakter** genomförs av flera kommuner i länet för att öka barns delaktighet.

Angående arbete med att **utveckla digitalisering inom socialtjänsten**, se insatsområde God och nära vård.

Insatsområde ”Förstärka insatserna för Inkluderande arbetsliv/Ekonomisk trygghet” – aktivitetsområden och aktiviteter

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Metod- och kunskapsutveckling inom området				■	■	
Ökad möjlighet till egen försörjning				■	■	
Från daglig verksamhet (LSS och SoL) till egen försörjning Enhet					■	
Implementera metod för att utreda arbetshinder Enhet					■	
Utveckla den kompetenshöjande verksamheten för personer med försörjningsstöd Enhet				■		
Förstudie barnfattigdom i Örebro län Enhet				■	■	
Digital aktivitetskatalog FaR Enhet			■	■		

Att arbeta med att **öka den ekonomiska tryggheten och främja ett inkluderande arbetsliv** är viktigt för att minska sociala skillnader och för att öka den jämlika hälsan. Grupper som av olika skäl står utanför arbetsmarknaden behöver stöd till egen försörjning.

Ett **utvecklingsarbete** har påbörjats tillsammans med bl a länets Finsamförbund, Stiftelsen Activa och område Utbildning och arbetsmarknad inom regional utveckling.

Arbetet med **att utveckla den kompetenshöjande verksamheten för personer med försörjningsstöd** startar under 2021.

Under 2022 planeras flera aktiviteter:

- **från daglig verksamhet till egen försörjning,**
- **implementera metod för att utreda arbetshinder**

En **förstudie om Barnfattigdom i Örebro län** har påbörjats våren 2021 och planeras pågå i ett år. Syftet är att i samverkan mellan Region Örebro län, länets kommuner samt civila samhället ta fram en mer detaljerad bild av barnfattigdomen i Örebro län. Ambitionen är att skapa gemensam kunskap och en handlingsplan för fortsatta lokala främjande, förebyggande och kompenserande insatser utifrån förutsättningar och behov.

Insatsområde ”Förstärka insatserna för åldrande med livskvalitet”

Runt om i Örebro län pågår många olika aktiviteter för att **främja äldres hälsa** som genomförs av både kommuner, föreningsliv och folkbildning. Inga länsgemensamma aktivitetsområden är i nuläget planerade förutom de aktiviteter som finns omnämnda under insatsområdet Psykisk hälsa och God och nära vård.

Insatsområde ”Sårbara barn och ungas rättigheter” – aktivitetsområden och aktiviteter

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Länsgemensam familjehemsutbildning Enhet							
barns delaktighet och socialtjänstens insatser Enhet							

Länsgemensam **familjehemsutbildning** pågår sedan 2019.

Inom insatsområdet pågår ett forskningsprojekt kring **barns delaktighet och insatsernas utfall inom den sociala barnvården** som omfattar journalgranskning samt intervjuer med barn och föräldrar. Projektet slutförs under 2021.

Insatsområde ”Kompetensförsörjning” – aktivitetsområden och aktiviteter

Socialtjänsterna har tagit del av en beprövad modell för **kartläggning av kompetensförsörjningsläget specifikt inom vård- och omsorgsverksamheterna**. Modellen kan även användas inom andra verksamhetsområden. Under ledning av HR bedömer chefer kompetensförsörjningsläget utifrån fyra olika huvudkriterier inom samtliga förekommande yrkeskategorier, resultatet viktas.

Inom projektet för spridning av Maria Ungdom till länsövergripande verksamhet har en **kartläggning av kompetens kring riskbruks-, missbruks- och beroendeproblematik** hos ungdomar i åldrarna 13-25 år bland socialtjänsten (individ- och familjeomsorgen) i länets kommuner påbörjats.